

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Skuespil til Brug for den danske Skueplads :
[Den Gyldendalske Samling].

Vol. 3

København : Gyldendal, 1775-89

12 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Wiedemfrisch

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021442845

Skuespil

til Brug

for

den danske Skueplads.

Tredie Bind.

Kiøbenhavn.

Trykt paa Boghandler Gyldendals Forlag.

1777.

Stück

111

101

den 10ten 1711

1711

1711

1711

1711

Fortegnelse

paa

de Skuespil, som findes i dette Bind.

Barberen i Sevilla eller den unyttige Forsigtighed, Comoedie i fire Acter af Beaumarchais.

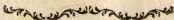
Crispin som Fader, Comoedie i tre Acter, oversat af det Tydske.

Emilie Galotti, Tragoedie i fem Acter, oversat efter Hr. Lessings Emilia Galotti.

Pagen, Comoedie i een Act, oversat efter Hr. Engels tydske Original.

Soehavnen, Comoedie i een Act af Hr. Dancourt.

Den unge Indianerinde, Comoedie i een Act, oversat af det Franske.

Portugiesische

de Christenheit, sonne, und die Welt.

von dem

Ersten Buch, das die Welt und die Christenheit

beschreibt, und die Welt und die Christenheit

beschreibt, und die Welt und die Christenheit

beschreibt, und die Welt und die Christenheit

beschreibt, und die Welt und die Christenheit

beschreibt, und die Welt und die Christenheit

beschreibt, und die Welt und die Christenheit

beschreibt, und die Welt und die Christenheit

beschreibt, und die Welt und die Christenheit

beschreibt, und die Welt und die Christenheit

beschreibt, und die Welt und die Christenheit

beschreibt, und die Welt und die Christenheit

beschreibt, und die Welt und die Christenheit

Barberen i Sevilla,

eller

den unyttige Forsigtighed.

Comoedie i fire Acter.

Oversat

efter M^r. de Baumarchais franske Original

af

J. Schwarz.

Personerne:

Grev Almaviva. Spansk Grande, Rosines Elsker, men hende endnu ubekendt. I den første Act lader han sig see i sorte Atlaskes Vest og Buxer; indføbt i en lang brunn Kappe, med sort nedslagen Hat og et couleurt Baand om Pullen. I den anden Act, i en Dragonuniform, med Knebelbarrer og Halshjælper. I tredje Act, som Baccalaureus, er han klædt, og accomoderet som en Abbe, med Glipkrave om Halsen, Kiol, Vest og Buxer som en Abbe. I fjerde Act er han prægtig klædt paa Spansk, med en røg Kappe, og oven over den en brunn Kappe, som han holder sig indføbt ind i.

Bartholo. Doctor og Rosines Formynders, klædt i en kort sort Kiol, som bør være tilsnappet; med en stor Peruque, Krave om Halsen, og store Manchetter, et sort Bælte om Lædet, og naar han gaaer ud, har han en lang Skarlagens Kappe at svøbe sig ind i.

Rosine. Et ung Fruentimmer af Stand, og Bartholoms Wyndling, klædt paa Spansk.

Figaro. Tjener i Sevilla. Klædt som en spansk Majo; paa Hovedet har han et Næt af Fille, og en hvid Hat med et rødt Baand om Pullen, et Sikketørklæde meget løst om Halsen, Troie og Buxer af Atlas med smaa Guldfronter og Guldfronter om Knæhullerne, et sort Sikketørklæde; Strømpebaandene ere bundne ved Knæene med store Sløiser, som hængende ned paa Benene, en Vest af en lys Farve, som ikke er overensstemmende med Troien og Buxerne; hvide Strømper og graa Skoe.

Don Basile. Organist og Rosines Singsmester; med en sort Hat, som er nedslagen, en kort sort Kiol og en lang Kappe af samme Farve, uden Halskrave og Manchetter.

Gusman. En gammel Tjener hos Bartholo.

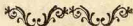
Pedrillo. Ligesledes Tiener hos Bartholo, en Giente, og bestandig døsfig. Begge ere klædte som Gallicier, alle Haarene indbundne i en Pidsk, Troier af Chamois Farve, et bredt Belte af Skind med et Spænde udi, blaa Vest og Buxer, Hermene i Troien ere opskaarne lige til Skuldrene, saaledes at de hænge løse.

En Notarius.

En Alcade med en lang hvid Stav i Haanden.

Andre Rettens Betiente og Tienere med Fakler i Hænderne.

Skuepladsen er i Sevilla. I den første Act paa Gaden og under Rosines Vinduer, og siden det heele Stykke igiennem i Doctor Bartholos Huus.

Bar-

Barberen i Sevilla,

eller

Den unyttige Forsigtighed.

Comoedie i fire Acter.

Første Act.

(Skuepladsen forestiller en Gade i Sevilla, hvor alle Vinduerne er uden til forsynede med Gitterværk).

I. Scene.

Greven. (allene).

(Indsvøbt i en brunn Kappe og med nedslagen Hat, tager sit Uhr op af Lommen, i det han gaar frem og tilbage.)

Det er endnu ikke saa høit oppe paa Dagen, som jeg troede. Den Tid, hun efter Sædvane lader sig see bag Gitterværket i hendes Vindue, er endnu langt borte. Det gjør intet til Sagen; bedre er det at komme for tidlig, end at forsømme det behagelige Dieblif at see

hende. Dersom nogen af de unge Sielke ved Hoffet kunde formode, at jeg, hundrede Mile fra Madrit, hver Morgen indfiader mig uden for et Fruentimmers Vindue, som jeg aldrig har talt med, vilde de vist holde mig for en Spanier fra Isabelles Tid — — Hvad stader det? Enhver løber efter Lykken, og min er i Rosines Hjerter — — Men hvorledes! at forfølge et Fruentimmer lige ind i Sevilla, naar Madrit og Hoffet tilbyder magelige Fornøielser fra alle Sider? Og det er just dem jeg skæer: Jeg er bied af de Erobringer, som Egennytte, Beleilighed eller Korfængelighed uophørlig tilbyder os. Det er saa sødt at være elsket for sin egen Skyld, og dersom jeg under denne Forklædning kunde forsøke mig om — — Men see der! hvor ubeleiligt kommer den Karl!

2. Scene.

Figaro. Greven. (Stult).

(Figaro med en Litar paa Bagaen, som er bundet med et bredt Baaud, kommer trallende ind, med et Papiir og en Vlyandspen i Haanden).

Figaro.

Bort! bort Melankolie!

Hvi skal man græde?

God Viin, lidt Narrerie,

Det er min Glæde.

Lad en Grillers Træl

Sørge sig ihjel.

Jeg vil leve frit,

Drille lidt og tit.

Saa vidt kom vi. Endnu gaaer det godt. Ein — ein —
 Drikke lidt og tit.

Naar Viin pirrer min Mave,
 Pirre Loier min Siel.

Pirre min Siel — — ja den gjør meer end det — —
 Krildre Loier min Siel.

Men kan man og sige: Krildre? — Oh! hvorfor ikke?
 Bore Bisemagere regne det ikke saa nøie. Det, som man
 nuomstunder ikke gidder sige, det synger man.

(Han synger.)

Naar Viin pirrer min Mave,
 Krildre Loier min Siel.

Nu skalde jeg ende med noget Smukt, noget Prægtigt,
 noget Glimrende, noget, der saae ret poetisk ud.

(Han sætter et Knaa paa Jorden og skriver songende.)

Krildre Loier min Siel.

Kan jeg kun lee og rave — —

Da lever jeg ret vel.

Nei sy! det var intet høit nok. Jeg maae — jeg maae
 have en Modsetning — en Antithes — som Poeterne
 kalde det.

Altid er Spøg min Slave,

Altid — —

Fantus! her er det —

Altid er Viin min Helt.

Bravo! Figaro — —

(Han skriver songende.)

Naar Viin pirrer min Mave,

Krildre Loier min Siel.

Altid er Spøg min Slave,

Altid er Viin min Helt.

Altid er Viin min Helt.

Altid er Viin min Helt.

Ho; Ha! Naar her kommer fuld Musik til, saa vil vi see,
I Herer Cabalister, om Figaro forstaaer sine Ting.

(Han bliver Greven vaer.)

Skulde jeg ikke have seet denne Abbe før nogensteds.

Greven. (sagte.)

Denne Karl er mig ikke ubekendt.

Figaro.

Nei, nei, det er ingen Abbe, dette fornemme og
ædle Væsen —

Greven.

Denne snurrige Skabning.

Figaro.

Jeg tager ikke Feil, det er Grev Almaviva.

Greven.

Jeg troer det er den Skielm Figaro.

Figaro.

Ham selv, naadige Herre!

Greven.

Skurk! dersom Du siger et Ord — —

Figaro.

Ja, nu kiender jeg Dem igien, det er netop de
naadige Alrtigheder, De saa tidt hørrede mig med.

Greven.

Da kiendte jeg ikke Dig igien. Hvor Du er ble-
ven tyk og fed.

Figaro.

Figaro.

Hvad skal man sige, naadige Herre! det er Armod og Elendighed.

Greven.

Staffets Dreng! Men hvad bestiller Du i Sevilla? Jeg havde jo recommenderet Dig til en Tjeneste?

Figaro.

Jeg fik den, naadige Herre! og min Erkiendtlighed — —

Greven.

Kald mig Pindor: Seer Du ikke paa min Forskædning, at jeg vil være ubekiendt?

Figaro.

Saa vil jeg gaar min Vej.

Greven.

Nei, bliv kun: Jeg venter her paa noget; og to, der snakke sammen, ere ikke saa megen Mistanke underkastede, som een, der spadserer alene. Lad os lade som vi sladdrede sammen. Nu, denne Tjeneste, siger Du —

Figaro.

Ministeren, som agtede paa deres Excellences Recommendation, lod mig paa Stedet udnævne til Apothekersvend.

Greven.

Ved Feldt-Hospitalerne?

Figaro.

Nei; ved Stutterierne i Andalousien.

Greven. (smilende.)

En flaaene Begyndelse.

Figaro.

Tienesten var ikke saa gal; thi saasom min Forretning bestod i at forbinde og meddeele Medicamenter, saa folgte jeg underhaanden til Folk god Heste-Medicin.

Greven.

Som dræbte Kongens Undersaatter?

Figaro.

He, ho, der er ingen Universal-Medicin til; imidlertid har den dog nogle Gange hjulpen Galicier, Catalonier, og adskillige andre godt Folk.

Greven.

Men hvorfor har Du forladt denne Tieneste?

Figaro.

Forladt den? Nei; det er den, som har forladt mig; man satte Ondt for mig hos de Store.

Den gustine Vind med sin fæle Drnekloe.

Greven.

Ah! bevar os vel, min Ven! gjør Du ogsaa Vers? Jeg saae Dig før smøre noget sammen paa Kne, og det syngende saa til Dags.

Figaro.

Det er just Aarsagen til min Ulykke, Deres Excellence! Saasnart man havde berettet Ministeren, at jeg gjorde Bindevers til Eloris, og jeg tør sige temmelig gode, at jeg sendte Ord-Gaader til Journalerne, at mine Madrigaler

galer løb om i Byen; med eet Ord: Ligesaa snart han hørte, at jeg var trykt ganske levende, tog han Tingen alvorlig, og lod mig stille ved min Tjeneste, under Naaskeud, at de begejstrede Sielen due inter til Forretninger.

Greven.

En mægtig Slutning! og Du lod ham ikke betyde, at — —

Figaro.

Jeg troede mig alt for lykkelig at være glemt af ham; overbevist om, at de Store gjøre os Godt nok, naar de intet Ondt gjøre os.

Greven.

Det er dog vel ikke den rette Marsag: jeg erindrer, at Du i min Tjeneste var en lidderlig Juhl.

Figaro.

Gud bedre det, naadige Herre! man vil ogsaa altsid, at fattige Folk skal være uden Feil.

Greven.

Doven, uordentlig — —

Figaro.

Naar Deres Excellence vil tænke paa alle de Dyrer, som man forlanger hos en Tjener, kiender De da mange Herrer, som vare værdige til at være Tjenere?

Greven. (smilende.)

Den var god — — Og Du har taget Din Tilflugt til denne Dyr?

Figaro.

Ikke strax.

Greven.

Greven.

(tager ham ved Armen.)

Et Diebstik — jeg troede det var hende — bliv ved, nu hører jeg igjen —

Figaro.

Da jeg kom tilbage til Madrid, vilde jeg gjøre et nyt Forsøg med mit lærde Pund; og Theatret syntes mig at være en Veesbane.

Greven.

Ah! Det arme Theater!

Figaro.

(Mens denne Replique varer, seer Greven med Opmærksomhed til Vinduet.)

Sandt at sige begriber jeg ikke, hvorfor jeg ei fik det største Diefald; thi jeg havde proppet Parterret fuldt af de bedste Haandværks-Folk; Hænder — — saa haarde som Volte-Træer, jeg havde forbuden Handsker, Stokke, og alt hvad, som ikke gav et lydeligt Klappen; Og jeg kan forsikre Dem paa min Ere, at, førend Stykket begyndte, lod alle Caffe-Huuse til at være paa min Side. Men de bandsatte Cabaler. — —

Greven.

Oh! Cabaler! min Herr Autor faldt igiennem.

Figaro.

Hvorfor ikke jeg saavel som en anden? De peeb mig ud; men dersom jeg nogen Tiid kan faae dem igjen samlede. — —

Greven.

Saa vil du saaledes faae dem til at gabe, at de ikke kan komme til at pibe.

Figaro.

Figaro.

Ja hie kun, jeg skal saaledes tage dem i Skole,
at — —

Greven.

Din moersomme Forbittrelse fornøier mig; men du
figer mig ikke, hvad som bevægede dig, til at forlade
Madrid.

Figaro.

Min Skjæts-Engel, Deres Excellence! Siden jeg er
saa lykkelig, at finde min gamle Herre igjen. Da jeg saae
at det gik til i den lærde Republik i Madrid, som iblant
Ulvene, at den eene stedse vendte Kløerne mod den anden,
at Insector, Bremsen, Spie-Fluer, Journalister, Møg,
Misundere, Avis-Skrivere, Boghandlere, Recensentere,
og alt det Løi, som bider sig fast i Huden af de arme For-
fattere, at de figer jeg, udsuede den sidste smule Marv,
sem disse Stakler endnu havde tilbage, og det uden at kiere
sig om at blive foragtede for deres latterlige Ondskab; Og
da jeg tillige var træt af at skrive, kiød af mig selv, leed
af andre, fattig som en Kirke-Rotte og i Gield til Dre-
ne, saa faldt jeg paa, at den forsængelige Dre, man vin-
der ved Pennen, er intet imod hvad Nage-Kniven brinaer
ind. Jeg slog da min heele Boe i en Mandjel, forlod
Madrid, og gik ganske philosophisk igiennem begge Ca-
stillierne, la Mancha, Extremadura, Siera Morena og
Andalusien. I somme Byer tog man vel imod mig. I
andre kom jeg i Arrest; men overalt vidste jeg at hæve mig
over min Skjæbne; Snart roeste, snart lastede man mig.
Jeg brugte de gode Tider, jeg sandt mig i de Slette.
Jeg drev Mar med Toffer. Jeg pukkede mod onde Men-
nesker. Jeg loe af mine Ulykker og barberede heele Ver-
den.

den. Og nu endelig efter alt dette seer De mig boesat i Sevilla, og paa nye færdig til at tiene Deres Excellence i alt hvad De behager at befale mig.

Greven.

Hvem har lært dig denne muntre Philosophie?

Figaro.

Den lærer man i Gienvordigheds Skole; Jeg tviler mig til at lee ad alting, for ikke at blive tvungen til at græde derover; Men hvorfor seer De saa ofte til den Side?

Greven.

Lad os tage Flugten.

Figaro.

Hvorfor?

Greven.

Kom dog Ulyffens Fugl! Du forraader mig.

(De skule sig.)

3. Scene.

(Døren, hvori Rosines Vindue med Gitterværk for er anbragt, aabnes, Bartholo og Rosine lade sig see paa Altanen.)

Bartholo. Rosine.

Rosine.

Hvor det dog er behageligt at tage frisk Luft — —
Døren til denne Altan aabnes saaielden — —

Bartholo.

Hvad er det for et Papiir, som De der har?

Rosine.

Rosine.

Det er nogle Vers af den unyttige Forsigtighed, som min Synges-Mester i Gaar har givet mig.

Bartholo.

Hvad er det for noget, den unyttige Forsigtighed?

Rosine.

Det er en nye Comoedie.

Bartholo.

Maaskee nok et Drama! noget dumt Løi i den nye Smag.

Rosine.

Det veed jeg ikke.

Bartholo.

Sa, ja, Journalisterne og Directionen skaffer os nok has paa dette Løi. Hvilke Tider vi leve i.

Rosine.

Altid har De saa meget at sige paa vore Tider.

Bartholo.

Oh! om Forladelse; Hvad har de da frembragt, at man skulde rose dem? Alle Slags Barrerier, Trykke-Frihed, Attractionen, Electriciteten, Religions-Fried, Inoculationen, China, Encyclopedien og Dramer.

Rosine.

(Papiret falder fra hende ned paa Gaden.)

Aa min Vise! min Vise faldt fra mig i det jeg hørte paa Dem; løb min Herrel løb; min Vise, ellers bliver den borte.

Bartholo.

Bartholo.

For en Ufærd! Man holde fast paa det man har i Hænderne.

(forlader Altanen.)

Rosine.

(seer ind efter ham, og gjør siden Tegned til Gaden.)

Est, Est,

(Greven lader sig see)

Tag det gesvinde op, og løb.

(i et Spring tager Greven Papiret og løber.)

Bartholo.

(Kommer ud af Huset og søger.)

Hvor blev det af? Jeg seer intet.

Rosine.

Under Altanen, lige ved Muren.

Bartholo.

J gier mig her en artig Forretning! der maac altsaa være gaaet nogen forbie.

Rosine.

Jeg har ikke seet et Menneske.

Bartholo. (til sig selv)

Og jeg som er saa god at søge — — Bartholo! Du er en Toffe, min Ven! Dette bør lære Dig aldrig at lukke nogen Altan: Dør op, ud til Gaden.

(gaaer ind)

Rosine.

(stedse paa Altanen.)

Jeg har ingen anden Udskoldning, end min haarde Skiebne, naar man er eene, indsluttet, stedse forfulgt af et

et modbydeligt Menneske; Er det da en Forbrydelse, at trægte efter Frihed?

Bartholo.

(Sees igien paa Altanen)

Forsøi Jer ind, Frøken: Jeg er Skyld i, at I har tabt Jeres Vise, men den Vanhæd skal ikke tiere hendes Jer, det svær jeg Jer til.

(Han lukker Døren til Altanen i laas)

4. Scene.

Greven. Figaro.

(De komme liggende ind.)

Greven.

Nu! De ere borte; saa lad os en Gang ret see paa denne Vise, den indeholder vist noget hemmeligt. Det er et Brev.

Figaro.

Og han spurgte hvad den unyttige Forsigtighed vilde sige!

Greven.

(Læser med Fyrighed)

Deres idelige Gang her forbi har giort mig Opmærksom, saasnart min Formynder er gaaet ud, saa sang, som uden Hensigt, efter den bekiendte Tone paa denne Vise, noget, hvoraf jeg kan erfare hvem det er, og hvad han har i Sinde, som synes saa uførtroden at bekymre sig om den ulykkelige Rosine.

Figaro.

(Efterabeit Rosines Stemme.)

Min Vise, min Vise falde fra mig, løb dog, løb (leer) Ha, ha, ha, ha, O! disse Fruentimmer! Vil I lære den alleruskyldeste at bruge List, saa slut Hende inde.

W

Greven.

Greven.

Allerkiereste Rosine!

Figaro.

Naadige Herre! jeg er nu ikke mere forlegen for at vide Aarsagen til Deres Forklædning: De har denne smukke Pige i Rifferten.

Greven.

Nu veed du det, men dersom Du sladrer — —

Figaro.

Jeg sladre! Jeg vil ikke bruge de høie Talemaader om Ære og Hengivenhed, som man hvert Dieblig misbruger; For at gjøre Dem roelig, kun et Ord: Jeg trænger til Penge, De er riig og forliebt. Bei dette vel, og —

Greven.

Godt — — viid da, at Skiæbnen, for 6 Maaneder siden, lod mig i Prado møde et ungt Fruentimmer, saa deilig! — — Hende, Du nyelig saae; jeg lod hende forgiæves søge overalt i Madrid. Det er kun saa Dage siden, at jeg har opdaget at hun hedder Rosine, er af adelig Familie, uden Forældre, og gift med en gammel Doctor her i Byen ved Navn Bartholo.

Figaro.

En nydelig Fugl, paa min Ære! men vanskelig at faae af Noeden! Men hvem har sagt Dem at hun er gift med Doktoren?

Greven.

Heele Verden.

Figaro.

Figaro.

Det er en Historie, som han selv har opdigtet, da han ankom fra Madrid, for at saae de unge Friere fra Dørene; Hun er endnu kun hans Myndling, men med det første. — —

Greven. (fyrigen)

Aldrig, ah hvilken Tidende! jeg havde besluttet, at vove alting, for at tilkiendegive hende min Sorg over hendes Giftermaal, og jeg finder hende frie! Her er ikke et Dieblit at spille, jeg maae søge at fortiene hendes Kierlighed, og befrie hende fra den uværdige Forbindelse, som man bestemmer hende. — Du kiender altsaa denne Formynder.

Figaro.

Som min egen Moder.

Greven.

Hvad er det for en Karl?

Figaro.

Det er ret en smuk, sveirysget, bugget, graaskimlet gammel Uagkarl, som lurar, og snuser, og knurrer, og klynker, alt paa engang.

Greven. (utaalmodig)

Ei! jeg har jo seet ham? Hans Caracteer?

Figaro.

Grov, gierrig, forliebt i hans Myndling, der hader ham til Døden, og jaloux som al Ulykke.

Greven.

Altsaa hans Waade at behage paa, er? —

Figaro.

Slet ingen.

B 2

Greven.

Greven.

Destobedre! — Er han ærlig?

Figaro.

Netop saa meget, som der behøves, for ikke at blive hængt.

Greven.

Destobedre! — — at straffe en Vedrager ved at gibe sig sig selv lykkelig — —

Figaro.

Det er paa engang at befordre det almindelige og sit eget Beste; i Sandhed, det kalder jeg at drive Moralet til det høieste, naadige Herre!

Greven.

Du siger at Frygt for forliebte Herrer bringer ham til at holde sine Døre lukte?

Figaro.

Jaa for heele Verden, og kunde han dikte dem til — —

Greven.

Destoværre! Skulde Du vel have Afgang til ham?

Figaro.

Om jeg har Afgang til ham? Primo. Det Huus, som jeg beboer, hører Doctoren til, som huser mig gratis.

Greven.

Ah! ha! —

Figaro.

Jaa, og jeg, jeg lover ham af Erkiendtlighed 20 Dukater om Aaret, ogsaa gratis.

Greven. (utaalmodig.)

Du boer altsaa til Leie hos ham?

Figaro.

Jaa det, som endnu meere er, jeg er hans Barbeer, hans Chirurgus og hans Apotheker; der bruges ingen Nagekniv, ingen Lancette, ingen Elysteerpibe i hans heele Huus, uden det skeer med deres underdanige Tieners Hænder.

Greven.

Greven.

(Comfærner ham.)

Oh! Figaro, min Ven! Du bliver min Befrier
og min Skytsengel.

Figaro.

Hille Skam! Hvor kan ikke de Store nedlade sig
til smaa Folk, naar de have dem nodig. See mig en-
gang! hvad dog Forliebelse kan gjøre.

Greven.

Lykkelige Figaro! Du faaer min Rosine at see! Du
faaer hende at see! Beskriver Du vel Din Lykke?

Figaro.

Det kan man med Rette kalde forliebt Snak. Det
er jo ikke mig, som tilbeder hende, gid De var i mit
Sted.

Greven.

Ah! dersom man kunde skaffe alle hendes Oppassere
tilside!

Figaro.

Det er just det, som jeg pønser paa.

Greven.

Vare i 12 Timer.

Figaro.

Naar man giver Folk tilgavns at bestille med deres
egne Sager, saa forglemme de at forpurre andres.

Greven.

Ganske rigtig — naa — videre —

Figaro. (pønsende.)

Jeg staaer just og grunder paa, om ikke mit Apothek
skulde kunne tiene mig med et lille bitte ustyldigt Middel.

Greven.

Ugudelige Krop!

Figaro.

Har jeg vel i Sinde at gjøre Dem Skade? De trænge
allesammen til min Tjeneste. Det kommer kun an paa, at see
dem alle tilgode, paa een og samme Tid.

Greven.

Men Doctoren kunde fatte Mistanke.

Figaro.

Man maae gaae saa hurtig tilverks, at Mistanke
ikke faaer Tid til at fødes. Jeg faaer et Indfald —
Liv-Regimentet kommer her til Byen i Morgen.

Greven.

Obersten er min gode Ven.

Figaro.

Gode! Indfind Dem hos Doctoren i en Dragon-
Uniform med en Indquarteringsjæddel; han er nødt til at
huuse Dem, og det øvrige tager jeg paa mig.

Greven.

Fortræffeligt.

Figaro.

Det vilde ikke være af Veien, dersom De vilte sig
an, som om De havde en Smidser.

Greven.

Greven.

Til hvad Ende?

Figaro.

For under denne Maske at føre ham bag Lyset
paa en behændig Maade.

Greven.

Hvorfor det?

Figaro.

Paa det han ikke skal fatte mindste Mistanke, men
troe, at De snarere har Lyst til at sove, end tænke paa
forliebte Rænker i hans Huus.

Greven.

Hyperligt udtænk! Men hvorfor gaaer Du ikke
derhen selv?

Figaro.

Jeg, jo men. Nei; vi ere endog saa meget lykkelige,
isald han ikke kiender Dem, som han dog aldrig har
seet? Og hvorledes skalde jeg siden kunne skaffe Dem Ad-
gang?

Greven.

Du har Ret.

Figaro.

Men maaskee De kan ikke holde ud at spille denne
vanskelige Rulle. Dragun — Veskienket —

Greven.

Hvem tager Du mig an for?

(i den beskændede Tone.)

Min Ven! Er det ikke her, hvor Doctor Bartholo boer?

Figaro.

Ikke saa galt ; kun Deres Been'en Smule meer
leddelose.

(i en meere drukken Tone.)

Er det ikke her Doctor — —

Greven.

Hui! Det er den gemeene Guldstab.

Figaro.

Det er just den bedste, den kommer af Glæde.

Greven.

Døren aabnes.

Figaro.

Der har vi vores Mand: Lad os gaac tilside saa
længe til han gaaer sin Vej.

5. Scene.

Greven og Figaro (holde sig skjulte). Bartholo.

Bartholo.

(Kommer ud og taler imod Huset)

Jeg kommer strax igien ; lad ikke et Menneſke kom-
me ind! — Hvilken dum Strag af mig, at jeg gik need!
Saaſnart hun bad mig derom kunde jeg strax have formodet
— — og Bazile som ikke kommer! Han ſkulde bringe al-
ting i Stand, at mit Giſtermaal kunde ſee ganſke hem-
melig i Morgon. Og jeg horer ikke et Ord til ham: Jeg
maa gaac hen, for, at ſee hvad der kan være i Veien.

6. Scene.

6. Scene.

Greven. Figaro.

Greven.

Hvad hører jeg! I Morgen ægter han Rosine hemmelig!

Figaro.

So flere Hindringer der ere i Veien, jo nødvendigere er det strax at lægge Haand paa Værket.

Greven.

Men hvem er denne Bazile, som har med hans Giftmaal at bestille?

Figaro.

En arm Dievel, som lærer hans Myndling at synge; Han bilder sig meget ind af sin Kunst; er just ikke alt for ærlig; trænger altid, og falder paa Knæ for en Daler; ham vil De let blive færdig med.

(Seer op til Rosines Vindue.)

Naadige Herre! Der er hun, der er hun!

Greven.

Hvem?

Figaro.

Vag Gitterverket for hendes Vindue, der er hun, der er hun! see intet derop, see dog intet derop!

Greven.

Hvorfor ikke?

Figaro.

Skriver hun Dem ikke: Syng som uden nogen

Hensigt. Det vil sige! Syng, som om De sang allene, for at synge. Ah! der er hun, der er hun!

Greven.

Siden jeg har begyndt at tildrage mig hendes Opmærksomhed, uden at være kiendt af hende, saa lad os ikke forlade det Navn, Lindor, som jeg har givet mig, det vil gjøre min Seier desmeere behagelig.

(Han ruller det Papiir op, som Rosine lod falde.)

Men hvorledes skal jeg synge paa denne Musik? Jeg, som ikke kan gjøre Vers.

Figaro.

Alt, hvad der vil falde deres Excellence ind, er fortræffeligt. Naar man er forliebt, spørger man kun lidt om Vittigheden — See der! tag min Cither!

Greven.

Hvad skal jeg gjøre med den? jeg spiller meget slet.

Figaro.

En Mand, som de, skulle ikke forstaae alle Ting? med Daghaanden, det gaaer lige godt; frong, frong, frong — i Sevilla at synge uden Cither! De vilde snart blive kiendt og røbet.

(Figaro læner sig tæt op til Muuren under Altanen.)

Greven.

(Synger, gaaende op og ned, og accompagnerer sig selv paa Citharet.)

I.

Skal jeg da nu mit Navn tilkiendegive,

Ah! kunde jeg endnu fortie det;

Ehi det maaffee vil synes alt for slet.

Dog nok! De vil! jeg bør Dem lydig blive.

Figaro.

Figaro.

Jh meget vel! frisk Mod, naadige Herre!

Greven.

2.

Viid da, at jeg — at jeg kun Lindor hedder;
Viid, jeg er sedt af fattig Borgerstand.
Jeg kan da ei, som mangen Riddermand,
Tilbyde Rang og slige Herligheder.

Figaro.

Ei for en Ulykke! jeg kunde ikke gjøre det bedre,
jeg, som dog giver mig ud derfor.

Greven.

3.

Men Dyd og Skionhed kan mit Hierte røre.
Her skal jeg da hver Morgen komme frem,
Dg nøies med at svinge ømt om Dem,
O! maatte De forneies ved at høre.

Figaro.

Ja — a — Hvad dette sidste angaaer —
(Han nærmer sig til Greven og kysser hans Kiole.)

Greven.

Figaro!

Figaro.

Naadige Herre!

Greven.

Troer Du, at man har hørt mig?

Rosine.

Rosine.

(inden for, synger.)

Min Læbe

Skal stræbe

Min Elskov at udtrykke.

Mig fattes ingen Lykke,

Naar kun Lindor elsker mig.

(Man hører Vinduet lukkes til med nogen Bulder.)

Figaro.

Troer De, at man denne Gang har hørt Dem?

Greven.

Hun lukkede sit Vindue; der er formodentlig kommet nogen.

Figaro.

Ah! den lille Stakkel! hvor hun skælvede, da hun sang! Hun er fangen, naadige Herre!

Greven.

Hun betiener sig af det samme Middel, som hun selv har foreskrevet mig; (mig fattes ingen Lykke, naar kun Lindor elsker mig) Hvilke Yndigheder! Hvilken Forstand!

Figaro.

Hvilken List! Hvilken Kierlighed!

Greven.

Troer Du, at Hun overgiver sig til mig Figaro?

Figaro.

Hun kryber for igiennem et Muuse-Hull; førend hun lader det blive.

Greven

Greven.

Det er besluttet; jeg hører Rosine til, saa længe jeg lever.

Figaro.

De forglemmer, naadige Herre! at hun ikke mere hører paa Dem.

Greven.

Monsieur Figaro! Jeg har kun et Ord at sige ham: Hun skal blive min Kone; og dersom han tiener mig vel i mit Foretagende, og i at dølge hende mit Navn — — Du forstaaer mig, — Du kiender mig.

Figaro.

Jeg er Deres med Liv og Siæl; Frisk Figaro! Flyv Lykken i Møde, min Dreng!

Greven.

Lad os gaae, for ikke at giøre os mistænkte!

Figaro. (leende)

Jeg gaaer da ind at bruge min Konst. Og ved et eneste Sving af min Hærs-Stok, skal jeg mage det saa, at Narvaagenhed skal sove, Kierlighed vaage, Mistænke forvildes, listige Anlæg forstyrres, og alle Hindringer kulfastes. Gaae De hjem til mit, Naadige Herre! Vær belavet paa en Dragun-Uniform, en Indquarterings-Seddel, og brav Guld i Lommen.

Greven.

Guld? til hvem?

Figaro. (vranten)

Guld! for en Ufærd! Guld er jo Siælen i hele Spillet.

Greven.

Greven.

Bliv ikke vreed, Figaro! jeg skal forsyne mig tilforn.

Figaro.

(i det han gaaer)

Om en soie Tid skal jeg være hos Dem!

Greven.

Figaro?

Figaro.

Hvad er paa Færde?

Greven.

Og din Cither?

Figaro. (leende)

Jeg glemmer min Cither! jeg troer jeg er ikke rigtig i Hovedet.

(gaaer.)

Greven.

Hvor boer Du Tusentast?

Figaro.

Ja vist maae jeg have en Skrue løs! min Voepæl er omme i den anden Gade, den er blaa malet, Binduer med Blye, en Arm med to Bækkener over Døren, et Die i Haanden, hvorpaa staaer: Consilio Manuque Figaro.

(de gaaer)

Anden

Anden Act.

I. Scene.

Rosine. (allene)

(Med et Bortlys i Haanden, tager Papiir frem og sætter sig til at skrive)

Marceline er ihj; enhver af Huus-Folkene er i Forretninger; og ingen seer mig skrive. Jeg veed ikke om disse Mure har Øine, eller om min Argus har en ond Aand, som giver ham Underretning om alting; thi jeg kan ikke sige et Ord, ikke gjøre et Skridt, han jo paa Stedet giættter Hensigten — — (Hun forsegler Brevet.) Jeg vil forsegle Brevet, uagtet jeg hærken veed naar, eller hvorleedes jeg skal faae ham det tilskillet. Jeg faae igiennem Vinduet, at han længe taledes med Barberen, Figaro. Det er ret et godt Menneske, som ofte har viist sig medlidende imod mig, dersom jeg kunde faae ham et Dieblis i Tale!

2. Scene.

Rosine. Figaro.

Rosine. (forundret)

Ah! Monsieur Figaro, hvor fornøier det mig ikke, at see ham!

Figaro.

Deres Befindende, Frøken?

Rosine.

Rosine.

Ikke med det bedste Monsieur Figaro! Riidsommelig-
hed dræber mig.

Figaro.

Det troer jeg gierne, den feeder ingen, uden Toffer.

Rosine.

Hvem var det han smakkede saa hastig med dernede?
Jeg hørte det ikke, men — —

Figaro.

Med en ung Student af mine Paarørende, som man
kan giøre sig stort Haab om, overmaade vittig, velstænk-
de, har store Naturens Gaver, og er af en meget indta-
gende Skabning.

Rosine.

Oh! ret lig, det kan jeg forsikre ham, han hede-
der? — —

Figaro.

Lindor. Han har intet. Men dersom han ikke saa
pludselig havde forladt Madrid, kunde han have gjort sig
Haab om en god Tjeneste.

Rosine. (hastigen)

Han faaer den nok, Monsieur, Figaro! han faaer
den nok! Et ungt Menneske, saaledes som han afmalte
ham, er ikke skabt til at blive ukiendt.

Figaro. (sagte)

Godd! (hoit) men han har en stor Feil, som stedse
vil være ham til Hinder i hans Forfremmelse.

Rosine.

Rosine.

En Feil? Monsieur Figaro! en Feil? men er han ogsaa vis paa det?

Figaro.

Han er forliebt.

Rosine.

Forliebt! og det kalder han en Feil?

Figaro.

Sandt at sige, saa er det kun en Feil i Henseende til hans store Lykke.

Rosine.

Ah! hvor Skiebnen dog er ubillig! Nævner han aldrig det Fruentimmer, som han elsker? jeg er saa nysgierlig.

Figaro.

De er vist den sidste Frøken, som jeg vilde fortroe en Hemmelighed af denne Natur

Rosine. (fyrig)

Hvorfor det Monsieur Figaro? jeg kan tie; dette unge Menneske er ham beslægtet, og jeg vil ham overmaade vel — — sig det dog!

Figaro.

(seer listig paa hende)

Forestil Dem, den allerdeiligste lille Slut, mild, sm, venlig, pudig, tillokkende, en nydelig Fod, smækker, runde fyldige Arme, sneehvide Hænder, rosenrod Mund og Kinder, Tænder, Dine!

Rosine.

Som er her i Byen?

E

Figaro.

Figaro.

I dette Quarceer.

Rosine.

I denne Gade maaſkee?

Figaro.

Ikke langt fra mig.

Rosine.

Ah! hvor er det behageligt! — — for hans Herte
Paarørende! Og dette Fruentimmer er?

Figaro.

Har jeg ikke navngivet hende?

Rosine. (hæftig)

Det er det eneste, som han har glemt Monsieur
Figaro! Slig det dog, slig det dog snart! det kunde
komme nogen, og saa fik jeg det ikke meer at vide —

Figaro.

De vil endelig have det, Frøken? Nu vel! dette
Fruentimmer er — — Deres Formynders Mynd-
ling — —

Rosine.

Myndling? — —

Figaro.

Ja Frøken! — — Doctor Bartholos Myndling.

Rosine. (rørt)

Ah! Monsieur Figaro! jeg troer ham ikke, det
forsikrer jeg ham.

Figaro.

Figaro.

Det er just det han ønsker selv at kunde forsikre Dem om.

Rosine.

Han kommer mig til at skielve, Monsieur Figaro!

Figaro.

Sy, skielve! Ilet regner, Frøken! Naar man giver efter for Frygten af det Onde, saa føler man allerede det Onde af Frygten. Desuden har jeg allerede befriet Dem fra alle Deres Paapassere lige til i Morgen.

Rosine.

Dersom han elsker mig, saa bør han overbevise mig derom, ved at holde sig aldeles roelig.

Figaro.

Ei, Frøken! Kan Kierlighed og Roelighed have Sted i eet og det samme Hjerter? Den stakkels Ungdom er saa ulykkelig i vore Tider, at den kun har dette forstrækkelige Valg: Kierlighed uden Roelighed, eller Roelighed uden Kierlighed.

Rosine.

(Naar Vinene ned.)

Roelighed uden Kierlighed — synes —

Figaro.

Ah! meget kedsommelig. Det lader dog virkelig som om Kierlighed uden Roelighed viser sig med flere Ulykkeligheder; og hvad mig angaaer, dersom jeg var Fruentimmer:

Rosine. (forlegen.)

Det er vist, at et ungt Fruentimmer kan ikke forhindre et skikkelig Menneske at have Hoiagtelse, for hende.

Figaro.

Og min Fatters Hoiagtelse for Dem er uden Grændser.

Rosine.

Men dersom han begik den mindste Uforsigtighed, Monsieur Figaro, saa var det ude med os.

Figaro. (sagte.)

Hum! Var det ude med os. (høit) Dersom de ved et lidet Brev udtrykkelig forbød ham det — Et Brev formaaer meget —

Rosine.

(giver ham det Brev, som hun alt har skrevet.)

Jeg har ikke Tid til at skrive dette om, men naar han giver ham det, saa sig ham — glem ei at sige ham —

(seer sig omkring.)

Figaro.

Der er ikke et Menneske, Frøken!

Rosine.

At det er af bare Venkab alt hvad jeg gjør.

Figaro.

Det forstaaer sig selv. Veste men! Kierlighed har en ganske anden Maade at gaae frem paa.

Rosine.

Rosine.

Uf bare Venfkab, forftaaer han vel? Jeg frygter kun, at han affrækkes ved de Vanskeligheder —

Figaro.

Ja var det blot en Lygtemands Ild. Huf vel paa, Frøken, at den Blæst, fom flukker et Lys, kan optænde en Brand, og at Hr. Lindor er juft denne gloende Brand. Allene ved at tale om Dem, udaander han faadan en Ild, at jeg næften febriciterer af hans Heede, jeg, fom kun er blot Tilfuer!

Rosine.

Himmel! — Jeg horer min Formynder. Dersom han fandt ham her — Gaae igiennem Cabinettet, hvor mit Elaveer ftaaer, og lift fig faa fagte fom mueligt ned af Trappen.

Figaro.

Vær kun roelig. (fagte) Det gaaer bedre end jeg havde tænkt.

(han gaaer ind i Cabinettet.)

3. Scene.

Rosine. (allene).

Jeg er færdig at døe af Uroelighed til han er kommet ud — hvormeget holder jeg ikke af den stakkels Figaro? Det er ret et fikkeligt Menneffe og en god Vaargren-
de. Ah! der kommer min Tyran! Jeg vil give mig til mit Arbeide igjen.

(Hun puster Lyslet ud, sætter fig og begynder at fpe i en Kamme.)

4. Scene.

Bartholo. Rosine.

Bartholo. (vreed.)

Ah! fordomte, bandsatte og ugudelige Figaro! See dog! kan man vel sætte en Hod ud af Huuset, uden at være vis paa, naar man kommer ind igien, at —

Rosine.

Hvem har foraarsaget Dem denne forfærfelige Brede, min Herre?

Bartholo.

Den fordomte Barbeer har i en Haandvending lemlestet mit heele Huus; Pedrillo har han givet Opium ind, og Nysepulver til Susmann, Marcelline aarelader han paa Hoden; ja lige indtil mit Munkeset — et Plaster paa Dinene af det stakkels blinde Væst! fordi han skylder mig hundrede Rigsdaler, saa har han saa travelt med at smøre mig Regninger op; men lad ham kun komme med dem! Der er ikke en Siel i den yderste Stue, man kommer lige ind i disse Værelser, som paa en Paradeplads.

Rosine.

Og hvem kan vel komme herind, uden De selv, min Herre?

Bartholo.

Jeg vil for være frugtsem uden Marsag, end sætte mig i Fare uden Forsigtighed. Der gives overalt dristige forvovne Menneffer. — Har man ikke endnu i Morges paa den behændigste Maade bortsnappet jeres Vise, i det jeg gik ned for at tage den op? Oh! jeg —

Rosine.

Rosine.

Det falder jeg at finde Fornoielse i at drage Slutning af alting. — Vinden kan jo have ført Papiret bort, eller en Forbigaaende; man kan ikke vide det?

Bartholo.

Vinden — en Forbigaaende! Der er hverken Vinde, Frøken! eller Forbigaaende til i Verden; det er altid nogen, som med Flid er sat paa Post, for at tage de Papirer op, som et Tuentimmer lader som hun taber af Uforsigtighed.

Rosine.

Fader som hun taber, min Herre?

Bartholo.

Ja, Frøken! lader som hun taber —

Rosine. (sagte.)

Den hæslige gamle Knark!

Bartholo.

Men det skal ikke stee ostere; thi jeg skal lade Vinduerne forsegle.

Rosine.

Giv endnu bedre; lad dem heller tilmure paa eengang; Paa et sort Hul og et Kængsel er der lidet eller ingen Forskiel.

Bartholo.

Hvad dem angaaer, som vender ud til Gaden, vilde det maaskee ikke være saa galt — Denne Barbeer har dog vel ikke været hos jer, vil jeg haabe?

Rosine.

Gjør han Dem ogsaa uroelig?

Bartholo.

Han ligesaavel som en anden.

Rosine.

Hvor Deres Svar ikke ere artige!

Bartholo.

Jo, man troe kun heele Verden vel, saa vil man snart faae en god Kone i Huuset til at bedrage een, gode Venner til at besnakke hende, og gode Tjenestefolk til at gaae dem tilhaande.

Rosine.

Hvorledes! De tiltroer een ikke engang Styrke nok i Dyden, til at imodstaae Monsieur Figaros Forsørelser?

Bartholo.

Hvem Ganden kan vel blive klog paa Fruentimmer-Nykter? og man har jo saa tidt seet den Styrke i Dyden — —

Rosine. (opbragt.)

Men, min Herre! dersom der intet hører meere til, end blot at være en Mandsperson, for at behage os, hvorfor mishage De mig da saa meget?

Bartholo. (forbløffet.)

Hvorfor? — Hvorfor? — Men I svarer mig jo ikke paa mit Spørsmål om Barberen —

Rosine.

Rosine (vreed)

Nu vel da! ja han har været hos mig; jeg har seet ham, jeg har talt med ham, jeg vil ikke engang dølgge for Dem, at jeg har fundet ham ret elskværdig, og gid De maatte briste af Harmen derover.

(gaaer.)

5. Scene.

Bartholo. (allene)

Oh! det forbandede Pak! Det Hunde-Toi af Tiens-
stefolk! Gusmann! Pedrillo! fordomte Pedrillo.

6. Scene.

Bartholo. Pedrillo.

Pedrillo.

(gabende og ganske sovrig)

Aah! aah, ah, ah! — —

Bartholo.

Hvor var Du, Din Esel, da Barberen var her?

Pedrillo.

Herre! jeg var — — aah, aah, ah!

Bartholo.

Henne at finde paa Skielmsstykker, formodentlig
har Du ikke seet ham?

Pedrillo.

Vist har jeg seet ham; eftersom han har fundet
at jeg var ganske syg, som han sagde; og det maaske

vel være sandt; thi jeg begyndte at føle Smerte i alle mine Lemmer, allene ved at høre ham tale derom —
— aah, aah, aah, ah.

Bartholo.

(Efteraber ham)

Allene ved at høre ham! — — Hvor er den Ds,
genicht Gusmann? at give den Dreng Medicamenter
ind uden min Forskrift! der maae stikke Skielmsstykker
under.

7. Scene

De Forrige. Gusmann.

(som en gammel Mand støttende sig ved en liden
Stok: han nyser adskillige Gange.)

Pedrislo.

(Hedse gabende)

Gusmann!

Bartholo.

Aa — saa hold op igjen,

Gusmann.

Det er meere end et halv hundrede — — hata
hundrede Gange i et Dieblif; (nyser) jeg er som jeg var
knust — —

Bartholo.

Hvorledes? jeg spørger Jer begge om der har væ-
ret nogen hos Rosine, og I siger nuig ikke engang at
Barberen — —

Pedrislo.

(bliver ved at gabe.)

Er Monsieur Figaro da nogen? Ah, Aah, —
ah — —

Bartholo.

Bartholo,

Jeg vædder at den Strik er i Ledtog med ham?

Pedrislo.

(grædende som en Doffe)

Jeg — jeg skulde være i Ledtog — —

Gusman. (nysende)

Oh men Herre, er der — — er der nogen Villighed i?

Bartholo.

Villighed! det er got iblant Jer andre Kieltringer. Villighed! Jeg er Jeres Herre, og derfor har jeg altid ret.

Gusmann. (nysende)

Men for Pokker! naar en Ting er sand —

Bartholo.

Naar en Ting er sand! naar jeg nu vil, at den ikke skal være sand, saa paastaar jeg at den ikke er sand — Man behøver kun at tillade de Skurke at have ret, saa skulde man snart see, hvad der vilde blive af Myndigheden.

Gusmann. (nysende)

Jeg vil hellere have min Afseer — En forfræktelig Tjeneste og altid en helvedes Støien.

Pedrislo. (grædende)

Her beegnes et stakkels stikkeligst Menneske, som en Kieltring.

Bartholo.

Gaae da din Bei stakkels Fikkelige Menneſke!
(Medrillo gaaer gabende bort, Doctoren efteraber dem)
Ey tſchi, ey tſcha, den ene nyſer, og den anden gaber
mig lige i Næſen.

Gusmann.

Ah! min Herre! Jeg ſiger jer reent ud, at der-
ſom det ikke var for Krækenens Skyld, var det ikke
— var det ikke mueligt, at blive her i Huuſet.

(gaaer nyſende bort.)

Bartholo.

Hvor denne Figaro har tilreedet mig alle mine
Folk. Jeg mærker nok, hvad han har bag Dret; den
Krabat agter nok at betale mig mine 100 Rdlr. med
Regninger i Steden for Penge.

8. Scene.

Bartholo. Don Bazile.

(Figaro, ſom er ſtiult i Cabinettet, kommer af og til
frem og lurur paa dem)

Bartholo.

See! Don Bazile! I kommer nok for at give
Noſſine en Lection.

Bazile.

Det er ikke mit vigtigſte Vrende.

Bartholo.

Jeg har været hjemme hos Eders uden at finde
Jer.

Bazile.

Bazile.

Jeg var gaaet ud for at bringe Jeres Sager i Rigtighed: Men nu skal jeg sige Jer noget fortrædeligt Nyt.

Bartholo.

For Jer?

Bazile.

Nei for Jer! Grev Almaviva er her i Byen.

Bartholo.

Tael sagte — Han som lod søge efter Rosine hese Madrit igiennem?

Bazile.

Han boer paa det store Torv, og gaaer hver Dag ud forklædt —

Bartholo.

Der er ingen Tvivl om, det jo angaaer mig. Hvad er herved at gjøre?

Bazile.

Dersom det var en slet og ret Karl, saa kunde man snart skaffe ham af Veien.

Bartholo.

Ja gaae paa luur om Alstenen bevæbnet, en Dolf —

Bazile.

Bone Deus! At sætte sig selv i Fare. Nei! vilde ham ind i en fortrædelig Sag, der laer sig høre, og medens den gaaes, da lyve ham paa underhaanden.

Bartholo.

En sær Maade, at skaffe sig af med Folt.

Bazile.

Bazile.

Bagtalelse, Kiære! I veed intet selv hvad det er. I taler saa foragteligt om. Jeg har seet hvordan den har mishandlet de allerbraveste Folk. Troe mig, der er ikke saa nedrig en Ondskab, saa skammelig en Last, saa urimelig en Kiælling: Sladder, som man jo kan faae Dagdrivne i en stor Bue til at snakke om, naar man griber Tiingen ret an, og vi har Folk her i Byen, som forstaaer Haandværket — Først stemmer man saa løselig en vis Gadesladder. Den slagrer om, som Eyalen mod ondt Veir. Den mumler pianissimo og udstrøer saa fint hvad man vil, der skal bestemme vedkommende. Hist og her bliver det snappet op, og hvistos Folk pian piano i Øret. Dermed er det klart. Banrygtet spirer, skyder frem, løfter sig afsted, og løber rinforzando fra Huus til Huus indtil paa hiin Side Fanden i Bold. Dervaa reiser Bagtalelse sig. Den hvister, puster sig op, stiger i Veiret, kaster sig ud, flyver om, sværmer, jager sammen, slæber med sig, hujer og tordner, og bliver saa, Himlen skee Tak! et almindeligt Skraal, et offentlig Crescendo. Had og Forsølgelse samle sig til Chorus, og Fanden selv kan da ei staae imod.

Bartholo.

Men hvad er alt det for Snif Snaf I der væver sammen Bazile? Og hvad kommer dette piano Crescendo mig ved?

Bazile.

Hvorledes? Hvad der kommer Jer ved? Det som man gjør allevegne, for at skaffe sin Fiende af Veien, det maae I gjøre her, for at hindre Jeres at nærme sig.

Bartholo.

Bartholo.

Nærm sig? Jeg agter at ægte Rosine, inden hun engang skal faae at vide at denne Greve er tik.

Bazile.

J saa Fald har J ikke et Dieblisk at spille.

Bartholo.

Og paa hvæm beroer det? Bazile! Jeg har overdraget Jer den hele Sag, lige indtil det allermindste.

Bazile.

Jå, men J anier for meget paa Skillingen; En Kiender af den sande Harmonie veed, at et ulige Giftermaal, en uretfærdig Dom, en aabenbar Forurettelse, er af det Slags Dissonanter, som maade dampes med Guldet, for at faae en rigtig Accord ud.

Bartholo.

(Gier ham Penge)

Jeg maade bekvemme mig til alt hvad J vil; lad os faae Ende derpaa.

Bazile.

Det kalder jeg at tale som J bor! J Morgen skal alting være i Rigtighed. J har kunst at passe paa; at Jeres Wyndling i Dag ikke faaer det mindste Nys derom.

Bartholo.

Forlad Jer paa mig: Kommer J i Aften, Bazile?

Bazile.

Gjør ikke Regning derpaa: Jeres Giftermaal gier mig allene nok at forrette den hele Dag, gjør ikke Regning derpaa!

Bar.

Rosine.

Det er mig meget ligegyldigt, det forsikrer jeg Dem.

Bartholo.

Jeg gad nok vidst, hvad denne Barbeer havde for vigtige Ting at sige jer?

Rosine.

Skal jeg sige den reene Sandhed, saa gav han mig Underretning om Marcellines Tilstand; Hun skal, efter hans Sigende, ikke være ret vel endnu.

Bartholo.

Give jer Underretning! jeg torde vade, at hans Erinde var, at give jer et Brev.

Rosine.

Og fra hvem? om De behager.

Bartholo.

Oh! fra hvem? fra saadan een, som Gruentimmerne aldrig navngive. Hvad veed jeg deraf? maaskee Svar paa Papiret, som faldt ned af Vinduet?

Rosine. (sagte.)

Jeg troer han kan lugte. (hoit.) De fortiente virkelig at det var saaledes.

Bartholo.

(betragter Rosines Hænder.)

Det er saaledes, I har skrevet.

Rosine. (forlegen.)

Det vilde være ret moersomt, om De havde i Sinde at faae mig, til at sige ja dertil.

Var

Bartholo.

(tager hendes høire Haand.)

Jeg? aldeles ikke; men jeres Finger er endnu besmuurt med Blæk! Ha! listige Signora!

Rosine. (sagte.)

Fordømte Gamle!

Bartholo.

(holder hende stedse ved Haanden.)

Et Gruentimmer troer sig ret i Sikkerhed, fordi hun er allene.

Rosine.

Ah! det forstaaer sig — et herligt Beviis! — Slip mig dog, min Herre! De er færdig at forvrie min Arm: Jeg brændte mig, da jeg vilde slukke dette Lys med Fingeren, og man har raadet mig strax at dyppe den i Blæk, og det er just det, jeg har gjort.

Bartholo.

Og det har I da gjort? Lad os engang see, om endnu et andet Beviis ikke skal kunde stadfæste det første. Her i denne Skriverbog er jeg vis paa var ser Ark Papiir; thi jeg tæller dem hver Morgen; endnu i Dag har jeg talt dem.

Rosine. (sagte.)

Oh! jeg Toffe! (hoir.) Det siette — —

Bartholo. (tæller.)

Tre, fire, fem — —

Rosine. (forvirret.)

Det siette — —

Bartholo.

Nu, det siette? Jeg seer nok, at det ikke er her.

Rosine.

(Slaaer Dinen ned.)

Det siette? Jeg har brugt det til et Kræmmerhus, for at komme noget Sukkertoi deri, som jeg sendte til Figaros lille Datter.

Bartholo.

Til Figaros lille Datter? og Pennen, som var ganske nye, hvorledes er den bleven sort? Maaskee ved at skrive Addressen til den lille Figaro?

Rosine. (sagte.)

Hvor dette Menneske er oplagt til at være jaloux. (høit.) Den har jeg brugt til at flattere en Blomst med, som var gaaet ud paa den Vest, som jeg broderer for dem i Kammen.

Bartholo.

Hvor det dog ikke er opbygeligt! Skulde man troe jer, mit Varn! maatte I ikke blive rød ved at sige en Usandhed efter en anden, men saavidt er I endnu ikke kommen.

Rosine.

Hvem maatte vel ikke blive rød, min Herre! ved at see, at der bliver draget de verste Følger af Ting, som ere fleete i den største Uhyldighed?

Bartholo.

Tilforladelig, jeg har Uret! at brænde Fingeren, dyppe den i Blæk, giøre et Kræmmerhus til Sukker-

Toi

Tøi til den lille Figaro, og at flattere min Vest i Nammen! Hvad kan være meere uskyldigt? Men hvilken Hoben Løgne! den eene paa den anden, for at forsvare den første — — Jeg er allene, man seer mig ikke, jeg kan lyve saa meget jeg lyster; men Fingeren bliver fort, Pennen tilsmuurt og Papiret fattes; man kan ikke tænke paa alting. Vær forsikret om, Signora! at naar jeg herefter gaar i Byen, saa skal en dobbelt Hængelaas staae mig til Ansvar for jer.

12. Scene.

Greven. Bartholo. Rosine.

(Greven i Dragun-Mundering, lader til at have taget sig en Taar, og synger.)

Hvor den er sød, hvor den har Kraft.

Bartholo.

Men hvad vil dette Menneske? — En Dragun!
Gaae ind, Frøken!

Greven. (synger.)

Hvor den er sød —

(gaaende imod Rosine.)

Hvem af jer to Madamer kalder sig Doctor Balordo?

(sagte til Rosine.)

Jeg er Lindor.

Bartholo.

Bartholo!

Rosine. (sagte.)

Han taler om Lindor.

Greven.

Balordo, eller Bærfloer, det kierer jeg mig ikke mere om end det, Sagen er allene, om jeg kunde faae at vide, hvem af I to smukke Fruer — —

(viser Rosine et Papiir.)

Tag dette Brev.

Bartholo.

Fruer! I seer vel, at det er mig. Fruer! Gaae dog ind, Rosine! dette Menneſke lader til at være beſkienket.

Rosine.

Men juſt derfor, min Herre! De er allene; man pleier dog at undſee ſig noget i Fruentimmers Nærværelſe.

Bartholo.

Gaae kun ind! gaae ind! jeg er ikke hange af mig.

13. Scene.

Greven. Bartholo.

Greven.

Oh! jeg kiendte jer ſtrax paa Beſkrivelfen af jer Statur.

Bartholo.

(til Greven, ſom putter et Brev i Lommen.)

Hvad er det, ſom I der putter i Lommen?

Greven.

Jeg putter det juſt i min Lomme, fordi I ſkal ikke faae at vide, hvad det er.

Bar-

Bartholo.

Min Statur! De Folk troer altid, at de taler om Soldater.

Greven.

Troer I, at det er saa vanskeligt en Sag at beskrive jeres Statur? En snarv Karl, 2 Alen 16 $\frac{1}{2}$ Tomme, skaldet, rynket, katoiet, huulkiæstet, en Mund, som en afbrændt Skov, et Ansigt som en Viornetrakker — —

Bartholo.

Hvad vil det sige? Er I kommet hid, for at sige mig Grovheder? Paf jer strax!

Greven.

Pakke mig? Ah! sy; hvor det er grovt talt? Kan I lase Skrivt? Doctor Baroco — —

Bartholo.

Atter et dumt Spørgsmaal.

Greven.

Oh! tag jer det for alting ikke saa nær; for jeg, der er i det mindste ligesaa meget Doctor som I —

Bartholo.

Hvorledes det?

Greven.

Er jeg ikke Doctor ved Regimentets Heste? Og det er netop derfor, at man har indquarteret mig hos min Ordensbroder.

Bartholo.

At turde ligne en Grovsmed — —

Greven.

(uden at synge.)

Her, Doctor! ja, jeg veed vel det,
Jeg er en Stymper, og fusser kun slet
Mod Hyppocrates og hans Ege.

(syngende.)

Ja jeres Konst, det maae jeg sige,
Den staaer ei feil, Hr. Kammerat!
Gaaer den just ikke paa Sygdommen fat,
Gaaer den dog vist fat paa den Enge.

Er det hosligt, der, som jeg her siger jer?

Bartholo.

Det staaer jer vel an, vankundige Quakksalver,
saaledes at forkleine den første og meest nyttige af alle
Konster.

Greven.

Overmaade nyttig for dem, som øve den.

Bartholo.

En Konst, hvis Fremgang Solen selv gjør sig en
Vre af at bestraae.

Greven.

Og hvis Feiltagelser Jorden straber at skjule.

Bartholo.

Man seer nok, Dumrian! at I ikke er vant at
tale uden til Heste.

Greven.

Greven.

At tale til Heste? — Ah, Doctor! for en Doctor, som har Forstand — — Er det ikke soleklart, at Grosfmeden helbreder stedse sine Syge, uden at tale til dem, i Stedet for at Doctoren snakker meget til sine —

Bartholo.

Uden at helbrede dem, er det ikke saa?

Greven.

Det er jer selv, som siger det.

Bartholo.

Hvem Dievelen flikker denne forbandede Fyldehund herhid?

Greven.

Jeg troer, at I giver mig Stikpiller, min Snut.

Bartholo.

Til Sagen, hvad vil I, hvad forlanger I?

Greven.

(Lader at være overmaade vreed.)

Nei see mig engang, troer jeg ikke han bliver bister! Hvad jeg vil? Seer I det ikke?

14. Scene.

Rosine. Greven. Bartholo.

Rosine.

(kommer lobende.)

Hr. Dragon! bliv ikke vreed, jeg beder.

Greven. (sagte)

Jeg havde nær forraadt mig, (høit) takke mig!
 Dersom I er frietaget for Indquartering, er i dog vel
 ikke frietaget for at være høflig? Takke sig! min Her-
 re! Vis mig hvad I har for det. Nagtet jeg ikke
 kan læse Skrift, skal jeg dog snart see —

Bartholo.

Beroer det kun derpaa? her har jeg i mit Skri-
 verpult —

Greven.

(i det den anden gaaer derhen, siger han, uden at
 røre sig af Stedet.)

Ah! min deilige Rosine!

Rosine.

Hvorledes Lindor, er det Dem?

Greven.

Tag i det mindste imod dette Brev!

Rosine.

Tag Dem i Agt, han skatter til os!

Greven.

Tag Deres Tørklæde op afommen, saa skal jeg
 lade det falde.

(Han nærmer sig.)

Bartholo.

Saa sagte, saa sagte, min Herr Dragun! jeg li-
 der ikke at man beskuer min Kone saa nær ved.

Greven.

Hun er Jeres Kone?

Bar-

Bartholo.

Hvem lader spørge?

Greven.

Jeg saae Jer an for hendes Oldesfader eller for hendes
Tivoldesfader, mindre end 3 Grader i nedstigende Linie
kan dog ikke være mellem Jer.

Bartholo.

(Læser sit Document)

Paa Grund af lovgyltige Beviser, og Bedkom-
mendes derover indhentede Erklæring —

Greven.

(Laaer til Papiret saa det skyer op til Loftet)

Hvad kommer al den Slidderfladder mig ved?

Bartholo.

Veed I vel Monsieur Dragon! at dersom jeg
kalder paa mine Folk skal jeg paa Stedet lade Jer be-
handle som I fortjener.

Greven.

Bataille? af Hiertens Grund Bataille! det er just
mit Haandværk.

(Viser sine Pistoler, som han har i sit Bælte.)

og see her, her er noget hvormed man kan kaste Folk
Strø i Vinene: De har maaskee aldrig seet en Ba-
taille? Frøken!

Rosine.

Og har heller ingen Lust til at see.

Greven.

Imidlertid er der dog ingen Ting saa fornøielig som
Ba-

Batailler, bild Dem da ind (Høder Doctoren lidt tilfide)
at Fienden er paa den eene Side af Vandet og vores Armee
paa den anden. (viser Rosine Brevet) Tørklædet frem!
(han spytter) See her er nu Vandet, — det forstaaer
sig af sig selv.

Rosine.

(tager Tørklædet op af Lommen, Greven lader
Brevet falde imellem hende og sig.)

Bartholo.

(bukker sig)

Ah, ha! —

Greven.

(tager det op igjen)

See engang, imedens jeg staaer her og lærer Jer det
hemmelige af min Konst — Et meget forsigtigt Fruen-
timmer, paa min Ere! Er det ikke et Kierligheds Brev,
som hun taber af sin Lomme?

Bartholo.

Giv hid, giv hid!

Greven.

Saa sagte Papa! Enhver har sit at tage vare.
Dersom en Rhabarbara-Recept var falden af Jeres
Lomme? —

Rosine.

(rækker Haanden frem)

Ah! jeg veed hvad det er min Herr Dragon!

(Hun tager imod Brevet, som hun giemmer i sit
Tørklæde-Lomme)

Bartholo.

Vil I endnu ikke til at gaar.

Greven

Greven.

Nu vel! jeg gaaer: adieu Doctor! uden Fortrydelse: En liden Compliment, min Hierte! beed Døden at glemme mig endnu i nogle Feldttog; Liver har aldrig været mig saa kjær, som det nu er.

Bartholo.

Gaae kun dersom jeg formaaer noget hos Døden
saa —

Greven.

Hos Døden? Er I ikke Doctor? I gjør saa meget for dens Skyld, at den ikke kan nægte Jer det allermindste.

(gaaer.)

15. Scene.

Bartholo. Rosine.

Bartholo.

(seer efter ham)

Endelig er han borte (sagte) lad os forestille os.

Rosine.

Tilstaae mig dog, min Herre! at denne unge Dragon var ret munter; mit i hans Fuldskab saae man, at ham hverken fattedes paa Forstand, eller en slags Opdragelse.

Bartholo.

Lykkelige ere vi min Duffe! at vi bleve af med ham! men er du ikke lit nysgierrig efter at læse hvad der staaer i det Papiir, som han gav Dig?

Rosine.

Rosine.

Hvilket Papiir?

Bartholo.

Det som han lod til at tage op af Gulvet, for at faae Dig til at tage derimod.

Rosine.

Det var ret artig; det var min Fatters Brev, som jeg havde revet op af Lommen.

Bartholo.

Jeg staaer i den Tanke, at han tog det op af sin.

Rosine.

Jeg kiendte det alt for vel.

Bartholo

Det koster jo ikke saa megen Umage at see ad,

Rosine.

Jeg veed ikke engang, hvor jeg har gjort af det.

Bartholo.

(viser paa hendes Pomme)

Du lagde det heri.

Rosine.

Ah, ha! i Tanker.

Bartholo.

Gandske vist. Du skal see, at det er noget Narrerie.

Rosine. (sagte)

Dersom jeg ikke gjør ham vreed, seer jeg ingen Muelighed i at nægte ham det.

Bartholo.

Giv mig det, min Hierte!

Rosine.

Rosine.

Men hvad har De derunder, at De endelig vil see det; Er det maaskee atter en Mistanke?

Bartholo.

Og I, hvad kan I vel have derunder, at I ikke vil vise det?

Rosine.

Jeg igientager det endnu engang, at dette Papir er inter andet end min Fætters Brev, som De i Gaar overleverede mig aabent: og siden her nu tales derom, siger jeg Dem reent ud, at denne Frihed mishager mig overmaade.

Bartholo.

Jeg forstaaer Jer ikke.

Rosine.

Bekymrer jeg mig om de Papirer, som komme til Dem? hvad kan de bilde Dem ind, at have Ret til at saae fat paa dem, som ere adresserede til mig; Er det af Jalousie? da fornærmer De mig; Kommer det af en tiltagende Myndighed, som De misbruger, saa er jeg endnu mere opbragt.

Bartholo.

Hvortledes? opbragt! I har aldrig for talt mig saaledes til.

Rosine.

Dersom jeg hidindtil har holdt mig derfra, saa var det ikke for at give Dem Rettighed til, ustraffer at fornærme mig.

Bartholo.

Om hvilken Fornærmelse taler I?

Rosine.

Den, at det ikke er tilladt at aabne andres Breve.

Bartholo.

Sin Kones?

Rosine.

Det er jeg ikke endnu: Men hvorfor skulde hun beegnes uartigere end noget andet Menneske?

Bartholo.

J vil snakke mig fra det, og faae mig til at glemme min Opmærksomhed med Brevet, som tilforladelig er femmet fra en Elsker; men jeg vil have det at see, det forsikrer jeg jer!

Rosine.

J skal ikke faae det at see; dersom De kommer mig nærmere, end jeg vil have det, skal jeg flye af dette Huse, og tage min Tilflugt til den første, den bedste.

Bartholo.

Som vist nok ikke tager imod jer.

Rosine.

Det vil vi faae at see.

Bartholo.

Vi ere ikke i Frankerige, hvor man stedse giver Treuentimmerne Ret; men, for at betage jer den Grille, saa vil jeg lukke Døren i Laas.

Rosine.

Rosine.

(imedens han er borte.)

Ak Himmel! hvad er herved at giøre? Jeg vil
gesvinde lægge min Fætters Brev i Stedet, og siden
give ham Leilighed at tage det.

(Hun bytter Brevene, og mager det saaledes, at hendes
Fætters Brev stikker lidt frem af Lommen.)

Bartholo.

(kommer tilbage.)

Ah! nu haaber jeg, at faae det at see.

Rosine.

Hvad Ret har De dertil? om De saa behager?

Bartholo.

Den Ret, som hele Verden erkender, den, at jeg
er stærkest.

Rosine.

Man skal før dræbe mig, før end man skal faae
det fra mig.

Bartholo.

(stamper med Foden)

Frøken! Frøken!

Rosine.

(kastet sig tilbage i Lænestolen, som om hun fik ondt.)

Ah! hvilken nederdrægtig Behandling! —

Bartholo.

Fløe mig Brevet, eller frygt for min Brede.

Rosine.

(liggende i Stolen)

Ulykkelige Rosine!

Bartholo.

Hvad fattes Jer?

Rosine.

Hvilken forfækkelig Udsigt.

Bartholo.

Rosine!

Rosine.

Jeg quæles af Harme.

Bartholo.

Hun faaer ondt.

Rosine.

Jeg bliver asmagtig, jeg døer!

Bartholo.

(føler hendes Puls og siger sagte, i det han bliver
Brevet vaer)

Gor! Brevet! jeg vil læse det uden at hun skal
vide det.

(Han bliver ved at føle hendes Puls og tager Brevet,
som han begynder at læse, dreiede sig lidt til Siden)

Rosine.

(i samme Stilling som før)

Ulykkelige! Ach!

Bartholo.

(klipper hendes Arm, og siger sagte)

Hvilken rasende Begierlighed har man ikke at kende
me under Veir med det, som man stedse frygter for
at vide.

Rosine.

Ah! stakkels Rosine!

Bar:

Bartholo.

Lugtende Sager forårsage disse krampagtige Begæ-
vælsler. —

(Han læser bag Stolen, følede hende paa Palsen.)

(Rosine rejser sig lidet, seer listig paa ham, nikkende med
Hovedet, og sætter sig igien uden at tale)

Bartholo.

O Himmel! Det er hendes Fæters Brev. For-
bømte Uroelighed! hvorledes skal jeg nu giøre det godt
igien? Jeg vil lade hende være uvidende om, at jeg
har læst det!

(Han lader som han er omhyggelig for hende, og lægger
hende Brevet igien i Kommen paa en behændig
Maade.)

Rosine. (sukker)

Ah! — —

Bartholo.

Nu, det er intet, mit Barn! lidt Qualmer, det
er det alt; thi Din Puls har ikke engang forandret sig.
(gaaer hen for at hente en Flaske med noget Lugtende.)

Rosine. (sagte.)

Godt, han har lagt Brevet i Kommen igien.

Bartholo.

Min beste Rosine! Tag noget af denne Spiritus.

Rosine.

Jeg vil ikke have noget af Dem: lad mig være!

Bartholo.

Jeg tilstaaer, at jeg har viist lidt for megen Hef-
sighed i Anledning af dette Brev.

Rosine.

Brevet vil ikke sige meget; Det er Maaden, som De bruger at begiere en Ting paa, som er saa modbydelig.

Bartholo. (paa Knæ)

Om Forladelse! jeg erkjendte strax min Forseelse; og nu seer Du mig for Dine Fødder, færdig til at gjøre alting godt igjen.

Rosine.

Ja, Forladelse! Naar De troer, at Brevet ikke er fra min Fætter.

Bartholo.

Det er det samme, enten det er fra ham, eller fra en anden; jeg forlanger ingen videre Oplysning.

Rosine.

(Gyder ham Brevet.)

Læs det! der seer De, at man med det Gode kan faae alting af mig.

Bartholo.

Denne skikkelige Udsærd vilde forjage min Mistænkelighed, om jeg var saa ulykkelig, at have beholdt nogen tilovers.

Rosine.

Læs det, min Herre!

Bartholo.

(triner tilbage.)

Himlen bevare mig fra at fornærme Dig paa den Maade.

Rosine.

De fortærner mig ved at afflaae det.

Bar-

Bartholo.

Tag imod dette Bevīs, som en Erstatning paa min fuldkomne Tillid. Jeg vil gaae hen og see til den stakkels Marcelline, som Figaro (Gud veed hvorfor) har aareladt paa Foden; Kommer Du ikke ogsaa derhen?

Rosine.

Jeg skal komme paa Diebliffet.

Bartholo.

Siden vi nu har gjort Fred, min Duffe! saa giv mig Din Haand. Dersom Du kunde elske mig, ah! hvor skulde Du ikke blive lykkelig.

Rosine.

(Slaaer Nynene ned)

Dersom De kunde behage mig, ah! hvor skulde jeg ikke elske Dem!

Bartholo.

Jeg skal behage Dig, jeg skal behage Dig; naar jeg siger Dig, at jeg skal behage Dig.

(gaaer.)

16. Scene.

Rosine. (allene, seer efter ham.)

Ah, Lindor! han siger, at han vil behage mig! — Lad os læse Brevet, som nær havde forarsaget mig saa megen Fortrød.

(Læser og giper et Skrig fra sig.)

Ha! jeg har læst det for sildig, han beder mig at søge Marsag til Trætte med min Formynder; jeg havde nu

far den bedste Leiliabed, og jeg har ladet den slippe mig af Hænderne. Da jeg tog imod dette Brev, fælte jeg at jeg blev rød over heele Ansigtet. Ah! min Formynders har Ret; jeg er endnu uerfaren, siger han til mig, i den fine Levemaade, der giver Aruentimret Fripostighed i alt, hvad der møder. Men en uerfærdig Mand er i Stand til at faae Uskyldigheden selv til at blive listig.

Tredie Act.

I. Scene.

Bartholo. (allene, og fortrædelig.)

Hvilket Sind! hvilket Sind! Hun lod til at være blevet roelig igjen — — Men sig mig engang, hvem Fanden der kan have sat hende i Hovedet, ikke at vilde tage Lection af Don Bazile? Hun veed, at han har med mig Givtermaal at bestille. (det banker.) Man maae giøre alt, hvad man vil, for at behage et Fruentimmer. Forsømmer man kun det mindste — — Jeg siger kun det allermindste — — (det banker igjen.) Jeg maae see, hvem der er.

2. Scene.

Bartholo. Greven.

Greven.

(som Student.)

Fred og Glæde herske stedse inden disse Døre!

Bartholo. (studsig.)

Aldrig kom noget Ønske beleiligere! Hvad vil I?

Greven.

Min Herre! Jeg er Alonzo, Philosophix Baccalaureus, Licenciat.

Bartholo.

Jeg behøver ingen Skolemester.

Greven.

En Discipel af Don Bazile, Organist ved det store Kloster, som har den Ere at undervise Hendes Naade, Deres — —

Bartholo.

Bazile! Organist! som har den Ere, jeg veed det — videre —

Greven. (sagte.)

Hvilket Menneske! (høit) Et usformodentlig Tilfælde, som nøder ham til at holde Sengen —

Bartholo.

Holde Sengen! Bazile? Han har giort vel i at lade mig det vide; jeg skal strax være hos ham.

Greven. (sagte.)

Hillekam! (høit) Naar jeg siger Sengen min Herre! saa er det — Stuen jeg mener.

Bartholo.

Om det kun var en Forkiølelse; Gaae foran, jeg skal følge Jer.

Greven. (forlegen.)

Min Herre! Jeg er kommen herhid, der er vel ingen, som horer paa os?

Bartholo. (sagte.)

Det er vist nok en Spøgsbude, (høit) vist ikke min Hr. Hemmelighedsmager! Tael kun uden Frygt, om I kan.

Greven.

Greven. (sagte.)

Forbandede gamle Knark! (høit) Don Bazille har
flisset mig herhid, for at lade Dem vide —

Bartholo.

Tael høit, jeg er døv paa det ene Øre.

Greven.

(løfter Stemmen)

Ah! hiertelig gierne — at Grev Almaviva, som
høede paa det store Torv. —

Bartholo. (forstræffet.)

Tael sagte! tael sagte!

Greven.

(endnu stærkere.)

Er flyttet i Morges — Da jeg nu er den, som
har underrettet ham om, at Grev Almaviva —

Bartholo,

Sagte, tael sagte, jeg beer Jer.

Greven.

(i samme Tone.)

Var her i Duen, og da jeg er kommen under
Veir med, at Frøken Rosine har skrevet ham til.

Bartholo.

Skrevet ham til? Min kære Ven tael endnu sag-
tere, jeg beer Jer indstændig! Kom lad os sætte os og
snakke sammen i al Fortroelighed. I har opdaget siger
I, at Rosine —

Greven.

Greven. (stolt.)

Gaafte tilforladelig. Bazile, uroelig paa Deres Begne over denne Brevverling, har bedet mig at vise Dem hendes Brev; men paa den God, som De tager Sagen — —

Bartholo.

Ei! jeg tager den paa den rette; men er det jer ikke mueligt at tale sagte?

Greven.

De er jo døv paa det eene Øre, sagde De.

Bartholo.

Forslad, forslad, Hr. Monzo! dersom I haver fundet mig mistænkelig og fortræden, men jeg er saa omringet med listige Skielmer, med Snarer — — og desuden jeres Skabning, jeres Alder, jeres Mine — — Forslad mig, forslad! Har I Brevet?

Greven.

Ja, er det saaledes at forstaae, det kan lade sig høre, min Herre! Men jeg er saa bange, at der nogen luurer paa os.

Bartholo.

Hvem skulde det vel være? Alle mine Folk ere sengeliggende; Rosine har lukket sig inde af hare Fortrydelse. Fanden har sit Spil her i Huset! Jeg vil dog forvise mig om — —

(Gaaer hen og lukker Rosines Dør sagte op.)

Greven. (sagte.)

Af lutter Harm har jeg bragt mig selv i den værste Snibe; beholder jeg nu Brevet — — saa maa jeg

jeg tage Flugten — — saa kunde jeg ligesaa gjerne være bleven borte — — At vise ham det — — dersom jeg kunde komme til at give Rosine nogen Underretning derom, at vise det var da et Mestersykke.

Bartholo.

(kommer tilbage paa Tærne.)

Hun sidder ved Vinduet, vender Ryggen imod Døren, og er i Færd med at læse et Brev fra hendes Fætter, som jeg havde aabnet — — Lad os nu see hendes.

Greven.

(viser ham Rosines Brev.)

See, der er det! (sagte.) Det er mit Brev, som hun læser.

Bartholo. (læser.)

„Fra det Dieblig af, at De tilkiendegav mig
„Deres Navn og Stand „ — —

Ah! den Troeløse! det er rigtig nok hendes Haand.

Greven. (forstræffet.)

Tael De nu ogsaa sagte!

Bartholo.

Hvor er jeg Jer ikke Tak Skyldig min Kiære!

Greven.

Naar alting er forbie, og De da troer at være mig Tak Skyldig, saa beroer det paa Dem selv — Saa vidt er allerede Don Bazile kommet med Procuratoren.

Bartholo.

Med Procuratoren angaaende mit Giftermaal?

Greven

3. Scene.

Greven. (allene.)

Jeg slap — Na hvor den Djevlels Karl er haard at gaac paa! Sigato kiender ham tilgavns. Jeg loi, det gjorde mig saa flau og roffet, og han har Dine! — jeg maae tilstaae, at dersom jeg ikke havde faaet den hastige Indskydelse med Brevet, var ieg bleven jaget paa Døren, som en Toffe. O Himmel! De skændes derinde. Dersom Hun sætter sig i Hovedet ikke at vil le koinne! Lad os høre — Hun nægter at gaac ud af sit Kammer, og nu er min hele List til ingen Nytte. (hører efter igien) Der ere De! Jeg vil ikke strax lade mig see.

(Gaaer ind i Cabinetet.)

4. Scene.

Greven. Rosine. Bartholo.

Rosine.

(med en forstilt Brede.)

Alt hvad De kan sige mig, min Herre! er forgieves; Jeg har taget min Bestumning, jeg vil slet ikke høre mere tale om Musik.

Bartholo.

Hør dog mit Varn! Her er Hr. Alonzo, en Discipel og Ven af Don Bazile, og udvalgt af ham til at være et af vores Vidner — Musikken vil sætte Dit Sind i Rolighed; det maae Du troe.

Rosine.

eller den unyttige Forsigtighed. 81

Rosine.

Oh! hvad det angaaer, da gjør Dem ingen Uleilighed. Derfom jeg synger i Aften — — men hvor er han, denne Syngemeſter, De er bange for at viſe bort? Jeg vil med ſaa Ord affærdige ham, og betale Bazile, hvad han har tilgode.

(Hun bliver hendes Elſker vaer, og giver et Skrig fra fig.)

Ah! — —

Bartholo.

Hvad ſattes jer?

Rosine.

(holder begge Hænderne for Hiertet, og er meget forlegen.)

Af Himmell! Min Herre! — — Af Himmell!
Min Herre!

Bartholo.

Hun ſaaer ondt igien, Hr. Alonzo!

Rosine.

Nei, mig ſattes intet — — men i det jeg vilde vende mig — — Ah!

Greven.

Forvred De Deres Fod, Froken?

Rosine.

Ah ja! jeg forvred min Fod: den gjør mig for-
frækkelig ondt.

Greven.

Jeg syntes det nok.

Rosine.

(ſeer paa Greven.)

Det giſk mig lige til Hiertet.

8

Bar:

Bartholo.

En Stol, en Stol! Er der ingen Venestol?
(Gaaer hen for at hente en.)

Greven.

Ah, Rosine!

Rosine.

Hvilken Uforsigtighed?

Greven.

Jeg har tusende magtpaaliggende Ting at sige
Dem.

Rosine.

Han viger ikke fra os.

Greven.

Figaro kommer strax hid, for at være os behjæl-
pelig.

Bartholo.

(Bringer en Venestol.)

See her, min Duffe! sæt Dig — — Det lader
ikke til, min Herre! at hun tager Lection i Aften, det
saaer at være til en anden Gang; Farvel.

Rosine.

(til Greven.)

Nei bie; min Smerte er lidet lindret. (til Bar-
tholo.) Jeg føler, at jeg har gjort Dem Uret, min
Herre! jeg vil sige at træde i Deres Fodspor, ved paa
Stedet at gjøre det godt igien — —

Bartholo.

Ah, det gode Barn! Men efter en saadan Altes-
ration,

ration, min Engel! lider jeg ikke, at Du i mindste
Maade griber Dig an. Farvel, farvel, Hr. Alonzo!

Rosine.

(til Greven.)

Et Dieblisk endnu, jeg beder. (til Bartholo.) Jeg
troer, min Herre! at De ikke har Lyst til at fornøje
mig, isald De forhindrer mig at overbevise Dem om
min Fortrydelse, ved at tage Lektion.

Greven.

(sagte til Bartholo.)

Troe mig, lad os ikke være hende imod.

Bartholo.

Lad det nu være godt igien, min Engel! Det er
saa lange fra, jeg vilde gjøre Dig imod, at jeg endogså
saa vil blive hos Dig i al den Tid, Du tager Lektion.

Rosine.

Nei, min Herre! Jeg veed, at Musikken paa in-
gen Maade behager Dem.

Bartholo.

Jeg forsikrer Dig, at den i Alften vil fortrylle
mig.

Rosine.

(sagte til Greven.)

Oh! hvilken Pine!

Greven.

(tager et Ark Noter paa Pulpetet.)

Er det dette, som De behager at synge, Frøken?

Rosine.

Ja, det er ret et smukt Stykke af den unyttige Forsigtighed.

Bartholo.

Altid den unyttige Forsigtighed!

Greven.

Det er noget af det Nyeste i vore Tider. Det er en Ufbildning paa Foraaret, i en temmelig munter Stil. Dersom Frøkenen behager at forsøge — —

Rosine.

(til Greven.)

Med største Fornøielse; et Malerie af Foraaret opliver mig; det er Naturens Ungdom. Ved Vintrens Ende synes det, som Hjertet erholder en høiere Grad af Følsomhed; ligesom en Slave, der i lang Tid har været indsluttet, smager med større Fornøielse Frihedens Behageligheder, naar den tilbydes ham.

Bartholo.

(sagte til Greven.)

Altid Hovedet fuldt af Romanske Forestillinger.

Greven.

(sagte til Bartholo.)

Begriber De Udtydningen?

Bartholo.

(sætter sig i den Lenestol, hvori Rosine sad.)

Jo, jo!

Rosine.

Rosine.

I.

Liflige Dage

Komme tilbage,
 Naar man seer
 Sommeren er os nær.
 Alting da trives,
 Alting oplives:
 Foraars Lyst
 Muntret det unge Bryst.
 Fra sit mørke Hiem
 Gaaer nu Hyrden frem,
 Faar og kælne Lam
 Løbe efter ham;
 Faaret bræger,
 Lammet leeger,
 Solen blirer,
 Græsset spirer,
 Bakkene surre,
 Bierne snurre,
 Markene prydes,
 Plovmanden frydes.

Lindor kun staaer forsagt;
 Intet er dette,
 Intet al Foraars Pragt
 Mod hans Lisette.

2.

Stakkels Lisette!

Hun kan ei giette,
 At han staaer
 Der just, hvorhen hun gaaer.
 Hun gaaer ret roelig,
 Nymmer saa troelig;
 Men, see til,
 Elskov har her sit Spil;
 Som hun gaaer sin Gang
 Høres blandet Sang,
 Sang af Fuglene,
 Sang af Hyrderne,
 Sang kan røre
 Kiølent Øre.
 Nu hun smutter
 Hen og lutter:
 Lindor han figer,
 Lindor sig sniger

Sagte

Sagte til hende,
 Favner saa hende.
 „Lad mig dog gaae i Fred „
 Klynker hun listig;
 Som om hun ret blev vreed,
 For han var dristig.

Liden Reprise.

Lindor seer,
 Og sukker og klager;
 Hans Klagen behager:
 Pigen leer;
 Han kiender den Latter,
 Han savner nu atter.
 Da har den stakkels Pige
 Ikke et Ord at sige.
 Nu man tænker paa,
 Hvilket Raad at faae,
 Om den Gamle kom.
 Og det Raad man finder — —
 Knarken, der spørges om,
 Luurer derinde;
 Prægtigt, at om han kom,
 Kan man ham blinde — —

(Bartholo falder i Søvn, medens han hører til. Medens Reprisen varer, vover Greven at tage Rosines Haand, som han kysker ofte. Denne Bevægelse forvolder, at Rosines Sang bliver langsommere, svagere, og endes med at afbrydes midt i Eadencen, paa Ordet: finder — — Orchetret følger Sangerindens Bevægelser, bliver svagt i sit Spil, og tier med hende. Da Lyden, som havde duffet Bartholo i Søvn, holder op, vogner han. Greven reiser sig; Rosine og Orchesteret begynde strax igjen med det øvrige af Visen. (Dersom den liden Reprise igientages, gjøres det samme Theater: Spil paa nye.)

Greven.

Det er i Sandhed et deiligt Stykke, og Frøkenen synger det med en Smag — —

Rosine.

De smigrer for mig, min Herre! Vren tilkommer allene Mesteren.

Bartholo. (gaaber.)

Jeg troer, at jeg var falden lidt i Søvn, imedens dette deilige Stykke varede. Jeg har mine Syge; jeg gaaer, og jeg kommer; jeg maae slumre lidt imellem; og saa snart jeg kan sætter mig, saa ere mine skakkels Been — —

(Han reiser sig og stöder Stolen tilbage.)

Rosine.

(sagte til Greven.)

Figaro kommer ikke.

Greven. (sagte.)

Lad os trække Tiden ud.

Bar:

Bartholo.

Men, min Kiere! jeg har for længe siden sagt til den gamle Bazile: Er det ikke mueligt, at faae hende til at lære Ting, som ere meere lystige end alle disse store Arier, som gaae op og ned med Roulader, hi, ho, a, a, a, og som om man sang for Liig; Jeg meener, af disse smaa Viiser, som man sang i min Ungdom, og som enhver let kunde huske. Jeg kunde een i gamle Dage, som for Exempel — —

(Imedens Retourneellen varer, pønser han, og krads-
ser sig i Hovedet, synger og knebser med Fin-
geren, og danser med krogede Knæer, som en
gammel Mand.)

See paa mig, Rosinette!

Jeg er den rette,

Du til Mand kan faae — —

(til Greven, leende.)

I Visen staar: Lille Mette; men jeg har sat Rosinette
i Stedet, for at gjøre den behageligere, og at den kan
ret passe sig paa Omstændighederne. Ah, ha, ha, ha,
ha, ret brav! Ikke sandt?

Greven.

Ah, ha, ha, ha, ha! Jo, det kan aldrig være
bedre.

5. Scene.

Figaro (i det bageste af Theatret.) Rosine.

Bartholo og Greven.

Bartholo. (synger.)

See paa mig, Rosinette!

Jeg er den rette,

F 5

Du

Du til Mand kan faae.
 Vel falder jeg lidt graa ;
 Men, hvad Konen lider,
 Skal jeg nok passe paa ,
 Og ved Natte = Tider
 Er' alle Katte graa.

(Han igientager Repricen dansende; Figaro efteraber
 bag ved ham hans Bevægelser.)

Vel falder jeg lidt graa ;
 Men, hvad Konen lider,
 Skal jeg nok passe paa ,
 Og ved Natte = Tider
 Er' alle Katte graa.

(bliver det vaer.)

Rom kun nærmere, Hr. Barbeer! Rom kun nærmere ;
 Jo, I er ret en Smuk!

Figaro.

Min Herre! Det er sandt, det har min Moder
 tit sagt mig; men jeg har tabt mig noget siden den
 Tid, (sagte til Greven) Bravo, naadige Herre!

[I denne hele Scene søger Greven, saa meget som mueligt, at komme til at snakke med Rosine, men Formyndereus uroelige og aarvaagne Dine forhindre ham stædse, saaledes, at det hele Tiden udgior et stunt Theater = Spil imellem Acteurerne, der dog ikke vedkommer Doctoreus Klammerie med Figaro.)

Bartholo.

Kommer I igien, for med Jeres Draaber, Aale-
laden og Laxeeren, at gjøre mit hele Huus sengelig-
gende?

Figaro.

Min Herre! Det er ikke hver Dag Hellig-Dag,
og uden at regne den daglige Tilsyn, har min Herre
kunnet see, at lige saasnart de har trængt til det aller-
mindste, saa har min Nidkierhed ikke engang oppebiet
Deres Befaling —

Bartholo.

Jeres Nidkierhed, ikke oppebiet! Hvad vil I sige
min Nidkiere Patron! til den stakkels Dievel, som ga-
ber og sover lysvaagen, og til den anden, som i tre Ti-
mer har næsten været færdig at nysse sig Hiernen ud
af Hovedet! Hvad vil I vel sige til dem?

Figaro.

Hvad jeg vil sige til dem?

Bartholo.

Sa.

Figaro.

Jeg vil sige — for Pokker — jeg vil sige til den,
som nysse --- Gud velsigne Dig — og, gaae hen og læg
Dig, til den, som gaber? det er ikke det min Herre,
der vil gjøre Regningen stor.

Bartholo.

Nei vist ikke; men Aareladen og Medicamenterne,
de skulde nok gjøre den stor, i Fald jeg vilde lade mig
noie dermed. Er det ogsaa af Nidkierhed, at I har
ind-

Figaro.

Som De behager, gode Herre!

Bartholo.

Han taler i de høie Toner, gode Herre? Ved
I vel at naar jeg trættes med en Nar, vilger jeg
aldrig for ham?

Figaro.

(vender ham Ryggen)

I saa Fald tænke vi ikke eens, gode Herre!
Det gjør jeg altid.

Bartholo.

Hæ! Hvad var det, han der sagde, Hr. Alonzo?

Figaro.

De troer nok, at De har en lille Skillings Bar-
beer for Dem, som intet forstaaer uden at bruge sin
Nagekniv. Viid min Herre! at jeg har arbeidet med
Pennen i Madrit, og dersom Misundelse —

Bartholo.

Og hvorfor blev I ikke der i Stedet, for at kom-
me herhid og forandre Profession?

Figaro.

Man hjælper sig som man kan, sæt Dem engang
i mit Sted.

Bartholo.

I jeres Sted? Jo, jo! da vilde jeg nok sige no-
get toffet Toi!

Figaro.

De begynder ikke saa galt, min Herre! jeg beraar-
ber

ber mig paa Deres Herr Collega, som staaer der og grunder —

Greven.

Jeg — Jeg er ikke hans Collega.

Figaro.

Ikke det? Da jeg saa Dem at tale saa fortrolig sammen, troede jeg, at de begge havde et og det samme Maal for Dine.

Bartholo. (i Breede.)

Kort og got! Hvad er jeres Vrende? Har I maaskee endnu et Brev, som I i Aften skal overlevere Frøkenen? Hvad siger I? Skal jeg gaae bort saa længe?

Figaro.

Hvor De bider af stakkels Folk! Ei for en Usæd, min Herre! Jeg kommer herhid for at barbeere Dem; see det er alt. Er det ikke Deres Dag, i Dag?

Bartholo.

I kan komme igien siden.

Figaro.

Oh ja! komme igjen! Hele Garnisonen tager i Morgen tidlig ind at laxere paa; Jeg har ved Patroner faaet Leverancen. Døm nu selv, hvor megen Tid jeg har at spille! Gaaer Herren ind i sit Kammer?

Bartholo.

Nei, Herren gaaer ikke ind i sit Kammer. I — men — hvorfor kan jeg ikke lade mig rage her?

Rosine.

Rosine. (spodst.)

De er ret høflig! og hvorfor ikke heller i mit Kammer?

Bartholo.

Du bliver vreed? Forlad mig, mit Barn! Du bliver ved at tage Din Vection: Det er, for ikke at tabe et Dieblis af den Fornoielse at høre Dig.

Figaro.

(sagte til Greven.)

Vi faaer ham ikke bort. (høit) Heida! Pedrillo, Gusman, Bakkenet, Band og alt hvad Herren behøver!

Bartholo.

Niet saa! jo kald paa dem! har I ikke saa høit sat paa dem og tilreedet dem, at jeg har maattet lade dem gaae til Sengs?

Figaro.

Jh nu! saa vil jeg gaae hen at hente det altsammen, er det ikke i Deres Kammer? (til Greven) jeg skal nok faae ham herud.

Bartholo.

(løst sit Nøglebundt fra Bæltet, og efter at have betænkt sig)

Nei, nei! jeg vil selv gaae, (sagte til Greven) Hold et Die med dem, jeg beder Jer!

6. Scene.

Figaro. Greven. Rosine.

Figaro.

(til Rosine.)

Saa nær havde vi ham! Han havde nær givet mig Nøglerne. Er Nøglen til Altan Døren deriblant?

Rosine.

Rosine.

Det er den nyeste af dem alle.

7. Scene

De Forrige. Bartholo.

Bartholo.

(kommer tilbage.)

(sagte,) Jeg veed ikke hvad jeg tænker paa, at jeg lader den fordømte Barbeer blive her. (til Figaro) See der! (gier ham Nøglebundtet) i mit Cabinet under min Skriverpult; men rør ikke ved nogen Ting —

Figaro.

Jo, jo! Det vilde løbe smukt af for mig, saa mistænkelig som De er — (sagte i det han gaaer) Hvor Himlen dog beskytter Uskyldigheden.

8. Scene.

Bartholo. Greven. Rosine.

Bartholo.

(sagte til Greven.)

Det er den Knegt, som har bragt Brevet til Greven.

Greven.

(sagte til Bartholo)

Han seer ud til at være en stor Skielm.

Bartholo.

Han skal ikke narre mig oftere.

G

Greven.

Greven.

Hvad det angaaer, saa er nok alt det meeste gjort.

Bartholo.

Alting overveiet, holt jeg det for forsigtigere, at
stikke ham ind i mit Kammer, end at lade ham være
her hos hende —

Greven.

Han skulde ikke have sagt hende et Ord, uden jeg
jo skulde have hørt det.

Rosine.

Det er meget høfligt mine Herrer! at staae her
og hvilse sammen — og min Lektion?

(Man hører en Alarm, som om noget Porcellain
gik i Stykker)

Bartholo.

Hvad hører jeg! den grumme Barbeer har vist
nok ladet alting falde og det bedste af mit Barbeer-
Tøj —

(Han løber ind.)

9. Scene.

Greven. Rosine.

Greven.

Lad os benytte os af de Diebliske, som Figaros
Snedighed forskaffer os: Tillad Kroken! at jeg i Aften
maa faae Dem et Dieblis i Tale, det er høistnødven-
digt, for at befrie Dem fra et Slaverie, som De er
nær ved at fa'ede i.

Rosine.

Rosine.

Ah! Lindor!

Greven.

Jeg kan komme ind ad Deres Altan, og hvad det Brev er angaaende, som jeg fik af Dem i Morges, har jeg seet mig nødsaget —

10. Scene.

Rosine. Bartholo. Figaro. Greven.

Bartholo.

Jo ganske rigtig! Det er altsammen i tusende Stykker!

Figaro.

Hvilken stor Ulykke at giøre saa meget Væsen af! man kan ikke see en Haand for sig paa Trappen; (viser Greven Nøglen.) I det jeg vilde gaae op, blev jeg hængendes paa en Nøgel.

Bartholo.

Man tage vare paa det, man har at forrette; Blive hængendes ved en Nøgle, hvilken behændig Karl!

Figaro.

Naa, naa! Skaf Dem en behændigere.

11. Scene.

De Forrige. Don Bazile.

Rosine. (forfækket.)

Don Bazile! —

G 2

Greven.

Greven. (sagte.)

O Himmel!

Figaro. (sagte.)

Nu er Fanden løs.

Bartholo.

(Gaaer ham i Møde.)

Alh, Bazile! min Ven! Velkommen op igien; altsaa har jeres Tilfælde været uden Fare? I Sandhed, Hr. Monzo havde ganske forkræftet mig over jeres Tilstand; spørg ham selv, om jeg ikke var paa Veien, for at see til jer, og dersom han ikke havde holdt mig tilbage — —

Bazile. (forundret.)

Hr. Monzo? — —

Figaro.

(stamper i Gulvet.)

For Fanden! Altid noget i Veien; at vente i tvende Timer for et lumpen Skæg — — Hvilket Hundeliv, at leve af Nagetniven!

Bazile.

(seer paa dem alle.)

Ville I ikke gjøre mig den Fornægtelse, mine Herrer! at sige mig — —

Figaro.

I kan snakke med ham, naar jeg er gaaet bort.

Bazile.

Men i det mindste maae jeg dog vide — —

Greven.

Greven.

J maae tie stille, Bazile! Troer J at sige Herr Bartholo noget, som han ikke veed? Jeg har fortalt ham, at J har formaaet mig til at gaae herhid og give Lektion i Musiken paa jeres Begne.

Bazile.

(endnu meere forundret.)

Lektion i Musiken? — Alonso! — —

Rosine.

(sagte til Bazile.)

Ei, tie dog stille! — —

Bazile.

Hun ogsaa? — —

Greven.

(sagte til Bartholo.)

Siig ham dog ganske sagte, at det er aftalt imellem os.

Bartholo.

(sagte til Bazile.)

Gaae ikke hen og giør os til Vognere, Bazile! ved at sigе, at han ikke er jeres Discipel, saa fordærver J alting.

Bazile.

Ah, ha!

Bartholo.

(høit til Bazile.)

Jeg maae tilstaae, Bazile, at jeres Discipel har stor Færdighed.

Bazile.

(meget forundret.)

Min Discipel? — — (sagte) Jeg er kommet hertil, for at sige jer, at Greven er fløttet ud — —

Bartholo (sagte.)

Jeg veed det, tie dog! —

Bazile. (sagte.)

Hvem har sagt jer det?

Bartholo. (sagte.)

Han? det forstaaer sig — —

Greven. (sagte.)

Jeg, det forstaaer sig; hør kun!

Rosine.

(sagte til Bazile.)

Er det saa vanskeligt for jer at tie?

Figaro. (sagte.)

Hum, Skabhal! Han er døv.

Bazile. (sagte.)

Hvem Skam er det da, man her bedrager? Hele Verden har Deel i Hemmeligheden.

Bartholo. (høit.)

Det er sandt, Bazile! vores Prokurator — —

Figaro.

De har jo heele Aftenen for sig at kunde tale om ham?

Bar:

Bartholo. (til Bazile.)

Et Ord: Siig mig dog, om I er fornsiet med
Prokuratoren?

Bazile. (forbauset.)

Med Procuratoren?

Greven. (smilende.)

I har ikke talt med Procuratoren?

Bazile. (fortræden.)

Jh nei, jeg har ikke talt med Procuratoren.

Greven.

(sagte til Bartholo.)

Vilbe De vel, at han skulde forklare sig i hendes
Nærværelse? — Lad ham gaae. —

Bartholo.

(sagte til Greven.)

I har Ret. (til Bazile.) Men, hvad er det for
en Sygdom, som saa hæftig har oversfaltet jer?

Bazile. (i Brede.)

Jeg forstaaer jer ikke — —

Greven.

(trækker ham til en Side, giver ham en Pung.)

Ja; Hr. Bartholo spørger jer, hvad I vil her i
den Tilstand, som I befinder Jer?

Figaro.

Han er saa bleeg som et Liig.

Bazile.

Ah! nu begriber jeg — —

Greven.

Gaae hen og læg jer, min kære Bazile! I befindes jer ikke vel, og forarsager os en Dødsens Angst — Gaae hen og læg jer!

Figaro.

Hans Ansigt er ganske forandret. Gaae hen og læg jer.

Bartholo.

Jeberen staaer malet i hans Ansigt. Gaae hen og læg jer.

Rosine.

Men, hvorfor er I da gaaet ud? Man siger, at den smitter. Gaae hen og læg jer!

Bazile.

(i den yderste Forundring.)

Jeg gaae hen og lægge mig?

Alle paa eensgang.

Uh! det forstaaer sig.

Bazile.

Mine Herrer! jeg troer, at jeg virkelig ikke gjør ilde i at gaae min Vej; Jeg seer nok, at jeg er ikke her i mit rette Effe.

Bartholo.

Farvel til i Morgen, isald I da er bedre.

Greven.

Bazile, jeg skal være hos jer betids i Morgen.

Figaro.

Troe mig, hold jer brav varm i Sengen.

Rosine

Rosine.

God Nat, Hr. Bazile!

Bazile. (sagte.)

Handen komme efter mig, om jeg forstaaer det mindste heraf; og var ikke denne Pung — —

Alle.

God Nat, Bazile! god Nat!

(De følge ham alle leende til Dørs).

Bazile.

(i det han gaaer.)

O ja, God Nat da, god Nat.

12. Scene.

De forrige, undtagen Bazile.

Bartholo.

(med en betydelig Mine.)

Det er ikke saa aldeles rigtig med ham.

Rosine.

Han saae ganske vilde ud af Dinene.

Greven.

Bed at komme ud i Luften, var han bleven flettere.

Figaro.

Saae De, hvorledes han snakkede for sig selv? Der seer man, hvor snart det er giort med os! — (til Bartholo.) Nu! Skal der blive noget af denne Gang?

(Sætter en Sænestol langt fra Greven, og byder ham Haandflædet.)

Greven.

Farend vi holde op, Frøken! maae jeg endnu sige

Dem noget Væsentligt, til at gjøre Fremgang i den Kunst, jeg har den Ære at undervise Dem i.

(Han nærmer sig til hende, og hvæser hende i Øret.)

Bartholo. (til Figaro.)

Åh men! det kommer mig for, som om I med Billie kommer mig saa nær paa Livet, og stiller jer lige for mig, for at hindre mig fra at see.

Greven.

(Sagte til Rosine.)

Vi have Nøglen til Altan: Døren, og skal være her ved Midnat.

Figaro.

(binder Klædet om Bartholos Hals.)

At see? Hvad for noget? Dersom han lærte hende at danse, kunde man nok tilgive Dem at holde Die med dem; men i Musikken — — Au, au!

Bartholo.

Hvad er det?

Figaro.

Jeg veed ikke selv, hvad der er kommet mig i Øiet.

(Han rækker Hovedet frem.)

Bartholo.

Ønie det ikke saa.

Figaro.

Det er det venstre. Vil De ikke gjøre mig den Tjeneste, at aande mig lidt stærk deri?

(Bartholo tager fat paa Figaros Hoved, seer ham over det, støder ham hæftig bort, og lister sig bag de Forslebte, at høre paa deres Samtale.)

Greven.

(Sagte til Rosine.)

Og hvad Deres Brev angaaer, da var jeg for i saadan en Knibe for at blive her —

Figaro.

Figaro.

(Giver dem Tegh for at vaere dem ad)

Hem, hem! —

Greven.

Fortvivlet over, atter at see min Forklødning til
ingen Nytte —

Bartholo.

(gaaer imellem dem.)

Deres Forklødning til ingen Nytte!

Rosine. (forstræffet.)

Ah!

Bartholo.

Meget vel Frøken! Tving sig ikke. Hvorledes!
lige for mine Dine! i min Nærværelse understaaer man
sig, at forhaane mig paa saadan en Maade!

Greven.

Hvad feiler Dem? min Herre!

Bartholo.

Froeløse Alonzo!

Greven.

Herr Bartholo! Dersom De tit har saadanne
Luner som denne, jeg ved en Hændelse er bleven Vidne
til, saa er jeg ikke meer forundret over den Modbyde-
lighed, Frøkenen har for at blive Deres Kone.

Rosine.

Hans Kone? Jeg? at tilbringe mine Dage hos
en gammel mistænkelig Knark, som ingen anden Lyksa-
lighed har at tilbyde min Ungdom end et affæpelige
Slaverie!

Bar:

Bartholo.

Ach! hvad er det jeg hører?

Rosine.

Ja jeg tilstaaer reent ud, at jeg gler mit Hierte
og min Haand til den, som kan befrie mig fra dette
gruelige Kængsel, hvor min Person og mine Midler for-
holdes imod alle Love.

(gaaer.)

13. Scene.

Bartholo. Figaro. Greven.

Bartholo.

Jeg brister af Harm.

Greven.

Sandt at sige, min Herre! saa falder det heel
vanskeligt for et ungt Fruentimmer —

Figaro.

Ja! et ungt Fruentimmer, og en hoi Alder, det
er just det, som gjør en gammel Mand Hovedet kruset.

Bartholo.

Hvorledes? da jeg tager Dem paa færste Giernin-
ger! Fjerdante Barbeer! jeg kunde faae i Sinde —

Figaro.

Jeg gaaer min Vej! Han er gal.

Greven.

Jeg ogsaa, Han er paa min Vei gal.

Figaro.

Han er gal — han er gal.

(de gaae)

14. Scene.

14. Scene.

Bartholo. (allene forfølger Dem.)

Jeg gal! nedrige Forførere! Satans Handlangere!
 Sid han havde jer tilhobe! — Jeg gal — jeg saae
 dem som jeg seer denne Bogstoel — og at være mig
 saa dumbristige at paastaae — Ah! der er ingen uden
 Bazile, som kan give mig Oplysning heri — Ja, jeg vil
 stifte efter ham — Holla! hør hid — Ah! jeg glemmer, at
 jeg ikke har et Menneske at stifte — Een af Naboeaenget,
 den første den beste, det er ligemeget — Man maae gaae
 fra Forstanden — man maae gaae fra Forstanden. —
 (Imellem Acterne formørkes Theatret, man hører Uveir.)

Fjerde Act.

I. Scene.

(Skuepladsen er mørk)

Bartholo. **Don Bazile.** (med en Papiirs
Lygte i Haanden.)

Bartholo.

Hvorledes Bazile, I kender ham ikke? Skulde det
være mueligt, hvad I der siger!

Bazile.

Om I spørger mig hundrede Gange derom, saa
svarer jeg stedse det samme. Dersom han har leveret
jer Rosines Brev, saa har det uden Tvivl været en
af Grevens Handlangere; Men efter den prægtige For-
æring, som han gjorde mig, kunde det gierne have væ-
ret Greven selv.

Bartholo.

Hvor kan I falde paa den Tanke; Men siden I
taler om den Foræring; hvorfor tog I der imod?

Bazile.

Det lod som I var enig med dem. Sagen var
mig ubegribelig, og i Tilfælde, hvor det falder vanske-
ligt at dømme, synes mig at en Guldbørs altid er et
Argument, som ikke kan besvares. Og desuden, som
Ordsproget lyder, det som er got at tage imod —

Bartholo.

Jeg forstør er jer, er got —

Bazile.

Vazile.

At beholde.

Bartholo. (forundret)

Ah! ha!

Vazile.

Ja — jeg har saaledes indrettet adskillige smaa Ordsprog med smukke Variationer; — Men til Sagen, hvad har J besluttet at giøre?

Bartholo.

Vilde J ikke i mit Sted, Vazile! giøre jer al optænkelig Umage for at besidde hende?

Vazile.

Intet mindre Hr. Doctor! blot at eie noget, hvor rart det end er, siger ikke meget; Nei at nyde det er just det, som giør lykkelig; jeg holder for, at den, som gifter sig med et Fruentimmer, han ikke er elsket af, sætter sig i Fare for —

Bartholo.

J vilde da frygte for Hændelser?

Vazile.

Jo, jo, min Herre — man seer mange deraf i Aar. Jeg vilde ikke giøre Vold paa hendes Hjerte. —

Bartholo.

Eskuldige Tiener, Vazile. Det er bedre at hun græder ved at saae mig end at jeg skulde døe, fordi jeg maatte undvære hende.

Vazile.

Gaaer det paa Livet løs, saa øgt hende Hr. Doctor! øgt hende.

Bar:

Bartholo.

Det har jeg ogsaa i Sinde, og det endnu i denne Nat.

Bazile.

Farvel da! Husk vel paa, naar I taler med jeres Myndling, at gjøre hende dem allesammen saa sorte som Janden.

Bartholo.

J har Ret.

Bazile.

Bagvaskelse, Doctor! Bagvaskelse! Man maae altid begynde dermed.

Bartholo.

See, her er Rosines Brev, som denne Alonso leverte mig, og han har, uden at vilde det, lært mig, hvorledes jeg skal benytte mig af det hos hende.

Bazile.

Farvel! Vi skal være her allesammen Klokken 4.

Bartholo.

Hvorfor ikke tidligere?

Bazile.

Det er umueligt, Notarius har at forrette.

Bartholo.

Ved et Giftermaal?

Bazile.

Ja, for Barberen Figaro; han gifter sin Søster. Datter bort.

Bartholo.

Hans Søster-Datter? Han har ingen.

Bazile.

Det har de sagt til Notarius.

Bar

Bartholo.

Den Knekt er i Spillet med, Hillestam!

Bazile.

Tænker I at? —

Bartholo.

Disse Folk ere mig saa flue! Hør min Ven! jeg er ikke roelig. Gaae hen igien til Notarius, beed ham, at han paa staaende Fod følger med jer herhid.

Bazile.

Det regner, det er et hæffeligt Veir, men ingen Ting kan holde mig tilbage fra at tjene jer. Hvad tager I jer fore?

Bartholo.

Jeg vil følge jer! — har de ikke lemlestet mig alle mine Folk, ved denne Figaro! jeg er her allene.

Bazile.

Jeg har min Lygte.

Bartholo.

See der Bazile, Der har I min Hovednagle, jeg vil vente paa jer, jeg gaaer ikke til Sengs og der maae komme hvem der vil, undtagen Notarius og I, saa skal ikke et Menneske komme ind i Nat.

Bazile.

Med denne Forsigtighed kan I være vis paa jeres Sag.

2. Scene.

Rosine. (kommer ud af sit Kammer.)

Mig syntes at jeg hørte nogen snakke. Klokkeren er alt slagen i 2. Lindor kommer ikke — endog saa dette onde Veir spær ham — vis paa ikke at møde et Menneske —

5

Uh,

— Ah, Lindor! dersom du bedragede mig! Hvad hører jeg for en Bulder? Ah! det er min Formynders. Jeg vil gaa ind.

3. Scene.

Rosine. Bartholo.

Bartholo.

(Kommer tilbage med et Lys i Haanden.)

Ah, Rosine! Siden I endnu ikke er gaaet ind i jeres Kammer — —

Rosine.

Jeg er just paa Veien.

Bartholo.

I dette forfærdelige Veir, som det er, kan I dog ikke sove, og jeg har meget vigtige Ting at sige jer.

Rosine.

Hvad vil De mig, min Herre? Er det ikke nok, at jeg skal være plaget om Dagen?

Bartholo.

Hør mig, Rosine!

Rosine.

I Morgen vil jeg høre Dem.

Bartholo.

Et Øieblik, jeg beder.

Rosine. (sagte.)

Dersom han kom i det samme!

Bartholo.

(viser Rosine hendes Brev.)

Kiender I dette Brev?

Rosine.

(som kiender det.)

Ah Himmel!

Bar.

Bartholo.

Min Hensigt, Rosine! er ikke at gjøre jer Bekvæmligheder: I jeres Alder kan man let stæie ud; men jeg er jeres Ven, hør mig!

Rosine.

Jeg holder det ikke ud.

Bartholo.

Dette Brev, som I har skrevet til Grev Almaviva —

Rosine. (forundret.)

Til Grev Almaviva?

Bartholo.

Se engang, hvilket afskyeligt Menneske denne Greve er: Vigesaa snart han havde faaet det, har han vist det frem som et Seierstegn. Jeg har faaet det af et Fruentimmer, som han har opøret det til.

Rosine.

Grev Almaviva!

Bartholo.

I har Møje med at troe denne Afskyelighed; Uværsenhed, Rosine, gjør jeres Rion lettere; Men see heraf, hvilke Snarer man havde lagt for jer. Dette Fruentimmer har ladet mig underrette om alting, formodentlig for at skaffe saa farlig en Rival af Veien, som I — — Jeg skalver ved at tænke derpaa! Den allerabskyeligste Sammenrottelse imellem Grev Almaviva, Figaro og denne Alonzo, denne foregivne Discipel af Bazile, som har et andet Navn, og er intet uden en nedrig Handlanger af Greven, skulde have styrtet jer i en Afgrund, hvorfra ingen Ting kunde have raddet jer.

Rosine.

Hvilken Affkyelighed! — Hvorledes Lindor? — —
Hvorledes dette unge Menneske?

Bartholo. (sagte.)

Ah! det er Lindor.

Rosine.

Det er for Grev Alnaviva — det er for en anden?

Bartholo.

Det er det, man har fortalt mig, da man gav
mig Brevet.

Rosine. (forbittret.)

Ah! hvilken Nedrigheid! — Han skal blive straffet
derfor — Min Herre! De har jo onsket at ægte mig? —

Bartholo.

Du veed, hvor hæftig min Kierlighed er.

Rosine.

Har De endnu nogen tilbage for mig, saa hører
jeg Dem til.

Bartholo.

Nu vel! Notarius kommer herhid endnu i denne Nat.

Rosine.

Det er endnu ikke alt; O Himmel! kan jeg endnu
yndiges stærkere? — Viid da, at denne Utroe inden
saa Diebliske kommer ind af denne Altan, ved en Nogle,
som de har været saa behændige at berøve Dem.

Bartholo.

(seer paa Snippet.)

Ah, de Skielmer, mit Barn! jeg skal ikke vige fra Dig.

Rosine. (forfækket.)

Oh, min Herre! men dersom de ere berøbede!

Bar:

Bartholo.

Du har Ret; saa gaaer jeg glip af min Hævn.
Gaa op til Marcelline, luk Dig vel inde hos hende;
Jeg vil gaae hen og hente Hertens Middel, og oppe-
bie dem her uden for Huset. Naar de blive grebne
som Tyve, saa have vi paa een gang den Fornøielse at
blive hævnede over dem, og befriede fra dem. Forlad
Dig paa, at min Kierlighed skal erstatte Dig alting.

Rosine.

(i Fortvilelse.)

Forglem allene min Vildfarelse. (sagte.) Ah! jeg
straffer mig nok selv derfor.

Bartholo.

(i det han gaaer.)

Jeg maae hen at passe dem op. Endelig har jeg
hende. (gaaer.)

4. Scene.

Rosine. (allene).

Hans Kierlighed skal erstatte mig alting — —
Ulyksalige! — (tager sit Tørklæde op af Lommen og græder.)
Hvad skal jeg gjøre? — Han kommer — Jeg vil blive
og holde gode Miner med ham, for at beskuе ham et
Dieblik i hans Afhyelighed. Til at forekomme al Svag-
hed hos mig, skal hans nedrige Opsørsel være et sikkert
Middel — Ah! jeg har det saa høit nødig — en saa
ædel Gestalt, et saa yndigt Væsen! saa om en Stem-
me! — og han er kun en Forsørers nedrige Hand-
langer. Ah, jeg Ulykselige! Himmel! man aabner Al-
tan-Døren.

(Hun tager Flugten.)

5 3

5. Scene.

5. Scene.

Greven. Figaro (indsvøbt i en Kappe, lader sig see i Altan=Døren.)

Figaro.

(taler ud af Døren.)

Der var nogen, som tog Flugten; Skal jeg gaae ind?

Greven. (uden for.)

En Mandsperson?

Figaro.

Nei.

Greven.

Det er Rosine, som Du har jaget bort med Din hæslige Forklædning.

Figaro.

(springer ind i Stuen.)

Jeg troer det ogsaa — — Endelig ere vi komne her, uagtet Regn, Torden og Lynild.

Greven.

(indsvøbt i en lang Kappe.)

Giv mig Haanden. (springer ligeledes ind i Stuen)
Nu er Seieren vores.

Figaro.

(tæker sin Kappe.)

Vi ere ganske igiennemblødte — Et deiligt Veir til at gaae paa Gangst! Hvorledes finder ellers Herren denne Nat?

Greven.

Fortræffelig, for en Elsker.

Figaro.

Ja! men for hans Fortroelige? Men dersom man nu kom og overrumplede os her?

Gre

Greven.

Er Du ikke med mig? Jeg er uroelig over noget ganske andet; Det er, at overtale hende til, paa Stedet at forlade hendes Formynders Hus.

Figaro.

De har tre Passioner paa Deres Side, som alle have megen Magt over det smukke Kion, Kierlighed, Had og Frygt.

Greven.

(Seer sig omkring i Mørke.)

Hvorledes skal vi, uden mange Omkost, tilkiendegive hende, at Notarius bier efter hende hos Dig, for at foreene os? Hun vil finde mit Forslag meget formasteligt; hun vil kalde mig en dumdriftig — —

Figaro.

Dersom hun kalder Dem dumdriftig, saa kan De kalde hende gruesom. Fruent. amerne lide gierne, at man kalder dem gruesomme; og overalt, dersom hendes Kierlighed er saa stærk, som De ønsker, saa kan De jo sige hende, hvem De er; saa vil hun ikke længe tvivle om Deres Sindelav.

6. Scene.

Greven. Figaro. Rosine.

(Figaro tænder alle Lyse, som staae paa Bordet.)

Greven.

Der er hun, min deilige Rosine!

Rosine.

(i en en forstilt Tone.)

Jeg begyndte at frygte for, min Herre, at De ikke var kommen.

Greven.

Fortryllende Uroelighed — Frøken! det er mig uanstændigt at misbruge Omstændighederne, for at foreslaae Dem at deele Skiebne med en Ulykkelig; Men, hvad Tilflugtsteds, De end vælger, saa sværger jeg Dem paa min Ere — —

Rosine.

Min Herre! Dersom min Haand ikke strax skulde have fulgt mit Hjerte, saa var De vist nu ikke her. Sid Nødvendigheden maae retfærdiggjøre i deres Dine det, som ikke er saa ret i denne Sammenkomst!

Greven.

De Rosine! blive en Ulykkelig til Deel, som er uden Midler! uden Herkomst!

Rosine.

Herkomst, Midler! Lad os ikke tale om den blinde Lykke, og dersom De forsikrer mig, at Deres Hensigter ere rene —

Greven. (paa Knæ)

Ah Rosine! Jeg tilbeder Dem!

Rosine. (fortørnet.)

Hold inde, Nedrige! — I understaaer jer at vandre hellige — Du tilbeder mig! — Gaae! Du er ikke mere farlig for mig; Jeg ventede kun paa dette Ord af din Mund, for at affrye Dig. Men førend jeg overlader Dig til de Samvittighedsnag, som bide paa Dig. (græder) Saa viid at jeg elskede Dig, viid at jeg satte min hele Lykke i, at deele Din flette Skiebne med dig. Foragtelige

relige Lindor! Jeg vilde opofret alt, for at følge Dig; Men den flette Maade, paa hvilken Du har misbrugt min Godhed, og den affkyelige Grev Almarivas Nederdragtighed, som Du folgte mig til, har tilbageskaffet mig dette Beviis paa min Svaghed. Kiender Du dette Brev?

Greven. (hastigen.)

Som Deres Formynder har overleveret Dem?

Rosine. (med Foragt)

Jaa! det er ham jeg har at takke derfor.

Greven.

Gud! hvor er jeg lykkelig! — Han har faaet det af mig. I min Forvirring i Gaar, betiente jeg mig deraf, for at faae hans Fortroelighed: og jeg har ikke kunnet finde Leilighed til at underrette Dem derom. Ach! Rosine! Det er altsaa dog sandt, at De elsker mig oprigtig? —

Figaro.

Maadige Herre! De søgte et Fruentimmer, som elskede Dem for Deres egen Skyld —

Rosine.

Maadige Herre? Hvad er det han siger?

Greven.

(Kaster sin Kappe og viser sig i sin prægtige Dragt.)

O! elskværdigste af alle Fruentimmer! Det er ikke længe Tid at føre Dem bag Lyset; Det lykkelige Menneſke, som De seer for Deres Fædder, er ikke Lindor;

Jeg er Grev Almaviva, som dør af Rierlighed til Dem, og som har søgt Dem forgieves i 6 Maanedet.

Rosine.

(falder i hans Arme.)

Ah! —

Greven. (forfækket.)

Figaro! —

Figaro.

Var ikke uroelig Naadige Herre! Glædens søde Bevægelser har aldrig fortrædelige Følger; see nu kom: mer hun sig, Hun kommer til sig selv igjen; Hillestam! hvor hun er deilig!

Rosine.

Ah! Lindor! ah! min Herre! hvor er jeg ikke strafværdig! Jeg vilde endog i denne Nat have overgivet mig til min Formyndet.

Greven.

De Rosine! —

Rosine.

Tænk, hvor jeg var bleven ulukkelig. Jeg vilde have tilbragt mine øvrige Dage med at hade Dem. Ah! Lindor! er det ikke den grueligste Smerte at hade, naar man føler, at man er skabt for at elste?

Figaro.

(seer ud ad Gaden.)

Naadige Herre! Vi komme ikke samme Wei tilbage! Etigen er borte.

Rosine. (forvirret.)

Ja! det er mig — det er Doctoren. Det er
Frug:

Frugten af min Troskyldighed. Han har bedraget mig:
Jeg har tilstaaet alting, opdaget alting: Han veed at
De er her, og han kommer strax med Rettens Middel.

Figaro.

(seer ud endnu engang.)

Naadige Herre man aabner Gadedøren.

Rosine.

(for skrækket, tiler i Grevens Arme)

Ah, Lindor! —

Greven.

(med frit Mod)

Rosine, De elsker mig! Jeg frygter ikke for no-
get Menneſke; og De ſkal blive min Kone. Jeg ſkal
altsaa have den Gjengjælde, efter mit Sind, at ſtraffe
denne modbydelige Gamle.

Rosine.

Nei, nei, jeg beder for ham, kiere Lindor! mit
Hjerte er ſaa opfyldt af Glæde, at Hævn ikke kan fin-
de Sted deri.

7. Scene.

Notarius. Bazile. De Forrige.

Figaro.

Naadige Herre! Det er vores Notarius.

Greven.

Og den gode Ven Bazile er med ham.

Bazile.

Ah! hvad er det jeg ſeer?

Figaro.

Figaro.

Og ved hvad Leilighed, er vores Ven? —

Bazile.

Og hvorledes træffer det sig, min Herre —

Notarius.

Er dette de unge Brudfolk?

Greven.

Ja min Herre! De skalde i denne Nat have forenet Frøken Rosine og mig, hos Barberen Figaro; Men vi har for sine Marsagers Skyld, som De nærmere skal faae at viide, givet dette Huus Fortrinet. Har De vores Contract?

Notarius.

Jeg har altsaa den Ære, at tale med hans Excellence Grev Almaviva?

Figaro.

Net op.

Bazile. (sagte.)

Dersom det er derfor han har givet mig Hovednøglen —

Notarius.

Jeg maae sige Dem, naadige Herre! at jeg har tvende Ægteskabs Contracter; lad os ikke tage Feil! See her er Deres, og dette er Herr Bartholos med Frøken — ogsaa Rosine; Disse Frøkener ere ventelig tvende Søstere, som begge bære det samme Navn?

Greven.

Greven.

Lad os skrive under. Den Bazile er nok saa
og god at tiene os som det andet Vidne.

(De skrive under.)

Bazile.

Men Deres Excellence — jeg begriber ikke —

Greven.

Min gode Bazile, et Jutet gjør ham forlegen og
uholdning forbauser ham.

Bazile.

Naadige Herre! — men dersom Doctoren —

Greven.

(Kaster en Guldbørs til ham.)

Han bærer sig ad som et Barn, skriv under, hurtigt!

Bazile. (forundret)

Ah, ah!

Figaro.

Hvori ligger Vanskeligheden i at underskrive?

Bazile.

(veiede Pungen i Haanden.)

Nu er den hævet; men det er saaledes med mig,
naar jeg engang har givet mit Ord saa skal der meget
vigtige Harsager til —

(han skriver under.)

8. Scene.

Notarius.

Der fattes intet: disse tvende Herrer vare nær-
værende.

Bartholo.

Hvorledes, Bazile! I har underskrevet?

Bazile.

Hvad skulde jeg gøre? Dette forfærdelige Men-
neske har stedse kommen fuld af uimodsigelige Grunde.

Bartholo.

Jeg blæser ad hans Grunde. Jeg skal betjene
mig af min Myndighed.

Greven.

Den har de forspildt ved at misbruge den.

Bartholo.

Frokenen er umyndig.

Figaro.

Hun har i dette Dieblis ladet sig gøre myndig.

Bartholo.

Hvem taler til Dig, Mester for alle Skielmer.

Greven.

Frokenen er af Adel og delig! Jeg er af Stand,
ung og riig; Hun er min Kone: og da Partiet paa
begge Sider er anstændigt, saa vil jeg see paa den, som
skal gjøre mig min Ret til hendes Person stridig.

Bartholo.

Man skal aldrig faae hende fra mig.

Greven.

Greven.

Hun er ikke meere i Deres Vold: Jeg indfyder hende under Lovens Myndighed; Og den Herre, som De selv har bragt med sig, skal beskytte hende imod den Vold, De vil gjøre hende. En retskaffen Dyrighed beskytter altid de Fortrykte.

Alcaden.

Tilforladelig, og denne unyttige Modstand imod det anstændigste Egetskab, viser noksom, at han frygter for at gjøre Regnskab for sin Myndlings Midler, som han efter Anseende slet har forekkaet.

Greven.

Naar han kun samtykker i alting, saa forlanger jeg intet af ham.

Figaro.

Uden Qvitteringen for mine hundrede Rigsdaler, lad os ikke forgalopere os.

Bartholo. (forbittret.)

De har alle været mig paa Halsen; jeg har været mig i en Myre-Tue.

Bazile.

Med jer Myre-Tue! Da I nu ikke kan faae Kronen, saa betänk, Doctor! at I beholder Pengene.

Bartholo.

Ei, lad mig være i Noe, Bazile! I tænker ikke paa Stillingen. Jeg bryder mig meget lidt om Pengene, jeg. Nu vel da! jeg beholder dem; men troer I, at det er det, som driver mig dertil?

(Han skrider under.)

I

Figaro.

Figaro. (leer.)

Ha, ha, ha! Naadige Herre! det er to Allen af eet Stykke.

Notarius.

Men, mine Herrer! Iaa kan ikke blive flog paa alt dette: Er det ikke tvende Søstere, som begge have eet Navn?

Figaro.

Nei, min Herre! de er kun een.

Bartholo. (fortrædelig.)

Og jeg, som har taget Stigen fra dem, paa det at Giftermaalet skulde blive desto sikrere! Ah! min Ulykke er, at jeg ikke har været forsigtig nok.

Figaro.

Slig! ikke flog nok — — Men lad os sige Ting som den er, Doctor! Naar Ungdem og Kierlighed ere eenige i at bedrage en gammel Mand, alt, hvad han da gjør, for at forhindre det, kan man med Rette kalde

Den unyttige Forsigtighed.

E n d e.

Crispin som Fader.

Comoedie i tre Acter.

Overfat

efter det nye Stykke:

Crispin als Vater.

Personerne :

Orgon.

Lisimon.

Lucilia, Orgons Datter.

Eraste, Lisimons Son.

Crispin, Erastes Tiener.

Lisette, Lucilias Kammerpige.

Lucas, en Bonde fra Lisimons Gods.

Dorante, en fortrolig Ven af Orgon og Lisimon.

(Handlingen skeer paa Orgons Landgods.)

Første Act.

I. Scene.

Lucilia. Lisette.

Lisette.

Men, Jomfrue! sig mig, hvad jeg skal tænke om hende? Jeg veed ikke, hvordan hun kommer mig for i Dag. Hun taler ikke et Ord, hun gaar steds i dybe Tanker, da hun dog i Dag, fremfor nogen Tid, burde være lystig og munter. Hun veed vel, hvorfor. I Sandhed, saadan en Brud har jeg min Livstid aldrig seet.

Lucilia.

Åh! Lisette, naar Du nævner dette forfærdelige Ord, saa tør Du ikke undre over, at jeg er alvorlig.

Lisette.

Saa? Bliver Tiden hende lang? Vil hun heller forandre det Navn? Nu, nu, hav Taalmodighed. Den længste Tid er forbi.

Lucilia.

Men, hvad er det for abgøsmacht Tøi, Du snakker mig for? Denne narriſke Utaalmodighed, som Du beskylder mig for, er saa langt fra mig, at jeg meget mere ønsker, at faae den Forandring i min Stand, som jeg trues med, opfat endnu en lang Tid.

I 3

Lisette.

Lisette.

Åh, Jomfrue! sig ikke det. Det er sandelig ikke hendes Alvor; mig bedrager hun ikke saa let; jeg har selv været paa den Galen. Enten forstiller hun sig med Glib, eller hun kiender sig ikke selv.

Lucilia.

O! jeg kiender mig meer end alt for vel; og kort sagt, jeg forstiller mig ikke det ringeste; jeg har sagt Dig den reene Sandhed.

Lisette.

Nu, nu, naar saa er, saa skal vi snart blive hiulpen. Veed hun hvad? Gaae til Hr. Orgon, og tael ham saaledes til: Hierte Papa! De har lovet mig bort til Hr. Lisimons Søn. Vi forventer begge endnu i Dag vores Lykke, og De er saa god, i denne Dag at bringe Sagen i Rigtighed. Jeg havde vel ikke det allermindste at indvende derimod; men vi ere dog ikke ret bekiendte med hverandre, og den jomfruelige Blyfærdighed befaler, at jeg i det ringeste en Uges Tid maae sige nei, omendstignat mit Hierte allerede siger ja. Vær da saa artig, at give mig saa lang Frist. Naar denne Tid er forbi, forsikrer jeg Dem, at jeg ikke et Dieblisk længer skal gjøre Vold paa mig selv. See, saaledes maae hun sige til ham; han vil tage det ganske vel op; jeg vil selv tale et godt Ord i med for hende.

Lucilia.

Det kan jeg ikke gjøre, jeg er min Fader Lydig-
hed Skyldig.

Lisette.

Lisette.

Naar Lydigbed smigrer for vore Hjertes, saa er den os ikke ubehagelig; mig gaaer det i det ringeste saaledes.

Lucilia.

Men sig mig, om jeg ikke har Marsag at gjøre mig alvorlige Betragtninger over den forestaaende Forandring i min Stand. Efter den almindelige Befrielse ere Mændene stolte, myndige, herskesyge Tyranner, og — —

Lisette.

Sagte, sagte, beskiem ikke de Staller; de maae være hvordanne de vil, saa elske vi dem dog. Vi skulle sandelig ikke gjøre det; men vi kan dog ikke lade det være; vi frygte vel for dem, men vi løbe dog ikke fra dem; vi vil og vi vil ikke, og midt i disse Berænkninger gaaer vor Frihed sloiten. Det er ikke anderledes; I denne Tid spørger man ikke meere: Hvordan Manden er? Om han er elskværdig? Hvad Gemyt han har? Om han er omgiængelig? Saadanne Spørgsmaal gjorde man i forrige Tider. I Smaaastæderne tør man vel gjøre det endnu; men hos os hedder det: Det er en Mand, og dermed Ja. Næsten finder sig nok.

Lucilia.

Men er det derfor Ret? Er man i saadan Overilning sat i Sikkerhed for et ulyksaligt Egeteskab?

Lisette.

Nu, nu, lad sig sige; Mændene ere ikke altid saa stemme, som man raaber dem ud for. Der gives endnu reedelige Gemytter, hvilke som Mand erindre,

hvad de som Elskere have forbundet sig til. Man maae vove noget i Verden. Jeg frygter ogsaa, omendstiont ikke saa meget som hun. Ikke desto mindre vilde jeg ikke betænke mig et Dieblis, om en lykkelig Hændelse traf ind. Hr. Eraste skal have en vis Crispin i sin Tjeneste, denne Karl har jeg nogle Gange drømt om. Hr. Eraste selv er ogsaa, saavidt jeg kiender ham, et ganske artigt Menneske. Han seer vel en smule vild ud, men det kan ikke skade. Kort sagt: det vil altsammen gaae godt, vær kun ved et godt Mod.

Lucilia.

Imidlertid nægter jeg aldeles ikke, at jeg jo gierne ønskede i Forveien at lære bedre at kiende Eraste. Han har ikke meere end tvende Gange været i vores Huus, og hans Fader kiender min ligesaa lidt som jeg hans; thi Sivtermaalet er aftalt ved en Trediemand, nemlig Herr Dorante; saa jeg nu skal foreenes med en fremmed, ubekiendt Familie, hvor jeg ikke veed, hvad Folk jeg falder iblandt. Jeg nægter ikke, det jo gjør mig uroelig.

Lisette.

Det vil altsammen finde sig: I vil nok blive kiendte sammen. Et Par Folk, som gierne vil lære at kiende hverandre, kan snart komme dertil. Lad kun ikke hendes Mand raade for meget i Forstningen. Hold ham kun brav i Ørene. Alting kommer an paa en fornuftig Kone. Ligesom man reeder, saa ligger man.

(det banker.)

Lucilia.

Det banker. See, hvem det er?

(det banker endnu stærkere.)

Lisette.

Lisette.

Giv Tid, giv Tid. Bøvær os vel! Hvad er det for en Alarm?

2. Scene.

Lucilia. Lisette. Crispin.

Crispin.

For en Ulykke! min Taalmodighed var mig næsten ganske forgaaen. Er det ret af saa indtagende og charmant en Pige, som Du er, at lade et forliebt Menneske hie saalange ved Døren.

Lisette.

Og jeg gad nok vide, hvem dette forliebte Menneske er, som, uden at have seet mig sin Livstid, kan være saa forvoven, og tale mig saa fortrolig til.

Crispin.

En Karl, som skriver sig Crispin; en Karl, som udi Kierlighedssager, uden at rose mig selv, slet ingen af fordervet Smag har, og som Dine Gudsigheder allerede igiennem Nøglehullet har gjort til Din Slave.

Lisette.

Og den Slave har det Hjerte, at sige Du til sin Hersherrinde?

Crispin.

Det er den store Verdens Sprog. Folk, som ere vant til at vinde, begynde altid, hvor andre slippe.

Lisette.

Men for alting, min Herr Præler af den store Verden — —

Crispin.

For alting slaaer jeg hermed Arrest paa Dit Hjerte.

Lisette.

Det vil være ufornøden. Jeg betaler gierne, hvad jeg er skyldig.

Crispin.

Og jeg forlanger ikke, uden hvad mig hører til.

Lisette.

Men, hvor kommer den Prætension fra?

Crispin.

Den kommer dersfra, at Du efter Anseende heller ingen fordervet Smag har, at en god Smag altid seer efter Fortienester, og at jeg, uden at rose mig selv, aldeles ingen Mangel har derpaa.

Lisette.

Men nu kan der gøres mange Indvendinger imod denne Slutning. Men det var ikke det, vi skulde tale om. Crispin er, saavidt jeg mærker, Hr. Graafes Tiener?

Lucilia.

Kommer han snart efter?

Crispin.

Førend vi gaae videre, maae jeg for alting vide, om vi kan være i Sikkerhed her.

Lisette.

For hvem?

Crispin.

Erissin.

For Gensfruens Fader.

Lucilia.

For min Fader? Og om han ogsaa kom, hvad da?

Lisette.

Det vilde vel være en stor Ulykke, om han saae sin Datter tale med hendes Brudgoms Tjener? — —

Erissin.

Det maatte være, hvad det vilde, saa saae jeg dog gierne, for visse Aarsagers Skyld, at han ikke kom.

Lisette.

De Aarsager gad jeg nok vide.

Erissin.

Det kan jeg endelig ogsaa sige Dig. Du maae altsaa vide, at jeg er aldeles ingen Elsker af nye Bekendtskaber. Man maae ikke gjøre sine Fortjenester for meget bekendte i denne Tid, man erhverver sig kun Fiender derved. Dyden gjør alletider best i, at den holder sig forborgen, og bliver, saavidt mueligt er, ubekendt.

Lisette.

Det er en skøn Philosophie! Nei, nei, min gode Erissin, dermed lader man sig ikke affpise; der maae stikke noget andet under.

Erissin.

Ikke det ringeste, det skal Du saae at see.

Lucilia.

Lucilia.

Men sig mig kun, om Du er i Tieneste hos Hr. Eraste?

Crispin.

Jeg er det, og jeg er det ikke.

Lisette.

Svar lidet meere forstaaeligt, det vil jeg udbede mig.

Lucilia.

Man bliver aldeles ikke klog paa den Karl.

Lisette.

Da bliver jeg nok klog paa ham. Man kan lase af hans Physiognomie, at der er ikke meget Godt ved ham, og hans Tale stadfæster det fuldkommen.

Crispin.

Hy! man maae ingen domme af den udvortes Ansæelse.

Lisette.

Hy! saa sig os det da i Pokkers Skind og Been.

Crispin.

Oh nu! jeg siger det jo. Hvad kan jeg dertil, at man ikke forstaaer mig. Jeg er Erastes Tjener, men der gives og visse Tider, da jeg ikke er det; med eet Ord: Jeg er hans Tjener incognito. Dersom Du endnu ikke begriber det, saa kan jeg ikke hielpe Dig.

Lisette.

Jo vist. Jeg begriber det ganske vel, at enten er Crispin en Skelm eller en Galning.

Crispin.

Crispin.

To skønne Characterer!

Lucilia.

Skam Dig dog, Lisette! er det at begegne Folk?

Crispin.

O! det har intet at betyde. Hun viser dermed,
 at hun snart vil blive min Kone. Er det ikke sandt,
 Lisette?

Lisette.

Det vil vi snakke om en anden Gang. Siig os
 om, hvor Din Herre er.

Crispin.

Han er steegen af i Vertshuset, for at reparere
 sin angeseede Anseelse, som ved Hestens Udhøflig-
 heds og Veiens Besværlighed er bleven temmelig usynlig.
 Men jeg, som kan rose mig af at behage i enhver Ge-
 lækst, har holdt denne Møje for overflødig. Jeg trak
 Hesten i Stalden, og løb, ligesom jeg gik og stod, her-
 til, for at sige Dem, at min Herre er den meest for-
 dærmte af alle Mennesker, mig undtagen; at han i Die-
 tilfældet vil lade sig see her i egen Person, for at be-
 sværte Sandheden af mit Udsigende, og at han — —
 Men der seer jeg han kommer. Jeg lægger Haan-
 den paa Munden, og er Deres allerunderdanigste Tie-
 ner.

3. Scene.

Lucilia. Lisette. Crispin. Erasfe. Lucas.

Erasfe.

Åh, Jomfrue! den forønskede Dag er endelig kommen, at jeg frit tør bekende for Dem, og tilstaae for al Verden, at jeg elsker Dem, at jeg tilbeder Dem; den Dag, som skal forsikre Dem om min bestandige og inderlige Kierlighed, og som ved Deres Persons Besiddelse skal gjøre mig til det lykkeligste Menneske af Verden. Jeg har iilet saa meget som var mueligt — —

Crispin.

Jeg har allerede undskyldt Dem. Jomfruen veed, at De ikke har kundet komme før.

Lucilia.

Jeg takker Dem, at De vilde haste saa meget for min Skyld. De beviser derved i nogen Maade Sandheden af denne smigrende Tilstaaelse, som jeg ellers maatte for den største Deel har Høflighed at takke for.

Erasfe.

I Sandhed ikke, Jomfrue! Jeg kan ikke levende nok udtrykke den Glæde, jeg finder i det Haab, endnu i Dag at faae Deres Haand. Kunde jeg gjøre saa vis Regning paa, tillige at besidde Deres Hjerte, saa skulde intet fattes i min Lykkelighed.

Lucilia.

Saa snart min Fader befaler det, saa kan De vente begge Deele af mig. Det er til ham det staaer at give bort,

od bort, baade mit Hierte og min Haand. Jeg har alle-
 tid været ham lydig.

Lisette.

Og aldrig med større Fornægtelse end denne Gang,
 imellem os at sige.

Lucas. (til Lisette.)

Jomfrue! vil hun sige mig, hvor han selv er?
 Deres gamle Herre har befalet mig, at jeg skulde hilse
 på ham fra ham.

Lisette.

Hvad er dette for en usædvanlig Gestalt?

Erasme.

Det er et godt ærligt Menneske, som min Fader
 har givet mig til Opvartning.

Lisette.

Jeg tænkte, Crispin var Deres Tjener.

Crispin.

Vist er jeg, men incognito. Det har Du jo hørt.

Lisette.

Ei hvad? Jeg maae have meere Oplysning i Sa-
 ragen, jeg er endnu lige klog.

Lucilia.

Stig os dog, Erasme! hvorledes det hænger sam-
 men med Dem og Crispin. Han taler meget forbloms-
 met om sig selv.

Crispin.

Jeg har jo allerede sagt Dem det, Jomfrue! Dumhed og
 Uenfoldighed (peegende paa Lucas.) bliver fødet og gedet,
 men

men Forstand og Klogskab bliver foragtet, forfulgt, ja jaget Fanden i Vold. Det er, desværre! ikke anderledes.

Lucas.

Det er ganske sandt, Hr. Crispin! Det gaaer gierne saaledes i Verden.

Eraste.

Jeg vil gjøre det tydeligere for Dem. De veed, hvordan gamle Folk ere. Min Fader er aldeles ikke gierrig, men han er en god Huusholder. At holde en Verient allene for mig, synes ham en overflødig og farlig Sag. Crispin er desuden, for visse Aarsagers Skyld, bleven saa forhadet hos ham, at han ikke engang gider hørt tale om ham, end sige skulde Kunde lide ham i sin Tjeneste.

Crispin.

Seer Du vel, Lisette! var det ikke sandt, jeg sagde?

Eraste.

Lucas er opdragen i vores Huus, og har fra Barns Been gjort en Art af Hoverie.

Lucas.

(med en Compliment.)

Ja, jeg har den Ære.

Eraste.

Det er en god ærlig Karl.

Lucas. (til Lisette.)

Og som har samlet sig en Dalers Penge, min kiere Zomfrue!

Eraste.

Erasse.

Min Fader gav mig ham med til Opvartning, og
det saa meget meere, som han derved haabede, at faae
den sikkerste Esterretning om min Opsørsel.

Lucas.

Ja; men nu siger jeg ham ikke meere noget; thi
han giver mig ikke noget, og Herr Erassee giver mig
endog Penge til, naar jeg tier. Skyldige Tiener, Hr.
Visimon! Lucas er ingen Nar.

Erassee.

Med eet Ord: jeg kunde af den ærlige Lucas ikke
love mig andre Tienester, end saadanne, som man paa
sin Alder ikke behøver.

Crispin.

Thi saa ærlig som han er, saa dum er han ogsaa.

Lucas.

Det er sandt, Hr. Erassee maae have en Tiener,
som forstaaer sig lidt paa Skielmsstykker, derfor har han
antaget Hr. Crispin.

Eisette.

Takker Du ham ikke, Crispin, for det gode Lov,
han giver Dig?

Crispin.

Saadan Skiebne er Forstand underkastet.

Lucilia.

De har altsaa Crispin i Tieneste uden Deres Hr.
Faders Vidende?

R

Erassee.

Erasse.

Ja, uforlignelige Lucilia! det er den heele Hjemmelighed. Jeg kan jo let s ie min Fader deri. Naar vi holde Huus paa vores Landgods, saa kan jeg til Nod undv ere ham; da boer Crispin i Bondebyen, og jeg maae hielpe mig med Lucas. Men naar jeg reiser, tager jeg dem begge med.

Crispin.

Da er jeg Staldmester, og Lucas hører til min Hoffstat.

Lucas.

Ja, jeg forer Hestene.

Crispin.

Forstaaer Du det nu, Lisette?

Lisette.

Na ja! Nu undrer jeg mig ikke meere over, at Du løber saadant for den Gamle.

Lucas.

Ja, jeg vilde ikke raade ham, at lade sig see i Huuset. Den gamle Herre har svoret høit og dyrt paa — han lader Drollen splide mig ad slaae Arme og Been i tu paa ham.

Crispin.

Der hører Du; har jeg nu ikke mine Aarsager?

Lisette.

Jo, og det temmelig vigtige.

Lucilia.

Hr. Erasse! der kommer min Fader.

Crispin. ni

Crispin.

For en Ulykke, Lisette! saa maae Du forstikke mig et Steds. Nu veed Du jo, hvorfor?

Lisette.

Gaae ind i Cabinetet imidlertid. Jeg vil siden anwise Dig et sikkert Opholdssted. (Crispin gaar.)

4. Scene.

Lucilia. Lisette. Erasste. Lucas. Orgon.

Orgon.

Deres Tiener, Deres Tiener, Hr. Erasste! Hvor staaer det til? Er De brav frisk?

Erasste.

Til Tieneste, Hr. Orgon! jeg har taget mig den Frihed — —

Orgon.

Har De længe været her?

Erasste.

En Times Tid. Men den Utaalmødighed — —

Orgon.

Hvad bestiller Deres Fader for godt? Er han brav frisk?

Erasste.

Han er Deres ydmygsste Tiener, og, Himmelen ske Tak, ved fuldkommen Sundhed. Men jeg vil —

Lisette.

Lad dem saa sige, at der ere aldrig lybdige Døtre til.

Orgon.

Paa den Maade er det jo paa eengang afgjort. Nu, lad os da see, hvad Deres Hr. Fader skriver for Godt. (han læser.)

„Høistærede kiere Hr. Svoger i Haabhet!

Hem! den Mand skriver et artig Brev!

„Min Son vil have en Kone. Jeg hører, De
„har en Datter, som ikke heller vil lade sig
„trække til Brudesengen.

Lisette.

Den ærlige Mand! i Sandhed, han forstaaer sig ret paa Folkes Tanker.

Orgon. (læser videre.)

„Nu da, jeg tænker, vi kan giøre dem begge
„sammen. Herr Dorante har allerede forsikret
„mig, at De ikke er derimod. Dersom det er
„Deres Alvor, saa gjør kun Contracten færdig i
„Dag. Jeg vil i Dag eller i Morgen komme
„efter og underskrive. Medgiøten beder jeg, De
„ikke vil forglemme. De — — giver — —
„Deres kiere Datter — — 6000 Rigsdaler —
„Med — —

Nei, Hr. Eraste, det er ikke at tænke paa; der bliver aldrig i Verden noget af. Medens jeg lever, faaer min Datter ikke en Skilling; naar jeg er død, er der ingen, der tager fra hende, hvad jeg har.

Lucilia.

Lucilia.

Al, hvilken fortrædelig Hændelse!

Erasse.

Denne ulykkelige Fordring har jeg frygtet for.

Lisette.

Det have vi de kiere Penge at takke for.

Erasse.

Min Hr. Orgon! jeg vil ikke haabe, at saadan en Bagatelle skal gjøre den heele Sag til intet. Det vil nok finde sig.

Orgon.

Nei, nei, nei, min kiere Hr. Erasse! det finder sig aldrig. Naar Deres Fader allerede kan lade sig mærke med saadanne Fordringer, saa er det alt ophævet paa min Side. 6000 Rigsdaler! jo, tag dem der. Han tænker maaskee, Penge vore her paa Træer. Nei, jeg har endnu eet Forslag at gjøre min Datter. En smuk Mand, som er noget billigere i dette Stykke. Da jeg veed Deres Hr. Faders Villie, saa vil jeg strax skrive den anden til, og give ham Jaorder; thi der bliver dog intet af med dette, det seer jeg allerede.

Erasse.

Hav dog i det ringeste den Godhed at bide, indtil De faaer tale med min Fader selv.

Orgon.

Ja, hvo veed, om han kommer i Dag; og om et Par Timers Tid gaaer der et Byd ad den Vej, som jeg kan faae Brevet med. Denne gode Leilighed kan

jeg for saa uvis en Sags Skyld ikke forsamme. Min ærlige Mand kunde imidlertid faae et andet Sind; jeg har desuden ladet ham vie længe efter Svar.

Erasme.

Saa vil De da giøre mig ulykkelig?

Orgon.

Det gjør mig Ondt, min kære Hr. Erasme! men jeg kan ikke hjælpe Dem. See De til, hvorledes De kommer tilrette med Deres Fader derom.

Lucas.

Med Forlov, Hr. Orgon! Om jeg skal sige min Meening paa godt Dansk, saadan som jeg meener den i Hjertet, saa tænker jeg, De kunde lade det blive ved de fem. Borens Herre er en gammel Mand; han er næsten ligesaa gammel som De. Hvorlænge kan vel han leve? Om han sukker Vinene i Dag eller i Morgen, saa har Deres Datter der et Gods; ja, Herre! et Gods — — som De Drossen splide mig ad ikke har nødig at flammie sig ved.

Orgon.

Ei hvad? Vi tale jo nu ikke om at leve og at døe; og kort sagt: hvad jeg engang har sagt, det gaar jeg aldrig fra.

Lucilia.

Men, min Fader! er da saadan Bagatelle Dem kiere, end Deres Datters Lykke?

Orgon.

Ja, Du har godt ved at kalde det en Bagatelle. Veed Du tilviffel, om jeg har 6000 Rigsdaler i min heele Formue?

Lisette.

Lisette.

Men gjør sig kun ikke saa fattig; vi veed det bedre.

Orgon.

Hold Munden! Du har intet deri at tale. Hr. Eraste! jeg forlader Dem, for at skrive det Brev, som jeg talte om. Bliv kun hos os i Dag; vi kan jo, det andet uagtet, være gode Venner. (han gaar.)

5. Scene.

Lucilia. Eraste. Lisette. Lucas.

Eraste.

Saa skal jeg saaledes miste Dig, skønneste Lucilia! Jeg maae tilstaae, denne Tanke er mig utaalelig.

Lucilia.

Og jeg er saa meget mindre ligegældt derved, da jeg kiender min Faders Haardnakenhed. Naar han først er falden paa noget, siden hjælper ingen Don.

Lisette.

Forbandet være saadan Egennyttighed!

Lucas.

De forbandede Penge!

(De staae alle bedrøvede og i Tanker.)

6. Scene.

Lucilia. Eraste. Lisette. Lucas. Crispin.

Crispin.

(Kiiger frem bag Scenerne.)

Er han borte? (til Lucilia.) Nu, min smukke Jomfrue Brud! jeg gratulerer.

Lucilia.

Lucilia.

Al!

Crispin. (til Eraste.)

Hvad Ganden er dette, Hr. Brudgom! Deres Brud
sukker.

Eraste.

Al Crispin!

Crispin.

Brudgommen ogsaa! end Du, Lisette?

Lisette. (grædende)

De stakkets Mennesker! en Steen maatte forbarme
sig over dem.

Crispin.

Du græder endog. Hør Du, Lucas! hvad er paa
færde?

Lucas.

Ha, ha, ha! det gaaer dog underlig til i Verden.

Crispin.

Og han leer? Nu, den Historie gad jeg min Stel
fæt paa Vers.

Eraste.

Jeg tænkte, jeg var nær ved min Lykke; men nu
falder alt Haab paa een gang.

Crispin.

Saa? Men hvorledes?

Lucilia.

Slaae sig til Noelighed, Hr. Eraste! Det vil in-
det sig.

Crispin.

Men, hvordan er det?

Lisette.

Lisette.

Ak, Erissin! det er bedrøvede Aspeeter.

Erissin.

Bedrøvelse i et Bryllupshuus?

Lucas.

Det seer langt frem med Brylluppet endnu.

Erissin.

For en Ulykke! naar De ikke vil tale, saa bliver jeg jo stedse lige fleg.

Erasse.

Jeg vil sige Dig det. Min Fader fordrer i sit Brev 6000 Rigsdaler til Medgift, og derom vil Hr. Orgon aldeles intet høre, og jeg gaaer derover glip af min høitelskte Lucilia.

Erissin.

Ket Alvor! Hem! Men hør nu, hvo veed, om ikke Deres Fader lader sig accordere, naar han kommer.

Erasse.

Det er det værste, at Hr. Orgon ikke vil bide til han kommer; han har til al Ulykke et andet Partie i Forslag foruden mig, som han just nu giver skriftlig Jaord, og Budet staaer færdig, for at reise med Breve. Dersom jeg ikke inden en Time i det høieste har min Faders Samtykke, saa er der ingen Redning for mig.

Lucilia.

Ehi, naar han cengang har sagt noget, er det aldrig at tænke paa, han kalder det tilbage.

Erissin.

Crispin.

Det er i Sandhed en hæslig Omstændighed. Hvad, om man slog ham Halvdeelen af?

Lisette.

Han giver hende ikke en Skilling, saalænge han lever.

Crispin.

Ei, saa maae han i Pokkers Navn lade blive! Det er ogsaa en fordomt Egenindighed!

Lisette.

De gamle Pengepugere ere ligesom Børn; de behøve selv ikke Pengene, og de vil dog ikke give dem ud; de leegsle kun med dem.

Eraste.

Men, Crispin! kan Du ikke finde paa noget, hvorved vi kunne forhale Tiden, til min Fader kommer. Du pleier aldrig at være raadvild i saadanne Tilfælde.

Crispin.

Jeg speculerer nok, men det vil ikke falde mig ind, hvorledes vi best kan gaae vore Sager an. Jeg vidste nok et Puds, dersom jeg ikke frygtede for Følgerne.

Eraste.

Det har Du ikke fornøden at være bange for; jeg skal nok forskaffe Dig Sikkerhed.

Crispin.

Det er mig ikke det mindste om mig selv at gløve; thi jeg veed, i saadanne Tilfælde, nok, hvorledes
jeg

Det jeg skal faae Hovedet ud af Falden; og smøre mine
Stoeler, naar det gøres nodig. Men det er Dem
jeg staaer i Frygt for. Vil De stille sig blot for en
ufeilbarlig Storm.

Erasse.

Der maae gaae over mig, hvad der vil. Den
ublidte Muelighed, at besidde Lucilia, gjør at jeg vover
Maalle Ting.

Erispin.

Ja, ja; naar saa er, saa veed jeg nok noget,
hvorpaa vi kan naae saadan Opsættelse. Her paa Stes-
tendet kender ingen mig. Jeg vil forestille deres Kiære
Faders Person, og give mit Samtykke, uden at paa-
staae nogen Medgift. Naar Hr. Visitation kommer, saa
maa han holde saa meget deraf, som han vil.

Erasse.

Fortreffeligt. Ak! Erispin, Du bringer mig til
Livet igien. Jeg kan ikke noksom belønne din Troe-
skab. — —

Erispin.

O taal ikke om nogen Belønning. Jeg søler al-
ene, hvad den faderlige Kierlighed virker hos mig.
Det kommer kun derpaa an, om Lisette kan staae mig
klæder.

Lisette.

Det skal ikke feile. Vores Forvalter staaer mig
nok nogle. Hos ham kan Du ogsaa klæde Dig paa.

Erasse.

Nu da, saa maae vi ingen Tid give bort. Er
De tilfreds dermed, Kæreste Lucilia?

Lucilia.

Lucilia.

Men skal jeg lade min Fader saaledes bedrage?

Eraſte.

Kierlighed undſkylder os. Bedrageriet bliver jo snart aabenbaret; der vil ikke heller have nogen ſkadelig Følge for Deres Fader; Thi vi gjøre i viſſe Maader det ſelv ſamme, ſom han vil have.

Lucilia.

Men, naar han nu fornemmer, at han er bedraget, vil da ikke jeg ſaae Virkningerne af hans Brede at ſøle?

Eraſte.

De kan undſkyde ſig med at de ikke veed noget deraf. Jeg vil hiertelig gierne tage paa mig allene alle de fortrædeligheder, ſom maatte flyde deraf. Naar man elſker ſaa hæftig, ſom jeg elſker hende — —

Lucilia.

Nok, Eraſte; jeg er dermed tilfreds. Kierlighed maae paatage ſig at undſkyde os.

Crispin.

Men vi vil ikke opholde os længer her. Tiden er koſtbar. Budet har alt ſadlet Hesten. Kom Liſette.

Lucas.

Sagte, ſagte, Hr. Crispin! Jeg er her jo endnu, og jeg tænkte, jeg maatte ogſaa være med. Veed han ikke, at jeg ogſaa har et Ord deri at ſige?

Crispin.

Dig have vi dog vel ikke nødig at ſpørge derom?
Lucas.

Lucas.

Ja, det tænkte jeg nok. Jo, jeg vil tilvisse spørges derom, for kort og godt: Jeg tillader det ikke.

Eraste.

(viser ham en Pengepung)

Lucas! forstaaer du dette Spørgsmaal?

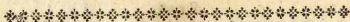
Lucas.

Jeg forstaaer hvert Ord. (han tager Pungen) Som man raader i Skoven, saa faaer man Svar. Vior I kun for mig, hvad I vil.

Ende paa den første Act.

Anden

Anden Act.

I. Scene.

Orgon. Lisette.

Lisette.

Herren maae sige, hvad han vil, saa kan jeg ikke andet, end legge ham til Last, at han saaledes lader sin Datters Lykke gaae sig af Hænderne. En Mand med gode Midler er noget rart i disse Tider. De galante Herrer blive ikke saa snart giorte, sænd de nødes til, at fornøie en Hob ubarmhertige Creditorer, med deres Kones Midler; og en riig Mand holder det næsten for en Skam, at anvende sine Midler paa, at forskaffe sig en Skat, som dog er meget mere værd, end al hans Rigdom. Thi et dydigt Fruentimmers Hierte er i Sandhed langt kostbarere, end alle Verdens Liggendefæ. Jeg har Penge nok, siger man i en høi Tone; det smukkeste Fruentimmer rækker mig gierne sin Haand, om jeg kun vil. Ingen Fader nægter mig sin Datter, naar han veed mine Capitaler. Men det tager jeg mig vel vare for. Jeg maatte jo være gal, om jeg forøgte mine Penge paa en Kone. O, I Tider! Hvor ere I hennue, da Konger end og lagde deres Kroner need for skionne Slavinders Fodder! Nu gaaer det neppe saaledes; man skulde vel endog betænke sig, saasnart de første Caretter bleve afflagne. Vores Elighed bliver

der

der ikke mere spurgt efter; vi ere høflige, saasnart vi ere fattige; og vi maae dog som Jomfruer med de alderfuldskomneste Yndigheder, naar vi ikke tillige ere i Stand til, enten at matte en Pengepugers Sierrighed, eller at forskaffe en Ledigjænger sin Møgelighed. Med et Ord: Gistermaal er i denne Tid ikke andet end en Auction.

Orgon.

Er det til Ende? Har jeg i min Livstid hørt saadant Tøi! Jeg gad nok vide, naar der var saadanne Tider. Ja Poeter og Romanskrivere, de veed allesteds, hvor de at finde dem; men kloge Folk vide intet deraf; og i denne Tid spørger man aldeles ikke derefter.

Lisette.

Destoværre! desto prisværdigere er Hr. Craspe, som uagret sin Formue er ganske frie for vore Tiders Mænds Kolesløshed, Hovmod og Egennytteghed. Den vællertiereste lille Stakkel! Han er ligesaa god, som han er riig.

Orgon.

Nu da, naar han er saa god af sig, saa lad ham give sig med min Datter uden Medgift.

Lisette.

Oh, naar det kun stod til ham, han vilde vist ikke tænke sig et Dieblisk derpaa. Men de hører jo, det er hans Faders Skyld. Hvad dog ikke gamle Folk ere i stand til at gøre!

Orgon.

Det maae du nok sige. Det er Synd og Skam. Jeg veed ikke, hvordan det skulde kunde være mig saa meget om 6000 Rixdaler at gjøre.

L

Lisette.

Lisette.

Veed De ikke? De vil jo selv ikke give dem ud?

Orgon.

Ja, det er noget ander.

Lisette.

Det er det samme. Den ene vil have Pengene, og den anden vil ikke give dem ud. Den ene er som den anden.

Orgon.

Med mig har det en ganske anden Vessæffenhed. Jeg maae tænke paa min Datters Velsærd. Det er sandt, Folk siger, at den gamle Lisimon er en hoveddriig Mand. Men det er Spørgsmaal, om det ogsaa er sandt. Jeg nægter ikke, jeg gad jo nok vide, hvordan hans Omstændigheder ere, og det vil jeg nok faae udfrittet af den eenfoldige Bonde, som Eraste har med sig. Men sår, at han endeg er sua riig, som Folk raaber ham ud for, saa kan dog de største Midler blive til hvad det skal være, naar de falde i et ungt Menneskes Hænder. Skeede dette, og min Datter ikke heller havde noget, hvad vilde de saa siden leve af? Nei, nei, min Datter skal med min Billie ikke miste en Stilling af hendes tilkommende Formue. Ak! en god Capital er i Nødsfald en meget herlig Sag.

Lisette.

Og en Mand er i Nødsfald en langt herligere Sag, end al Verdens Capitaler.

Orgon.

Derfor vil jeg jo ogsaa give hende een. Brevet er allerede færdigt. Jeg bier kun efter Budet.

2. Scene.

2. Scene.

Orgon. Lisette. Lucas.

Lucas.

Nu er han der.

Orgon.

Hvem? Budet?

Lucas.

Den gamle Herre. Jeg skulde møde ham. Han vil strax komme ind.

Orgon.

Er Hr. Lisimon kommen?

Lucas.

Ja ligesaa levende som han gif her i Verden.

Orgon.

Lad ham da strax komme ind. Men jeg skulde vel skade mig noget paa. Hvad mener du Lisette?

Lisette.

Ja men, det kunde ikke skade.

Orgon.

Nu lad mig da i en Hast faae en Berøgt paa. Det vil intet sige. Det er hiemme i Huset. Ophold ham lidet. Jeg skal strax være her igjen.

(hangaaer.)

3. Scene.

Lisette. Lucas.

Lisette.

Hvor er han da?

Lucas.

Han staaer der uden for hos min Herre. Ha, ha, ha; han seer ogsaa ret pudseerlig ud. Det er ogsaa en Gandens Fyr, den Crispin! Naar det kommer an paa, at spille Pudseerter, saa er ingen bedre stikker dertil, end han. See der komme de aft.

4. Scene.

Lisette. Lucas. Crispin. (forklædt.) Grasse.

Lisette.

Du Hr. Grasse, der har De deres kære Papa. Man siger vel Klæderne danne Folk om. Men Crispin maae forklæde sig saadan, som han vil, Skalken stikker dog allevegne frem under Masken.

Lucas.

Nei, det maae hun troe mig, Zomsfrue! at han seer ligesaa ærverd'ig ud, som vor gamle Herre, naar han lader maale Korn, eller naar Forvalteren kommer med Regningen.

Grasse.

Han maae see ud, som han vil, naar han kun spiller sin Rolle vel.

Crispin.

Erissin.

(med forskilt Maal)

God Dag min Datter, er jeres Herre hienme?

Lisette.

Hold kuns inde med det forskilte Væsen, du vil
tids nok have det nødig.

Erissin.

Gaae, kald paa jer Herre min Datter.

Lucilia.

Det vil ikke være fornødent. Det klæder Dig end-
nu ikke vel at befale, min kære Erissin. Man seer
let, at Du er ikke vant dertil.

Erissin.

(naturlig)

Jeg vilde dog snart lære, at finde mig deri lige-
saa vel som andre. Man gjør ikke ilde i denne Tid, om
man exercerer sig paa saadant i Forveien. Jeg har
havt Kammerader, som nu ere vakkre Folk, og som hav-
de gjort vel, om de i Tide havde tænkt paa deres nær-
værende Tilstand, saa havde andre Folk ikke havt Nar-
sig sag nu at tænke paa deres forrige Stand. Du kan
dog ikke nægte, jeg jo gjør mine Sager vel.

Lisette.

Endnu gaaer det godt nok. Jeg ønsker, det maae
blive saaledes ved. I ser maae Lucas see sig vel for.

Erissin.

Hvorfor?

Lisette.

Den gamle vil give nøie agt paa ham. Han vil udforske ham ved Leilighed, at han kun ikke siger meer end han tør vedgaae!

Lucas.

Gjør sig kun ingen Sorg for mig, Jomfrue Lisette! Lucas er ikke saa dum som han seer ud til. Naar jeg kun vil, saa skal jeg være lige saa snu, som en anden.

Crispin.

Kan Du brav lyve Lucas?

Lucas.

Naar Hr. Eraste vil have det, saa lyver jeg ligesaa godt som I Hr. Crispin.

Eraste.

O ja, min kiære Lucas, jeg vil. Du gjør mig en Tjeneste dermed.

Lucas.

Det er godt nok. Men at ville, og at ville er to.

Eraste.

Den Skielm fyller mig ved alle mine Penge. Der har Du den sidste Rest af mine Penge, dem giv jeg Dig, for Du skal holde Ørene stive.

Lucas.

Ja saaledes var det. Nu tænker jeg nok det skal gaae an. Begynd nu Hr. Crispin. Jeg vil strax komme efter.

Crispin.

Crispin.

Naar jeg siger noget, saa skal Du altid gjøre det
 storre. Hør Du! Naar jeg taler om Tusinde, saa skal
 Du sige Ti Tusende. Forstaaer Du mig?

Lucas.

Det forstaaer jeg sagtens. Naar jeg er i god
 Lune, saa har man ikke Behov at sige mig uden et
 halvt Ord.

Lisette.

Der kommer Herren tilbage, bær jer nu vel ad.

5. Scene.

Lisette. Lucas. Crispin. Eraste
 Orgon.

Orgon.

Ærbødigste Tjener, ærbødigste Tjener, min Hr.
 Lefimon. Jeg er meget fornøjet over, at see Dem hos
 mig, og jeg er ret begierlig efter, at lære at kende
 Dem. Sag ikke ilde op, at jeg lod Dem bide — —

Crispin.

O! min fiere Hr. Svoger! Det har aldeles inter
 at betyde — —

Orgon.

Men naar man har sin Huusholdning — —

Crispin.

Na — — fiere Hr. Svoger — —

Orgon.

Saa falder altid noget for, saa at man ikke kan
tagttage, som man vilde — —

Crispin.

Ja deri har De største Ret Hr. Svoger! Det
gaaer mig ikke et Haar bedre. Jeg har altid begge
Hænderne fulde af Forretninger. Og det var neppe,
jeg i Dag kunde rive mig løs. Det havde vel neppe
fæed, dersom det ikke havde været for den Kierligheds
Skyld, jeg bær til min Son. Men hvad gjør man
ikke af Kierlighed til sine Børn

Orgon.

Ja vist, ja vist.

Crispin.

Men de fionner ikke paa, hvor vel man me-
ner det.

Orgon.

Som oftest.

Crispin.

Naar man har giort alting for dem, saa veed
de ikke engang at takke derfor, som de bør.

Orgon.

Det hænder sig undertiden.

Crispin.

Hvad min Son angaaer, da er det en ganske
brav Kæse.

Orgon.

Det seer jeg ham ogsaa an for.

Crispin.

Crispin. (til Eraste)

Nu hvorledes gaaer det min Søn? Gaae hen og
kys din tilkommende Svigerfaders Haand.

Eraste.

Hjertelig gierne, og det med den største Verb-
lighed.

(han vil kysse Orgons Haand.)

Orgon.

Lad kun være, lad kun være, Hr. Svoger. Det
er for meget, det er for meget.

Crispin.

Gjør dog ingen Omstændigheder, Hr. Svoger.
Hvad kan det skade saadant et ungt Menneſke?

Orgon.

Nei, nei, nei lad kun være.

Crispin.

Nu, naar han ikke vil, ſaa ſaaer det at være,
min min Søn!

(han rekker Eraste ſin Haand at kysſe, men Eraste
ſlaaer den uſormerkt tilbage.)

Orgon.

Den Compliment, maae han giemme til min
Datter.

Crispin.

Ja, det er ſandt. Er det maafkee (peeger paa Li-
ette ſette) Deres fiere Datter?

Orgon.

Nei De tager feil min Herre, det er kun hendes Kammerpige.

Crispin.

Ei for en Ulykke! det er et artig Creatur. Hvor faaer De saadanne artige Kammerpiger fra?

Orgon.

He, he, he, da er der endelig ikke meget overordentligt ved hende.

Crispin.

I Sandhed da skulde man ikke see paa hende at hun er en Kammerpige.

(han vil klappe Lisette paa kinden.)

Lisette.

Sagte, sagte, Hr. Lisimon, glem sig ikke selv.

Orgon.

Ei, ei, Hr. Svoger, De gjør min Kammerpige alt for megen Være. (til Siden) Et slet Exempel for hans Søn.

Lucas.

Nu det er baade vist og sandt, at jeg veed aldrig jeg har seet Hr. Lisimon ved saa godt Humeur.

Crispin.

Siger Du det Lucas! (til Grasse) Hold mig disse Sager lidt. (han flyr ham Hat og Stof) Jeg vil gjerne have Hænderne frie naar jeg taler.

Orgon.

Fløt os dem hid, flyt os dem hid. Lisette! kom og tag det.

Crispin.

Crispin.

Nei, nei, lad ham kun holde det, lad ham kun
 og holde det, det kan ikke skade. Han er ikke for gammel
 og det til.

Erasse. (sagte.)

Den Galgenfugl!

Crispin.

Hvad han gør for sin Fader, er ham ingen
 Skam.

Orgon.

Men naar — —

Crispin.

Det er et hvert retskaffent Varns Skyldighed.

Orgon.

Ganske rigtig, men — —

Crispin.

Jeg har i min Ungdom maattet danse efter en
 og ganske anden Pibe.

Lucas.

Det troer jeg selv.

Crispin.

Derfor har jeg fra Ungdommen af ikke vant ham
 og det anderledes.

Orgon.

Ganske godt.

Crispin.

Han gør det med Fornøielse. Det maae jeg og:
 og saa sigte til hans Berømmelse, hans Opsørsel har altid
 og svaret til den Anviisning, jeg har givet ham.

Orgon.

Ja — — jeg — — vilde kun sige — — der-
som jeg havde — — flere, end jeg har, saa skulde
det være mig saameget kiere — — (sagte) for en
Ulykke, jeg havde nær fortalt mig — —

Orgon.

Ik! gjør ikke saadant Dulle. Vel Dem, som slet
ingen behøve.

Crispin.

Ei, naar saadanne Folk ere troe og redelige, saa
kan man ikke være for god imod Dem.

Orgon.

Jeg lader Dem ikke heller fattes noget.

Crispin.

Naar jeg var i Deres Sted, saa testamenterede
jeg Lisette noget. Waaskee — —

Orgon.

Det vil vi ikke tænke paa nu. Det har god Tid.

Crispin.

Ja, men vi ere alle dødelige Mennesker. Tilmed
ere vi begge ved Aarene.

Orgon.

Hvor gammel er De vel Hr. Lisimon?

Crispin.

Ni og halvtredsindstive Aar.

Orgon.

Men er det muligt? Nu det bekiender jeg. De
bærer saa men Deres Alder meget godt. Jeg havde ikke
engang holdt Dem for at være 50 Aar.

Crispin.

Erspin.

Ja, jeg skal sige Dem: jeg har altid levet ordentlig og meget tarvelig. Naar man fører saadan Levemaade, bliver man aldrig gammel.

Orgon.

Ja, det er sandt.

Erasse.

Men, min hierte Fader! skal vi ikke skride til vores Forsæt?

Erspin.

Tiden bliver Dig maaskee for lang, Junker! Jeg tænkte, Du vidste smukt at oppebie den Tere, som forestaaer Dig. Jeg skal nok vide at begynde, naar Tid er. En Søn bør ikke ville være klogere end hans Fader.

Erasse.

Forlad mig, Hr. Fader — —

Erspin.

Er det Lydighed? Er det Erbødighed?

Erasse.

Kierlighed kan vel gjøre, at man undertiden glemmer sig selv.

Erspin.

Kierlighed, Kierlighed! Jeg troer unge Mennesker har aldrig andet i Hovedet end Kierlighed.

Pisette.

Og det billigen. I vores Alder er man ikke beskæftiget med andet end Kierlighed. Man tænker ikke paa andet end Kierlighed; man taler ikke om andet,

W

end

end om Kierlighed. Naar vi blive gamle, saa vil vi vel ogsaa lære den Kunst, at tilbringe heele Klokketimer med unyttig Sladder.

Crispin.

Jeg synes, min Datter! I bliver noget næseviis.

Orgon.

Sa, i Sandhed — —

Crispin.

I er en Kammerpige; sølgelig skalde I ikke tale, førend I bliver tilspurgt.

Orgon.

Han har Ret. Du skal holde Munden.

Lisette.

Hr. Lisimon, Hr. Lisimon! giv mig kun ikke for meget af det, jeg fornemmer ellers, at jeg — — De erindrer dog vel, at ingen af os har noget at befale over den anden.

Orgon.

Ei, Du forbistrede Tos! vil Du holde Munden. Er det at beegne fremmede Folk, som Du aldrig har seet før.

Crispin.

O, lad det nu være gode igien! jeg skal nok vide at forrette mine Sager. (til Craste.) Min Son! Skaf Dig denne Pige af Halsen, saasnart Du faaer Din Kone. Hun vil ikke være Dig til nogen Nytte. Giv hende bort; giv hende til Din Crispin, saa er Du hende qvit.

Lisette.

Lisette.

Jeg takker for Deres Omsorg for mig. Men —

Orgon.

Se stille. Gaae hen og kald min Datter ind.

Lisette.

Det skal skee. (hun gaaer.)

6. Scene.

Orgon. Erispin. Eraste. Lucas.

Erispin.

Men, for at komme til Sagen, da rindser jeg ikke paa, at jo vore Børns forestaaende Egteskab er saa godt som afgjort.

Orgon.

Guldkommen, indtil den eeneste Post, som De ræ-
rer ved i Deres Brev. De forlanger, at jeg skal give
min Datter 6000 Rigsdaler til Medgift; men De
tager det ikke ilde op, at jeg umuelig kan forstaae mig
dertil. Saalænge jeg lever, giver jeg min Datter slet
intet med; thi naar saa skulde være, maatte jeg tage
Penge paa mit Gods. Og det kan De aldrig begiere
af mig. Dersom De nu vil behage at slaae Streeg
over denne Post, saa har Sagen sin Rigtighed. Men
vil De ikke det, saa kan jeg ikke hielpe Dem, ihvorvel
det skulde gjøre mig meget ondt. Nu, hvad er Deres
Meening?

Erispin.

Ei, ja — —

M 2

Erispin.

Orgon.

Hvordan?

Crispin.

Det vil nok finde sig.

Orgon.

Nei; De maae tale lydelig. De maae udtrykkelig
sige, at De intet forlanger.

Eraste.

Jeg haaber, at min hierte Fader, for min Kier-
lighedss Skyld, beqvemmer sig dertil.

Crispin.

Sagte, min Søn! Du har intet at tale i vore
Sager. Lad Din Fader sørge derfor. (til Orgon.) De
tager mig vel ikke ilde op, at jeg har gjort denne For-
dring.

Orgon.

Nei — — Men — —

Crispin.

Det er jo noget, som er sædvanligt.

Orgon.

Det er vel sandt — —

Crispin.

Det er jo noget, som enhver Fader gjør, som vil
see sit Barn vel forserget.

Orgon.

Det nægter jeg vel ikke — —

Crispin.

Crispin.

Men jeg elsker min Son. Jeg vil ikke hindre
 hans Lykke. Tilmed er mig den Ære, at være Dem
 ved Venſkab og Svogerskab forbunden — —

Orgon.

O, tael ikke derom, Høiſtærede Hr. Svoger!

Crispin.

Viſſelig. Jeg gjør mig ret en Fornæiſſe af at
 kalde Dem Svoger — —

Orgon.

Ydmygſte Tiener, Ydmygſte Tiener.

Crispin.

J Betragtning deraf vil jeg da afſtaae fra min
 Fordring, og forlanger ingen Medgiwt. Seer Du, min
 Son, hvor kær jeg har Dig?

Eraſte.

Jeg erkiender det med megen Taknemmelighed.

Orgon.

Det gjør De vel i, kære Svoger! De behøver
 jo ikke Pengene? Naar jeg var i Deres Omſtandighe-
 der, vilde jeg ikke beſinde mig et Dieblit derpaa.

Crispin.

Ja, det er vel ſandt. Jeg har ved min ſuure
 Sveed lagt mig noget til beſte.

Lucas.

Ja, det kan Herren ſige med Rette. Han ſidder
 naaa men varm.

Crispin.

Jeg har endelig saa meget, som jeg og min Søn
behøver. Han skal ogsaa kunde føde sin Kone.

Lucas.

Ja, om han havde ti, saa kunde han føde dem
allesammen.

Orgon.

Kiuder Ganden ham?

Crispin.

Jeg tør just ikke ved at regne mine Indkomster
efter Hundrede; jeg kunde, om det galdt, vel tælle til
Tusinde.

Lucas.

Ja, om De sagde: Ti Tusinde.

Crispin.

Hy, Lucas! gjør mig ikke riigere end jeg er.

Lucas.

Og gjør Dem ikke fattigere, end De er. Jeg veed
vel, hvad jeg har sagt; jeg har ikke sagt formeget.

Orgon. (sagte.)

Saa riig havde jeg ikke holdt ham for.

Crispin.

Naar man har saa meget, som man behøver, og
ikke trænger til at gjøre Gield, saa kan man nok være
fornøiet.

Orgon.

Åh! kom mig ikke til at tænke paa Gield. Der:
som jeg ingen Gield var i, o! hvor var jeg da lykke-
lig!

lig! da vilde jeg hiertelig gierne give min Datter 6000 Rigsdaler til Medgift. Men til en stor Huusholdning, og især til en Huusholdning paa Landet, behøver man altid reede Penge; og man kan ikke heller altid gøre Afgrøden i Penge, naar man behøver dem. Tusinde Rigsdaler rækker ikke vidt; og har man dem ikke, saa maae man laane dem.

Crispin.

O! Tusinde Rigsdaler vil intet sige. Jeg har meer end tusinde Rigsdalers Gield. Men sligt regner man ikke i Groshandel.

Lucas.

O! Tusinde Rigsdaler vil ikke gøre det. Meer end ti Tusinde, vil De sige, og det forslaaer endda ikke.

Crispin. (sagte.)

Der see vi den dumme Diævel!

Orgon.

Hvad, Hr. Lefimon! stikker De saa dybt i Gield?

Lucas.

(Hvilken Eraste immer støder i Siden, naar han fortæller sig.)

Ja, hvorfor kan jeg ikke sige det? Det er jo ingen Hemmelighed.

Orgon.

Men hvor i al Verden kan De med saa stor Rigdom være i saadan Gield? Den betalte jeg dog heller af; det er jo tærende Capitaler.

Crispin.

Min Hr. Svoger! Den Tasse veed ikke andet, end vi tale om udestaaende Gield.

Orgon.

Udestaaende Gield?

Crispin.

Ja vist; og det paa lutter sikkert Huuspant; anderledes laaner jeg ingen Penge ud.

Orgon.

Ja, det var noget andet. O! deri gjør De vel. Saaledes gjør jeg ogsaa.

Crispin.

Kunde De da troe — —

Orgon.

Intet mindre. Det var en Misforstand. Men jeg begriber ikke, hvor min Datter bliver af; jeg maae selv gaae ud at hente hende. Jeg skal strax være hos Dem igjen. (han gaar.)

7. Scene

Erasme. Crispin. Lucas.

Crispin.

Men sig mig nu, Menneske! om Du aldrig kan blive flog?

Crispin.

Eraſte.

Nei, det var forgieves at haabe.

Lucas.

Men hvorledes ſkal jeg forſtaa det? Har jeg ikke
 baaret mig vel nok ad? Hvad gælder, jeg kan lyve li-
 geſaa godt, ſom Crispin?

Crispin.

Sa, men uden Forſtand uden al Overlæg. Gaaer
 du mig der hen, og ſiger jeg var i meer end Ti Tuſende
 Rirdalers Gield, da han nyelig forhen havde gjort mig
 til en hovedrig Mand. Hvorledes rimede det ſig
 af ſommen?

Eraſte.

Det hialp ikke heller, jeg ſtodte ham en Gang
 efter en anden i Siden. Men han blev ved alligevel.

Lucas.

Og derfor er han ſaa biſter, fordi jeg ſagde, han
 var meget ſkyldig.

Crispin.

Det har jeg Aarſag til. Jeg har næſten ſkam-
 met mig til døde.

Lucas.

Det var ham jo ingen Skam?

Crispin.

Da var det mig ikke heller nogen Ære?

Lucas.

Men her nu, enten har han forſtaaet det galt

eller jeg. Jeg vidste ikke rettere, end det hørte til, naar man skulde forestille en fornemme Mand.

Crispin.

Du er en Dumrian.

8. Scene.

Eraste. Crispin. Lucas. Orgon.

Lucilia. Lisette.

Orgon.

See her Hr Svoger! Her har De min Datter.

Crispin.

Ei, see der! Deres Tiener, min smukke Jomfrue, Deres Tiener. Ei min Søn! hvad er du lykkelig, at Du saaer saadan en smuk Kone! Seer Du hvad Din Fader giver for Din Skyld? En Anden i mit Sted havde maaskee heller beholdt hende selv, end overladt hende til sin Søn.

Lisette.

Hillemænd, det var jo en nye Mode.

Eraste.

Jeg holder min uforlignelige Lucilies Haand for en ligesaa kostbar som uskyldt Gave.

Orgon.

Nu min Datter! taler Du intet? Kan Du ikke tale et par Ord med Din tilkommende Svigersfader?

Lucilia.

Lucilia. (til Crispin)

Min Herre — — (til Lisette i det hun holder Bisten for Ansigtet) Jeg kan umuelig holde mig for Latter;

Orgon.

Pfui! Hvad er det for en Opførsel? at Du kommer her, og leer, naar Du skal tale med Folk. De maae holde hende det til gode Hr. Svoger; Hun kommer sielden i Selskaber, derfor skammer hun sig, naar hun skal tale med Folk.

Crispin.

Det kommer deraf, at det er den første Gang vi see hverandre. Hun har ikke nødig at være undseelig, min hierte Jomfrue! Vi vil snart blive bekendte med hverandre. Det er et allerkiereste Fruentimmer, Hr. Svoger! og Kammerpigen ogsaa.

Orgon. (sagte.)

Der kommer han igien med Kammerpigen. Nu det er dog sandt, at Daarlighed tager til, og ikke af, med Alderen.

Crispin.

Hvad siger De?

Orgon.

Jeg sagde kun, det fornøier mig, at min Datter skaaer Dem an.

Crispin.

Nu skal vi stride til Tingene.

Orgon.

Jeg er aldeles fornøiet dermed.

Crispin.

Nu min smukke Jomfrue, vil hun da have min
Søn til Mand?

Lucilia.

Lucilia.

(leende, sagte til Lisette.)

Hans Søn, Lisette?

Orgon.

Ei leer Du endnu? Men skal Dig dog Pige?
Hvad vil ikke Hr. Lisimon tænke om Dig? Hvad er
her, Du kan lee af?

Crispin.

Å! lad hende kun lee, jeg veed nok Årsagen.

Orgon.

De maae ikke tage det ilde op. De ere ikke an-
dersledes, medens de ere Brud. Naar de blive Koner,
saa forgaar nok Latteren Dem.

Crispin.

Ja tilvisse. Vi vil kun forlove dem sammen.
Kom hid, Jomfrue. Kom hid, min Søn! (han stiller
dem sammen) Saa, mine Børn! lever vel og fornøiede!
jeg ønsker, I maae blive min Alderdoms Glæde og
Trøst.

Orgon.

Å! Det var, som en tung Steen blev lettet mig
fra Hjertet.

Eraste.

Å! Lucilia, hvor lykkelig var jeg, om den Glæde
jeg i dette Dieblis finder, ikke nogen Tid, blev for-
styrret.

Lucilia.

Vi vil haabe det bedste Eraste. Jeg takker jer, min kære
Fader! for dette usfatteerlige Beviis paa jeres faderlige For-
sorg.

sorg. Unddrag mig aldrig jeres Godhed, saa skal heller aldrig min Erkiendelighed ophøre.

(Hun kysser Orgons Haand.)

Crispin.

Nu, det kan man kalde en elskværdig Datter. Seer Du min Son, saa artig skulde Du ogsaa være. Men Du er en ung Sprædbasse, som ikke tænker paa andet end Din Fornoielse, og derover glemmer al sønlig Yrbødighed.

Eraske.

Jeg glemmer den ikke, min kære Fader! jeg tænker nu just derpaa; jeg veed selv ikke, hvor jeg er af Glæde.

Crispin.

Ja i saafald vil jeg ogsaa skænke Dig det. Af kære Svoger! Hvo der nu ogsaa var Ung; Det maade vi nu see paa, og kan ikke nyde noget deraf.

Orgon.

Ja, det er alt over vor Tid. Vi bør ikke mere tænke derpaa. Vi maade være fornøiede, naar vi see, det gaar vore Børn vel. Jeg er ret fornøiet over, at Sagen er bragt i Rigtighed. Men vi maade for alting see, at faae os noget at spise.

Lucilia.

Men Budet herte Fader!

Orgon.

Det er borte for længe siden. Hr. Svoger! Saa snart vi har spist, vil jeg bringe Dem Contracten til Underskrivelse.

Crispin.

Skriv De først under, siden vil jeg ogsaa underskrive.

Orgon.

Orgon.

Nei De maae underskrive først.

Crispin.

Det skæer i Evighed ikke, Hr. Svoger. Det er Dem, den Gæste tilkommer.

Orgon.

Men Hr. Svoger — —

Crispin.

Men, Hr. Svoger! jeg veed at leve.

Lisette.

Er det ikke en Ulykke? Den, som har forfærdiget Contracten, bør jo først skrive den under.

Crispin.

Lisette har ret.

Orgon.

Ja, ja, naar de endelig vil have det, saa er jeg færdig til at giøre, hvad det skal være. Siden vil vi ret for Alvor staae os til Lystighed.

Lucas.

Men, mine Herrer! De tale ikke uden om Givtermaal. Jeg synes, jeg faaer ogsaa Lyst til at giøre mig. Og jeg er en Mand, som i Nødsfald ogsaa kan forsørge en Kone. Jeg tænker, om De vil giøre mig Lisette, saa skulde hun ikke fare ilde med mig.

Orgon.

For mig gierne. Naar kun Hr. Svoger og Lisette ere fornøjede dermed.

Crispin.

Hvad? vil den Karl giftes med Lisette?

Orgon.

Orgon.

Mu, nu, Hr. Svoger! jeg tænker, det kan nok
 al lade sig gjøre.

Crispin.

Aldrig i Evighed, Hr. Svoger! jeg beder Dem,
 for al Verdens Skyld, lad ham ikke faae hende. Jeg
 og Gud nok vide, hvad saadan en Karl vilde gjøre med Li-
 siette? jeg besvør Dem, lad ham ikke faae hende.

Lisette.

De behøver ikke at give saa mange gode Ord.
 Der bliver saa men ikke noget af. Jeg har endnu in-
 gen Lyst til at giøre mig.

Lucas.

Saa, saa. Jeg mærker allerede Hr. Lisimon har
 gjort hende hoffærdig. Ak, min deilige Lisette! — —

Crispin.

Hold Munden! Om det behager Dem, Hr. Svoger!
 saa vil vi strax sætte os til Vords. Jeg har ret faaet
 appetit af den stærke Motion, jeg har havt.

Orgon.

Jeg er færdig. Der er vel allerede anrettet.

Crispin.

Mu, saa kom mine Børn! Kom Lisette!

(Han tager Lisette ved Haanden og gaaer bort tilsi-
 gende med de andre.)

Ende paa den anden Act.

Fredie

Tredie Act.

I. Scene.

Lisette. Crispin (med Egetskabs Contracten i Haanden.)

Lisette.

Nu er jo Contracten færdig? Den Gamle har jo allerede skrevet den under? Men hvad vil Du nu fange an?

Crispin.

Jeg veed ikke selv Lisette! Jeg vil ogsaa skrive den under. Det er vel det bedste. Det er sandt, jeg har her i Følge min sædvanlige Tjenstfærdighed, begyndt et halsbrækkende Arbejde; og jeg har største Aarsag til at passe noie paa min Post. Thi om jeg efter aabenbaret Bedragerie skulde falde min flere Svoger i Hænderne, saa torde mit Svogerskab saae en skiden Ende, min Ryg til største Præjudice. Men hvad gjør man ikke, naar man har et æreliært Gemt, og gierne vil tiene Folk, og jeg næster ikke, jeg har jo denne Feil. Vi har dog ved dette Puds naaet vores Maal, og erholdt den Opfattelse, som vi ønskede.

Lisette.

Men hvad har Du for det, at Du, allene for at tiene andre, exponerer Dig for en bestandig Frygt, Sorg og Fare, gjør Dig alle Menneſker til Fiender, og lever et saa bedrøvet og usikkert Liv? Nei det tager jeg mig vel vare for.

Crispin.

Erspin.

Det er sandt. Men store Gjerninger belønne sig selv. Hvad kierer man sig efter Fare, naar man trager efter Uddødelighed. Saa kummerfuld som mit Liv er, saa mange hemmelige og særdeles Fornøielser fører det med sig. Ak, Lisette! Du kan ikke troe, hvad Glæde et vel udført Skielmsstykke opvækker hos en høimodig Siel. Du kan ikke troe, hvad det kildrer, naar man, alle Efterstræbelser til trods, kan erholde en Fordeel efter en anden over sine Fiender. Betænk, hvilken Fornøielse det maae være for en retskaffen Tiener, naar han saa uforfærdet kan sige sin Herre Sandheden og saa ganske tage Bladet fra Munden, som jeg i Dag har gjort.

Lisette.

Men naar nu den rette Lissimon kommer — —

Erspin.

Oh Snak, i Dag kommer han vel neppe. Han lader mig vel være i Fred i Dag. Den Gamle har foranstaltet mig en stion Seng; der vil jeg gjøre mig tilgode! hvor vil jeg der strække mig! Der er ogsaa gjort Anstalt til et godt Afscensmaaltid; det skal til Drost smage mig fortreffelig. I Morgen vil jeg i god Tid give mig paa Hiemveien: Og om jeg maaſkee reiser uden at tage Afſkeed, saa er Du saa god at undskyld mig paa det bedste.

2. Scene.

Lisette. Erspin. Lucas.

Lucas.

Hr. Erspin! Hr. Erspin!

H

Erspin.

Crispin.

Nu, hvad er paa færde?

Lucas.

Vor gamle Lisimon er kommen.

Crispin.

Det var en forbandet Streg!

Lucas.

Det er som jeg siger, han er allerede stegen af.

Crispin.

Har Hr. Orgon seet ham?

Lucas.

Nei, Hr. Orgon har lagt sig, for at faae en liden Middags-Sovn.

Crispin.

Saa maae da Ganden have ført ham hid i Dag!

Lisette.

Monsieur Crispin! Hvorledes vil Aftensmaaltidet smage?

Crispin. (bedrovet.)

Jeg er just ikke hungrig.

Lisette.

Men paa den skønne Seng, der vil Du strække Dig godt?

Crispin.

Jeg kan just ikke sige, jeg er meget sovrig.

Lucas.

Du vil han ikke længe blive den fiere Svoger.

Lisette.

Lisette.

Og Familien vil lidt efter lidt døe ud.

Crispin.

Det var en fortviolet Streg i vores Regning. Men det vil intet sige. Jeg giver derfor ikke min saaderlige Nøttighed over. Jeg har sagt A, jeg maae ogsaa sige B. Den gamle Orgon maae ikke være fireret allene. Vores Gamle maae ogsaa have en lang Næse. Hvem har bedet ham komme saa tidlig? (til Lisette) Gaae hen, og faae fat paa Din Jomfrue og min Hørrer. (til Lucas) Og Du skal føre mig den gamle Lisimon herind, førend noget Menneske faaer ham at see.

Lisette.

Hvad vil der blive af?

Crispin.

Jeg vil forestille Hr Orgon.

Lisette.

Jeg synes, der fattes mig noget — —

Crispin.

Gaae! og giv, som jeg har befaleet Dig. Jeg skal nok vide at forrette mine Sager.

Lisette.

Ja men, mig kan der være ligemeget. Men lad det ikke anderledes nu, end Du vil have det siden.

(hungenaaer.)

Crispin. (til Lucas)

Nu, hvad staaer Du der efter? Hører Du ikke? Du skal skaffe mig den gamle Lisimon herhvid.

N 2

Lucas.

Lucas.

Hem! Han vover dog nogle fortvivlede Pudsler!
(han gaar.)

3. Scene.

Crispin. (allene.)

Dersom nu ikke den gamle Orgon kommer mig paa Halsen, saa skal jeg vist nok liske Hovedet ud af Strikken. Jeg gad nok vide, hvad for en ond Aand har ført os den Gamle hid i Dag. Vi levede her jo saa fornøjede sammen, som Brødre. Men nu er vores Glæde paa engang til Ende. Men bie kun lide, min gode Gamle! bie kun lide. Du stiller mig ved et godt Maaltid, men jeg skal stille dig ved 6000 Rixdaler, saa sandt som jeg hedder Crispin. Men hvad bliver Frugten af min Noie og Besværlighed? Uden Tvivl en Vresfotte. Men om Boddelen skal reise den op for mig, eller Bildhuggeren, det maae Tiden lære.

4. Scene.

Lisimon. Lucas. Crispin.

Lucas.

Du, der har De ham.

Lisimon.

Underdanige Tiener, min Høistærede Hr. Orgon!
jeg beder Tusende Gange om Forladelse — —

Crispin.

Skyldige Tiener, skyldige Tiener, min Hr Lisimon,
er De her allerede? Lisimon.

Lisimon.

Ja, jeg har allerede biet i Forstuen en temmelig
 Tid.

Erissin.

Det gjør mig ondt. Jeg veed ikke heller, hvor
 alle mine Folk ere. De har illet temmelig, Hr. Lis-
 mon. Jeg havde ikke ventet Dem i Dag — —

Lisimon.

Jeg haaber, De tager ikke ilde op — —

Erissin.

Ganske og aldeles ikke. Evertimod, det fornøier
 mig ret, det er mig ret kiert, ret særdeles kiert.

Lucas. (sagte.)

Det troer jeg ogsaa.

Erissin.

Jeg vilde ønske, De var kommen til Grisetid. Nu
 faaer De at have Taalmodighed til Aftenen. Thi vi
 har saa tapper affærdiget Middagsmaaltidet, saa der er
 ikke bleven en smule tilovers.

Lisimon.

O tael ikke derom, jeg kommer her ikke for at spi-
 se eller drikke. De veed ellers nok, hvad jeg er kom-
 mt men for. Min Søn har ikke ladet mig have Roe før
 jeg maatte reise. Hvorledes har han opført sig? Hvor-
 ledes staaer han Dem an?

Erissin.

Ret vel, ret særdeles vel. Han er ret et artigt
 Menneske. Jeg er fuldkommen tilfreds med ham. Man
 kan see, han har havt en god Opdragelse.

N 3

Lisimon.

Lisimon.

Han kunde have været bedre, om han altid havde fulgt mine Raad. Men De veed, hvordan Ungdommen er. Der er en Galgenknebel, som han saa hemmelig har i Tjeneste, og som i mange Ting ganske for-dærver ham. Dersom jeg kunde bringe det saa vidt inden jeg døer, at jeg kunde faae den Skielm hængt, saa kunde jeg engang roelig ende mine Dage.

Lucas.

De meener vist Hr. Crispin?

Lisimon.

Ja, det er ham desværre!

Crispin.

Saa? er det ham De taler om?

Lisimon.

Ja, og jeg har ickens sagt Dem det mindste af hans Ondskab.

Crispin.

Men min kiere Hr. Lisimon! De maae ikke heller troe alt hvad Folk siger. Det hænder mangen Gang, at Folk bliver bagtalte for det, som De aldrig har tænkt paa. Jeg kiender vel ikke den gode Crispin, men jeg har dog hørt meget snakke om ham. Jeg veed ikke hvad der er ved ham at gjøre, men saa slem er han vel ikke, som han udraabes for.

Lisimon.

De skulde ikke troe, hvilken en duktig Skielm det er. Jeg skulde i det mindste leve 10 Aar længere, dersom

dersom han var ude af Verden. Det er en Rægt,
som er ret oplagt til Skielmskuffer. Dersom jeg skulde
fortælle Dem alle de diævelske Streger og Pudser, som
han har spillet mig, skulde De forkrækkes derover. For
Erempel, hvad mener De vel — —

Crispin.

Lad kun være. Jeg kan allerede forestille mig det.
Jeg hører ikke heller gierne paa saadanne Ting.

Lucas. (sagte.)

Det troer jeg nok.

Crispin.

Vi maae tale om noget nødvendigere. Der er
Contracten. Behag at underskrive den. Jeg har alle-
rede Underskrevet.

Pisimon.

Er Contracten allerede færdig?

Crispin.

Ja.

Pisimon.

Og De har allerede Underskrevet?

Crispin.

Ja.

Pisimon.

Og vore Børn ere enige derom?

Crispin.

Ja vist.

Pisimon.

Og alting har sin Rigtighed?

N 4

Crispin.

Crispin.

O! Ja.

Lisimon.

(omfavnende Crispin)

Alt! Allerkiereste Hr. Svoger, lad mig omfavne Dem. De er en himmelsendt Mand. De er ret min Alderdoms Trøst. Thi De gjør min Søn til en lykkelig og formodentlig ogsaa til en fornuftig Mand. De kan aldrig forestille sig hvor kær De er mig. Jeg er end ikke i Stand til med Ord at udtrykke min Affection. Jeg maae omfavne Dem endnu engang.

Crispin.

Jeg takker Dem Hr. Svoger, jeg takker, jeg troer nok, De er mig ikke lidet bevaagen. Det er allene Skade, at De kender mig ikke ret. Thi dersom De kender mig ret, skulde De være ganske anderledes findet imod mig.

Lisimon.

(til Lucas, som immer leer)

Slig mig, hvad det er, Du leer ad?

Crispin.

Jeg veed ikke, hvad der fattes den Karl.

Lucas.

Ha, ha, ha, jeg har min største Glæde deraf, at jeg seer, Folk kommer saa vel til rette med hverandre, ha, ha, ha.

Lisimon.

Det er ogsaa noget at lee ad.

Crispin.

Nu, behag, at underskrive.

Lisimon.

Visimon.

Men vi maae ikke glemme det bedste, hvorledes gaar det med de 6000 Rigsdaler? de ere formentlig anførte i Contracten?

Crispin.

Sagte! Behag at trine lidt til Side med mig. (Efterat han har ført ham til Siden) Jeg vil give min Datter 8000 Rigsdaler til Medgift. Men det er noget som ingen maae vide. Min Datter skal ikke engang vide noget deraf. Og om jeg var i Deres Sted, saa lod jeg mig ikke heller forstaae dermed for min Søn. Det er aldrig i Verden godt, at Børnene veed, at Forældrene har Pengene.

Visimon.

De har ganske Ret.

Crispin.

Jeg gjør mig derfor altid fattigere end jeg er.

Visimon.

Deri gjør De Ret.

Crispin.

Vi vil altsaa holde denne Artikel imellem os selv. Vil De have Capitalen strax, eller skal jeg forrente Dem den?

Visimon.

Naar min Søn kun faaer Renterne, saa er jeg fornøiet.

Crispin.

Nu, saa forrenter jeg Dem Capitalen. Og De tæller Deres Hr. Søn, min kære Svigersøn, Pengene

eil, som af Deres egen Pung. De maae altid klynke derved, saa troer han det desto snarere.

Eisimon.

Meget godt. Min Søn skal ikke faae noget at vide deraf. Men naar saa er, saa tør vi ikke tænke paa at indføre noget derom i Contracten.

Crispin.

Nei vist ikke. Jeg har just derfor ladet det ude. Det gjør ikke til Sagen. Vi ere begge ærlige Mænd, den eene ligesaa vel som den anden. Et Ord er et Ord, og en Mand er en Mand. Vi fragaae det ikke paa nogen af Siderne. For en Feils Skyld kan vi dog oprette en aparte Contract imellem os, den Sag angaaende.

Eisimon.

Det vil være usfordent. Jeg holder Dem for en ærlig Mand. Hvor er Contracten? Jeg vil skrive den under.

Crispin.

Her er den, og der henne er Pen og Bæk.

Eisimon.

(Efterat han har underskrevet.)

Saa! nu har det sin Rigtighed.

Crispin.

Nu er det gjort. Nu maae jeg dog bede Dem om een Ting.

Eisimon.

Hvad er det, kære Hr. Svoger! Siig mig det kun reent ud.

Crispin.

Crispin.

Efterdi Deres Søn nu er forsynet, saa tænker jeg,
De kunde nok tilgive Crispin.

Lisimon.

Allerkiereste Hr. Svoger! tie stille med det; dette
lumpne Menneske fortienet ikke, at De for hans Skyld
oplukker Deres Mund.

Crispin.

Lad det nu være godt. Det, som er forbi, er
forbi.

Lisimon.

Men sig mig, hvor De gider havt den Umage,
at tale for saadan en Skielm? De kiender ham jo ikke?

Crispin.

Det er sandt, jeg kiender ham ikke; men det gjør
mig dog ondt for ham, jeg veed ikke selv, hvorfor.
Det er just min Feil, at jeg altid har de beste Tanker
om Folk. Tilmed gjør det mig altid ondt, naar jeg
hører Folk leve i Uenskab sammen.

Lisimon.

Hvad bryder jeg mig derom, enten den Karl er
min Ven eller Fiende.

Crispin.

Nu, nu! vær ikke uforsønlig. Jeg vil gjøre Dem
et Forslag: Jeg har en Pige her i Huset, som ikke
er ham for god, og som jeg gierne vilde være af med,
disse to, synes mig, skikke sig ret for hverandre. Vi
vil give dem sammen, saa ere vi dem begge qvit.

Lisimon,

strax være her, derfor har jeg kaffet den anden af Weien. Det er slet ikke sandt, at nogen af hans Folk har spurgt efter ham.

Lucas.

Ei, seer man vel! Jomfrue Lisette forstaaer ogsaa Næmmelen. Nu, hun stikker sig min Troe godt for Hr. Crispin.

Crispin.

Du har gjort Dine Sager vel, men jeg ikke desmindre. Jeg har ærlig taget den Gamle ved Næsen, jeg er ogsaa lykkelig bleven hans Svoger. Han har sparet mig den Noie, at underskrive Contracten. Han har selv skrevet den under. Han kom mig meget latterlig for. Han stændte mig Huden fuld, og omfavnede mig tillige.

Lucas.

Ja, jeg kunde ikke bare mig for at lee deraf. Men havde han vidst, hvem han var, saa vilde han omfavnet ham paa en ganske artig Maade.

Crispin.

Tænk engang, han sagde: jeg maatte aldrig komme for hans Dine, og dog talte han med mig. Han omgikkes saa kjerlig og venlig med mig, at der fattedes lidet i, jeg jo havde givet mig tilkiende for ham. Han har gjort mig en fuldkommen Væbetsklæring; han kaldte mig meer end eengang en ærlig Mand. Kort sagt: jeg har endog ubekiendt saaledes forsonet mig med ham, at han har lovet mig hundrede Rigsdaler, naar jeg givter mig med Dig. Men om han vil holde det, naar han faaer den Vre at kiende mig nærmere, det er et andet Spørgsmaal.

Lucas.

Lucas.

Jeg frygter alt for, at han vil besinde sig.

Lisette.

Det er sandt, vi vilde jo ægte hverandre. Jeg havde i denne Allarm nær glemt det. Du elsker mig jo vel endnu?

Crispin.

Om jeg elsker Dig? Jo; jeg har bedre Huskommmelse end Du. Ak, Lisette! jeg gaaer med et tungt Hjerte ud af Huset. Hvor gierne vilde jeg ikke bleven hos Dig! men det hjælper ikke, jeg maae fort. Lev vel, mit Ønskes søde Maal! Lev vel, min Dronning! og glem ikke Din arme Crispin, Din til Doden troe Slave.

Lisette.

Ak! gjør mig ikke blødhjertet. Du kommer mig nærere til at græde, end til at lee.

Lucas. (grædende.)

Lev vel, Hr. Crispin! En lykkelig Tilbagekomst! Det skulde gjøre mig ondt, om det gik ham ulykkelig. Tag sig i Agt; thi dersom de faaer fat paa ham, saa quipper han min Siel aldrig heeltindet fra dem.

Lisette.

Der kommer vores Herre. Giv ham Contracten, og see, Du kan komme fort. Jeg vil gaae hen til de unge Folk, og fortælle dem det altsammen. Nu vil Allarmen ret gaae an hos os. (hun gaaer.)

6. Scene.

6. Scene.

Orgon. Crispin. Lucas.

Orgon.

Nu, Hr. Svoger! hvad synes Dem om Contracten?

Crispin.

Fuldkommen vel, den er ret efter mit Sind. Jeg har ogsaa allerede skrevet den under. Det har altsammen sin Rigtighed.

Orgon.

Saa? Det er mig hiertelig kiert.

Crispin.

Ja, her har De den. Vi kan nu gjøre Brøllup, naar vi vil.

Orgon.

Jeg takker, Hr. Svoger! og jeg meener, vi maae ikke holde de unge Folk for længe op.

Crispin.

Nei vist ikke. Vi maae gjøre det af, jo før jo heller.

Orgon.

Det glæder mig ret, at jeg finder Dem saa villig og fælgelig i alting. Jeg kan ikke nægte, man jo har smagget mig en Hoben for om Dem; men, som jeg seer, saa er De aldeles ikke den Mand, som man har foreskillet mig Dem.

Crispin.

Seer De; saaledes gaaer det, Hr. Svoger! naar man dønmmer om Folk, førend man lærer at kiende dem.

Meener

Meener De, det gaaer anderledes med den stakkels Crispin? Folk veed ikke nok at udstrige ham, og jeg ved der, at om De kiendre ham, vilde De dømme ganske anderledes.

Orgon.

Det kan vel være. Imidlertid — —

Crispin.

Med Tilladelse, Hr. Svoger! jeg maae forlade Dem et Øieblik. Jeg vil gaae op paa mit Kammer, og som De har anvist mig, for at søge om noget af mine Sager.

Orgon.

Som De behager. Brug Deres Frihed; for mig behøver De ingen Complimenter at gjøre.

Crispin.

Jeg vil strax være hos Dem. Vær saa god at vente her imidlertid. Kom Du med, Lucas!

(De gaae.)

8. Scene.

Orgon. (allene.)

Nu! i Sandhed, man forestiller sig ofte en Ting uhyggeligere, end den virkelig er. Jeg havde aldrig i Verden bildt mig ind, at Egteskabet skulde saa hastig komme i Rigtighed, og jeg forestillede mig paa tusinde Maader, hvad for Omstændigheder den gamle Elsimon vilde gjøre. Min Hr. Elsimon! min Hr. Elsimon! De har begaaet en Fandens Statsfeil. Den eensfoldige Mand fordrer først 6000 Rigedaler, og lader sig siden spise saaf med flet inter. Jo, jo; hvo der nu strax havde

D

sagt:

sagt: Ja. Nei! saa eenfoldig er Orgon ikke. Jeg har gaaet mine Sager sneedig an, meget sneedigere end De, Hr. Lysimon!

9. Scene.

Orgon. Lysimon.

Lysimon.

Jeg havde nær lobet vild. Jeg veed ikke, om jeg var forheret. Jeg kunde ikke finde Veien tilbage igien, om det skulde kostet mit Liv. Alle Dorene vare lukte, og jeg veed vist, at jeg ikke lukte nogen efter mig, da jeg gik ud. Jeg veed ikke heller hvad der staar Pigen: der har ikke noget Menneſte spurgt efter mig.

Orgon. (for sig selv)

Hvem mon den Mand vare? Han lader til at have været her i Huset for.

Lysimon.

Hr. Orgon finder jeg ikke heller! (til Orgon) Hver er min Hr. Svoger?

Orgon.

Ederes Hr. Svoger? jeg ved ikke om I har nogen.

Lysimon.

Jeg mener Herren her af Huset.

Orgon.

Herren af dette Hæus?

Lysimon.

Ja, ja, Hr. Orgon.

Orgon.

Orgon.

Og han er Ederes Svoger?

Lisimon.

Det er ikke Sagen. Jeg vil kun vide hvor han er.

Orgon.

Hvem da?

Lisimon.

Er I tunghör? Skal jeg sige det ti Gange? Jeg vil vide, hvor min Svoger Hr. Orgon er?

Orgon.

Hr. Orgon er Ederes Svoger?

Lisimon.

Atter nyt Spørgsmaal. Hvad er det jeres Sag at spørge om? han maae være hvad han vil, saa kan det vel ikke gaae Eder meget an.

Orgon.

Ei, det skulde jeg dog vel meeno. Det gaaer mig vel meest an, naar det er mig selv.

Lisimon.

Er I Hr. Orgon?

Orgon.

Er I min Svoger?

Lisimon.

Hvad har jeg med jer at bestille? Jeg taler om Hr. Orgon.

O 2

Orgon.

Orgon.

Ei gaae Volker i Bولد! Hører I ikke? Jeg siger jer, jeg er Orgon.

Lisimon.

Stig mig Hr. Forvalter, thi det er I nok uden Tvivl — —

Orgon.

Hvad? Er jeg en Forvalter? Gaae Handen i Bولد! Den kan i selv være!

Lisimon.

Jeg veed ikke om jeg skal lee heraf, eller jeg skal blive vred? Han har liget lidt i Contracten; saa kommer han her, og gjør Optøger. Der er dog alle vegne Pudsenmagere, endogsaa paa Landet.

Orgon.

Hvad er det for en Contract, I taler om?

Lisimon.

Om den, I har der i Haanden. Hr. Orgon har formodentlig fhyet jer den ved en eller anden Veilighed.

Orgon.

Og I veed, at dette er en Contract?

Lisimon.

After Spørgsmaal! Om jeg veed det? Og jeg har selv Underskrevet den.

Orgon.

I har Underskrevet den?

Lisimon.

Lisimon.

Vil I rætte mig imod? Jeg kan alletider aflegge min Eed derpaa.

Orgon.

Gaae hen og leg jer at sove. Jeg mærker nok, I har drukket en Taar over Torsten. Jeg troer, I tilsidst vil giøre mig wiis at I er Hr. Lisimon.

Lisimon.

Rider Fanden jer? Er jeg det maaskee ikke?

Orgon.

Ha, ha, ha, Var det ikke det, Jeg sagde. Nu, videre! Veed I ikke meer? I har vel ogsaa været hos, da jeg skrev Contracten, under?

Lisimon.

Hvem I? Har I skrevet den under?

Orgon.

Vil I ogsaa giøre det til Lagn?

Lisimon.

Ja, det nægter jeg til I beviser det.

Orgon.

Kan I læse? see der! Læs!

Lisimon.

(naar han har læst)

O ja, det har vi saalange veedst, at Hr. Orgon har underskrevet den.

Orgon.

Nu da!

Lisimon.

Nu da! Er det derfor sagt, at I har ogsaa underkrevet den?

Orgon.

For Dienes! Jeg taber tilsidst min Taalmodighed. Jeg veed ikke heller, hvad jeg vil staae her og høre paa en gal Mand's Snak? Jeg kender ham ikke. Jeg har aldrig min Livstid seet ham før, og han kommer her i mit Huus, og snakker mig saadant Løi for.

Lisimon.

Hører da dette Huus jer til?

Orgon.

Hvem skulde det ellers høre til?

Lisimon.

Jeg har hørt, det hørte Hr. Orgon til.

Orgon.

Begynder I nu igien? Hør! Jeg vaerer jer ad engang for alle, jeg lader jer søre ud af Huset paa jeres Hals, dersom I ikke holder op med jeres urimelige Gladder. Tilsidst vil i maaskee trætte mig mit eget Huus fra. Hvilke Optøger!

Lisimon.

Enten er jeg forrykt i Hovedet, eller han. Vil I lade mig tale med jer, som med et fornuftigt Menneske?

Orgon.

Hiertelig gjerne. Naar I selv vil være fornuftig?

Lisimon

Lisimon.

Nu vel! Naar I veed, at min Søn — —

Orgon.

Ei, hvad brøder jeg mig om, enten i har nogen Søn eller ikke? Hvad kommer det mig ved?

Lisimon.

Han vil ikke lade mig tale ud. Svar mig allene paa dette Spørgsmaal? Er ikke min Søn her i Huset hos Eder?

Orgon.

Hvad gaaer det mig an? Hvad bekymrer jeg mig om, hvor Jeres Søn er.

Lisimon.

Nei han er utaalelig. Jeg spør jer engang for alle! Hvorledes er I kommen til Contracten?

Orgon.

Og jeg spør jer engang for alle om I vil gaae jer Bei?

Lisimon.

Nu, det maae jeg bekiende, her er jeg ret kommen an. Det er en artig Maade, at begegne en Svoger paa. Saadant er aldrig min Livstid hendes mig tilforn. En Mand af min Stand og Formue skal lade sig saaledes spille giæk med, og tilsidst at viise mig Døren. Nej det er en alt for stor Uforstaaenhed, men de skal ikke have giordt mig det for intet. I maae være, hvem I vil, saa skal I fæste mig Satisfaction, der maatte ellers ingen Ret og Billighed være i Verden

mere. Først nægter han i mine Dine den allerklareste Sandhed, og siden gier han mig knubbede Ord oven i Kisbet! Men jeg lugter Luntten, Hr. Orgon maae uden Tvivl have fortrydt Accorden, derfor søger han ved disse Optøger at faae mig paa Døren med det Gode. Ha, ha, nu begriber jeg hele Sammenhængen, Jeg er ikke saa Dum, som man seer mig an for. Men jeg iader mig i Sandhed ikke saaledes spise af med tør Mund. Af de accorderede 8000 Rigsdaler, skal han i det ringeste herud med den halve Deel. Det maae jeg forstaae.

Orgon.

Hvad er det I snakker om 8000 Rigsdaler?

Lisimon.

Ja, saameget har Hr. Orgon tilstaaet mig til Medgiwt til min Son. Jeg har taget imod hans Løfte. Det gielder efter Loven. O! vi skal nok finde hverandre.

Orgon.

Nei, nu forgaaer min Taalmodighed, Holla! Hans! Christopher! Bring en Stok hid! Herud af Huset! Flux.

10. Scene.

Orgon. Lisimon. Lucas.

Lucas.

Men mine Herrer, hvad er paa færde? Hvad spørger de saadan for? jeg tænkte, Gud forlade mig det, de allerede havde hverandre i Haaret. Orgon.

Orgon.

Nu, det er mig tiert at han kommer.

Lisimon.

Kom Lucas! kom at redde Din Herres Ere.

Orgon.

Tael! sig frem! Er jeg ikke Orgon?

Lucas.

Jo.

Lisimon.

Er jeg ikke Lisimon?

Lucas.

Jo.

Orgon.

Har jeg ikke underskrevet Contracten?

Lucas.

Jo.

Lisimon.

Har jeg ikke ogsaa underskrevet den?

Lucas.

Jo.

Orgon.

Du lyver Karl!

Lucas.

Nei.

Lisimon.

Du er en Skielm!

Lucas.

Na, inter.

N 5

Orgon.

Orgon.

Nu, hvor kan Du da sige, at det er Hr. Lefimon, og at han har underskrevet Contracten.

Lucas.

Det har altsammen sin Rigtighed. Det er altsammen sandt.

Orgon.

Der maae ligge et Skielmsstykke herunder, det kan ikke andet være.

Lucas.

Ja det er just deri Knuden bestaaer. Men biev lidt, der kommer en Karl, som nok skal løse den.

II. Scene.

Orgon. Lefimon. Dorante. Crispin.

Lucas.

Dorante.

(trækkende Crispin ind.)

Gaae siger jeg, Du kommer ikke af Stedet. Det maae altsammen for en Dag.

Orgon.

(løber til Crispin, og griber ham under den ene Arm)

Al Allerkjæreste Hr. Svoger, kom og gjør dette Menneske til skamme.

Lefimon.

(griber ham under den anden Arm, saa at Crispin bliver staaende midt imellem Dem.)

Al! fiere Hr. Svoger! De kom som De var falsk bet. Tænk engang, hvad denne Mand understaaer sig —

Crispin.

Erispin.

Om Forladelse, mine Herrer, jeg kan umuelig op-
holde mig her.

Orgon.

O! Tøv et Dieblif.

Erispin.

Jeg har min Bogn under Reparation.

Lisimon.

Jffkun et Ord.

Erispin.

Smedden er neede, og skal bestaae mine Heste.

Orgon.

Kan De vel foreskille Dem, at — —

Lisimon.

Skulde De vel drømt om, at — —

Orgon.

Denne Mand her — —

Lisimon.

Denne Mand, De her seer — —

Orgon.

Understaaer sig at sige — —

Lisimon.

Er saa forvoven og siger — —

Orgon.

Lisimon.

{ han hedder

{ Lisimon.

{ Orgon.

Erispins

Crispin.

Saa? Er det mueligt?

Dorgon.

Siig, har jeg ikke underskrevet Contracten?

Crispin.

Jo vist.

Dorgon. (til Lefsimon)

Der seer I!

Lefsimon.

Men har jeg ikke ogsaa underskrevet?

Crispin.

Ligeledes.

Lefsimon.

Nu, hvem har da Ret?

Dorgon.

Endnu er jeg ligesaa klog som før. (i det han bliver Dorante vaer.) Ei, see der, Hr. Dorante! Ak! tag det ikke ilde op, jeg saae Dem i Sandhed ikke; jeg er ganske fortunlet i mit Hoved. Tænk engang, hvorledes det gaaer mig — —

Dorante.

Jeg veed det altsammen. Men siig mig, hvorledes De saa længe har kunnet lade Dem bedrage af den Spitsbube? Kiender De hain ikke?

Lefsimon.

Hvem meener De?

Dorante.

Veed De, hvem den skionne Svoger er? Det er Crispin.

Dorgon.

Orgon.

Lisimon.

{ Erispin!

Dorante.

Ja, ham er det. Lucas gav mig et Nys om det.
Og jeg kom netop til rette Tid. Det var nær, denne
Fugl var sluppen mig af Hænderne.

Orgon.

Og den Stielm har givet sig ud for Hr. Lisimon?

Lisimon.

Og det Bæst har kaldet mig Svoger?

Dorante.

Ja vist.

Lisimon. (trækker ud.)

O Du liderlige Gavstriik! det skal koste Dit Liv.

Erispin. (paa Knæe.)

Barmhiertighed med en ulyfsalig Fader!

Dorante.

Sagte, sagte! moderer sig! ikke saa hidfig.

Lisimon.

Nei, han maae doe; der er ingen Snak for.

Dorante.

Ei, det tænkte jeg nok, her vilde blive noget ar-
gigtigt af.

Orgon.

Stiig mig, Dit Alffkum! hvad der har bevæget Dig
til at spille os saadan et Puds?

Lisimon.

Lisimon.

At føre mit ærlige Navn! saadan en Spitsbuke!

Orgon.

Og tilmed at underskrive Contracten.

Crispin.

Nei, den har jeg ikke underskrevet; de har begge to skrevet den under, det kan de ikke nægte.

Orgon.

Hold Munden. Men ret Alvor, Hr. Lisimon! har De skrevet den under?

Lisimon.

Ja, ufeilbarlig. Men De?

Orgon.

Ja, jeg har underskrevet den med min egen Haand.

Lucas.

Nu seer De! Havde jeg ikke Ret? Det var jo det, jeg sagde.

Lisimon.

Saa? Kunde Du da ikke lukket Munden op, og aabenbarer os i Tide, hvordan det hængte sammen. Men Du er maaskee med i Spillet?

Lucas.

Hør kun, hvad jeg vil sige, Hr. Lisimon! Herren maae ikke være fortrydelig. Jeg har ikke loiet for Ham. Som Han har spurgt mig, saa har jeg svaret ham. Og hvem veed, hvortil det kan være nyttigt?

Orgon.

Orgon.

Have vi ikke været meget eensfaldige?

Lisimon.

Vi maae have været blinde: thi den Karl seer dog
 ikke noget ærligt Menneske lig.

Erissin.

De har dog meer end een gang kaldet mig en ær-
 lig Mand.

Lisimon.

Vil Du endnu raisonere? Tael eet Ord endnu —
 Dette Puds maae ufeilbarlig være spillet af min Søn.

Orgon.

Og min Datter maae ogsaa være Medvidder deri.

Dorante. (til Erissin)

Men sig mig, hvad der har bevæget Dig dertil?

Erissin.

Jeg tør jo ikke tale. Han vil jo dræbe mig.

Sidste Scene.

Orgon. Lisimon. Dorante. Erissin. Lucas.

Erasme. Lucilia. Lisette.

Erasme.

(paa Knæ for Lisimon.)

Ak! allerkiæreste Fader — —

Lisimon.

Gaae fra mine Dien!

Lucilia.

Lucilia.

(paa Knæ for Orgon.)

Allerkiæreste Fader — —

Orgon.

Gaae Du vanartige Skarn!

Elisette. (til Crispin.)

Nu min Hr. Papa! Hvor gaaer det?

Crispin.

Ne Elisette! Nu kan Du gjøre Nar af mig saa meget som Du vil.

Lucas.

Du har Svogerskabet været det længste.

Dorante.

Staae kun op. Det er nu skeet, vi vil see, at faae det bilagt i Mindelighed. Jeg har begyndt dette Givtermaal. Jeg maae ogsaa see, at bringe det til Ende. Men sig mig, hvad der har drevet Dem til at bedrage Deres Forældre saaledes?

Eraste.

Hvorledes skulde jeg bære mig ad; Hr. Orgon vilde slet intet høre om min Faders Paastand. Han troede, at han, uden at oppebie Min Faders Ankomst, usfor- tøvet vilde bortlove sin uførligelige Datter i et Brev, som han vilde skrive. Jeg stod fare for evig at miste min elskværdige Lucilia. For nu at naae en liden Op- sættelse dert, og forhale Sagen til min Faders Ankomst, har jeg opspunden denne uskuldige List. Om jeg har handlet strafværdig, saa er Rietlighed een og allene Skyld deri.

Elisimon.

Eisimon.

Saa? det er en herlig Undskyldning! At fornægte sin Fader, og at antage saadan en Døgenicht derfor! Du har gjort mig en smuk Vre.

Crispin.

Jeg har dog ikke, saalænge jeg har været det, gjort noget, som var min Stand uanstændigt

Eisimon.

Hvad siger Du?

Crispin.

Jeg taler ikke et Ord,

Orgon. (til Lucilia.)

Og Du har ogsaa havt den Færvøvenhed, at give Dit Samtykke dertil, og saaledes at bedrage Din Fader.

Lucilia.

Jeg kunde med Villighed undskylde mig med Uvidenhed, men jeg vil tilstaae min Forseelse, og jeg haaber derved saa meget mere af Deres Godhed at erholde Forladelse.

Orgon.

Nei, det forlader jeg Dig aldrig saa længe jeg lever.

Eisimon. (til Craspe.)

Og jeg gjør Dig arveløs.

Lisette.

Men er det da saa stor en Uloffe. Det er jo ingen halsløs Gierning. I har jo ikke villet have det anderledes. Hvorfor har I været saa indtagne af Gierlighed? I har jo ikke noget, at beklage jer over. Det er jo altsammen afgjort med det Gode. I har begge underskrevet Contracten. I har begge faaet Eders Willie frem. Hvs veed, om det var gaaden saa vel af, isold I begge skulde selv afgjort Sagen.

Orgon.

Lisette!

Lisette.

Det er sandt. Jeg maae nok ærgre mig der over.

Derante.

Lisette har ikke megen Uret. Lad det nu være godt igien, mine Herrer; det er nu fæet. Vi har paa alle Sider ønsket dette Givtermaal. Det er nu bragt til Guldkommenhed førend man kunde formodede det. Gier nu ingen videre Omstændigheder deraf. Bekræft endnu en Gang den giorte Contract, og g et Eders Børn sammen, saa kan vi alle være fornøiede.

Craspe.

Jeg vil ikke haabe, at De vil straffe min Forseelse med min høitilfælte Lucillas Forliis. Straf den heller med mit Liv.

Lucilla.

Lucilia. (til Orgon.)

De har største Marsag, at fortornes over mig. Men lad ikke mit Hierte undgielde derfor. Dette undertagen, underkaster jeg mig i alting Deres Villie.

Orgon.

Nu? Hvad mener De Hr. Lefimon?

Lefimon.

Jeg lader mig maaskee overtale, Men jeg maae først vide hvorledes det bliver med de 6000 Rigsdaler.

Orgon.

De ere ikke at tænke paa.

Lefimon.

Nu, saa bliver der ikke heller noget af vores Sag.

Craspe.

Allerkiereste Fader — —

Lefimon.

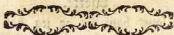
Ikke et Ord! Du har ingen Ret at tale med.

Dorante.

De ere begge meget forunderlige. Jeg veed, at ingen af Dem har Marsag at være saa paaftaaende paa denne Post. Men derfor skal Sagen ikke gaae over styr. Jeg har mere Formue end jeg behøver, og ingen Arvinger. Jeg har desuden selv tilforn havt Tanker til Jomfrue Lucilia, som Tiden og andre Omstændighe-

Latteren nok forgaae mig. Men det vil ikke sige det. Man maae forsøge alting. Hvorledes en Fader er tilmode, det veed jeg saa halvdeels. Nu gad jeg nok ogsaa vide hvorledes en Mand er tilmode. Kom Lisette, jeg vil give mig med Dig, og det blot af Nysgierighed.

Ende paa den tredie og sidste Act.

Emilie Galotti.

Tragoedie i fem Acter.

Overfat

af det Tydske

efter

Hr. Gotthold Ephraim Lessings

EMILIA GALOTTI.

Personerne:

Emilia Galotti.

Odoardo Galotti, }
Claudia Galotti, } hendes Forældre.

Sector Gonzaga, Prinds af Guastalla.

Marinelli, Prindsens Kammerherre.

Camillo Rota, een af Prindsens Raad.

Conti, en Maler.

Grev Appiani.

Grevinde Orsina.

Angelo og adskillige Betientere.

Første Act.

(Skuepladsen forestiller Prindsens Cabinet.)

I. Scene.

Prindsen.

(Ved et Skriverbord, udfyldt med Breve og Papirer, af hvilke han seer endeel igiennem.)

Beflagelser, intet uden Beflagelser! Ansøgninger, intet uden Ansøgninger! — de bedrøvede Forretninger, og dog misunder man os — jeg kunde begribe det, naar vi kunde hielpe alle, saa vare vi virkelig at misunde. — Emilie? (i det han tager een af Ansøgningerne og seer til Underskriften.) En Emilie — men en Emilie Bruneschi — ikke Galotti — ikke Emilie Galotti — Hvad vil da denne Emilie Bruneschi? (han læser.) Meget begiert, vel meget — dog, hun hedder Emilie; bevilget. (han underskriver og ringer, hvorpaa der kommer en Kammertiener ind.) Der er vel endnu ingen af Raadet i Forgemaaket?

Kammertieneren.

Nei.

Prindsen.

Jeg er gaaet for tidlig til Arbejde — det er en deilig Morgenstund. Jeg vil kjøre ud, Kammerherre

Marinelli skal følge med mig; lad ham falde. (Kammertierenen gaaer ud.) Jeg kan dog ikke arbejde meer — jeg var saa roelig, i mine egne Tanker saa roelig — paa eensgang maae en fattig Bruneschi hedde Emilie; borte er Noelighed og alting.

Kammertierenen.

(Som kommer ind igien.)

Der er gaaet Bud til Kammerherren, og her er et Brev fra Grevinde Orsine.

Prindsen.

Fra Orsine? Læg det hen.

Kammertierenen.

Hendes Løber staaer her ude.

Prindsen.

Derfor det udfordrer Svar, skal jeg sende det — hvor er hun? i Byen eller paa sin Lystgaard?

Kammertierenen.

Hun er kommen til Byen i Gaar.

Prindsen.

Destoværre! — Bedre, vilde jeg sige, saa behøver Løberen saa meget mindre at bie. (Kammertierenen gaaer ud.) — Min dyrebare Grevinde! (med Bitterhed, i det han tager Brevet i Haanden.) — Jeg har alt saa gode som læst det. (han kaster det bort igien.) — Nu vel! jeg bildte mig ind at elske hende; ja! hvad indbilder man sig ikke? Kan ogsaa være, at jeg har elsket hende; men — jeg har!

Prindsen:

Kammertjeneren.

(der kommer ind igien.)

Maleren, Conti, vilde gierne have den Naade —

Prindsen.

Conti? det er vel, lad ham komme ind; derved

vil jeg faae andet at tenke paa. (han reiser sig.)

2. Scene.

Prindsen. Conti.

Prindsen.

God Morgen, Conti! Hvordan lever De? Hvor-
ledes gaar det med Konsten?

Conti.

Konsten, min Prinds, søger om Brød.

Prindsen.

Det maae den ikke, det skal den ikke — — i det
mindste ikke i mit lidet Herredømme. Men Konstneren
maa ogsaa arbeide.

Conti.

Arbeide! det er hans Lyst; men at nødes til at
arbeide formeget, kan stille ham ved det Navn: Konst-
ner.

Prindsen.

Jeg meener ikke meget, men vel; lidet, men med
Glid. — De kommer dog vel ikke tomhændet, Conti?

Conti.

Jeg har det Portrait med mig, som De har be-
falet

falet mig at gjøre, naadige Herre! og jeg bringer endnu eet, som De ikke har befaleet, fordi det fortjener at sees.

Prindsen.

Hjint er? — jeg kan neppe erindre det.

Conti.

Grevinde Orsines.

Prindsen.

Det er sandt — men det er vel længe siden det blev bestilt.

Conti.

Vores deilige Damer kan ikke males hver Dag. Grevinden, har i tre Maaneder netop eengang kunnet bekvemme sig til at sidde.

Prindsen.

Hvor ere Stykkerne?

Conti.

I Forgemakket; jeg skal hente dem.

3. Scene.

Prindsen. (allene.)

Hendes Villedde — vel! — hendes Villedde er dog ikke hende selv; og maaskee at jeg kan finde det i Villedet igien, som jeg ikke meere bliver vaer hos Personen — Men jeg vil ikke finde det igien — Den besværlige Maler! jeg troer næsten, at hun har bestukket ham — Lad saa være! Derksom et andet Villedde, der or maler paa en anden Grund, og med ganske andre Farver,

Farver, vilde give hende paa nye Sted i mit Hjerter — i Sandhed, jeg troer, jeg vilde være tilfreds dermed. Da jeg elskede hende, var jeg stedse saa let, saa munter, saa fornøiet — nu er jeg just tværtimod. Dog nei, nei, behagelig eller ubehagelig, saa er min Tilstand dog nu bedre.

4. Scene

Prindsen. Conti (med Malerierne, hvoraf han sætter det ene forkeert imod en Stoel)

Conti.

(medens han sætter det andet til rette)

Jeg beder Dem, min Prinds, at De vil overveie hvorvidt Konstens Grændser strække sig, det meest tillokkende af Skønheden gaar ganske uden for dem — stil Dem saaledes.

Prindsen.

(sefterat have betragtet det liden.)

Fortreffelig Conti! meget fortreffelig! hvad Konsten og Maleriet er angaaende; men smigret Conti, ganske umaadelig smigret.

Conti.

Originalen syntes ikke at være af den Mening, og det er virkelig ikke stærkere smigret, end Konsten bør smigre. Konsten maae udføre Billedet saaledes, som den dannende Natur, om der ellers er een, tænkte sig det; uden den Forringelse i Naturens Anlæg, som Materiens Gienstridighed gjør uundgaelig, uden den Forringelse, Tiden bringer med sig.

Prindsen.

Prindsen.

Den tænkende Konstner er dobbelt agtværdig. Men Originalen, siger De, syntes ikke desmindre — —

Conti.

Prindsen maae forlade mig; Originalen er en Person, for hvilken jeg bør have Erbødighed; og jeg har slet intet ufordeelagtigt villet lade mig forstaae med om hende.

Prindsen.

Ligesom Dem lyfter! — — og hvad sagde Originalen?

Conti.

Jeg er tilfreds, sagde Grevinden, dersom jeg ikke er hæsligere.

Prindsen.

Ikke hæsligere? — — det er den sande Original.

Conti.

Og hun sagde det med en Mine — — af hvilken jeg maae tilstaae, der ikke er mindste Spor at finde af i dette Billede.

Prindsen.

Det var egentlig min Mening; det er just deri at jeg finder det saa umaadelig smigret — — Oh! jeg kiender den, denne stolte foragtelige Mine, som vilde vanzire endog een af Gratiernes Ansigt, — — jeg nægter ikke, at en deilig Mund, ved et lidet spodsk Træk, jo ofte bliver endnu deiligere, men De maae sætte Mærke til, et lidet. Trækker maae ikke blive til en Grimace, som det gjør hos Grevinden; og Dinene maae holde

holde den Vellystige Spotter i Ane; just saadanne Dine, som den gode Grevinde ikke har; ja ikke engang hendes Billede har dem.

Conti.

Naadige Herre! jeg er i den yderste Bestyrtelse —

Prindsen.

Og hvorover? Alt hvad Konsten er mægtig til at gjøre af Grevindens store, fremstaaende og stirrende Medusa Bine, og det har De reedeligen gjort — reedelig siger jeg? — Du mindre reedelig havde maaskee været reedeligere; thi døm selv Conti: kan man vel slutte sig til denne Persons Character af hendes Billede? og det skulde man dog. Stolthed har de omskiftet til Værdighed, Forhaanelse til Smil, Kiendtegn paa et mørkt Raserie til en stille Tungfindighed.

Conti.

(lidt fortredelig.)

Ei min Prinds! en Maler forlader sig paa, at et ufuldsfærdiget Billede skal finde Elskeren i den samme Heede, som han var i, da han bestilte det; vi bruge Kierligheds Bine til at male med, og vi maae ogsaa begynde af samme.

Prindsen.

Du vel Conti! hvorfor bragte De det ikke for en Maaned siden? — sæt det bort. Hvad er det andet for et Stykke?

Conti.

(i det han henter det, og vender endnu den forkeerte Side til.)

Ogsaa et Gruentimmer-Portrait.

Prindsen.

Prindsen.

Saa kunde jeg næsten falde paa ikke at vilde see det; thi Billedet, som er afmalet her, (han peger paa sit Hoved.) eller rettere sagt: her, (han peger paa Hiertet.) kan det dog ikke komme i Ligning med. Jeg ønskede, at jeg kunde forundre mig over Deres Konst, i andre Ting.

Conti.

Der gives Konstnere, som fortjene mere Forundring, men ganske sikkert er dette den værdigste Person til at opvække den.

Prindsen.

O! saa tør jeg vædde om, Conti, at det er Kunstnerens egen Herskerinde. (i det Maleren vender Portraitet om.) Hvad seer jeg? er det Deres Arbejde Conti, eller min Indbildning — Emilie Galotti!

Conti.

Hvordant min Prinds! kiender De denne Engel?

Prindsen.

(som søger at fatte sig, men uden at vende et Blik fra Portraitet.)

Saa halv om halv — just saa meget som til at erindre mig det igien — for nogle Uger siden traf jeg hende med hendes Moder paa et Ball, siden har jeg ikke seet hende uden paa hellige Steder, hvor det endnu mindre flækker sig at see skivt paa Fruentimmer. Jeg kiender ogsaa hendes Rader, han er ikke min Ven; det var ham, som satte sig allermest imod min Ansørgning paa Sabionetta. Det er en gammel Krigsmand, stolt og haard, i øvrigt redelig og god.

Conti.

Conti.

Det er Faderen, men her har vi hans Datter.

Prindsen.

Ved Himlen! som om man saae hende i et Speil.
(immedelbart med Dinene paa Portraitet.) De veed jo nok, Conti,
at det er den første Berømmelse for en Kunstner,
at man ved at betragte hans Arbejde, glemmer at be-
rømme ham.

Conti.

Imidlertid har jeg ved dette dog været ilde tilfreds
med mig selv; og dog har jeg atter været vel tilfreds
med, at jeg var ilde tilfreds med mig selv, Ach! der
som vi kunde male med Dinene, thi paa den lange Vel-
fra Dinene need igiennem Armene til Panselen tabes
mangfoldigt, men som jeg siger, jeg er just stolt af, at
jeg veed, at her er tabt meget; hvorledes det er tabt,
og hvorfor det maatte tabes; ja stoltere end jeg er
over alt det, hvor jeg ikke har tabt noget. Thi af det
første seer jeg langt tydeligere end af noget andet, at
jeg virkelig er Maler, men at min Haand ikke alle-
Tider er det. Troer De ikke Naadige Herrer, at Ra-
phael havde havt det største Maler-Genie, om han og
saa uheldigviis havde været født uden Hænder, troer
De det ikke, Prinds?

Prindsen.

(i det han neppe kaster Dinene fra Portraitet.)

Hvad siger De, Conti? hvad vil De vide?

Conti.

O! intet, intet — — Kun løs Snak. — Deres
Siel var ganske i Deres Dine, saa vidt jeg mærker.
Jeg elsker sige Sielen og sige Dine.

A

Prindsen.

Prindsen.

(med en tvungen Koldsindighed.)

Altsaa, Conti, regner De dog virkelig Emilie Galotti med iblant De fornemste Skionheder her i Byen?

Conti.

Dog virkelig? med iblant de fornemste? og det kun her i Byen? De driver Spot med mig, Naadige Herre, eller ogsaa De har ligesaa lidet seet, som hørt i al denne Tid.

Prindsen.

Kiere Conti! (kaster atter Blikket paa Portraitet.) tør een af os andre sætte troe til sine Dine? egentlig er det kun Malerne, der forstaae at dømme om Skionheden.

Conti.

Skulde da enhver egen Kærlighed først vente efter Malerens Kiendelse? i et Kloster med den, der vil lære af os hvad der er skønt! Men som Maler, min Prinds, maae jeg dog sige Dem, at det er een af de største Lyksaligheder, der har mødt mig i Livet, at Emilie Galotti har sat for mig. Dette Hoved, dette Ansigt, denne Pande, disse Dine, denne Næse, denne Mund, denne Hage, denne Hals, dette Bryst, denne Bert, denne hele Bygning er fra det Dieblif af mit eneste Studium paa Fruentimmer-Skionhed. Det Stykke, som hun har sat for, har hendes Fader bekommet, men denne Copie. —

Prindsen.

(som vender sig hurtigt til ham.)

Er dog vel ikke lover bort.

Conti

Conti.

Den er for Dem, om De finder Behag i den.

Prindsen.

Behag? — (Smilende.) kan jeg gjøre bedre Conti, end at gjøre dette Deres Studium paa Fruentimmer-Skønhed til mit med? Det andet Portrait kan De tage med sig igien — og bestille en Ramme til.

Conti.

Meget vel.

Prindsen.

Saa smuk, saa prægtig som Billedhuggeren er i Stand til at forfærdige den; det skal sættes i Galleriet, men dette bliver her. Man gjør ikke saa mange Omstændigheder med et Stykke til at studere efter, man lader det ikke engang hænge op, for at have det idelig ved Haanden. I øvrigt takker jeg Dem Conti, jeg takker Dem ret meget, og som sagt: Konsten skal ikke søge om Brød i mit Land — saalænge jeg selv har noget. Send De hen til min Skatmester, og lad ham imod Deres Quittering, betale Dem for begge Portraitterne — hvad De selv vil, saa meget som De vil, Conti.

Conti.

Jeg skal snart frygte for at Prindsen vilde belønne andet end Konsten.

Prindsen.

O! den nidkiere Kunstner! aldeles ikke — forstaaer De mig, Conti? saameget som De vil.

5. Scene.

Prindsen. (allene.)

Saa meget som han vil! (til Portraitet.) I hvad Du end koster, har jeg Dig dog for alt for godt Kiøb. Ah! Konstens deiligste Arbeide! er det sandt at jeg besidder dig? O! hvem der besad Dig med, Naturens herligste Mesterstykke! Hvad De forlanger ærlige Møder, alt hvad Du vil gamle Knark, begiær, begierer kurr. — Jeg kiøbte Dig dog allerhøjest af Dig selv, fortryllende Creatur! dette Die fuld af Undighed og Besættendehed, denne Mund! som, naar den aabner sig til at tale, til at smile — denne Mund! — Jeg hører nogen komme (i det han vender Portraitet imod Væggen) Endnu er jeg for misundelig over Dig. Det bliver nok Marinelli; jeg vilde, at jeg ikke havde ladet ham kalde. Hvilken behagelig Morgen kunde jeg da have.

6. Scene.

Prindsen. Marinelli.

Marinelli.

Naadige Herre! De maae forlade mig; jeg ventede mig ikke Deres Besøling saa tilig.

Prindsen.

Jeg fik lyst at kigge ud. Morgenstunden var saa deilig; men nu er den vel meest forbi, og Lysten er forgaaet mig. (efter en kort Tausshed) Hvad nyt har man, Marinelli?

Marinelli.

Marinelli.

Intet af Betydendhed, det jeg veed — Grevinde Orsine er i Gaar kommet til Wien.

Prindsen.

(peeger paa Brevet.)

Der ligger alt en Morgen Hilsen fra hende, eller hvad Indholden kan være. Jeg er slet ikke nysgierig for at see det, Har De talt med hende?

Marinelli.

Er jeg desværre ikke hendes Fortroelige? men dersom jeg nogen Tid bliver det igien hos en Dame, som faaer i sinde at elske Dem for Alvor, saa —

Prindsen.

Forsvar ingen Ting, Marinelli.

Marinelli.

Saa? virkelig, Prinds? kunde det dog komme dertil? — Oh! saa har Grevinden vel ikke heller saa stor Uret.

Prindsen.

Ganske sikkert, stor Uret. Min naar forestaaende Formaling med Prindsessen af Massa, gjør det til en Nødvendighed, at afbryde alle slige Forbindelser for det første.

Marinelli.

Naar det allene var det, saa maatte Orsine nødvendig sinde sig i sin Skiebne, ligesaa vel som Prindsen i sin.

Prindsen.

Der ufridig er langt haardere end hendes. Mit Hierte bliver Offeret for en eländig Stats Fordeel, hun raer kun sit tilbage, og behøver ikke at give det bort Anod sin Villie.

Marinelli.

Tage det tilbage? hvorfor skal det tages tilbage, spørger Grevinden, naar der er intet andet i Veien end en Gemal, som ikke Kierlighed, men Statsaarsager føre Prindsen til? Ved sig en Gemals Side seer den Elskede endnu altid Sted aaben for sig. Det er ikke saadan en Gemal, som hun frygter at opofres for, men —

Prindsen.

En nye Elskerinde — nu vel! vilde De, Marinelli, tilregne mig det som en Brøde.

Marinelli.

Jeg? — O! min Pinds, gjør dog forskiel imellem mig og den Daare, som jeg taler for — af Medlidenhed. Det er sandt, at hun i Gaar rørte mig meget; hun vilde slet intet tale om hendes Hiertes Anliggende i henseende til Dem; hun vilde stille sig an at være kold og roelig, men midt i den ligegyldigste Samtale, røbede hun sit piinte Hierte ved en Bending, ved et betydende Ord efter det andet; hun sagde de tungsindigste Ting med det lystigste Væsen, og strax derpaa de allerlatteeligste Urimeligheder med den bedrøveligste Mine; hun har taget sin Tilflugt til Løsning, og jeg er bange at den vil give hende sit sidste Knæk.

Prindsen.

Prindsen.

Pigesaa vel som den har givet hendes fattige Forstand det første. — Men De Marinelli, vil dog vel ikke bruge det, som i Særdeleshed har forjaget mig fra hende, til at bringe mig tilbage til hende igien? — der som hun gaar fra Forstanden af Kierlighed, saa var det ogsaa fleet enten tidlig eller sildig uden Kierlighed. — Men nu nok tal om hende. Lad os komme til noget andet — er der da slet intet nyt i Byen?

Marinelli.

Saa godt som slet intet. Thi det, at Grev Appiani skal have Bryllup i Dag, er næsten det samme som slet intet.

Prindsen.

Grev Appiani! og med hvem da? Jeg har jo ikke engang hørt at han var forlovet.

Marinelli.

Sagen er bleven holdt meget hemmelig, og den fortiente just heller ikke at gøres meget Varsel af. De vil sikkert lee, Prinds, men saaledes gaar det de følende Sielen; Kierlighed spiller dem stedse en slem Streg. Det er en Plig, som hverken er af Herkomst eller riig, der har vidst at lokke ham i sit Garn; ved en smule Rionhed, men en hoben Varsel af Dyd, Fælsker, Vittighed, og jeg veed ikke alt, hvad.

Prindsen.

Jeg troer, at den, som uden videre Hensigt kan overgive sig til de Indtryk, som Deilighed og Ukyldighed gjør i Hjertet, fortæner for at misundes end at beles.

belees. Men hvad hedder da denne Lyffelige? thi med alt det er Appiani — jeg veed vel, at De, Marinelli, ligesaa lide kan lide ham, som han Dem, — men med alt det er han en værdig ung Mand, en smuk Mand, en riig Mand, en ærefærdig Mand. Jeg havde gierne ønsket at gjøre ham mig forbunden; jeg vil endnu tænke derpaa.

Marinelli.

J faldt det ikke er for sildig; thi som jeg har hørt, saa er det ikke hans Forsæt at søge sin Lykke ved Hofset; han vil gaae til Valene i Piemont med sin Hærskende, for at jage efter Steen-Gieder paa Alperne og afrette Marmel-Dyr — og hvad kan han ogsaa gjøre bedre? her er det dog formodest hans ulige Givtermaal, ganske ude med ham. De fornemste Huse er han for stedse udelukket af.

Prindsen.

Med Deres fornemste Huse! — i hvilke Ceremonier, Evang, Riedsommelighed og som oftest Armod hersker — Men nævn mig dog den Person, som han bringer dette store Offer.

Marinelli.

Det er en vis Emilie Galotti.

Prindsen.

Hvordan Marinelli? en vis —

Marinelli.

Emilie Galotti.

Prindsen.

Emilie Galotti! — umueligt.

Marinelli.

Marinelli.

Tilforlæbelig, Naadige Herre.

Prindsen.

Nei siger jeg, det er ikke saa, det kan ikke være saa — De taer fejl af Navnet — Galottierne's Familie er stor — det kan være en Galotti, men ikke Emilie Galotti, ikke Emilie.

Marinelli.

Emilie — Emilie Galotti.

Prindsen.

Saa maae der endnu være en, der har begge Navnene — De sagde desuden en vis Emilie Galotti — en vis. Om den første kunde ingen tale saaledes uden en Nar.

Marinelli.

De er ganske fra sig selv Naadige Herre; kiender De da denne Emile?

Prindsen.

Det falder mig til at spørge og ikke ham, Marinelli. — Emilie Galotti? en Datter af Obriste Galotti ved Sabionetta? —

Marinelli.

Just hende.

Prindsen.

Som boer med sin Moder her i Guastalla?

Marinelli.

Just hende.

Prindsen.

Ikke langt fra Alle Helgens Kirken?

Marinelli.

Just hende.

Prindsen.

(idet han springer op, tæer Portraitet og flyer
Marinelli det.)

Med et Ord — der — denne! denne Emilie Galotti? — sig det fordomte: just hende! endnu engang, og stød mig Dolken i Hjertet.

Marinelli.

Just hende.

Prindsen.

Bøddel! — denne? — denne Emilie Galotti bliver i Dag — —

Marinelli.

Grevinde Appiani. (Prindsen river ham Portraitet af Haanden og kaster det til en Side.) Vielsen skeer ganske stille paa hendes Faders Landgods ved Sabionetta; imod Middag kører Moder, Datter, Greven og maaskee endnu et par gode Venner derhen.

Prindsen.

(kaster sig ganske fortvivlet i en Stool.)

Saa er det ude med mig, saa vil jeg ikke leve.

Marinelli.

Hvorledes er det fat Naadige Herre?

Prindsen.

(springer forbitret op.)

Førræder! — hvorledes det er fat — Du da! jeg elsker hende, jeg tilbeder hende; I maae gierne vide det.

det. I maatte længe siden have vidst det; Alle I! som har villet, at jeg skulde for evig bære den galne Orsines skammelige Lanker — Men at De, Marinelli, De, som saa ofte har forsikret mig det inderligste Ven- skab. — O! en Fyrste har ingen Ven, kan ingen Ven have. — At De, De har kunnet indtil dette Dieblis paa saa troeløs, paa saa lumsk en Maade dol- ge den Fare for mig, der truede min Kierlighed; der- som jeg nogenfinde tilgiver Dem det — saa gid ingen af mine Synder tilgives mig!

Marinelli.

Naadige Herre! dersom De ogsaa vilde lade mig komme til at tale, saa vidste jeg ikke at finde Ord til at udtrykke Dem min Forundring — De el- sker Emilie Galotti? — Eed da mod Eed! dersom jeg har vidst det mindste af denne Kierlighed, der- som jeg har havt mindste Formodning derom, saa maae hverken Engle eller Helgene vide noget af mig at sige — den samme Eed tør jeg giøre i Grevinde Orsines Siel; heudes Mistanke svæver paa et ganske andet Spoer.

Prindsen.

Saa tilgiv mig Marinelli, (han kaster sig i hendes Ar- me) og beklag mig.

Marinelli.

Nu vel min Prinds! der seer de Frugterne af at være tilbageholden — Fyrster har ingen Ven, kan ingen Ven have — og naar saa er, hvad er da Nar- sagen dertil? siden De ingen vil have. I Dag bærer De os med Deres Fortroelighed, meddeeler os Deres hem-

meligste Onsker, aabner Deres ganske Siel for os, og i Morgen ere vi ligesaa fremmede for Dem, som om De aldrig havde talt et Ord med os.

Prindsen.

Ak! Marinelli, hvorledes kunde jeg betroe Dem det, som jeg neppe vilde tilstaae for mig selv?

Marinelli.

Og venteligen endnu mindre har tilstaaet hende, der er Oprindelsen til Deres Marter?

Prindsen.

Hende! — ald min Umage har været forgieves til at faae hende anden Gang i tale.

Marinelli.

Og første Gang? —

Prindsen.

Talte jeg med hende — jeg gaaer fra Forstanden; og jeg skal endda gjøre Dem en lang Fortælling? De seer mig et Nod for Valgerne; Hvi spørger De da hvorledes jeg er bleven det? Rød mig, om De kan, og spørg saa!

Marinelli.

Rødde Dem! Der er nok meget at rødde — den Tilstaaelse, Naadige Herre, som De har forsaemt at gjøre Emilie Galotti, maae De nu gjøre Grevinde Apiani. De Vare, som man ikke kan bekomme fra første Haand, Dem kjober man fra anden, og som oftest faaer man dem fra anden Haand for saa meget bedre Priis.

Prindsen.

Prindsen.

Alvorlig Marinelli, alvorlig! eller —

Marinelli.

Vist nok, ogsaa saa meget slettere.

Prindsen.

De bliver uforstammet.

Marinelli.

Og desforuden vil Greven føre hende ud af Landet. — Ja, saa maatte man da være berømt paa noget andet.

Prindsen.

Og hvorpaa? kiereste, bedste Marinelli! tænk for mig; hvad gjorde De, dersom De var i mit Sted?

Marinelli.

Jeg vilde for alle Ting ansee slige. Smaating, som Smaating; og dernæst sige til mig selv, at jeg ikke forgiaves vilde være det, jeg er — Hære!

Prindsen.

Omigre ikke for mig med en Magt, som jeg ikke seer, hvorledes jeg her kunde bruge. I Dag, siger De? allerede i Dag?

Marinelli.

Først i Dag — Skal det gaae for sig; og det er kun giorte Ting, der ikke staae til at forandre (efter en kort Overveielse.) Vil De give mig frie Haand, vil De samtykke alt hvad jeg gør?

Prindsen.

Prindsen.

Alting Marinelli, alting, hvad der kan afvende dette Stød.

Marinelli.

Saa lad os ikke heller spille Tiden; men bliv De ikke i Byen; kør strax til Deres Lyst-Slot Dosala; Veien til Sabionetta løber der forbi; dersom det ikke skulde lykkes mig at faae Greven ufortøvet herfra, saa tænker jeg — dog! jeg troer, at han skal løbe i denne Snare. De er jo findet Naadige Herre, at skikke en Gesandt til Massa, i Anledning af Deres Formaling? Lad Greven blive denne Gesandt, med de Vilkaar, at han i Dag tiltræder Rejsen; forstaaer De mig?

Prindsen.

Fortreffelig! bring De ham ud til mig. Gaae, Kynd Dem; jeg sætter mig lige i Vognen.

7. Scene.

Prindsen. (allene.)

Nu strax, i dette Dieblif. Hvor blev det af? (han seer sig om efter Portraitet.) Paa Gulvet? det gif for vidt. (han tager det op.) Dog, see paa det! nei; for det første vil jeg ikke meere see paa Dig. Hvorfor skulde jeg trykke Pilsen endnu dybere ind i Saaret? (kastet det bort.) Jeg har længe nok sukket, vansmagtet — længere end jeg burde, og intet udrettet; og ved denne fieline Orkesløshed paa et Haar nær tabt alting — Men, om endda alting var tabt, om Marinelli intet udrettede — hvorfor vil jeg ogsaa forlade mig allene paa

a paa ham? nu falder mig ind, at den gudfrøgtige Pige
 a pleier ved dette Klokkeslet, (seer paa Uhret.) just ved dette
 K. Klokkeslet, hver Morgen at bivaane Messen hos Domi-
 nicanerne; om jeg søgte at faae hende der i Tale?
 Men i Dag, i Dag! der er hendes Bryllupsdag, lig-
 g er der hende nok andre Ting om Hiertet, end at bi-
 vaane Messen — Imidlertid, hvem kan vide det? —
 det er kun en Gang. (han ringer, og i det han paffer i en
 H. Hast nogle af Papirerne sammen, som ligger paa Bordet, kom-
 mer mer Kammerdieneren ind.) Lad Bognen kjøre frem. Er
 endnu ingen af Raader her?

Kammerdieneren.

Camillo Rota.

Prindsen.

Han skal komme ind. (Kammerdieneren gaaer ud.)
 Men han maae ikke holde mig ez. For denne Gang
 i ikke; ved en anden Leilighed skal jeg være hans Hø-
 ns tankfomheder saa meget lenger til Tieneste. — Her var
 et jo og en Ansøgning fra en Emilie Bruneschi, (han opfø-
 ger den.) det er denne; men, min gode Bruneschi, der-
 om som Din Talsmand —

8. Scene.

Prindsen. Camillo Rota (med Papiret
i Haanden.)

Prindsen.

Kom dog, Rota! kom dog! her er det, jeg har
 anaaabnet i Morges, det er ikke meget trøstelige. De kan
 selv

selv let see, hvad der bliver at gjøre ved det. Tag det kun til Dem.

Rota.

Godt, naadige Herre!

Prindsen.

Her er endnu en Ansøgning fra en Emilie Galot — Bruneschi, vilde jeg sige; vel har jeg allerede skrevet: Bevilget, derpaa, men dog — Sagen er temmelig betydelig, De kan lade Udstædelsen beroe — eller ogsaa ikke beroe, ligesom De vil.

Rota.

Ikke som jeg vil, naadige Herre!

Prindsen.

Hvad er der ellers? Noget til Underskrift?

Rota.

En Dødsdom skulde underskrives.

Prindsen.

Meget gierne — giv hid, snart!

Rota.

(Standser og seer stivt paa Prindsen.)

Jeg sagde: En Dødsdom.

Prindsen.

Jeg hørte det nok; det kunde allerede været gjort; jeg har Hast.

Rota.

(Søger i sine Papirer.)

Su har jeg vel ikke taget den med — tilgiv mig, naadige Herre! det kan beroe, med den til i Morgen.

Prindsen.

Prindsen.

Ogsaa det. Pak nu alt dette sammen, jeg maa
bort. I Morgen, Kora, tales vi videre ved.

(han gaaer.)

Kora.

(ryster med Hovedet, i det han tager Paps-
terne til sig og gaaer.)

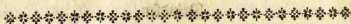
Meget gierne; en Dødsdom meget gierne! jeg
havde ikke villet lade ham underskrive den i det Bier-
blik, om det end ogsaa havde været min eneste Søns Mora-
der — Meget gierne! meget gierne! dette græffelige
meget gierne, gaaer mig lige ind i Sielen.

Ende paa den første Act.

A

Anden

Anden Act.

(Skuepladsen er en Sal i Claudia Galottis Boelig.)

I. Scene.

Claudia Galotti. Pirro.

Claudia.

(til Pirro, i det hun kommer ud og seer ham
komme fra den anden Side.)

Hvem var det, der kom i Gaarden?

Pirro.

Vores Herre, naadige Frue!

Claudia.

Min Gemaal! Er det mueligt?

Pirro.

Han følger lige bag efter mig.

Claudia.

Saa uventet. (i det hun gaaer ham i Møde.) Ah!
min beste —

2. Scene.

De forrige. Odoardo Galotti.

Odoardo.

God Morgen, min Elskede! det kan man kalde at
overrumple Folk, ikke sandt? Claud

Claudia.

Na den allerbehageligste Naade; dersom det ellers kun er en Overraskelse.

Odoardo.

Vær kun ubekymret, det er intet andet. Denne Dags Lyfsalighed vaagnede mig meget tidlig; Morgensstunden var saa deilig, Veien saa kort, og jeg forinsede, I havde meget travelt her; hvor let kan de ikke glemme noget, tænkte jeg. Med eet Ord: jeg kommer, jeg seer Eder, og vender strax om igjen. Hvor er Emilie? Hun er uden Tvivl beskæftiget med sin Pynt?

Claudia.

Hun er i Messen; jeg har, sagde hun, i Dag, fremsfor alle andre Dage, Marsag til at anholde om Naade her oven fra, og derpaa lod hun alting ligge, tog sit Slør og tilede —

Odoardo.

Ganske allene?

Claudia.

De saa Trin —

Odoardo.

Eet er allerede nok til et Heiltrin.

Claudia.

Bliv ikke vreed, min Beste! men kom ind, for at hvile et Dieblit, og, om De behager, at nyde nogle Forfriskninger.

Odoardo.

Ligesom Du vil, Claudia. — Men hun skulde ikke gaaet allene.

Elandia.

Bliv her i Korgemakket, Pirro, for at frabede os alle Besøggelser for i Dag.

3. Scene.

Pirro, og strax derpaa Angelo.

Pirro.

Som kun lade sig mælde af Mødsgerighed; hvor har man ikke frateret mig ud i en Tid af en Time! —

Angelo.

(halv bag ved Coullissen i en kort Kappe, som han holder for Ansigtet, og med Hatten ned i Panden.)

Pirro, Pirro!

Pirro.

En Bekiendt? (i det Angelo kommer frem og kaster Rappen fra hinanden.) Himmel! Angelo, er det Dig?

Angelo.

Som Du seer. Jeg har længe nok gaaet rundt omkring Huuset, for at saae Dig i Tale. — Hør! et Ord.

Pirro.

Og Du vover at komme for Dagens Lys igien? Siden det sidste Mord har man erklæret Dig fredløs, og der er sat Priis paa Dit Hoved —

Angelo.

Som Du dog vel ikke vil fortiene?

Pirro.

Pirro.

Hvad vil Du? Jeg beder Dig, giør mig dog ikke
ulykkelig.

Angelo.

Maaskee hermed? (viser ham en Pung med Penge.)

Der, tag! den hører Dig til.

Pirro.

Mig?

Angelo.

Ja, har Du glemt, at Tybsteren, Din forrige
Herre —

Pirro.

Ite stille dermed!

Angelo.

Som Du førte i vores Snare paa Veien til Pi-
sa —

Pirro.

Om nogen hørte os!

Angelo.

Harde den Gudhed at efterlade os en kostbar Ring;
veed Du ikke, at denne Ring var saa kostbar, at vi
ikke, uden at blive mistænkte, kunde strax giøre den i
Penge. Endelig er det lykkedes os dermed; jeg har faaet
100 Pistoletter for den, og dette er Din Deel; der,
tag!

Pirro.

Jeg gidder ikke have det, behold det altsammen.

Angelo.

For mig gierne; naar det er Dig ligemeget, hvad
Vil Du byder Dit Hoved tilfals for.

(han lader, som han vil giemme Pungen.)

Pirro.

Saa giv hid! (tager den.) Og hvad saa videre?
Thi at Du skulde have søgt mig op allene derfor —

Angelo.

Det kommer Dig ikke ret troeligt for? Slubbert!
hvad tænker Du om os? Troer Du, at vi ere i Stand
til at forholde nogen sin Fortieneste? Det kan være Brug
iblant de saa kaldte ærlige Følk, men iblant os ikke.
Farvel! (han lader, som han vil gaa, men vender om igien.)
Een Ting maae jeg dog spørge om endnu: Der kom jo
den gamle Galotti ganske allene jagendes igiennem Byen;
hvad vil han?

Pirro.

Intet; det var en blot Spadsere-Tour. Hans
Datter skal i Aften vies til Grev Appiani paa det
Gode, som han kom fra; han kunde ikke oppebie Ti-
den.

Angelo.

Rider han strax tilbage?

Pirro.

Saa snart, at han endnu træffer Dig her, dersom
Du endnu tover lidt. — Men Du har dog vel ingen
Anslag paa ham? Tag Dig vare! han er en Mand —

Angelo.

Kiender jeg ham ikke nok? har jeg ikke tient un-

der

der ham? — dersom der ellers kun var noget tilgavns at hente hos ham! — Naar fiore de unge Folk baa efter?

Pirro.

Nod Middag.

Angelo.

Hvor stort er Følgeskabet?

Pirro.

En eneste Vogn, med Moder, Datter og Greven. Der kommer et Par Fremmede fra Sabionetta, som Vidner.

Angelo.

Hvor mange Beriente?

Pirro.

Ikke to; foruden mig, der rider for i Veien.

Angelo.

Det er godt. Endnu eet! Hvis er Vognen, jeres eller Grevens?

Pirro.

Grevens.

Angelo.

Der er slemt; saa er der endnu en Forrider, som den en haandsaft Kudst; dog —

Pirro.

Jeg falder i Forundring. Men, hvad har Du i Sinde? De saa Smykker, som Bruden kunde have, vil neppe lønne Umagen —

Angelo.

Saa lønner Bruden den selv.

Pirro.

Og jeg skulde være deelagtig med Dig endog i denne Forbrydelse?

Angelo.

Du rider jo foran; riid kun, riid kun, og bryd Dig om intet.

Pirro.

Det gjør jeg i Evighed ikke.

Angelo.

Hvordan? Jeg troer saamen, at Du vil stille Dig an at have Samvittighed. Jeg skulde tænke, god Karl, at Du kiender mig — Dersom Du sladdrer, dersom een eneste Omstændighed findes anderledes, end Du har angivet den, —

Pirro.

Men, Angelo! for Himlens Skyld —

Angelo.

Gjør, hvad Du ikke kan lade. (gaaer.)

Pirro.

Ha! dersom Guden ikkun saaer Dig ved et Haar, saa er Du hans for evig. Jeg Ulyksalige!

4. Scene.

Odoardo og Claudia Galotti. Pirro.

Odoardo.

Hun bier mig for lange borte.

Claudia.

Claudia.

Et Dieblif endnu, Odoardo. Det vilde smerte hende, dersom hun ikke fik Dig at see.

Odoardo.

Jeg maae ogsaa see ind til Greven; jeg kan neppe oprebie Diebliffet til at kalde denne værdige unge Mand min Son. Alt det, der er ved ham, indtager mig, og især hans Beslutning, at leve for sig selv i hans Fædrene Dale.

Claudia.

Mit Hierte brister, naar jeg tænker derpaa — saa reent skal vi miste hende, denne eneste elskede Datter!

Odoardo.

Hvad kalder Du at miste hende? Vi veed hende tryk i Kierlighedens Arme. Forbland ikke den Fornøielse, Du har af hende, med hendes Lyksalighed; Du maatte ellers fornøe min gamle Mistanke: at det var meere Verdens Støi og Udspredelse, meer Hoffets Nærværelse, end den Nødvendighed, at forskaffe vores Datter en anstændig Opdragelse, der bevagede Dig til at blive her i Wyen med hende, langt fra en Mand og Fader, der saa inderligen elsker Eder.

Claudia.

Hvor ubilligt, Odoardo! Men lad mig allene i Dag ansøre noget til Forsvar for denne Wy; for denne Hoffets Nærværelse, som ere Din strenge Dyd saa forhadte. Her, kun her kunde Kierligheden bringe dem sammen, som vare dannede for hverandre; kun her kunde Greven finde Emilie, og han fandt hende.

Odoardo.

Det vil jeg tilstaae. Men, min gode Claudia, havde Du derfor Ret, fordi Udsalget giver Dig Ret? Det er vel, at det er løben af med denne Dye-Opdra-gelse, som det er. Men lad os ikke tilskrive vores Wiis-dom, hvad vi allene have Lykken at takke for. Det er vel, at det er løben saaledes af! Men nu, da de, som vare bestemte for hinanden, har fundet hinanden, saa lad dem drage derhen, hvor Ufkyldighed og Noelighed vin-ker ad dem. Hvad skulde Greven gjøre her? Dække, smigre, krybe, og søge at stifte Marinellerne ud? og hvorfor? For omfider at naae en Lykke, han ikke trænger til; for omfider at blive værdiget en Dyr, som ingen var for ham? Piero!

Piero.

Hvad befaler De?

Odoardo.

Gaae og bring min Hest hen til Grevens Hus. Jeg kommer strax efter, og vil sætte mig der til Hest. (Piero gaaer.) Hvorfor skulde Greven tiene her, naar han selv kan befale der? Desuden, Claudia, saa betæn-ker Du ikke, at han, ved at ægte vor Datter, sætter sig ganske og aldeles i Ugunst hos Prindsen. Prindsen hæ-der mig —

Claudia.

Maaskee mindre, end Du frygter?

Odoardo.

Frygter? Frygter jeg for sigt?

Claudia.

Har jeg alt sagt Dig, at Prindsen har seet Emilie?

Odoardo.

Odoardo. Prinsfen! og hvor da?

Claudia.

Paa det sidste Ball, hos Canceleser Grimaldi, som han begærede med sin Nærværelse. Han viste sig saa naa- dig imod hende —

Odoardo.

Saa naadig?

Claudia.

Han talede saa længe med hende —

Odoardo.

Han talede med hende?

Claudia.

Synes saa indtager af hendes Mønterhed og Bid —

Odoardo.

Saa indtager?

Claudia.

Og har siden talt med saa store Berømmelser om hendes Skønhed —

Odoardo.

Berømmelser? Og alt dette fortæller Du mig med Henrykkelse? O Claudia, forføngelige, daarlige Moder!

Claudia.

Hvi saa?

Odoardo.

Nu vel! vel! det er ogsaa søben saaledes af — Ha! naar jeg forestiller mig — det var just det Sted, hvor Saaret kunde blive mig dødeligt — den Vellystige, som
berøm-

berømmet, han begierer — Claudia, Claudia! den blotte Tanke gjør mig rasende — Du burde strax ladet mig vide det — dog, jeg vilde nødig sige Dig noget Ubehageligt i Dag. Men dersom jeg blev her længer, saa kunde jeg — (i det hun tager ham ved Haanden.) derfor slip mig, slip mig. Gud være med jer, Claudia! kom lykkelig og vel efter mig.

5. Scene.

Claudia. (allene.)

Hvilken Mand! — O den barske Dyd! Ifald den ellers fortjener dette Navn. Alting synes den mistænkeligt, alting strafværdigt — eller dersom det kan kaldes at kiende Menneskene, hvem vilde da ønske sig at kiende Dem? Men hvor bliver ogsaa Emilie af? — Han er Faderens Kiende, sølgelig — sølgelig dersom han har Die paa Datteren, saa er det allene for at beskiemme ham.

6. Scene.

Claudia. Emilia.

Emilia.

(Kommer angst og forvirret ind.)

Vel, Vel! nu er jeg i Sikkerhed, eller har han endog fulgt efter mig? (i det hun kaster sit Slør tilbage, og bliver sin Moder vaer) har han, min Moder? har han? — nei, Himlen ske Tak!

Claudia.

Hvorledes er det sat, min Datter, hvad feiler Dig?

Emilie.

Emilie.

Intet, intet.

Claudia.

Hvorfor løber Dine Dine saa forvilbede omkring?
hvert et Ledemod flækker jo?

Emilie.

Hvad har jeg maattet høre? Og hvor, hvor har
jeg maattet høre det?

Claudia.

Jeg troede at Du var i Kirken.

Emilie.

Just der. Hvad bryder Lasterne sig om Kirke
og Alter? — Ak! min Moder! (Hun kaster sig i Claudias
Arme.)

Claudia.

Fal dog min Datter! — riv mig ud af denne
Bærgstælse. Hvad Onde kan der have mødt Dig paa
saa helligt et Sted?

Emilie.

Aldrig burde min Andagt været mere inderlig og
brændende end i Dag; men aldrig har den været min-
dre hvad den burde være.

Claudia.

Vi ere Mennesker, min Emilie; den Gave at
kunne bede er ikke steds i vor egen Magt; men for
Himlen er Villien til at bede, Bønnen.

Emilie.

Og Villien til at synde ogsaa Synden.

Claudia.

Claudia.

Det har ikke været min Emilies Billie.

Emilie.

Nei min Moder, saa dybt led Naaden mia ikke synke; Men af! at fremmede Laster imod vores Billie kan gjøre os til Medsyldige!

Claudia.

Fat Dig! — sank dine adspredte Tanker, saa meget som det er inueltigt — siig mig teent ud, hvad der har mødt Dig.

Emilie.

I det jeg, dog noget længere fra Alteret end jeg pleiede, siden jeg kom for fildig, havde fastet mig paa mine Knæ; i det jeg vilde have mit Hjerte, kom der Een og tog sit Sted tæt bag ved mig. Jeg kunde hverken rykke frem eller til Siden — saa gierne som jeg vilde; af Frygt for, at en andens Andagt maatte forstyrre mig i min. — Andagt! det var det værste jeg frygtede for — men det varede ikke længe, førend jeg ganske tæt ved mit Øre — efter et dybt Suk — hørte Nævnet, — ikke af en Helgen — men Nævnet — bliv ikke vred min Moder — af Deres Datter. — Mit Navn! — O at en døvende Torden havde hindret mig at høre meere! Een taledes om Skionhed, om Kierlighed — han klagede over, at denne Dag, som gjorde min Lykke — om den ellers gjorde den, — gjorde ham for stedse Ulykkelig — han besvor mig — jeg var tvungen til at høre alt dette; men jeg saae mig ikke om, jeg vilde lade, som om jeg ikke hørte det, — Hvad kunde jeg gjøre mere? bede min gode Engel, at berøve mig

mig Harelsen, om det endog skulde være for stedse! Jeg bad ogsaa derom, det var det eneste hvormed jeg kunde bede. Endelig blev det paa Tide, at jeg skulde reise mig, den hellige Forretning var forbi. Jeg skielvede for at vende mig om, jeg skielvede for at see den, der torde være saa forvoven. Og da jeg vendte mig, da jeg saae ham —

Claudia.

Hvem min Datter?

Emilie.

Ja giæt min Moder, giæt engang — jeg traedte sig skulde synket i Jorden. — Ham selv.

Claudia.

Hvem? ham selv?

Emilie.

Prindsen.

Claudia.

Prindsen! — Betsignet være Din Faders Utaalmodighed, der ikke tillod ham at oppebie Dig.

Emilie.

Min Fader har været her? — og vilde ikke oppebie mig!

Claudia.

Om Du i Din Forvirring havde ladet ham høre alt dette?

Emilie.

Nu min Moder! — Hvori havde han kunnet finde mig strafværdig?

Claudia.

Claudia.

J slet intet, ligesaa lidet som mig. Men desuagtet — Ha! Du kender ikke din Fader; i hans Brede havde han ikke stillet inellem den uskyldige Aarsag til Forbrydelsen og Forbryderen. I hans Maserie havde han anseet mig som den, der havde givet Anledning til det, jeg hverken kunde forhindre eller see forud. — Men videre, min Datter, videre; da Du nu saae at det var Prindsen — jeg vil haabe, at Du var Dig selv saa magtig, med et Dietkast at vise ham al den Foragt han fortiente.

Emilie.

Nei, det var jeg ikke min Moder. Efter det Dietblik, ved hvilket jeg blev vaer, at det var ham, havde jeg ikke det Hjerte, at vende Diet mere til ham. Jeg flyede.

Claudia.

Og Prindsen fulgte efter Dig?

Emilie.

Som jeg ikke vidste noget af, sørend jeg sølede at een tog mig ved Haanden i Kirkegangen. Og det var ham. For Skammens Skyld maatte jeg holde Stand; havde jeg revet mig fra ham, saa vilde det have gjort de Forbigaaende alt for Opmærksomme paa os. Det var den eneste Betragtning, jeg var i Stand til at gjøre — eller som jeg nu kommer ihu igien. Han talede — og jeg svarede ham. Men hvad han sagde, og hvad jeg svarede ham — kan jeg besinde mig det, saa er det got, og saa skal jeg sige Dem det min Moder. For nærværende Tid veed jeg slet intet deraf.

Mine

Mine Sandser vare reent borte. Jeg veed hverken hvordan jeg er sluppen fra ham, eller hvorledes jeg er kommen ud af Kirkegangen. Jeg kom først til mig selv igien, efter at jeg var kommen paa Gaden; jeg hørte ham gaae bag efter mig, jeg hørte ham tillige med mig at komme ind i Huset, og følge op af Trappen efter mig. —

Claudia.

Forskrækkelsen har sin Sands for sig, min Datter. Jeg glemmer aldrig de Lader, med hvilke Du kom farende herind. Nei, saavidt torde han sikkert ikke driste sig til at følge Dig. Men min Gud! Dersom Din Fader vidste det! hvor rasende var han ikke allerede blot ved at høre, at Prindsen havde for nogen Tid siden yttret nogen Behag ved at see Dig! Vær imidlertid roelig min Datter! Ansee det, der er hændet dig, som en Drom, og det vil ogsaa have mindre Folger end en Drom. I Dag undgaaer Du med eet alle Efierstræbelser.

Emilie.

Men Greven maae dog vide det; ikke saa, min Moder? ham skal jeg sige det.

Claudia.

For alting ikke. Hvortil? hvorfor? vil Du gjøre ham uroelig for ingen Ting? Thi om han endog ikke blev det nu, saa lær dette, mit Barn, at Giften, skönt den ikke strax virker, er derfor ligesulde farlig. Det, som ikke gjorde Indtryk hos Elskeren, kunde gjøre det hos Egtemanden. Elskeren, kunde det endogsaa smigre at have vundet Fortrin for saa betydelig en

S

Med:

Medbeiler; men naar han først har faaet det: Ak! mit Barn, — saa bliver der meget ofte en ganske anden Person af Elskeren. Din gode Skiebne befrie dig fra at erfare det.

Emilie.

De veed, min Moder, at jeg i alle Ting underkaster mig Deres dybere Indsigt — Men dersom han fik at vide af nogen anden, at Prindsen havde talt med mig i Dag, vilde da ikke min Taushed, enten tidlig eller sildig forsøge hans Uroelighed? Jeg troer, at det er bedre intet at følge for ham, af hvad der ligger mig om Hjertet.

Claudia.

Børnerier! forliebte Børnerier! nei min Datter! aldeles ikke; siig ham det ikke, lad ham ikke mærke det ringeste.

Emilia.

Au ja, min Moder! jeg har ingen anden Villie end Deres. Ah ha! (idet hun drager Veiret meget haart) Det bliver og igien ganske let for Hjertet. Hvad er jeg dog ikke en taabelig, frygtsom Stakkel! — Ikke sandt min Moder? — Jeg kunde have baaret mig ganske anderledes ad, uden at have overtraad hvad jeg skylder mig selv.

Claudia.

Det vilde jeg ikke siige dig, min Datter, men overlade det til din egen sunde Fornuft, siden jeg vidste, at den vilde siige dig det, saa snart du havde sattet dig lidt igien. Prindsen er artig mod Kignet. Du er endnu ikke vant til at høre den store Verdens intet bety-

betydende Sprog. Ved den bliver en blot Hosflighed til Følelser, Smiger til Forsikringer, et Indfald til et Dnske, et Dnske til et Forsæt. Intet lyder i dette Sprog som alting; og alting er i det, iust det samme som intet.

Emilie.

O min Moder! saa maatte jeg so med min Angest forekomme mig selv ganske latterlig! Du, min fiere Appiani skal ganske sikkert ikke faae det mindste at vide heraf. Han kunde let falde paa, at jeg var mere forsængelig end dydig — Ha! der kommer han selv, det er hans Gang.

7. Scene.

De Forrige. Greb Appiani.

Appiani.

(Dybsindig og med nedslagne Vine; han seer ikke Emilie, førend hun løber ham i Møde og staaer lige for ham.)

Al min Dyrebareste! — jeg ventede Dem ikke i Forgemaaket.

Emilie.

Jeg ønsker, at De var mere munter Hr. Greve, endog hvor De ikke venter mig — saa høitidelig, saa alvorlig? — er denne Dag da ingen gladelige Begivenheder værd?

Appiani.

Den er meere værd end mit hele Liv. Men da den lover mig saa stor en Lyksalighed, saa er det maaskee denne Lyksalighed selv, der gjør mig saa høitidelig,

som De kalder det, Froken. (i det han seer hendes Moder)
 Ah! ogsaa De her min naadige Frue! som jeg nu
 snart skal nærme ved et ærbødigere og klerligere Navn?

Claudia.

Der skal udgøre min største Stoltthed! — hvor
 er Du ikke lykkelig, min Emilie! hvorfor vilde din Fa-
 der dog ikke blive og tage Deel i vores Henrykkelse?

Appiani.

I dette Dieblis rev jeg mig af hans Arme, eller
 rettere sagt: han sig af mine. Hvad for en Mand er
 ikke Deres Fader, min Emilie! Et Monster paa alle
 mandelige Dyder. Til hvilken Tænkemaade hører ikke
 min Siel sig i hans Nærværelse! aldrig er mit Forsæt,
 til steds at handle vel og ædelt, saa levende, som naar
 jeg seer ham — naar jeg kun tænker paa ham. Og
 hvormed, uden med Opfyldelsen af dette Forsæt, kunde
 jeg blive den Værdig at kaldes hans Søn — at
 være Deres, min Emilie?

Emilie.

Og han vilde ikke oppebie mig?

Appiani.

Jeg troer, at det har været fordi hans Emille hav-
 de alt for stærkt rørt og bemestret sig hans Siel for
 et Dieblis Besøgelse.

Claudia.

Han tænkte, at Du var i Færd med at pynte Dig,
 og hørte —

Appiani.

Appiani.

Hvad jeg med den sømmeste Beundring hørte igien af ham. Det er ret, min Emilie! jeg faaer en gudsfrygtig Røne i Dem, og som tillige ikke hovmoder sig af sin Gudsfrugt.

Claudia.

Men mine Børn, det ene maae gøres, uden at det andet forsømmes — det er hoi Tid, min Emilie, skynd Dig.

Appiani.

Hvorned naadige Frue.

Claudia.

De vil dog vel ikke føre hende til Alteret, Hr. Greve, saaledes som hun staaer der?

Appiani.

I Sandhed! det bliver jeg nu først vaer; hvem kan give agt paa Deres Pønt, min Emilie, naar man seer paa Dem? Men hvorfor ikke just saaledes, som hun staaer der?

Emilie.

Nei min kære Greve, ikke saaledes; ikke ganske saaledes, men ikke heller meget prægtigere, ikke meget. I en Haandvending skal det være giort. Intet, slet intet af Juvelerne, den sidste Foræring af Deres edle Edelmødighed; og intet, slet intet, som der stikker sig til Juveler. Jeg kunde blive disse Juveler fiendsk, isald de ikke kom fra Deres Haand; thi jeg har allerede 3 Gange drømt om dem.

Claudia.

Nu, det veed jeg jo slet intet af.

Emilie.

At jeg havde dem paa , og med et blev hver en Steen forvandlet til en Perle. Og Perler min Moder, Perler betyde Taarer.

Claudia.

Din Udtolkning, mit Barn, er endnu mere drømmende end Drømmen selv. Har Du ikke alle Tider været en større Elsker af Perler end af Juveler?

Emilie.

Jo min Moder, jo vist har jeg.

Appiani.

(tungsinelig og pønsende.)

Betyde Taarer! — betyde Taarer!

Emilie.

Hvorledes! det gjør Dem opmærksom! Dem? —

Appiani.

De har Ret; jeg burde skamme mig; men naar Indbildningskraften først er oplagt til bedrøvelige Forestillinger. —

Emilie.

Men hvorfor er den det ogsaa? — hvad tænker De nu vel, at jeg har valt mig? hvad havde jeg paa den første Gang, De fandt Behag i mig? Veed De det endnu?

Appiani.

Appiani.

Om jeg endnu veed det? jeg seer Dem stedse saa ledes i mine Tanker; ja jeg seer dem endog saaledes, naar jeg ikke seer Dem saa.

Emilie.

Altsaa bliver Klædningen af samme Farve og samme Snit, frie og slagrende.

Appiani.

Fortreffelig.

Emilie.

Og Haaret!

Appiani.

I sin egen skønne Farve; i Lokker som Naturen selv dannede.

Emilie.

Rosen deri ikke at glemme! just saa! just saa! et Dieblis Taalmodighed, saa staaer jeg saaledes for Deres Dine.

8. Scene.

Appiani. Claudia.

Appiani.

(Seer efter hende med en needslagen Mine.)

Perler betyde Taarer — Et Dieblis Taalmodighed! Ja dersom Tiden var uden for os selv — dersom en Minut ved Viseren ikke kunde forlænges inden i os til hele Aar.

Claudia.

Emilies Anmærkning, Hr. Greve, var ligesaa rigtig som hastig; De er mere alvorlig i Dag end ellers. Da De nu kun er et Skridt fra Deres Ønskers Maa!, skulde det da fortryde Dem, Hr. Greve, at det har været Maalet for Deres Ønsker?

Appiani.

O min Moder! kan De mistænke deres Søn for fligt? men det er sandt, at jeg i Dag er usædvanlig mørk og tungsin dig. De indseer selv naadige Frue, at være et Skridt fra Maalet og slet ikke at være kommet paa Banen er i Grunden et og det samme. Alt hvad jeg fra i Gaar og Forgaars har seet, hørt eller drømt, forkynder mig denne Sandhed. Denne Tanke hefter sig ved enhver anden Tanke, som jeg maae eller vil have. Hvad er det? jeg forstaaer det ikke?

Claudia.

De gjør mig uroelig Hr. Greve, —

Appiani.

Det ene kommer til det andet; jeg er ærgerlig — ærgerlig over mine Venner, over mig selv.

Claudia.

Hvi saa?

Appiani.

Mine Venner paastaar at jeg skal mælde Prindsen mit Giftermaal, førend jeg fuldbyrder det. De give mig Ret i, at det ikke er en Skyldighed; men Agten imod ham, siger de, udkræver det — og jeg har været skrøbelig nok til at love dem det. Jeg vilde just nu føre hen til ham.

Claudia.

Claudia. (bestræffet.)

Til Prindsen?

9. Scene.

De Forrige. Pirro, og strax derpaa Marinelli.

Pirro.

Naadige Frue! Kammerherre Marinelli holder her uden for og spørger efter Greven.

Appiani.

Efter mig?

Pirro.

Der er han allerede. (han aabner Døren for ham og gaaer ud.)

Marinelli.

Jeg beder om Forladelse, naadige Frue! — Min Hr. Greve, jeg var uden for Deres, hvor jeg fik at vide, at De var her. Jeg har et vigtigt og uopsætteligt Vrende til Dem — jeg maae endnu engang bede Dem om Forladelse naadige Frue, men det kan afgøres i et par Minuter.

Claudia.

Som jeg ikke vil forlænge. (hun trøier og gaaer ud.)

10. Scene.

Appiani. Marinelli.

Appiani.

Nu vel, min Herre!

O 5

Maris

Marinelli.

Jeg kommer fra hans Durchlauchtighed Prindsen.

Appiani.

Hvad har han at befale?

Marinelli.

Jeg er stolt af at være Overbringeren af saa betydelig en Naade, og dersom Grev Appiani ikke med Magt vil miskiende en af hans hengivneste Venner i mig. —

Appiani.

Uden videre Fortale, om jeg tør bede.

Marinelli.

Ogsaa det! — Prindsen maae strax stikke en Gesandt til Hertugen af Massa, i Anledning af Formælingen med Prindsessen hans Datter. Han var længe tvivlsraadig hvem han skulde udnævne dertil. Endelig er hans Valg falden paa Dem Hr. Greve.

Appiani.

Paa mig?

Marinelli.

Og det — dersom Venstrebør rose sig af sligt — ikke uden jeg har haft Deel deri.

Appiani.

De sætter mig virkelig i Forlegenhed med at takke Dem. Jeg havde allerede for længe siden slaaet det af mine Tanker, at Prindsen skulde finde for got at bruge mig.

Marinelli.

Marinelli.

Jeg er forvisset om, at det allene har manglet ham paa en værdig Velighed. Og dersom denne ikke endnu skulde være en Mand, som Grev Appiani værdsætter dig nok, saa har da mit Venkab, været lidt for uilfsørdigt.

Appiani.

Venskab, og Venkab ved hvert andet Ord. Med hvem taler jeg da? Jeg har aldrig drømt om Kammerherre Marinelles Venkab.

Marinelli.

Jeg indseer min Forseelse Hr. Greve; den utilgivelige Forseelse, at jeg uden Deres Tilladelse har villet være deres Ven. Men med alt det, hvad gjør det til Sagen? Prindsens Naade, den Dem tilbudne Ære bliver det de ere, og jeg tvivler ingenlunde paa, at De vil jo med Begierlighed tage derimod.

Appiani.

(Efter et lidet Overlæg.)

Ganske vist.

Marinelli.

Saa kom da med.

Appiani.

Hvorhen?

Marinelli.

Til Dosala; der er Prindsen; Alting ligger færdig der. Thi De maae tiltræde Reisen endnu i Dag.

Appiani.

Hvad siger De? — endnu i Dag?

Marinelli.

Marinelli.

Ja; heller i dette Dieblig end i det paafølgende.
Sagen har meget stor Hast.

Appiani.

I Sandhed — saa gjør det mig ondt, at jeg
maa frabede mig den Ære, som Prindsen havde til-
tænkt mig.

Marinelli.

Hvorledes?

Appiani.

Jeg kan hverken tiltræde Reisen i Dag eller i
Morgen; ja ikke engang Overmorgen.

Marinelli.

De skiemter Hr. Greve.

Appiani.

Med Dem?

Marinelli.

Uforlignelig! Men gaaer Deres Skiemt til Prind-
sen selv, saa er det endnu moersommere — De kan
ikke?

Appiani.

Nei min Heere, nei! — og jeg haaber at Prind-
sen selv vil tage min Undskyldning for gyldig.

Marinelli.

Jeg er begierlig efter at høre den.

Appiani.

O! en ringe Ting — seer De vel, jeg skal ende
nu i Dag have mig en Kone.

Marie

Nu vel! og derfor?

Appiani.

Og derfor? — og derfor? — Deres Spørgsmaal er og saa forbandet uskyldigt.

Marinelli.

Man har Exempler Hr. Greve! at Brylluppesallade sig opfatte: jeg vil gierne troe at Brud og Brude og gom ikke altid ere tiende der med; Sagen kan have sit ubehagelige for Dem; men jeg tænkte dog at en Herres Befalning —

Appiani.

En Herres Befalning? — en Herres — den Herre man vælger sig selv, er ikke egentlig vores Herre. Jeg tilstaaer det, at De skylder Prindsen en mere uvilkaarlig Lydighed, men jeg ikke. Jeg kom som en Frievillig til hans Hoff; jeg vilde have den Ære at tjene ham, men ikke være hans Slave. Jeg er en større Herres Vasall. —

Marinelli.

Større eller mindre; Herre er Herre.

Appiani.

Det vil jeg ikke trakte med Dem om. Siig De til Prindsen, hvad De har hørt — at det gior mig ondt, at jeg ikke kan tage imod hans Naade, siden jeg i Dag skal indgaae en Forbindelse, hvorpaa mit Livs Lyksalighed beroer.

Marinelli.

Vil De da ikke tillige lade ham vide med hvem?

Appiani.

Appiani.

Med Emilie Galotti.

Marinelli.

Datteren her af Huset?

Appiani.

Her af Huset?

Marinelli.

Hum! hum!

Appiani.

Hvad behager?

Marinelli.

Jeg skulde tænke, at der da havde saa meget mindre Vanskeligheder med at opsætte Ceremonien til Deres Tilbagekomst.

Appiani.

Ceremonien? kun Ceremonien?

Marinelli.

De gode Forældre regne det vel ikke saa naie.

Appiani.

De gode Forældre?

Marinelli.

Og Emilie bliver Dem jo vis nok?

Appiani.

Jo vis nok? De er med Deres vis nok, — vis nok en fuldkommen Ubefat.

Marinelli.

Det siger De til mig, Hr. Greve?

Appiani.

Appiani.

Hvorfor ikke?

Marinelli.

Himmel! og alle Helgene! vi tales nærmere ved.

Appiani.

Nah! Åben er lumst, men —

Marinelli.

Død og Fordømmelse! Jeg maae have Satisfac-
tion, Greve.

Appiani.

Det forstaaer sig.

Marinelli.

Og jeg tog den paa Stedet — dersom jeg næn-
te at forspilde den omme Brudgom denne Dags For-
arsælske.

Appiani.

Nei, godhiertige Stakkel! det skal ikke holde Dem
Hjælpbæger (han taer ham ved Haanden.) Vel har jeg ikke
tyst til at lade mig stikke til Massa i Dag, men til
en Spadseregang med Dem, har jeg Tid nok tilovers;
kom kun, kom!

Marinelli.

(river sig løs og gaaer.)

Taalmodighed, Greve, kun Taalmodighed!

II. Scene

Appiani. Claudia.

Appiani.

Gaae Uværdige! — Ha! det har hjulpen, Blodet
er kommen i Raag. Jeg befunder mig nu ganske an-
dledes og bedre.

Claudia.

Claudia.

(i hast og bekvæmt.)

Min Gud! Hr. Greve; de vare meget høirøstede,
Deres Ansigt brænder. Hvad er der faldet for?

Appiani.

Intet, naadige Frue, slet intet. Kammerherre
Marinelli har beviist mig en stor Tjeneste, han har
sparet mig for at gaae til Prindsen.

Claudia.

Virkelig?

Appiani.

Ja; vi kan nu kiøre saa meget tidligere bort; jeg
gaaer hen at stynde paa mine Folk, og kommer paa
Diebliffet igien; imidlertid bliver Emilie ogsaa færdig.

Claudia.

Kan jeg være ganske roelig Hr. Greve?

Appiani.

Ganske roelig naadige Frue.

(hun gaaer ind og han bort.)

Ende paa den anden Act.

Tredie Act.

(Skuepladsen forestiller et Forgemaal paa Prindsens Lyst = Slot.)

I. Scene.

Prindsen. Marinelli.

Marinelli.

Forgieves. Han afflog den tilbudne Tre med den
i første Foragt.

Prindsen.

Og saa bliver det derved? saa gaar Brylluppet
af sig? saa bliver endnu i Dag Emilie hans?

Marinelli.

Efter al Anseelse.

Prindsen.

Jeg lovede mig saa meget af Deres Indfald;
hvem veed ogsaa, hvor taabelig De har sat det i Værk.
Maar en Daare engang giver et godt Raad, saa maa
man tage en fornuftig Mand til at udføre det; det
ville jeg have betænkt.

Marinelli.

Der bliver jeg ret herlig belønnet.

Prindsen.

Belønnet! og hvorfor?

E

Marinelli.

Marinelli.

At jeg endog har villet sætte mit Liv i vove her ved. Da jeg saae, at hverken Alvor eller Spot kunde bevæge Greven til at sætte sin Kierlighed tilside for Hren, saa forsøgte jeg at bringe ham i Harnisk. Jeg saade ham Ting, der bragte ham til at glemme sig selv. Han brugte fornærmelige Talemaader imod mig, og jeg begierede Satisfaction, og begierede den strax paa Stedet. Jeg tænkte saa: enten han mig, eller jeg ham. Lægger jeg ham ned, saa hør Marken os ganske til; nedlægger han mig, nu vel, saa maae han rømme, og saa vinder Prindsen i det mindste Tid.

Prindsen.

Det har De gjort, Marinelli?

Marinelli.

Man skalde vide forud, naar man med sig en daarlig Beredvillighed opofrer sig selv for de Store; man skalde vide det forud, hvor erkjendtlige de vilde vise sig.

Prindsen.

Og Greven? — han har Ord for, ikke at lade sig slegt sige to Gange.

Marinelli.

Det er uden Tvivl ligesom det falder — hvem kan fortænke ham det? — han svarede: at han for i Dag havde noget vigtigere at forrette, end at verle Kugler med mig. Og derpaa satte han mig Stævne til ottende Dagen efter Brylluppet.

Prindsen:

Prindsen.

Med Emilie Galotti! den Tanke gjør mig affin-
dig! — derpaa led De det blive derved, og gik bort;
og kommer hid og gjør Dem til af, at De har vovet
Deres Liv for mig — opofret sig for mig —

Marinelli.

Men hvad vil De, naadige Herre, at jeg ſkulde
giort videre?

Prindsen.

Giort videre! — ret ligesom han havde giort noget.

Marinelli.

Fortæl da engang, naadige Herre! hvad De har
udrettet for Dem selv. De var jo ſaa lykkelig, at ſaae
hende endnu i Tale i Kirken. Hvad Aftale tog De
der med hende?

Prindsen. (spodſk.)

Nysgierrighed har De nok af — jeg maae vel
tilfredſtille den. O! alting gik der efter Ønſke —
De behøver ikke at umage Dem videre, min alt for
tjenſtvillige Ven! — hun forekom min Attraae; jeg
havde ſtrar kunnet tage hende med mig. (kold og bydende)
See, nu veed De jo alt, hvad De vilde vide — og
kan gaae.

Marinelli.

Og kan gaae! — Jo, jo! det er Enden paa Leer-
gen, og vilde blive det; ſæt ogsaa, at jeg forſøgte
Umueligheden — Umueligheden, ſiger jeg — ſaa umue-
ligt var det vel juſt ikke — men driffigt. Derſom vi
havde Bruden i vores Bold, ſaa vilde jeg ſtaaende inde
for, at der ikke ſkulde blive noget af Brylluppet.

Prindsen.

Ei, for alt det, den Mand ikke vil staae inde for! Jeg behøvede kun at give ham en Commando af min Livvagt, saa lagde han sig i et Baghold paa Landeveien, og anfaldt selv med 50 Mandes Hjelp en Vogn, og reev en Pige ud af den, som han førte i Triumph til mig.

Marinelli.

Der er vel før bleven taget en Pige bort med Magt, uden at det har havt Anseende af en voldsom Forisførelse.

Prindsen.

Maar De vidste at sætte det i Værk, saa fladdrede De ikke saa meget derom i Forveien.

Marinelli.

Men, man maatte ikke staae til Ansvar for Udfaldet — der kunde tildrage sig ulykkelige Tilfælde derved. —

Prindsen.

Det er min Naade, at fordre Golt til Regnskab for det, de ikke kan gjøre ved?

Marinelli.

Altsaa, naadige Herre — (man hører et Skud langt borte.) Ha! hvad var det? hørte jeg ret? Naadige Herre! hørte De ikke ogsaa et Skud gaae løs — og der endnu eet!

Prindsen.

Hvad er det? hvad gaaer der for sig?

Marinelli.

Marinelli.

Hvad tænker De vel? — hvad, om jeg var virksommere, end De troer.

Prindsen.

Virksommere? — saa sig mig dog —

Marinelli.

Kort sagt: Det, jeg talede om, sættes i Værk.

Prindsen.

Er det mueligt?

Marinelli.

Men, min Prinds! glem for alting ikke, hvad De nyelig forfikkrede mig. De give mig endnu engang Deres Ord —

Prindsen.

Men Anstalterne ere dog vel saaledes —

Marinelli.

Som de nogensinde kan være. — Udsørselen er betroet til Folk, jeg kan forlade mig paa. Veien løber ganske tæt forbi Plankeværket om Dyrehaugen. Et Partie skulde angribe Vognen, ligesom for at udplyndre den, og et andet Partie, hvoriblandt der er een af mine Dienerer, skulde komme springende ud af Dyrehaugen, som for at komme de Angrebne til Hielp. Imidlertid de for et Syns Skyld brydes med hverandre, saa skal min Diener tage Emilie, og til hendes Frelse bringe hende igiennem Dyrehaugen til Slottet — Saaledes er Afstalen — hvad siger De nu, min Prinds?

Prindsen.

De overraster mig paa 'en besynderlig Maade —
der oversalder mig en Beklæmmelse — (Marinelli gaaer
til Vinduet.) Hvad seer De efter?

Marinelli.

Det maae være paa den Kant — det er rigtig —
der rider allerede en Masse i fuld Galop omkring Planke-
værket — det er uden Tvivl, for at berette mig Udfal-
det. Gaae De bort, naadige Herre.

Prindsen.

Ak, Marinelli!

Marinelli.

Nu! forhen havde jeg gjort for lidet, og nu for
meget; ikke sandt?

Prindsen.

Nei, ikke det; men med alt dette kan jeg dog
ikke indsee —

Marinelli.

Indsee! — hvorfor ikke alting paa eengang? —
Men skynd Dem bort, Massen maae ikke blive Dem
vaer.

2. Scene.

Marinelli, og strax derpaa Angelo.

Marinelli.

(som atter gaaer til Vinduet.)

Vognen fører der ganske sagte til Byen igien —
Fod for Fod, og en Diener ved hver Side — det er
Tegn, som slet ikke staae mig an — den Streg er vel
kun

kun halv lykkedes — man fører nok en Gaaret tilbage i Magelighed og ingen Død — Masken stiger fra Hesten — det er Angelo selv; den Dovehals! — Dog! her kender han hver en Krog — han gjør Tegn til mig, han maae være vis paa sin Sag. Ei ja, min Hr. Greve! som ikke vilde gaae til Massa i Dag, og nu maae tiltræde en meget længere Reise — hvem havde lært Dem saa vel at kende Ueberne? (i det han gaaer til Døren.) Ja vist ere de lumste. Nu, Angelo!

Angelo.

(Som tager Masken af.)

Nå nu paa, Hr. Kammerherre! man bringer hende i dette Dieblis.

Marinelli.

Hvordan løb det i øvrigt af?

Angelo.

Jeg tænker, ret vel.

Marinelli.

Hvorledes staaer det til med Greven?

Angelo.

Til Tieneste; saa, saa — men han maae have havt Nys om noget; thi han var ikke ganske ubelavet derpaa.

Marinelli.

Hvad Du har at sige mig, det sig mig i en Hast — Er han død?

Angelo.

Det fikr mig i Hjertet for den gode Herre.

Marinelli.

(Giver ham en Pung med Guld.)

See der! det er for Din Medlidenshed.

Angelo.

Endog min brave Nicolo, der maatte ligeledes betale Gildet.

Marinelli.

Saa! Forliis paa begge Sider?

Angelo.

Jeg kunde græde, saa ondt gior det mig for den ærlige Dreng, endstaaent hans Død tilveiebringer mig en Gierdedeel meere heraf. (Han peeger paa Pungen.); thi jeg er hans Arving, siden jeg har havnet ham. Det er vores Lov, og jeg bilder mig ind, at der aldrig er givet nogen bedre til at vedligeholde Trofast og Venstskab. Denne Nicolo, Hr. Kammerherre —

Marinelli.

Med Din Nicolo — Men Greven! Greven —

Angelo.

For Poffer! Greven tog ham vis; men derfor tog jeg ogsaa Greven vis igien — han styrtede, og dersom de har bragt ham levende i Bognen, saa lover jeg for, at han ikke kommer levende ud af den.

Marinelli.

Naar det kun er vist, Angelo?

Angelo.

Jeg vil miste Deres Næring, Hr. Kammerherre, dersom det ikke er vist. Har De ellers noget meere at

befale? thi jeg har den længste Vei; vi vil endnu over Grændserne i Dag.

Marinelli.

Saa gaae!

Angelo.

Maar der foreskalder noget igien, Hr. Kammerherre, saa veed De, hvor jeg er at finde. Alt, hvad en anden tør tage sig paa, bliver og ingen Hererie for mig; og jeg gjør det for bedre Risp, end nogen anden.

(gaaer.)

Marinelli.

Det er godt — men dog ikke aldeles godt. Ky! Angelo, at være saadan en Gnter! det andet Skud kunde han dog været værd — hvorledes maae han nu maafee pines, den stakkels Greve. Ky! Angelo, det kalder man at være gruesom og fuske paa Haandværket. — Men Prindsen maae ikke endnu vide noget deraf; han maae først selv finde, hvor gavnsig denne Død er for ham — denne Død! — hvad gav jeg ikke til at være vis derpaa!

3. Scene.

Prindsen. Marinelli.

Prindsen.

Der kommer hun op igiennem Aleen; hun løber for ved Tieneren; det synes, at Skrækken giver hendes Hæder Vinger. Hun maae endnu ikke have fattet nogen Mistanke; hun troer allene, at sætte sig i Sikkerhed for Døerne. — Men hvor længe kan det vare?

Marinelli.

Saa har vi hende dog for det første.

Prindsen.

Men meener De, at Moderen ikke søger hende op? troer De, at Greven ikke kommer efter hende? ere vi ikke saa lige nær igien? Kan jeg nægte dem hende?

Marinelli.

Alle disse Indvendinger veed jeg vel endnu ikke at besvare, men vi maae see til. Sat Taalmodighed, naa-
dige Herte! det første Skridt maatte dog nødvendig
gjøres.

Prindsen.

Til hvad Ende, naar vi maae gaae tilbage igien?

Marinelli.

Det kan hende sig, at vi ikke maae — der er
tusinde Ting, man siden kan holde sig ved — og for-
glemmer De da det fornemste?

Prindsen.

Hvorledes kan jeg glemme det, jeg sikkert ikke end-
nu har tænkt paa — det fornemste, hvad er det?

Marinelli.

Den Kunst, at behage — at overtale — som el-
drig kan feile en Prinds, der elsker.

Prindsen.

Aldrig kan feile! undtagen hvor det er ham meest
nødvendigt. Jeg har allerede i Dag gjort et slet For-
søg med denne Kunst; al min Smigren, alle mine For-
sikrin-

Afkringer kunde ikke udpresse et eneste Ord af hende. Hun stod stum, nedslagen og skælvende, som en Misdæder, der hører sin Dødsdom. Hendes Angest smittede mig, jeg skælvede med, og sluttede med at bede om Forladelse. Jeg fordrifter mig neppe til, at tale hende til paa nye; i det mindste tør jeg ikke vove at være tilstede ved hendes Ankomst. Marinelli! De maae tage imod hende. Jeg vil blive her i Nærværelsen, for at høre, hvordan det løber af, og naar jeg har fattet mig lidt, vil jeg komme.

4. Scene.

Marinelli. og siden Battista, med Emilie.

Marinelli.

Dersom hun ikke selv har seet ham falde — og det har hun vel ikke, siden hun har illet saa hastig derfra. Der kommer hun. Jeg vil ikke heller være det første, som falder hende her i Vinene. (han trækker sig hen i en Krog.)

Battista.

Gaae kun herind, naadige Frøken.

Emilie.

(ganske aandeløs.)

Ah! — ah! — jeg takker ham, min Ven! — jeg takker ham — men min Gud! min Gud! hvor er jeg? — og det ganske allene? — hvor blev min Moder? hvor blev Greven? de komme dog vel efter mig? lige bagefter mig?

Battista.

Det formoder jeg.

Emilie.

Emilie.

Han formoder det? han veed det ikke? — Han saae dem ikke? blev der ikke endog skudt bag ved os?

Battista.

Skidt! — der blev skudt? —

Emilie.

Ganske sikkert! og det har vist nok enten truffet Greven eller min Moder.

Battista.

Jeg vil gaae ud og see om dem.

Emilie.

Ikke uden jeg er med — jeg vil med, jeg maae med; kom, min Ven.

Marinelli.

(træder pludselig frem, ligesom han først kom ind.)

Åh! naadige Frøken! hvad for en Ulykke, eller rettere sagt! hvad for en Lykke — hvad for en lykkelig Ulykke tilveiebringer os den Døds —

Emilie. (studsende.)

Hvordan? De er her min Herre? — jeg er vel altsaa i Deres Huus — jeg beder om Forladelse Hr. Kammerherre! vi bleve overfaldne af Røvere tæt her ved — nogle gode Mennesker kom os til Hielp — denne ærlige Karl tog mig af Vognen, og førte mig hid. — Men jeg er i en forfærdelig Angest over at see mig eene røddet. Min Moder er endnu i Faren; der blev endog skudt bag ved os. Hun er maalkædd

død

død — og jeg lever! Tilgiv mig, jeg maae bort, jeg maae derhen igjen — hvor jeg strax burde have blevet.

Marinelli.

Giv Dem tilfreds naadige Herren! alting staaer vel til; de kiære Personer for hvilke De soles saa om en Bekymring, ville snart indfinde sig her hos Dem. — Smidlertid, Battista, gaae, løb! De veed maaskee ikke hvor Herren er bleven af; de kunde maaskee søge hende i et af Forraads-husene i Haugen; bring dem uforøvet herhid. (Battista gaaer.)

Emilie.

Virkelig? ere de alle i Behold? er der intet ondt mødt dem? Ak! hvilken angstelig Dag er ikke denne Dag for mig! men jeg burde ikke blive her; jeg burde ile dem i Møde —

Marinelli.

Til hvad Ende, naadige Herren? De er jo desuden den ganske mat og aandeløs. Gaa! heller lidt Kræfter, og vær af den Gødhed, at træde ind i et andet Bærelse, hvor der er bedre Bequemmeligheder — Jeg tør vade paa, at Prindsen er allerede selv hos Deres dyrebare og ærværdige Moder, og selv bringer hende til Dem,

Emilie.

Hvem siger De?

Marinelli.

Bores naadigste Prinds.

Emilie.

(i yderste Bestortelse.)

Prindsen?

Marinelli.

Marinelli.

Bed første Beretning ilede han dem til Hielp. Han er høilig forbitret, at man har tordet driste sig til at begaae sig en Forbrydelse saa nær hos ham, ja saa godt som midt for hans Dine. Han har ladet sætte efter Gjernings Mændene, og dersom man faaer dem, vil deres Straf vist blive uhørt.

Emilie.

Prindsen? — hvor er jeg da?

Marinelli.

Paa Dosala, Prindsens Lyst-Slot.

Emilie.

Hvilken Hændelse — og De troer at han snart kunde komme selv? men dog i min Moders Selskab?

Marinelli.

Der er han alt.

5. Scene.

Emilie. Marinelli. Prindsen.

Prindsen.

Hvor er hun? hvor? — deiligste Frøken! vi søger Dem overalt. — De befinder Dem dog vel? — Nu! saa er jo alting vel! Greven, Deres Moder —

Emilie.

Al naadigste Herre! hvor ere de? — hvor er min Moder?

Prindsen.

Prindsen.

Ikke langt borte; ganske tæt herved.

Emilie.

Gud! i hvilken Tilstand skal jeg maaskee, — ja ganske vist finde den ene eller den anden af dem? — thi De følger for mig, naadige Herre — jeg seer, at De følger for mig —

Prindsen.

Glet intet, min beste Frøken! giv mig Deres Haand og følg mig ganske tryk.

Emilie. (tvivlstraadig.)

Men — dersom der ikke er mødt dem noget — dersom mine Ahnelser bedrage mig; hvorfor ere de da ikke allerede her? hvorfor fulgtes de ikke med Dem, naadige Herre?

Prindsen.

Saa til dog Frøken, for at see alle disse skælsomme Billeder med et at forsvinde.

Emilie.

(vrii sine Hænder.)

Hvad skal jeg giøre?

Prindsen.

Hvordan Frøken! skulde De mistænke mig —

Emilie. (paa Knæ)

Bed Deres Fodder naadige Herre. —

Prindsen.

(løfter hende op.)

Jeg er umaadelig skamsfuld. — Ja, Emilie, jeg fortjener denne stumme Vebredelse. Mit Forhold i
Morges

Morges kan ikke forsvares — i det høieste kan det undskyldes. Tilgiv mig denne Skræbelighed. Jeg burde ikke have foruroeligeret Dem med en Tilstaaelse, som jeg ikke kunde vente mig nogen Nytte af. Men jeg blev noksom straffet ved den stumme Beskyttelse, med hvilken De hørte den; og kunde jeg ogsaa holde denne Hændelse, der skaffer mig Leilighed til at see og tale med Dem, førend Haabet for stedse berøves mig, kunde jeg endog holde denne Hændelse for et Vink af den formiddede Skiebne, for den forunderligste Opsættelse i min endelige Døim, for endnu engang at torde anraabe en Naade, saa vil jeg dog — skielv ikke Frøken! — saa vil jeg dog ganske og aldeles lyde Deres Viesald. Ikke et Ord, ikke et Suk skal fornærme Dem, — men kval mig ikke ved Deres Mistanke; tvivl alleneste ikke et Diebsk om det uindskrænkede Herredømme, De har over mig. Lad det alleneste aldrig komme Dem i sinde, at De behøver andres Beskyttelse imod mig. Følg nu med mig Frøken! følg mig hen, hvor der venter Hændelser paa Dem, som De giver mere Viesald. (Han fører hende bort, men ikke uden Modstand.) Følg os Marinelli!

Marinelli.

Følg os! — det vil sige: følg os ikke — hvad skulde jeg ogsaa gjøre der? lad ham nu see hvor vidt han kan bringe det under fire Vane. Alt hvad jeg har at tage i agt er — at man ikke forstyrrer Dem. Vel har jeg det Haab, at Greven ikke skal gjøre det; men Moderen, Moderen! det skulde høiligen undre mig, om hun var draget bort i al Stilhed, og havde ladet Datteren blive i Stikken. Nu! Battista, hvad Nyt?

6. Scene.

6. Scene.

Battista. Marinelli.

Battista. (i hast)

Moderen, Hr. Kammerherre! —

Marinelli.

Tænkte jeg det ikke nok! hvor er hun?

Battista.

Derfor De ikke forekommer hende, saa er hun her i Dieblicket. Jeg havde slet ikke i Sinde at søge om hende, som De befalede mig for et Syns Skyld; men saa hørte jeg hendes Skrigen langt borte. Nu har hun faaet Spoer paa Datteren, ja jeg troer næsten paa vores hele Anslag. Alle De Mennesker her ere i denne eensomme Egn, har samlet sig om hende, og enhver vil være den første til at vise hende Veien. Om man allerede har sagt hende, at Prindsen og De er her, det veed jeg ikke. Hvad vil De gjøre?

Marinelli.

Lad see! (han pønser) nægte hende at komme ind, naar hun veed at Datteren er her? det lader sig ikke gjøre — vel vil hun gloe noget ilde, naar hun seer Uven hos Lammet, — gloe ilde? det kunde saa være hvad det var; men Himlen bevare vore Dren! — Ei hvad! den stærkeste Lunge udmattes dog, ja endog et Fruentimmers. De holde alle op at strige, naar de ikke kan mere — oven i Riøbet er det dog Moderen, som vi maane have paa vores Side — og kiender jeg Modrene ret, saa

smigrer det de fleste meget, at være saa omtrent en Prindses Svigermoder. Hun kan komme Battista! hun kan komme.

Battista.

Hør engang! hør!

Claudia. (inden for.)

Emilie! Emilie! hvor er du mit Barn?

Marinelli.

Gaae, Battista, og søg at fiske os ved hendes nysgjerrige Leedsagere.

7. Scene.

Claudia. Marinelli. Battista.

Claudia.

(Som træder ind af Døren i det Battista vil gaae ud.)

Ha! denne tog hende af Begnen! han førte hende bort. Jeg kender dig. Hvor er hun? tael Ulyksalige!

Battista.

Er det min Tak?

Claudia.

O! dersom Du fortjener Tak! (med en mildere Tone.) saa tilgiv mig, reedelige Mand; hvor er hun? lad mig ikke savne hende længere. Hvor er hun?

Battista.

O! Deres Naade! hun kan ikke være bedre giemt i Abrahams Skød. Min Herre, som er der, fører Deres

res

re? Naade hen til hende. (til dem som vil trænge sig ind
 efter hende.) Tilbage! siger jeg.

8. Scene.

Claudia. Marinelli.

Claudia.

Din Herre? (hun bliver Marinelli vaer, og springer
 tilbage) Ha! er det Din Herre? De, min Herre, er
 her? Og her er min Datter? og De, De skal føre
 mig til hende?

Marinelli.

Med største Fornøielse naadige Frue!

Claudia.

Wie lidt! — jeg besinder mig just paa noget —
 det var jo Dem — ikke? som i Morges søgte Greven
 op i mit Huus? som jeg lod blive allene med ham? og
 som han kom i Trætte med?

Marinelli.

Trætte? — ikke det jeg veed — et ubetydeligt
 Mundhuggerie i Stats-Sager.

Claudia.

Og De hedder Marinelli?

Marinelli.

Marchese Marinelli.

Claudia.

Saa er det rigtig — hør da min Hr. Marchese —
 Marinelli var — Navnet Marinelli var — ledsaget med en

Forbandelse — Nei, lad mig ikke sige den ædelmodige Mand noget Ondt paa! det var ikke ledsaget af nogen Forbandelse — den tænkte jeg mig til — men Navnet Marinelli var den døende Greves sidste Ord.

Marinelli.

Den døende Greves? Grev Appianis? — De hører, naadige Frue, hvad det rører mig meest i Deres selvsomme Tale — Den døende Greves? hvad De i øvrigt vil sige, forstaaer jeg ikke.

Claudia.

(bitter og langsom.)

Navnet, Marinelli, var den døende Greves sidste Ord; forstaaer De det nu? Jeg forstod det ikke heller i Forstningen, endskjønt det blev sagt i en Tone — i en Tone — Jeg hører den endnu! hvor vare mine Sandser, at jeg ikke strax forstod denne Tone?

Marinelli.

Du vel, naadige Frue! jeg har for lang Tid siden været Grevens Ven, hans fortroeligste Ven; om han altsaa har nævnet mig i sin Døds Time —

Claudia.

Med den Tone? jeg kan ikke gjøre den efter; jeg kan ikke beskrive den, men den indbefattede alting, alting! — hvordan! det var Røvere, som overfaldt os — Nei, det var Mordere, underligte Mordere! — og Marinelli, Marinelli, var den døende Greves sidste Ord, i en Tone —

Marinelli.

I en Tone! — det er uhort, at anklage en retfærdigen Mand, uden nogen anden Grund end en Tone, som man har hørt i et stræffomt Dieblis.

Claudia.

Claudia.

O! gid jeg kunde bringe denne Tone for Rættens
Domstol! — dog! jeg Ulyksalige! jeg glemmer min Datter
derover. Hvor er hun? — hvad! hun ogsaa død?
Hvad kunde min Datter gjøre for, at Appiani var Din
Fiende?

Marinelli.

Jeg tilgiver den bængstede Moder. Kom, naadige
Frue! Deres Datter er her i et af de nærmeste
Værelser; hun er venteligen kommen ganske til sig selv
igen, og har forvunden sin Angest. Prindsen selv viser
den æmme Omhyggelighed for hende —

Claudia.

Hvem! hvem selv?

Marinelli.

Prindsen.

Claudia.

Prindsen? siger De virkelig Prindsen? — vores
Prinds?

Marinelli.

Hvilken ellers?

Claudia.

Nu da! jeg ulyksalige Moder! — og hendes Fader,
hendes Fader! — han vil forbande hendes Fødsels-
time; han vil forbande mig.

Marinelli.

For Himlens Skyld, naadige Frue! hvad faaer De
for et Indfald?

Claudia.

Det er tydeligt — er det ikke? — 3 Dag i Kir-
ken, for det allerreneste Bænses Afsyn, i den Eviges
Nær-

Maryværelse, tog Skielmsstykket sin Begyndelse; der brød det løs. (til Marinelli.) Ha! Morder! elendige, feige Morder! der ikke er liæk nok til at myrde med egen Haand, men nedrig nok til at myrde, at lade myrde, for at stille en andens Begierlighed! Affkum blant alle Mordere! ærlige Mordere ville ikke engang kunne taale Dig imellem sig. Dig, Dig — thi hvorfor skulde jeg ikke udøse al min Galde, al min Vedder i et eneste Ord imod Dig? — Dig! Dig! Kobler!

Marinelli.

De raser, gode Kone! men tæm dog i det mindste Deres vilde Skrig, og overvei, hvor De er.

Claudia.

Hvor jeg er? Overveie, hvor jeg er! — hvad betymer Løvinden, som man har røvet Ungerne fra, sig om, i hvis Skov den brøler?

Emilie.

(inden for.)

Ha! min Moder! jeg hør min Moder.

Claudia.

Hendes Røst! det er hende, hun har hørt mig, hun har hørt mig! og jeg skulde ikke skrig? — hvor er Du, mit Barn? Jeg kommer, jeg kommer!

(hun løber ind, og Marinelli efter hende.)

Ende paa den tredie Act.

Fjerde

Fjerde Act.

I. Scene.

Prindsen. Marinelli.

Prindsen.

(kommer ud af Emilies Værelse.)

Kom, Marinelli! jeg maae komme lidt til mig selv igjen; jeg maae have Oplysning af Dem.

Marinelli.

O! disse Modres rasende Brede! ha, ha, ha!

Prindsen.

De leer?

Marinelli.

Dersom Prindsen havde seet, hvor affindig Moderen stillede sig an her i Salen — De hørte hende jo dog vel skrig? — og det første hun saae Dem, hvor tam blev hun da ikke med eet — ha, ha, ha! det vidste jeg nok, at ingen Moder reev Vinene ud paa en Prinds, fordi han sandt hendes Datter deilig.

Prindsen.

De forstaaer kun slet at gjøre Jagttagelser. Datteren faldt besvimet i Moderens Arme. Derover glemte Moderen sin Brede, og ikke over mig. Det var for at faa sin Datter, ikke mig, at hun ikke sagde hoiere og tydeligere — det, som jeg selv gierne ønskede ikke at have hørt eller forstaaet.

Marinelli.

Hvilket, naadige Herre!

Prindsen.

Hvad nytter Forstillelse til? kun ud med det. Er det sandt, eller er det ikke?

Marinelli.

Og om det nu var?

Prindsen.

Om det nu var? — Altsaa er det? han er død? død? (truende.) Marinelli, Marinelli!

Marinelli.

Nu!

Prindsen.

Jeg vidner for Gud, den retfærdige Gud, at jeg er uskyldig i dette Blod. Dersom De havde sagt mig forud, at det vilde koste Grevens Liv — Nei, aldrig, om det ogsaa skulde kostet mit eget.

Marinelli.

Dersom jeg havde sagt Dem forud — — ligesom hans Død havde været i mit Anlæg! — jeg havde paa det strengeste og alvorligste befalet Angelo, at see til, at ingen vederfores noget Ondt. Det havde ogsaa løbet af uden mindste Voldsomhed, dersom Greven ikke havde udøvet den første. Han skød den ene ned paa Stedet.

Prindsen.

I Sandhed, han burde forstaae Skiemt.

Marinelli.

Marinelli.

At Angelo derpaa blev rasende, og hævnedes sin
Kammerats Død —

Prindsen.

Sa vist, det er ganske naturligt.

Marinelli.

Jeg har tilstrækkelig bebreidet ham det.

Prindsen.

Bebreidet? hvor venstabelig! — vær ham ad, at
han ikke lader sig finde inden mine Grændser. Mine
Bebreidelser vilde maaskee ikke blive saa venstabelige.

Marinelli.

Meget vel! — jeg og Angelo! — Forsæt og Hæn-
delse det regnes altsammen for eet! Vel blev det betin-
get forud, vel blev der lovet forud, at ingen af de u-
lykkelige Tilfælde, som kunde flyde deraf, skulde regnes
mig til Brøde.

Prindsen.

Vil De sige: Kunde flyde deraf, eller skulde?

Marinelli.

Alt bedre og bedre! Men, naadige Herre! førend
De med reene Ord siger mig, hvad De holder mig for,
saa tillad mig at gjøre Dem een Forestilling: Grevens
Død er mig intet mindre end ligegyldig. Jeg havde
fordret ham, han var mig Erstatning skyldig; han har,
uden at give mig den, forladt Verden, og min Væ-
r bliver frænket. Sæt endog, at jeg i hver en anden
Omstændighed kunde fortjene den Mistanke, De bær til

mig, men ogsaa nu — (med en paataget Hefstighed.) Hvem der kan troe det om mig —

Prindsen.
(giver efter.)

Nu, vel! vel!

Marinelli.

Gid han var i Live! o gid han var det! alting, alt, hvad jeg eier, vilde jeg give derfor! (med Bitterhed.) ja endog min Prindses Naade, denne usatteerlige, umistelige Naade, vilde jeg give derfor.

Prindsen.

Jeg forstaaer Dem. Nu, vel, vel! hans Død var en Hændelse, en blot Hændelse, en blot Hændelse. De bekræfter det, og jeg, jeg troer det — Men hvem ellers? ogsaa Moderen? ogsaa Emilie? ogsaa Verden?

Marinelli. (fald.)

Neppe.

Prindsen.

Og naar man ikke troer det, hvad vil man da troe? De trækker paa Skuldrene? Deres Angelo vil man holde for Redskabét, og mig for Sierningsmanden.

Marinelli. (koldere.)

Det er meget mueligt.

Prindsen.

Mig, mig selv! eller ogsaa jeg maae lade alle Tanker om Emilie fare fra dette Dieblík af.

Marinelli.
(meget ligegyldig.)

Som De ligesuldt maatte have giort — isald Greven endnu var i Live.

Prindsen.

Prindsen.

(hæftig, men fatter sig strax.)

Marinelli! — Dog, De skal ikke gjøre mig hid-
sig. Lad saa være! — lad saa være — thi det er dog
vei det, De vil sige — at Grevens Død er en Lykke
for mig — den største Lykke, som kunde møde mig —
den eeneste Lykke, som min Kierlighed kunde drage For-
deel af. Og naar saa er, maae det ikke komme an paa,
hvad der har tilveiebragt mig den. — Om der er en
Greve meer eller mindre i Verden — Tænker jeg Dem
saa til Naade? Kom an! jeg gruer just ikke heller for
en liden Forbrydelse. Kun, gode Ven, det maae være
en liden Forbrydelse, en liden, stille, nyttig Forbrydelse.
Og nu seer De, at denne er tvertimod hverken stille
eller nyttig; den har vel gjort Veien ryddelig, men til-
lige sperret den. Enhver vil ligestrem tillægge os dette
Mord, og hvad som er det værste, saa ere vi ikke en-
gang i mindste Naade skyldige deri. Det følger jo dog
nu blot af Deres vilje, Deres forunderlige Anstalter.

Marinelli.

Naar De saa befaler.

Prindsen.

Hvoraf ellers? — Tael! jeg vil have det.

Marinelli.

Der skrives meget paa min Regning, som ikke hæ-
rer derhen.

Prindsen.

Tael, siger jeg.

Marinelli.

Marinelli.

Velan da! hvor følger det af mine Anstalter, at Prindsen ved dette Banhæld bliver saa diensynlig mistænkt? Nei, det følger af det mesterlige Koretagende, som han selv har været saa naadig at forsøge mine Anstalter med.

Prindsen.

Seg?

Marinelli.

Han maae tillade mig at sige ham, at det Skridt, som han gjorde i Morges i Kirken, i hvor anstændigt han end gjorde det, i hvor nødvendigt det end var, at han gjorde det, dog ikke hørte med til Dandsen.

Prindsen.

Men hvad fordærvede det?

Marinelli.

Just ikke heele Dandsen, men i det mindste Tac-ten for nærværende Tid.

Prindsen.

Hum! forstaaer jeg Dem ret?

Marinelli.

Altsaa kort og eensfoldig: ikke sandt, at da jeg paa-
tog mig Sagen, vidste Emilie endnu slet intet af Prind-
sens Kierlighed? hendes Moder endnu mindre. Naar
jeg nu byggede paa denne Omstændighed, og Prindsen
imidlertid gaaer hen og undergraver Grunden til min
Bygning?

Prindsen.

(Slaaende sig for Panden.)

Fordømt!

Marinelli.

Marinelli.

Naar han selv forraade, hvad han forte i sit
Ekiold.

Prindsen.

Forbandede Indfald!

Marinelli.

Og dersom han ikke selv havde forraadt det, saa
gad jeg vidst, af hvilken af mine Anstalter, enten Mo-
der eller Datter kunde fattet mindste Mistanke til ham?

Prindsen.

Af De skal have Ret!

Marinelli.

Deri gjør jeg vist meget Uret — De maae forlade,
naadige Herre —

2. Scene.

Prindsen. Marinelli. Battista.

Battista. (løbende.)

Grevinden kommer ind ad Slotsporten.

Prindsen.

Grevinden! hvilken Grevinde?

Battista.

Orsina.

Prindsen.

Orsina! — Marinelli! — Orsina! — Marinelli! —

Marinelli.

Jeg er ikke mindre forbauset derover end De selv.

Prindsen.

Prindsen.

Gaae, løb Battista! hun skal ikke sige af; jeg er her ikke; for hende er jeg her ikke. Hun maae vaa Diebliffet vende om. Gaae, løb! (Battista gaaer ud.) Hvad vil den Fiante? hvad understaaer hun sig? hvor ved hun, at vi ere her? Skalde hun komme som Speider? Skalde hun vel allerede have hørt noget? — Ak, Marinelli! tael dog, svar mig dog! er den Mand fornærmet, der giver sig ud for min Ven, og fornærmet ved en elendig Ordkrig? Skal jeg bede ham om Forladelse?

Marinelli.

O, min Prinds! saasnart De er Dem selv igjen, er jeg igjen med Liv og Siel Deres — Orsinas Ankomst er mig ligesaa ubegribelig, som Dem. Men hun lader sig neppe vise af. Hvad vil De gjøre?

Prindsen.

Aldeles ikke tale med hende; men gaae tilside.

Marinelli.

Gode! Kun snart. Jeg vil tage imod hende.

Prindsen.

Men allene for at sige hende, at hun skal tage bort; giv Dem ikke videre af med hende; vi har andre Ting at forrette her. —

Marinelli.

Aldeles ikke, min Prinds! disse andre Ting ere forrettede. Kat kun Mod; hvad der endnu fattes, det falder sikkert af sig selv. Men horer jeg hende ikke allerede? Skynd Dem, Prinds! — der (preegende til et Cabi-

Cabinet.) kan De, om De vil, høre alt, hvad vi sige —
 Jeg er bange, jeg er bange, at hun ikke er fjernt ud i
 hendes gode Time.

3. Scene.

Marinelli. Grevinde Orsina.

Orsina.

Hvad er det? der kommer mig ingen i Møde,
 uden en Uforklaret, der gierne havde nægtet mig at
 komme ind? Jeg er jo dog paa Dosala, paa det sam-
 me Dosala, hvor der ellers sprang en heel Skare ge-
 stæftige Dientienere mig i Møde? hvor ellers Kierlig-
 hed og Hentykkelse ventede paa mig? Stedet er det,
 men, men — — See! er De der, Marinelli? det er
 ret vel, at Prindsen har taget Dem med — Nei, det
 er ikke vel; det jeg har at afgjøre med ham, vilde jeg
 kun gjøre af med ham selv. Hvor er han?

Marinelli.

Prindsen, min naadige Grevinde?

Orsina.

Hvem ellers?

Marinelli.

De er ham altsaa her formodendes? Veed De,
 at han er her? han er i det mindste ikke Grevinde
 Orsina formodendes?

Orsina.

Ikke? saa har han ikke faaet mit Brev i Mor-
 ges?

Marinelli.

Marinelli.

Deres Brev? Dog jo; jeg besinder mig, at han lod sig forlyde med noget om et Brev fra Dem.

Orsina.

Nu! har jeg ikke i det Brev bedet ham om en Sammenkomst i Dag paa Dosala? Det er sandt, det har ikke behaget ham at skikke mig Svar derpaa, men jeg fik at vide, at han en Time efter var færdig til Dosala. Jeg troede, at det var Svar nok, og jeg kommer.

Marinelli.

En besynderlig Hændelse!

Orsina.

Hændelse! — De hører jo, at det er aftalt, saa godt som aftalt; paa min Side ved Brevet; paa hans Side ved Gierningen. Hvorledes min Hr. Marchese staaer der? hvilke Dine han gjør! Forundrer den Smule Hierne sig? og hvorover?

Marinelli.

De syntes i Gaar at være saa langt fra, at vilde nogensinde komme meere for Prindsens Dine.

Orsina.

Man faaer bedre Anslog ved Mattens Hielp. Hvor er han, hvor er han? Hvad gielder, at han er i det Kammer, hvor jeg hørte den forvirrede Lyd af flunkende Stemmer? Jeg vilde gaaet derind, men en Skurk af en Tiener stilte sig for Døren.

Marinelli.

Min kiereste, min beste Grevinde!

Orsina.

Orsina.

Det var Fruentimmer-Stemmer. Hvad er det
 Marinelli? — O! sig mig det dog, sig mig det dog!
 — — dersom jeg ellers er Deres beste, Deres kiereste
 Grevinde — det er forbandet med det Hospas, saa man
 ge Ord, saa mange Usandheder — Nu! hvad ligger der
 vel Magt paa, enten De siger mig det forud eller ei?
 Jeg faaer det jo vel at see. (vil gaae.)

Marinelli.

(holder hende tilbage.)

Hvor vil De hen?

Orsina.

Hvor jeg alt for længe siden burde have været.
 Tænker De, at det skifter sig, at staae og seere en elen-
 dig Snik Snak med Dem i Forgemakket, imidlertid at
 Prindsen venter paa mig i sit Gemak?

Marinelli.

De tager feil, naadige Grevinde. Prindsen ven-
 ter Dem ikke. Prindsen kan ikke tale med Dem her,
 — — han vil ikke tale med Dem.

Orsina.

Og var her dog? og var kommen her efter mit
 Brev?

Marinelli.

Ikke efter Deres Brev. —

Orsina.

De siger jo at han har faaet det —

E

Marinelli.

Marinelli.

Saaet det, men ikke læst det.

Orsina. (hæftig.)

Ikke læst det? — (med mindre Hæftighed.) ikke læst det? (væmodig og tørende Taarene af Dinene.) Ikke engang læst det?

Marinelli.

Af Sandsesløshed, det veed jeg — ikke af Foragt.

Orsina. (stolt.)

Foragt! hvem tænker sligt? — Til hvad behøver De at sige det? De er en usorøskammeret Trøster, Marinelli. Foragt! Foragt! foragter man vel mig? mig? (mildere og næsten tungsindig.) Vel sandt, han elsker mig ikke mere; det er afgjort; og en anden Høielse opfylder Kierlighedens Sted i hans Siel; alt det er ganske naturligt. Men hvorfor skal det just være Foragt? det behøver jo kun at være Ligegyldighed. Ikke sandt, Marinelli?

Marinelli.

Visselig, Visselig.

Orsina. (spodsk.)

Visselig! O hvilken viis Mand! som man kan lægge hvad Ord i Munden man lyfter. Ligegyldighed! Ligegyldighed i Steden for Kierlighed? det er at sige: Intet i Steden for noget. Thi lær De min lille ellersnakkende Hofmand, lær De af et Fruentimmer, at Ligegyldighed er et tomt Ord, en blot Lyd, som indeholder intet; slet Intet. Sielen er kun ligegyldig imod det, den ikke tænker paa; kun imod den Ting, som ikke

er

er en Ting for den. Og kun at være ligegyldig imod den Ting, som ikke er en Ting — det er det samme, som slet ikke at være ligegyldig. — Er det Dig for høit et Menneſke!

Marinelli. (affides.)

O Bø! det er alt for ſandt, hvad jeg frygtede for.

Orſina.

Hvad ſmaaſnakker De der?

Marinelli.

Idel Beundring! — og hvem er det ikke en bekiendt Sag, naadige Grevinde at De er Philoſoph?

Orſina.

Ikke ſaa? — jo, jo, jeg er Philoſoph. Men har jeg nu ladet mig mærke med, at jeg var det? — O ſy! derſom jeg har ladet mig mærke dermed, og derſom jeg tiere har ladet mig mærke dermed! Er det da nogen Under, at Prindsen foragter mig? Hvorledes kan en Mand elſke en Skabning, ſom til Trods for ham, ogſaa vil tænke? Et Fruentimmer, ſom tænker er lige ſaa væmmelig, ſom en Mandſperſon, der ſminker ſig. Hun ſkal lee, ikke gjøre andet end at lee, for beſtandig at holde Skabelſens ſtrænge Herre i god Lune — Nu! hvoraſ ſkal jeg da ſtrax lee Marinelli? Al! jo men! over den Hændelſe, at jeg ſkriver Prindsen til, at han ſkal komme til Doſala; at Prindsen ikke læſer mit Brev, at han deſuagtet kommer til Doſala. Ha, ha, ha! i Sandhed, en beſynderlig Hændelſe! ret lystig, ret moorſom! — og De leer ikke med, Marinelli? Skabelſens ſtrænge Herre kan dog vel lee med os,

Skönt vi ikke maae tænke med ham. — (alvorlig og bydende) Saa lee dog!

Marinelli.

Paa Diebliffet, naadige Grevinde, paa Diebliffet.

Orsina.

Klods! Imidlertid er Diebliffet forbie. Nei, nei, lee kun ikke. Thi seer De vel, Marinelli, (sejtertænksom og bevæget) det, der bringer mig saa hiertelig til at lee, det har ogsaa sin alvorlige — sin meget alvorlige Side. Som alting har i Verden! — Hændelse! Det skulde være en Hændelse, at Prindsen ikke har tænkt paa at tale her med mig, og maae dog tale her med mig. En Hændelse! troe mig, Marinelli, det Ord Hændelse er Gudsbespottelse. Intet under Solen er Hændelse — og allermindst det, hveraf Hensigten falder saa tydelig i Dinene. Almægtige, miskundelige Forsyn! Tilgiv mig, at jeg med denne fiantede Synder kaldte det en Hændelse, som saa aabenbar er din Gierning, ja maaskee din umiddelbare Gierning! (ivrig til Marinelli) og kom De og forleed mig engang endnu til sliq en Formastelse.

Marinelli. (sagte.)

Det gaaer vidt — Men naadige Grevinde. —

Orsina.

Ej! med Deres Men! et Men koster Overlæg — og mit Hoved, mit Hoved! (hun legger Haanden paa Panden) Mag det saa Marinelli, mag det saa, at jeg faaer Prindsen snart i tale; ellers bliver jeg vel ikke engang i Stand til at tale med ham. De seer selv, vi skal tale med hinanden; vi maae tale med hinanden.

4. Scene.

4. Scene.

Orsina. Marinelli. Prindsen.

Prindsen.

(i det han kommer ud af Cabinettet.)

Jeg maae komme ham til Hielp.

Orsina.

(bliver ham vaer, men er tvivlsraadig om hun
skal gaae ham i Møde.)

Ha! der er han.

Prindsen.

(gaaer forbi Grevinden hen til et andet Værelse,
uden at staae medens han taler.)

See der er vores dærlige Grevinde! hvor høiligen
 jeg beklager jeg ikke, at jeg for i Dag saa lidt kan benyt-
 te mig af den Ære af Deres Besøgelse! jeg har at
 forrette; jeg er ikke allene, en anden Gang, min fiere
 Grevinde; en anden Gang! Hold Dem ikke længere op
 for nærværende Tid! for alting ikke længere — Mari-
 nelli! — jeg bier efter Dem.

5. Scene.

Orsina. Marinelli.

Marinelli.

Hørte De nu naadige Grevinde af hans egen
 Mund, hvad De ikke vilde troe igiennem min?

Orsina. (forvirret.)

Har jeg, har jeg virkelig hørt det?

Marinelli.

Virkelig.

Orsina. (bevæget.)

Jeg har at forrette! jeg er ikke alene! Er det al den Undskyldning jeg er værd? Hvem viser man ikke af med den? Alle Besværlige, alle Tiggere. Ikke en eneste Løgn for mig mere? Ikke en eneste lille Løgn mere for mig? at forrette? hvad da? Ikke allene? hvem er da hos ham? — Kom Marinelli, kære Marinelli! vis den Barmhertighed imod mig og lyv mig noget for paa Deres egen Regning. Hvad koster en Løgn Dem? Hvad har han at forrette? hvem er hos ham? Siig mig, siig mig, det første der bedste, der kommer Dem for Tungen. Og saa gaaer jeg.

Marinelli. (sagte.)

Paa dette Vilkaar kan jeg nok tildeels sige hende Sandheden?

Orsina.

— Nu! Skynd Dem noget Marinelli! og saa gaaer jeg. Prindsen sagde jo desuden: "en anden Gang min kære Grevinde!," sagde han ikke saa? — Nu, paa det han skal holde Ord, paa det, han ingen Paaskud skal have til ikke at holde det, saa kom snart med Deres Løgn, Marinelli; og saa gaaer jeg.

Marinelli.

Prindsen, min naadige Grevinde, er tilforladelig ikke allene. Der ere Personer hos ham, fra hvilke han ikke kan unddrage sig et Dieblif; Personer, der nylig ere undgaaede en stor Fare. Grev Appiani —

Orsina.

Orsina.

Er hos ham? — det er Skade, at jeg strax skal de gribe Dem i den Løgn. Gsvindt! frem med en anden! — Thi Grev Appiani er, isald De ikke veed det endnu, nyelig fludt ihjel af Røvere. Jeg mødte Vognen, med hans døde Legeme i, strax uden for Byen. — Eller er det ikke saa? har jeg kun drømt det?

Marinelli.

Det er, desværre! ingen Drøm! — Men de andre, som fulgte med Greven, har lykkeligen reddet dem her paa Slotter; nemlig: hans Brud og Brudens Moder, med hvilke han vilde kjøre til Sabionetta for at vies.

Orsina.

Altsaa er det dem, der ere hos Prindsen? Bruden? og Brudens Moder? — Er Bruden deilig?

Marinelli.

Hendes Uheld gaaer Prindsen overmaade nær.

Orsina.

Det vil jeg haabe, at det gjorde, om hun endskione var høflig; thi hendes Eliebne er græffelig. Straf, kels gode Barm! just i det han skal blive Din for stedse, undrages han Dig for stedse. Men hvem er denne Brud? Kiender jeg hende maaffee? jeg har været saa længe fra Byen, at jeg veed ingen Ting mere.

Marinelli.

Det er Emilie Galotti.

Orsina.

Hvem? Emilie Galotti! Emilie Galotti? — Marinelli! lad mig ikke tage denne Lagn for en Sandhed.

Marinelli.

Hvi saa?

Orsina.

Emilie Galotti!

Marinelli.

Som De neppe kiender noget til?

Orsina.

Jo! jo! Om det ogsaa kun var fra i Morges. Men ret alvorlig, Marinelli! Emilie Galotti! Emilie Galotti! er den uhyffelige Brud, som Prindsen trøster?

Marinelli. (sagte.)

Skulde jeg allerede have sagt hende for meget?

Orsina.

Og Grev Appiani var Brudgommen til denne Brud? den nyeligen ihjelskudte Appiani?

Marinelli.

Tilforladelig.

Orsina.

(klapper i Hænderne.)

Bravo! o bravo! bravo!

Marinelli.

Hvorledes det?

Orsina.

Seg gad kysset den Dievel, som har forleedt ham dertil.

Orsina.

Marinelli.

Hvem? forleedt? hvortil?

Orsina.

Ja, jeg gad kysset ham, om det ogsaa var Dem selv Marinelli, der var denne Dievel.

Marinelli.

Grevinde!

Orsina.

Kom her hid! see stivt paa mig; lige ind i Øjnene.

Marinelli.

Du vel!

Orsina.

Beed De nu ikke, hvad jeg tænker?

Marinelli.

Hvorledes kan jeg det?

Orsina.

Har De ingen Deel deri?

Marinelli.

Hvori?

Orsina.

Sværg! — dog nei! sværg ikke, De maatte kun bedrive en Synd mere — dog jo! sværg De kun! hvad gjør en Synd meere eller mindre for den, som dog er fordamt? har De ingen Deel deri?

Marinelli.

De forkrækker mig, Frue Grevinde.

Orsina.

Virkelig? — nu Marinelli! har da Deres gode Hjerte heller ingen Mistanke om noget?

Marinelli.

Hvorom? hvad vil De sige?

Orsina.

Got! — saa vil jeg betroe Dem noget; noget, som hvert Haar paa Deres Hoved skal reise sig ved — Men her, saa tæt ved Døren kunde læt nogen høre os. Kom De her hid; og (hun lægger Fingeren paa Munden) lyd nse til, men tavs, tavs! (hun lægger Munden til Dret, som om hun vilde hvirvle, men skriger overslyde) Prindsen er en Morder!

Marinelli.

Grevinde! Grevinde! — er De reent affindig?

Orsina.

Affindig! ha, ha, ha! (hun leer af fulde Kræfter.) Jeg harielden eller aldrig været saa vel tilfreds med min Forstand, som i dette Dieblis. Det er tilforladeligt, Marinelli — men det bliver mellem os — (sagte) Prindsen er en Morder! Grev Appianis Morder! — det er ikke Kævere, det er Prindsens Handlangere, det er Prindsen, der har ombragt ham.

Marinelli.

Hvorledes kan sig en Affæylighed komme i Deres Mund, i Deres Tanke.

Orsina.

Hvorledes? — ganske naturlig. Med den Emilie Galotti, som er her hos ham, og hvis Brudgom over Hals

Hals og Hoved maatte rulle afsted til den anden Verden — med den samme Emilie Galotti har Prindsen i Morges havt en lang Samtale paa Dominicaner Kirkegaarden; det veed jeg, det har mine Spioner seet. De har ogsaa hørt hvad han talede med hende. Nu gode Herre! er jeg affindig? mig synes at jeg endnu lægger temmelig got sammen, hvad der hører tilsammen — eller er alt dette skeet ved en Slump? Er det ogsaa en Hændelse for Dem? O Marinelli! saa forstaaer De sig ligesaa slet paa Menneskenes Ondskab, som paa Forsynet.

Marinelli.

Grevinde! Deres Tale kunde koste Dem Hovedet.

Orsina.

J seld jeg sagde det til flere? — desto bedre! desto bedre! i Morgen skal jeg raabe det offentlig ud paa Torvet — Og den, der siger mig imod, — den, der siger mig imod, den var Morderens Staldbroder. — Farvel!

(i det hun vil gaae, møder hun den gamle Galotti ved Døren, som kommer hastig ind.)

6. Scene.

Orsina. Marinelli. Odoardo.

Odoardo.

Tilgiv mig, naadige Frue! —

Orsina.

Jeg har intet at tilgive her; thi jeg har intet at tage ilde op — De maae vende sig til denne Herre.

(speegende paa Marinelli.)

Marinelli.

Marinelli.

(Sagte, i det han ser ham.)

Saa! det mangsede kuns endnu; der har vi den Gamle.

Odoardo.

Forlad en Fader, min Herre! der er i den yderste Bestyrrelse, at han gaaer ind uden at mældes.

Orsina.

(som vender om.)

En Fader! Emilies uden Tvivl — Ha! velkommen.

Odoardo.

Der kom mig en Tiener ridendes i Møde, med den Beretning, at mine vare i Fare her omkring. Jeg iilede strax herhid, og man siger mig: at Grev Appiani er bleven saaret; at han er taget til Byen igien, og at min Kone og Datter havde søgt Tilflugt her paa Slottet. Hvor ere de, min Herre? hvor ere de?

Marinelli.

Slaae Dem til Noelighed, Hr. Oberst! der er intet Ondt vederfaret deres Frue og Datter, For skrækkelsen undtagen. De befinde sig begge vel. Prindsen er inde hos dem; jeg vil strax gaae ind og mælde Dem.

Odoardo.

Hvorfor skal jeg mældes? først mældes?

Marinelli.

Af Aarsag — for — for Prindsens Skyld. De veed selv, Hr. Oberst, hvorledes det er sat imellem Prindsen og Dem; De ere just ikke i den beste Forstaaelse. Saa naadig som han end viser sig mod Deres Frue og Datter

Datter, — det er Fruentimmere — saa kunde det maaſtee dog ikke være ham beſeiltigt, at ſee Dem ſaa uformodentlig.

Odoardo.

De har Ret, min Herre! De har Ret.

Marinelli.

Men, naadige Grevinde! — maae jeg ikke førſt have den Ære at følge Dem til Vogns?

Orſina.

Viſt ikke, viſt ikke.

Marinelli.

(tager hende ved Haanden.)

Tillad mig at iagttage min Skyldighed —

Orſina.

Saa ſagte — — jeg fritager Dem for den, min Herre! — Ideligen ſkal De og Deres Ægte gjøre Hofligheder til Skyldigheder, for at kunde behandle ſom ubetydelige Ting, hvad der virkelig er Deres Skyldighed. At mælde denne værdige Mand jo før jo heller, det er Deres Skyldighed.

Marinelli.

Glemmer De, hvad Prindſen ſelv beſalede Dem?

Orſina.

Han kan komme og beſale mig det engang endnu. Jeg venter ham.

Marinelli.

(ſagte til Oberſten, ſom han tager til en Side.)

Min Herre! jeg nødes til at lade Dem blive alleſe hos en Dame — ſom — har — hvis Forſtand —
De

De forstaaer mig. Jeg siger Dem det kun, paa det De kan vide, hvad De skal antage hendes Tale for — der ofte er overmaade selsom. Det beste er, at De aldeles ikke indlader sig med hende.

Odoardo.

Meget vel. — Skynd Dem allene noget, min Herre!

7. Scene.

Orsina. Odoardo.

Orsina.

(Efter en kort Taushed, ved hvilken hun betragter Odoarden med Medynk, og han hende med en flygtig Nysgierlighed.)

Hvad mon han sagde Dem der? ulyksalige Mand!

Odoardo.

(halv sagte og halv hoit.)

Ulyksalige?

Orsina.

Det var sikkert ingen Sandhed; i det mindste ingen af dem, som vente paa Dem.

Odoardo.

Vente paa mig? — Veed jeg ikke allerede nok? — Frue! — men tael kun, tael kun.

Orsina.

De veed slet intet.

Odoardo.

Intet?

Orsina.

Orsina.

Kiere, gode Fader! hvad vilde jeg ikke give til, at De ogsaa var min Fader! — Tilgiv mig! De Ulyksalige hænge sig saa gierne ved hverandre. Jeg skulde troelig deele Smerte og Forbittrelse med Dem.

Odoardo.

Smerte og Forbittrelse? Frue! — Men jeg glemmer — tael De kun..

Orsina.

Derfor det endog var Deres eneste Datter — Deres eneste Barn! — dog, eneste eller ikke; det ulykkelige Barn er stedse det eneste.

Odoardo.

Det ulykkelige? — Frue! — men hvad nytter det at sige noget til hende — dog, ved Gud! saaledes taler ingen affindig.

Orsina.

Affindig? det var altsaa det, han betroede Dem om mig? — Du, nu; det er maaskee ingen af hans groveste Løgne, — Jeg føler selv noget — og troe De mig, troe De mig, at den, som ved visse Ting ikke mister Forstanden den har ingen at miste.

Odoardo.

Hvad skal jeg troe?

Orsina.

Derfor maae De ikke kaste Foragt paa mig! thi De har ogsaa Forstand min gode Gamle! De ogsaa. Det seer jeg i Deres ærverdige og standhaftige Mine.

De

De har ogsaa Forstand, men det koster mig kun et Ord — saa har De ingen.

Odoardo.

Frue! Frue! — jeg har allerede mistet den, førend De siger dette Ord, Dersom De ikke siger mig det snart — sig det — sig det — eller det er ikke sandt — det er ikke sandt, at De er een af de Gode, vores Medlidenhed og Høigtelse saa værdige slags Affindige. De er en almindelig Daare; De har ikke tabt hvad De aldrig har havt.

Orsina.

Giv da noie Agt — hvad veed De, som bilder dem ind at vide alting? At Appiani er saaret? kun saaret? — Appiani er død.

Odoardo.

Død, død? — Ha! det er imod Altsalen. De vilde berøve mig Forstanden, og De brækker mit Hjerte.

Orsina.

Det gaae vi forbi — nu videre — Brudgommen er død, og Bruden — Deres Datter — er værre end død.

Odoardo.

Værre, værre end død? men dog tillige død; thi jeg veed kun eet, som er værre.

Orsina.

Ikke tillige død. Nei, gode Fader! nei — hun lever, hun lever; hun vil nu først ret begynde at leve. Det behageligste Liv, det herligste, deiligste Drømmeliv — saalænge det varer.

Odoardo.

Odoardo.

Det Ord, Frue! det eeneste Ord, der skal berøve mig Forstanden! lad mig faae det snart at høre! Du vil ikke Deres Draabe Gift i en stor Spand. Det eeneste Ord! snart.

Orsina.

Nu vel, stav Dem selv frem! — I Morges talte Prindsen med Deres Datter i Messen; og i Eftermiddag har han hende paa sit Lust — Luststol.

Odoardo.

Talede han med hende i Messen? Prindsen med min Datter?

Orsina.

Saa fortroelig, saa ivrig! det var ingen smaa Ting, der blev aftalt; og det var vel, om det er blev afvejen aftalt, ret vel, om Deres Datter er sløgtet frivillig herhid! De seer selv, at saa var det ingen voldsom som Vortførsel, men kun et lille — lille glubst Mord.

Odoardo.

Det er en Bagvaskelse! en fordamt Bagvaskelse! jeg kender min Datter. Er det et glubst Mord, saa er det og Voldsførsel (han seer sig forbittret om og stamper og suyster) Nu Claudia! kloge Moder! har vi ikke nu Glæde af hende? O den naadige Prinds; o den ganske berønde synderlige Vre!

Orsina.

Virker det, min Gamle! virker det?

Odoardo.

Der staaer jeg nu uden for Røverens Hule — (han staaer Riolen tilbage, og seer at han har ingen Kaarde paa)

Y

Det

Det er Under at jeg ikke af Hastighed lod Hænderne blive tilbage med! (hansøger i Kommerne) Intet; slet intet! Ingensteds.

Orsina.

Ha! Jeg forstaaer; dermed kan jeg tiene Dem! — jeg har bragt een med mig. (huntaer en Dolk frem.) Der, tag! gesvindt! førend nogen seer os. Jeg havde endnu noget — Gift! men Gift er kun for os Fruentimmer, ikke for Mand. Tag den dog! (hun nøder ham Dolken paa) Tag den!

Odoardo.

Jeg takker, jeg takker. Kiere Varn! den der siger, at Du er affindig, den skal faae med mig at bestille.

Orsina.

Put den bort, hurtig! — Man betager mig Veiligheden til at gjøre Brug af den. Dem kan denne Veilighed ikke feile; De benytter sig vist ogsaa af den første, den bedste — dersom De ellers er en Mand. Jeg, jeg er kun et Fruentimmer; men jeg kom hid i det fulde Forsæt — Gamle! vi to kan betro hinanden alle Ting; thi vi ere begge fornærmede, fornærmede af den samme Forfører! — af! dersom De vidste, hvor umagdelig, uudsigelig og ubegribelig jeg er bleven fornærmet af ham, og bliver det endnu: — De kunde, De vilte derover forglemme Deres egne Fornærmelser. — Kiender De mig? Jeg er Orsina, den bedragne, den forladte Orsina. Maaskee forladt, allene for Deres Datters Skyld — dog, hvad kan Deres Datter gjøre for det? — Det vil ikke vare længe førend hun ogsaa bliver forladt —

og saa en anden efter hende, og atter en anden. —
 Ha! (med Hentykkelse) hvilken Himmelsk Forestilling!
 om vi alle, alle vi forladte, forvandlede til Furier, kun-
 de faae ham inellem os, og sønderrive ham, slide Leed
 for Leed, og rage i hans Indvolde efter det Hjerte, som
 den Forræder lovede til enhver, og gav til ingen. Ha!
 det skulde blive en Leeg! det skulde det.

8. Scene.

De Forrige. Claudia Galotti.

Claudia.

(Seer sig om i det hun kommer, og saasnart hun
 seer sin Mand løber hun hen til ham.)

Jeg giettede det! Ak! vor Dødsfæter! vort Forsvar!

Er du der Odoardo? er du der? af deres Tisken og
 deres Miner sluttede jeg det. Hvad skal jeg sige dig,
 dersom Du ikke endnu veed noget? — hvad skal jeg sige
 Dig, dersom Du allerede veed alle Ting? Men vi ere
 uskyldige. Din Datter er uskyldig; jeg er uskyldig.
 Uskyldige i det altsammen.

Odoardo.

(som søger at fatte sig i det han seer hende.)

Godt! godt! vær kun roelig — og svar mig! (til
 Orsina) Ikke Frue, fordi jeg endnu tvivler. — Er Gre-
 ven død?

Claudia.

Ja.

Odoardo.

Er det sandt at Prindsen har i Morges talt med
 Emilie i Messen?

Y 2

Claudia

Claudia.

Ja. Men dersom Du vidste, hvilken Forskrættelse, det forarsagede hende; i hvilken Bestyrtelse hun kom hiet —

Orsina.

Na! har jeg sagt usandt?

Odoardo.

(med en bitter Latter.)

Jeg vilde ikke heller, at De havde! for jeg veed ikke hvor meget!

Orsina.

Er jeg affindig?

Odoardo.

(Gaaer som forvildet frem og tilbage.)

O! endnu er jeg det ikke heller.

Claudia.

Du befalede mig at være roelig, og jeg er det. beste Mand! tør ogsaa jeg — tør jeg bede Dig?

Odoardo.

Hvad vil Du have? er jeg ikke roelig? kan man være roeligere end jeg er? (han tvinger sig) Veed Emilie at Apptani er død?

Claudia.

Hun kan ikke vide det; men jeg er bange, at hun har Mistanke derom, siden han ikke kommer frem.

Odoardo.

Og hun græder og jamrer?

Claudia.

Claudia.

Nu ikke mere. Det er forbi efter hendes Maa-
 skede, som Du selv kiender. Hun er den frygtsofste og
 afstandhaftigste i sit hele Rige. Hun er aldrig Herre
 over de første Indtryk, men efter det mindste Overlæg
 finder hun sig i alle Ting, og bereed paa alle Ting.
 Hun holder Prindsen i saadan en Verbodighed, hun
 taler med ham i en Tone. — See allene til, Odoar-
 do, at vi komme bort-

Odoardo.

Jeg er til Hest; hvad er her ved at gjøre? —
 Dog Frue! De fører jo til Byen?

Orsina.

Ganske vist.

Odoardo.

Vil De vel have den Bevaagenhed og tage
 min Kone med Dem?

Orsina.

Hvorfor ikke? meget gjerne.

Odoardo.

Claudia! dette er Grevinde Orsina. En Dame
 af stor Forstand; min Veninde og Velgjørerinde. Du
 maa følge ind med hende, og strax sende en Bogn ud
 til os. Emilie skal ikke komme mere til Guastalla. Hun
 følger med mig.

Claudia.

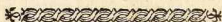
Men — dersom kun — jeg skilles saa nodig fra
 min Barn.

Odoardo.

Bliver ikke Faderen i Nærværelsen? Han kommer
dog vel Prindsen engang i Tale. Ingen Indvending-
ger. Kom naadige Frue! (sagte til Desina.) De skal
spørge fra mig. — Kom Claudia!

(han forer dem ud.)

Ende paa den fjerde Act.

Femte

Femte Act.

I. Scene.

Prindsen. Marinelli.

Marinelli.

Igiennem dette Vindue, naadige Herre! kan De see ham! han gaaer op og need i Due-Gangen — nu dreier han af; han kommer — nei, han vender om igien — ganske enig er han endnu ikke med sig selv; men han er en god Deel roeligere — eller synes at være det; som er os et og det samme — Det er naturligt, at i hvad de to Fruentimmer end har sat ham i Hovedet, saa tør han ikke vove at yttre det. — Som Watterfia hørte, saa skulde hans Kone strax sende ham Bognen ud; thi han kom til Hest. Pas nu kun paa, om han ikke, naar han viser sig for Dem, vil takke underdanigst for den Beskyttelse, Deres Durchlaughtighed har forundt hans Familie ved denne bedrøvelige Hændelse, og udbede sig Deres Naade for sig og sin Datter i Fremtiden; bringe hende ganske roelig til Byen igien, og oppebie der i dybeste Hengivenhed, om det behager Deres Durchlaughtighed at tage videre Deel i hans kiære ulykkelige Pige.

Prindsen.

Men i fald han nu ikke er saa tam? og han vil neppe, neppe være det, jeg kender ham for got —

Dersom han i det høieste dæmper sin Mistanke, indæder sin Forbittrelse; men i Stedet for at bringe Emilie til Byen, tager hende med sig? beholder hende hos sig? eller ogsaa indslutter hende i et Kloster uden for mine Grændser; hvad da?

Marinelli.

Naar Kierligheden frygter, seer den meget langt ud. Visselig! — men han vil dog vel ikke —

Prindsen.

Men naar han nu gjør det, hvad da? hvad hjælper det os da, at den ulykkelige Greve har sat Livet til derover?

Marinelli.

Til hvad Nytte at kaste et sørgeligt Blik til Siden? Seierherren seer idelig frem ad, enten der falder Ven eller Fiende omkring ham. I fald ogsaa! ifald den gamle misundelige Knark vilde gjøre det, Prindsen frygter for, saa, — (pønsende) det gaaer an! jeg har det. Videre end til at ville skal han vist ikke bringe det; sikkert ikke. — Men lad os ikke tabe ham af Sigte. — (gaaer til Vinduet igien.) han havde næsten overrumplet os. Nu kommer han. Lad os endnu gaae af Veien for ham, at jeg først kan sige Prindsen hvad vi har at gjøre, dersom det, vi frygte for, skalde hende.

Prindsen. (truende.)

Gun Marinelli —

Marinelli.

Det uskyldigste af Verden.

2. Scene.

2. Scene.

Odoardo. (allene.)

Her er ingen endnu? — vel! jeg skal blive endnu
 Fødsfindigere. Det er min Lykke — Intet fortjener
 mere Foragt end et opfarende vilde Drengenhoved med
 graa Haar. Det har jeg ogsaa ofte sagt mig selv.
 Og dog lod jeg mig opirre; og af hvem? Af et ja-
 lous; af et ved Jalousie vanvittigt Fruentimmer. Hvad
 har den fornærmede Dyd at bekymre sig om Lastens
 Hevn? jeg skal kun frelse hiin — og din Sag —
 min Søn! min elskede Søn! — jeg har aldrig kunnet
 græde, — og vil nu først ikke lære det — din Sag
 vil der en ganske anden gøre til sin! det er alt nok
 for mig, naar Morderen kun ikke nyder Frugten af sin
 Forbrydelse. Dette blive ham til en større Marter
 end Forbrydelsen! Naar Mættelse og Bæmmelse — nu
 snart vil drive ham fra Lyst til Lyst, saa gid Grindrin-
 gen om ikke at have kunnet styre denne ene Lyst, gøre
 ham Mydelsen af alle de andre bitter. Gid den blodig-
 ge Brudgom hver Nat i Drømme maae føre Bruden
 for hans Seng, og naar han strækker sine vellystige
 Arme ud efter hende, han da med eet maae høre Hæl-
 vedes spottende Latter, og vogne!

3. Scene.

Odoardo. Marinelli.

Marinelli.

Hvor blev De af min Herre? hvor blev De af?

Odoardo.

Odoardo.

Var min Datter her?

Marinelli.

Hun ikke, men Prindsen.

Odoardo.

Han maae forlade mig det! — jeg fulgte Grevinden.

Marinelli.

Nu?

Odoardo.

Den gode Dame!

Marinelli.

Og Deres Frue?

Odoardo.

Tog ind med Grevinden — for strax at sende os Bognen ud. Prindsen tillader vel, at min Datter og jeg maae tøve her saa længe.

Marinelli.

Hvad behøvedes alle de Omstændigheder til? Vilde Prindsen ikke have gjort sig en Fornøielse af, at bringe baa-
de Moder og Datter selv ind i Byen?

Odoardo.

Datteren havde i det mindste maattet frabede sig den Hre.

Marinelli.

Hvi saa?

Odoardo.

Hun skal ikke mere til Guastalla.

Marinelli.

Marinelli.

Ikke? og hvorfor det?

Odoardo.

Greven er død.

Marinelli.

Saa meget mere —

Odoardo.

Hun skal med mig.

Marinelli.

Med Dem?

Odoardo.

Med mig. Jeg siger Dem jo at Greven er død — ifald De ikke veed det endnu. — Hvad har hun nu mere at gjøre i Guastalla? — hun skal med mig.

Marinelli.

Det forstaaer sig, at ingen anden end Faderen kan for fremtiden bestemme Datterens Opholdssted. Kun for det første —

Odoardo.

Hvad for det første?

Marinelli.

Bliver De vel nødt til Hr. Oberst! at tillade, at hun føres til Guastalla.

Odoardo.

Min Datter! føres til Guastalla! og hvorfor?

Marinelli.

Hvorfor? overvei dog —

Odoardo.

Odoardo. (hidtig.)

Overveie! overveie! jeg overveier at her er intet at overveie. Hun maae, hun skal med mig.

Marinelli.

Ei min Herre! — hvad har vi nødige at blive hidfige derover? det kan være at jeg tager feil, at det ikke er nødvendigt, som jeg holder for at være det — det kan Prindsen bestemme om. Prindsen skal stille Erätten — jeg gaaer hen og henter ham.

4. Scene.

Odoardo. (allene.)

Hvordan? — i Ewigheid ikke! — foreskrive mig, hvor hun skal være? — nægte mig hende? — hvem vil det? — hvem tør det? — den, der her tør alt, hvad han vil. Vel! vel! Saa skal han ogsaa faae at see hvad jeg tør; endskjønt jeg ikke torde. Kortsnydede Tyran! med dig tør jeg nok prøve Styrke. Den, der ikke agter Lov, er ligesaa mægtig, som den, der ingen Lov har. Det veed du ikke? Kom an! — Men see nu! — lober nu ikke Vreden atter afsted med Fornuften — Hvad tyges jeg over? Jeg bør jo dog først see det sat i Værk, førend jeg snyser. Hvad pludrer ikke disse Hof-folk! havde jeg dog kun ladet ham pludre ud! havde jeg kun givet mig Tid, at høre Paaskuddet, under hvilket hun skulde bringes til Guastalla! — Saa havde jeg nu havt Tid at belave mig paa et Svar — Dog paa hvilken Forevending skulde der mangle mig et? —
Men

Men skulde det mangle mig; skulde det. — Der kom
mer nogen — var roelig gamle Dreng! var roelig!

5. Scene.

Odoardo. Prindsen. Marinelli.

Prindsen.

O! min kiere, redelige Galotti! der maatte tilbrin-
ge sig sligt, dersom jeg skulde see Dem hos mig; for
ringere Ting gjør De det ikke. Dog! ingen Debrei-
delse.

Odoardo.

Naadige Herre! jeg holder det ved alle Leiligheder
for uanstændigt, at trænge sig ind paa sin Hustru. Den
han kiender, den kalder han, naar han har ham nodig.
Endogsaa nu beder jeg om Forladelse —

Prindsen.

Hvor mange andre ønskede jeg ikke denne stolte
Beskedenhed! — dog til Sagen! De er ventelig be-
gierlig efter at see Deres Datter? hun er i en nye
Uroelighed over saa kierlig en Moders pludselige Vort-
reise — hvad skulde ogsaa denne Vortreise til? Jeg
biede kun efter, at den elskværdige Emilie skulde være
kommen ganske til sig selv igien, for at føre dem beg-
ge i Triumph til Wien. De har forspildt mig det
halve af denne Triumph, men ganske kan jeg ikke lade
mig den betage.

Odoardo.

Det er for stor Naade — Tillad Prinds, at jeg
skaaner mit ulykkelige Varn for de mangfoldige Græm-
melse,

møller, som Ven og Fiende, Medynk og hemmelig Glæde over hendes Vanhæd bereder hende i Guastalla.

Prindsen.

Det var grusomt at berøve hende Venkabs og Medynks søde Græmmelser. Og at de, som Fiendskab og den Ondskabssfulde Glæde kunde forvolde, ikke skal naae hende; det lad mig, min kære Galotti, bære Omhøe for.

Odoardo.

Prinds! den faderlige Kierlighed deeler ikke gierne sin Omhøe — jeg troer at have udfundet det eneste, der stikker sig for min Datter i hendes nærværende Omstændigheder. — Unddragelse fra Verden — Klosteret — saa snart som mueligt.

Prindsen.

Klosteret?

Odoardo.

Og indtil hun kommer der, at græde under sin Faders Opsigt.

Prindsen.

Saa store Skonheder skalde visne i et Kloster! — bør et eneste fælsket Haab gjøre os saa uforsønlige mod Verden? — dog det forstaaer sig selv, at ingen kan sige en Fader noget derimod. Bring De Deres Datter hen, hvor De vil, Galotti.

Odoardo.

(til Marinelli.)

Nu, min Herre!

Marinelli.

Siden De endog selv opfordrer mig —

Odoardo.

Odoardo.

O! aldeles ikke! aldeles ikke!

Prindsen.

Hvad er der imellem Dem?

Odoardo.

Intet naadige Herre! slet intet. Vi tog kun i Betragtning hvilken af os, der havde taget fejl af Dem.

Prindsen.

Hvorledes det? — sig frem Marinelli.

Marinelli.

Det gaaer mig meget nær, at jeg skal lægge Hinder i Veien for min Herres Naade. Men naar Venstreb udkræver, at kalde ham frem som Dommer. —

Prindsen.

Hvilket Venstreb?

Marinelli.

De veed, naadige Herre! hvor høit jeg elskede Grev Appiani; hvor stærkt vore Sieler vare forbundne med hinanden —

Odoardo.

Det veed Prindsen? saa veed han det sikkert ogsaa ganske alene.

Marinelli.

Alf ham selv udnævnt til Hævner —

Odoardo.

De?

Marinelli.

Marinelli.

Spørg kun Deres Frue derom. Marinelli! Navnet Marinelli, var den døende Greves sidste Ord; i en Tone! i en Tone. — Giv denne græsselige Tone idelig maae svæve mig for Øret, dersom jeg ikke anvender alle Ting, for at faae hans Mordere opdagede og straffede.

Prindsen.

De kan giøre Regning paa, at jeg skal hjælpe Dem i kraftigste Maade.

Odoardo.

Og paa mine ivrigste Ønsker — vel, vel, — men nu videre!

Prindsen.

Det er mit Spørgsmaal, Marinelli.

Marinelli.

Man har Mistanke om, at det ikke har været Høvere, der har overfaldet Greven.

Odoardo. (spodsk.)

Nei, virkelig? Skulde det ikke?

Marinelli.

At en Medbeiler har ladet ham rydde af Veien.

Odoardo. (bitter.)

Ei! en Medbeiler?

Marinelli.

Som jeg siger.

Odoardo.

Odoardo.

Nu da! saa gid Himlens Forbandelse hvile over
den lumste Morder-Knekt!

Marinelli.

En Medbeiler! og en yndet Medbeiler —

Odoardo.

Hvordan! En yndet? — Hvad siger De?

Marinelli.

Intet uden hvad Rygtet udbreder.

Odoardo.

En yndet? yndet af min Datter?

Marinelli.

Det er vist ikke saa; det kan ikke være saa; det
aaftaaer jeg endnu stærkere end De — Men med alt
det, naadige Herre! — thi endog den best grundede For-
som veier slet intet i Retsfærdighedens Vægtstaa! —
med alt det kan man dog ikke andet, end tage den dei-
glige Ulykkelige Udseende derover.

Prindsen.

Ja, det er fornødent.

Marinelli.

Og hvor? hvor kan det ske, uden i Snaftalla?

Prindsen.

De har Ret, Marinelli! De har Ret — ja, det
forandrer Sagen, kiere Galotti! ikke saa? De seer
vel —

Odoardo.

O ja! jeg seer — jeg seer, det jeg seer. O Gud, o Gud!

Prindsen.

Hvad feiler Dem? hvad har De imod Dem selv?

Odoardo.

At jeg ikke har seet forud, det jeg nu seer. Det ærgrer mig; og intet videre. Nu ja! hun skal igien til Guastalla. Jeg vil bringe hende til sin Moder, og ikke selv sætte Foden ud af Guastalla, førend hun er frikiendt ved den strengeste Undersøgelse; thi hvem veed, (med en bitter Latter.) hvem veed, om ikke Retsfærdigheden finder det nødvendigt, at have mit Udsigende med.

Marinelli.

Det er meget mueligt. I flige Tilfælde gjør Retsfærdigheden heller for meget end for lidt — derfor frygter jeg endog —

Prindsen.

Hvordan? hvad frygter De for?

Marinelli.

At man for det første ikke kan tilstede Moder og Datter at tale med hinanden.

Odoardo.

Ikke at tale med hinanden?

Marinelli.

At man bliver nødt til at stille Moder og Datter ad.

Odoardo.

Stille Moder og Datter ad?

Marinelli.

Marinelli.

Moder og Datter og Fader. Skal Forhøret blive
fuldkomligt, saa udtræves nødvendig denne Forsigtighed. Og
det gør mig ondt, naadige Herre! at jeg seer mig
tvungen til at gjøre den udtryffelige Paastand, at i det
nærmindste Emilie maae blive særdeeles forvaret.

Odoardo.

Særdeeles forvaret! — Prinds, Prinds! — dog
jo, det bør saa være — det bør saa være. Ganske ret:
Særdeeles forvaret! Ikke saa, Prinds! ikke? — O!
Hvor fin er dog ikke Retsfærdigheden! — Fortræffeligt.
(han griber hastig i den Pemme, han har Dolken i.)

Prindsen.

(som gaaer venlig imod ham.)

Sat Dem, kære Galotti!

Odoardo.

(sagte, i det han tager Haanden tom op igien.)

Det sagde hans Engel.

Prindsen.

De er i Bidsfarelse. De forstaaer ham ikke. De
sigge Dem ved det Ord: forvaret, et Begreb om Ind-
sigtpaarelse og Fængsel.

Odoardo.

Lad mig blive ved denne Forestilling, og saa er jeg
berøvelig.

Prindsen.

Ikke et Ord om Fængsel, Marinelli! Heri kan
Lovens Strænghed og Agten for den umistænkte Dyd
et blive cenige. Dersom Emilie skal særdeeles forvares,
saa veed jeg allerede — det alleranstændigste Sted. Min

Canklers Huus — Ingen Modsigelse, Marinelli! — Der vil jeg selv bringe hende hen, der vil jeg overgive hende til een af de værdigste Damer's Varetægt. Hun skal staae mig inde for hende — De gaaer for vidt, Marinelli, virkelig for vidt, dersom De paastaar mere — Galotti! De kiender jo dog min Cankler Grimaldi og hans Frue?

Odoardo.

Skulde jeg ikke det? jeg kiender endog dette adle Pærs elskværdige Døttre; og hvo kiender ikke dem? (til Marinelli.) Nei, min Herre, sted ikke Deres Minde dertil. Naar Emilie skal forvares, saa maae det være i det mørkeste Fængsel. Paastaar det! jeg beder Dem — Jeg Tøffe med min Bon! jeg gamle Gief! — Jo vist havde den gode Grevinde Ret: Den, der ikke taber Forstanden ved visse Ting, den har ingen at tabe.

Prindsen.

Jeg forstaaer Dem ikke — Kiære Galotti! hvad kan jeg gjøre meere? Lad det blive derved; jeg beder Dem. Jo; hun skal være i Canklerens Huus, jeg selv vil føre hende derhen, og dersom hun ikke bliver begejret der med al optændelig Hviagtelse, saa har min Bon ikke kunnet formaane noget. Vær De ubekymret; det bliver derved! derved bliver det! — Hvad Dem selv angaaer, saa kan De forholde sig deri som De lyster; De kan følge med os til Graustalla; De kan tage tilbage til Sabionetta, alt som De vil; det var latterligt at foreskrive Dem noget. Og nu, kiære Galotti! lev vel, til vi sees igien. Kam, Marinelli! Kloffen et mange.

Odoardo.

Odoardo.

(som har staaet i dybe Tanker.)

Hvordan? — maae jeg da slet ikke faae min Datter i Tale? ikke engang her? — Jeg stikker mig jo i alle Ting, jeg finder alting fortræffeligt. Det er en naturlig Følge, at en Canklers Huns er Dydens Fjendskab. O naadige Herre, bring min Datter for alting derhen, ingen anden Steds. Men jeg vilde dog gierne tale med hende i Forveien. Grevens Død er hende endnu ubekendt; hun vil ikke kunde indsee, hvorfor hun skal skilles fra sine Forældre. At aabenbare hende hiint paa en lempelig Maade; at gjøre hende roelig i Henseende til Skilsmisken — maae jeg, naadige Herre! maae jeg faae hende i Tale?

Prindsen.

Saa kom da og følg med —

Odoardo.

O! Datteren kan dog vel gaae til Faderen — herunder fire Dine kan alting snart blive afgjort. Send mig hende kun hid, naadige Herre!

Prindsen.

Ogsaa det! — O Galotti! gib De vilde være min Ven, min Vedsager og min Fader!

6. Scene.

Odoardo.

(allene, og seer noget efter ham.)

Hvorfor ikke det? — hiertelig gierne — ha, ha, ha — (han seer sig vildt omkring.) hvem leer der? —

Ved Gud! jeg troer det var mig selv — Ja ret saa! lystig, lystig! Leegen er snart ude, enten paa den eene eller paa den anden Maade — Men — dersom hun var eenig med ham! dersom det var det sædvanlige Abespil! dersom hun ikke var det værd, jeg vil gjøre for hende — gjøre for hende! hvad vil jeg da gjøre for hende? — har jeg Hierte til at sige mig det? — Vel tænker Jeg paa noget — men det kan ogsaa kun tænkes. Grusomt! affied, affied! jeg vil ikke oppebie hende. Nei! (han seer op til Himmelen.) den, der har ustyldig styrket hende i denne Afgrund, den kan drage hende ud af den. Hvad bruger han min Haand dertil? Afsted! (han vil gaae, men seer Emilie komme.) Det er for alldig. Han vil bruge min Haand. Ja, han vil.

7. Scene.

Odoardo. Emilie.

Emilie.

Hvordan? De er her, min Fader, og allene? min Moder er her ikke? Greven er her ikke? Og De er saa uroelig, min Fader?

Odoardo.

Og Du er saa roelig, min Datter?

Emilie.

Hvorfor ikke det, min Fader? thi enten har jeg tabt alting eller slet intet. At være roelig eller nødes til at være det, kommer det ikke ud paa eet?

Odoardo.

Odoardo.

Men hvilken af Deelene forestiller Du Dig?

Emilie.

Alt alting er tabt, og at vi vel nødes til at være roelige, min Fader.

Odoardo.

Og Du, min Datter, Du kunde være roelig, fordi Du nødes til at være det? — Hvad er Du? et Fruentimmer, og min Datter? og skulde Manden og Faderen da skamme sig for Dig? Men siig engang, hvad Du forstaaer under at have tabt alting? Er det Grevens Død?

Emilie.

Og Marsagen til hans Død, Marsagen. Al, min Fader! saa er det da sandt? saa er den heele græffelige H's historie sand, som jeg har læst i min Moders vilde og vaade Dine? hvor er min Moder? hvor er hun bleven af, min Fader?

Odoardo.

For i Veien — — dersom vi ellers komme efter hende.

Emilie.

Jo før jo heller; thi naar Greven er død, naar det er Marsagen til hans Død — det, det — hvad vil vi da efter? Lad os flye, min Fader!

Odoardo.

Flye! — Hvad Nød var der da? — Du er — Du bliver i Din Moders Hænder.

Emilie.

Jeg bliver i hans Hænder?

Odoardo.

Og det allene; uden Din Moder, uden mig.

Emilie.

Jeg allene i hans Hænder! Aldrig, min Fader! eller ogsaa De er ikke min Fader — Jeg allene i hans Hænder! Godt; lad mig kun blive det, lad mig kun — jeg vil see, hvem der skal holde mig — hvem der kan tvinge mig — hvad det er for et Menneske, der kan tvinge et andet.

Odoardo.

Jeg meente Du var roelig, min Datter.

Emilie.

Det er jeg ogsaa. Men hvad kalder De at være roelig? at lægge Hænderne i Skædet? at lide det man ikke skal? at taale det man ikke burde?

Odoardo.

Ja! naar Du tænker saaledes, min Datter! — Kom hid, lad mig omfavne Dig; jeg har altid sagt: Naturen vilde danne Gruentimmeret til sit Mesterstykke; men den greeb feil af Leeret, den tog det for fint; i øvrigt er alting bedre paa jer end os. Ja, dersom Roelighed bestaaer deri, saa har jeg faaet min igien! Lad mig omfavne Dig, min Datter! Tænk kun, under Forrevending af Rettens Undersøgning — O det fordomte Abespil! — river han Dig af mine Arme og bringer Dig til Grimaldis.

Emilie.

Emilie.

River mig! bringer mig! — vil rive mig, vil
d bringe mig! vil! vil! ligesom vi ingen Billie havde
n min Fader!

Odoardo.

Jeg blev ogsaa saa rasende, at jeg alt greb efter
s denne Dolk, (han taer den frem.) for at stode den igien:
n nem Hiertet paa een af dem — paa dem begge. —

Emilie.

For Himlens Skyld gior ikke det, min Fader!
2 Dette Liv er alt, hvad den Læstefulde har. — Giv mig,
3 giv mig denne Dolk, min Fader.

Odoardo.

Barn! det er ingen Haarnaal.

Emilie.

Saa kan Haarnaalen blive en Dolk! — det er det
a) samme.

Odoardo.

Hvordan! er det kommen dertil? nei, nei, besind
2 Dig — Du har ogsaa kun et Liv at miste.

Emilie.

Og kun en Ufkyldighed.

Odoardo.

Over hvilken Vold intet formaaer.

Emilie.

Men vel Forførelse. Vold! Vold! hvem kan ikke trodse Vold? Det der kaldes Vold, er intet. Forførelsen er den virkelige Vold. Jeg har Blod min Fader! ligesaa fuldt af Ungdoms Varme, som en andens. Mine Sandser ere Sandser. Jeg staaer ikke inde for det mindste, jeg lover ikke for det mindste. Jeg kender Grimaldis Huus, det er Glædens Huus. Jeg var der een Time, under min Moders Opsyn, og der optraadte saa mange uroelge Bevægelser i min Siel, som Religionens strengeste Øvelser neppe kunde dæmpe i hele Uger. Religionens! og hvilken Religions! For at undgå et Onde, ikke værre end det jeg trues med, styrtede Tusende sig i Havet og ere Helgene — giv mig, min Fader! giv mig denne Dolk.

Odoardo.

Og dersom Du kender denne Dolk!

Emilie.

Endskönt jeg ikke kender den! — En ukendt Ven, er ligesuldt Ven. Giv mig den, min Fader, giv mig den.

Odoardo.

Om jeg nu gav Dig den! — det!

(han giver hende den.)

Emilie.

Og der!

(hun vil stikke den i Brystet, men han river den af hendes Haand.)

Odoardo.

Odoardo.

Se hvor rast! — nei, det er ikke for din Haand.

Emilia.

Det er sandt, med en Haarnaal skal jeg — (hun griber med Haanden efter en Naal og faaer Rosen) Du her endnu? — bort med dig! — du stikker dig ikke i Haaret paa saadan een — som min Fader vil have at jeg skal blive.

Odoardo.

O! min Datter!

Emilie.

O! min Fader! om jeg kunde giætte Deres Tanker? — Dog nei; det vil De heller ikke, thi hvorfor skulde De da tøve? (med Bitterhed i det hun river Bladene af Rosen.) Fordum fandtes der Fædre, som igiennemborede deres Døttres Barm, for at befrie dem fra Skiendsel — og derved gav dem anden Gang Livet; men slige Gierninger skedde kun fordum, de Fædre findes ikke mere.

Odoardo.

Jo, min Datter, jo, — (i det han stikker hende.) Gud! hvad har jeg gjort? (hun segner og han holder hende i sine Arme.)

Emilie.

Brækket Rosen, førend Stormvindene rev Bladene af. Lad mig kysse den — denne faderlige Haand. —

8. Scene.

8. Scene.

De Forrige. Prindsen. Marinelli.

Prindsen.

(i det han kommer ind.)

Hvad er det? er Emilie ikke vel?

Odoardo.

Meget vel, meget vel.

Prindsen.

(i det han kommer nærmere.)

Hvad seer jeg! O Forsærdelse!

Marinelli.

Jeg Ulyksalige!

Prindsen.

Gruesomme Fader! hvad har De gjort?

Odoardo.

Brekket Rosen førend Stormvindene reev Bladene af. — Var det ikke saa min Datter?

Emilie.

Ikke De min Fader! — jeg selv, jeg selv.

Odoardo.

Nei ikke Du min Datter, ikke Du! forlad ikke
Verden

Verden med en Usandhed paa Læberne. Ikke Du, min
Datter, men Din Fader; Din ulykkelige Fader.

Emilie.

Ik! — min Fader! — (hun dør og han lægger
hende sagte paa Jorden.)

Odoardo.

Har hen i Fred! — Du vel Prinds! behager hun
Dem endnu? frister hun endnu Deres Begierlighed,
og svømmende i dette Blod, der raaber om Hævn over
Dem? (efter nogen Tausched.) De venter vel, hvad En-
den skal blive paa alt dette? De venter vel, at jeg skal
vende denne Dolk imod min egen Darm, for at fuld-
bende min Gierning som et afsmageligt Sørgespil? — De
bedrager Dem. Her! (han kaster Dolken for hans Fædder.)
Her ligger det blodige Vidne om min Forbrydelse! Jeg
gaaer hen at overgive mig selv til Gangselet. Jeg
gaaer og venter efter Dem som Dommer, og hidset ven-
ter jeg Dem for alles vores Dommer.

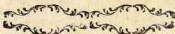
Prindsen.

(efter at have i nogen Tid betragtet Emilie
med Forfækkelse og Fortvivlelse
til Marinelli.)

Der! tag den op — nu! Du berænker Dig? —
Uendelige! (han river ham Dolken, han har taget op, af Haan-
den.) Nei! Det Blod maae ikke blandes med dette! —
Gaae, og skul Dig for ævig! — Gaae! siger jeg —
O Gud,

O Gud, O Gud! Er det da til saa manges Ulykke
ikke nok, at Hyrster ere Menneſker; maae da endogsaa
Dievle paatage ſig Skikkelse af Deres Venner?

Ende.

P a g e n.

Comoedie i een Act.

9 Efter Hr. Engels Indfke Original oversat for
den Danske Skueplads.

Personerne:

Syrsten af ***

Frue Detmund.

Jandrik Detmund, hendes ældste Søn.

Pagen, hendes yngste Søn.

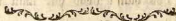
Capitainen ***, hendes Broder.

Directeuren ved det sysselige Gymnasium.

En Kammertiener.

(Handlingen forestilles i et Forgemaak. Igiennem tvende
aaabne Dersioie seer man ind i et Cabinet, i hvilket der staaer
en Seltfeng. Paa en Labouret for ved Sengen staaer en bræn-
dende Lampe og et Uhr.)

I. Scene.

Fyrsten. (ligger næsten ganske paaflødt, med en
Kappe kastet over sig, paa Seltfengen.)

Pagen. (siddet i en Sænestoel i Forgemaaket og
sover.)

Fyrsten. (vaagner.)

Det kalder jeg at sove! Himlen skee Tak for Frie-
den! Nu kan man sove igien uden at vækkes
af Vekyringer og Tummel. (han seer paa Uhret.) Klok-
ken er to! Kuns to! Den maae være mere. — Jeg har
lagt længere. — (han kalder) Page kom hid!

Pagen.

(springer op, men falder tilbage igien.)

Hei! hei! — paa Diebtiket! — strap!

Fyrsten.

Er der ingen? Svarer ingen?

Ne

Pagen.

Pagen.

(vender sig i Stolen og siger mumlende.)

Jeg er nu først — ganske nyssens — jeg har jo
saa lidt —

Fyrsten.

Nogen taler der dog. Hvem er da det? (idet
han dreier Skjermen fra Lampen og seer derhen) Ak er det
umuligt? det Varn! Mon han har skullet vaage hos
mig, eller jeg hos ham? hvad har man vel tænkt?

Pagen.

(som er kommet op og guider Vinene.)

Naadigste Herre!

Fyrsten.

Kom, kom, Lille! Muntre Dig op! — tag Dit
Uhr frem. Det, jeg har her, er udløbet.

Pagen.

(som holder sig ved Armen af Stolen, og nisser.)

Hvorledes? — Hvad for noget, naadigste Herre?

Fyrsten. (leende.)

Du sover jo endnu og aisd den latterligste Figur
af Verden. Jeg gad have Dig saaledes maler. Uhrer,
dit Uhr skal Du tage op; Du skal see efter, hvad
Kloffen er.

Pagen.

(som nærmer sig ham langsom.)

Uhrer, naadigste Herre? — O forlad mig, jeg
har ingen.

Fyrsten.

Du Drømmer. Skulde Du ingen Uhr have?

Pagen.

Pagen.

Jeg har endnu aldrig haft et.

Fyrsten.

Aldrig? Det er stærkt — Din Fader sender Dig
hvid uden at give Dig det Nødvendige med, det ene-
ste, som Du behøver til min Opvartning.

Pagen.

Ja, havde jeg kun endnu en Fader!

Fyrsten.

Du har da ingen meere?

Pagen.

Han var død, førend jeg blev fød; jeg har aldrig
set ham.

Fyrsten.

Du arme Dreng! Men saa kunde jo dog Din
Moder eller Din Formynder —

Pagen.

Min Moder! naadigste Herre? Al! De veed ikke
det. Hun er saa ulykkelig! saa fattig! Hun har an-
vendt det sidste hun havde paa mig, men der blev in-
det tilovers til et Uhr. Min Formynder sagde nok,
at jeg bragte et. (gabendende.) Men han har endnu in-
ggen skaffet mig.

Fyrsten.

Hvem er Din Formynder?

Pagen.

Min Morbroder, naadigste Herre.

Fyrsten. (smilende.)

Meget vel, men der ere mange Mordbrodre til i Verden Hvem er alsaar Din?

Pagen.

Jeg troer, han er her Capitain ved Garden. Han har Vagt i Dag.

Fyrsten.

Aa ja; nu husker jeg det. Det er just af hans Haender at jeg har faaet dig. (giver ham Lyset.) Der Lille, hold fast! I det Cabinet, der til Siden, maae der hængte to Uhre under Speilet; bring mig det, som hænger paa den høire Side, men tag dig vel vare med Lyset.

Pagen. (gaaer.)

Ja naadigste Herre!

2. Scene.

Fyrsten. (allene.)

Det er en god Dreng, saa oprigtig, saa venlig, saa dristig! Jeg troer, at dersom der vare Hemmeligheder i hans lille Hierte, saa skulde jeg faae dem udlokkede allesammen. O at der var en Mand til som dette Barn, og at den Mand var min Ven! hvilken Begiering! jeg drømmer nok! Nei, Skiebneen har forundt Fyrsterne saa mange smaa Ufsaligheder, at det var ubilligt ogsaa at bevilge dem den største. Det er kun Skade at det Barn er mig for lille. Jeg kan ingen Nytte have af det. Jeg maae sende det tilbage til Moderen.

3. Scene.

3. Scene.

Fyrsten. Pagen.

Pagen.

(med Uhret og Lysen.)

Klokken er strax fem naadigste Herre!

Fyrsten.

Utsaa strax Dag — det tænkte jeg nok. (Han tager
Uhret fra ham.) Men er dette det Uhr, som jeg sagde dig,
der, som hængte paa høire Side?

Pagen.

Er det ikke? jeg troede det dog.

Fyrsten.

Og om det ogsaa var det, Lille, saa havde Du
dog taget det Andet, dersom Du havde kiendt Din egen
Fordeel. Dette er besat med Brillanter — til hvad
Nytte var det for et Varn? Eller har Du maaskee
kiendt Din Fordeel alt for vel? Er det gaet Dig som
mange andre, der tabe alting, fordi de vilde vinde for
meget?

Pagen.

Hvorledes det? Jeg forstaaer Dem ikke.

Fyrsten.

Saa maae jeg tale tydeligere. Du veed jo dog,
hvad der er høire og venstre?

Pagen.

(betænker sig og seer paa sine Hænder.)

Høire og venstre naadigste Herre?

Fyrsten.

(Liggende Haanden paa hans Skulder.)

Gaae, gaae, gode Dreng! Du veed maaskee endnu ligesaa lidet at gjøre Forskiel derpaa, som paa godt og ondt. Og gid Du aldrig maatte lære den Forskiel! Men løb nu hen, og kald mig paa din Morbroder, Capitainen. Han skal komme herind, herind ved min Seng. Siig ham det.

4. Scene.

Fyrsten. (allene.)

Meget uskyldig, meget elskværdig! men saa meget for maae han herfra. Hoffet, siger man, er Forsørelses Opholdssted; og jeg kan ingenlunde tilstede, at han bliver forført. Men han skal bort? Hvorhen? dersom Moderen er saa fattig, som han gjør hende, saa overmaade fattig, at hun ikke kan opdrage Barnet. — det maae jeg vide — Det maae Capitainen forklare mig næriere.

5. Scene.

Fyrsten. Pagen.

Pagen.

Han kommer naadigste Herre.

Fyrsten.

Nu! hvorledes er det? hvad fattes Dig? Du taler i saa flynkende en Tone, er Du træt endnu?

Pagen.

Åa ja, en lille Smule.

Fyr-

Fyrsten.

Naar det ikke er andet! saa kast Dig igien i Din Stool. Jeg har været Barn saavel som Du, jeg veed, hvor sød Sovnen smager i den Alder. Sæt Dia til at sove, siger jeg, jeg tillader Dig det. (Medens Pagen gaar hen og sætter sig.) Tænkte jeg det ikke, han lader sig det ikke lige forgieves.

6. Scene.

Capitainen. Fyrsten. Pagen (sovende.)

Capitainen.

Naadigste Herre!

Fyrsten.

Kom hid, Hr. Capitain! Hvad tykkes Dem om det lille Sendebud, som var hos Dem? hvortil mener De vel at jeg skulde kunne bruge ham? til Opvartning. —

Capitainen.

(trækker paa Skuldrene.)

Jeg tilstaaer han er vel lille —

Fyrsten.

Eller til et Sendebud? til at ride?

Capitainen.

Jeg frygter, at han ikke kom tilbage.

Fyrsten.

Eller til at vaage hos mig om Natten?

Capitainen. (smilende.)

Nu, ja — dersom Fyrsten selv kun sov vel —

Fyrsten.

Hvortil altsaa, Hr. Capitain? til intet, det er siensynliot. Men Deres Tanke var vel heller ikke, at han skulde være mig, men jeg ham til Nytte. De vilde hjælpe ham her til Opdragelse. De sagde mig noget om Moderens Fattigdom, men er hun da virkelig saa fattig.

Capitainen.

(Liggende Haanden paa Brystet.)

Ja virkelig, naadigste Herre, virkelig.

Fyrsten.

Og blevet det? hvorved?

Capitainen.

Ved den samme Krig, som har gjort andre rige — Godset var vel aldrig ganske frie for Gield, men for nærværende Tid er det reent i fremmede Hænder. Alting er afbrændt, udplyndret, i Bund og Grund nedrevet, ikke engang en Tagsteen hører hende mere til. Til disse Ulykker komme endnu Processer, som følge Krigen i Hælene, ligesom Pesten Dyr-Tid; og førend der falder Dom i dem, maae Børn og Børnebørn omkomme! Hendes største Lykke er at Børnene ere forsynede; den yngste er hos Dem naadigste Herre, og den ældste er Gændrik i Gården; hun slaaer sig selv igiennem, som hun kan.

Fyrsten.

Formodentlig meget kummerlig?

Capitainen.

De har giattet det, naadigste Herre; hun lever i en usel Hytte, eensom og forladt, jeg er hendes Broder

hæder og kommer aldrig til hende, det vilde gaae mig alle
 for nær, at see den Dnt.

Fyrsten.

De er hendes Broder?

Capitainen.

Desværre, naadigste Herre —

Fyrsten. (foragteligen.)

Desværre? Og kommer aldrig til hende? Jeg for-
 staaer Dem, Hr. Capitain, De vilde kun skamme sig ved
 hendes kummerlige Vilkaar, og røres De over dem,
 saa sættes De i Omkostninger — (Capitainen bliver skam-
 fuld.) Hvad hedder Deres Søster.

Capitainen.

von Detmund.

Fyrsten. (pønsende.)

von Detmund? von Detmund? Stod der ikke en
 Major Detmund under mine Tropper?

Capitainen.

Ganske rigtig, naadigste Herre!

Fyrsten.

Og som blev i den første Campagne?

Capitainen.

Ja, det var Hændriksen og denne Lilles Fader.
 Det var en brav Mand, han løb op af en Storm-
 Stige, som om han gik til en Dands; han havde Hjer-
 te som en Love.

Fyrsten.

Og som et Menneske, det siger endnu mere, Hr. Capitain. Jeg husker ham ganske nøie, og jeg ønskede —

Capitainen.

(gaaer et Skridt nærmere.)

Hvad ønsker min naadigste Herre!

Fyrsten.

At tale med hans Enke.

Capitainen.

Det kan lade sig gjøre i Dieblisset. Hun er her.

Fyrsten.

Er hun her? Skik Bud til hende, Hr. Capitain. Saa snart hun er oppe, skal hun komme hid. Jeg vil see hende og give hende Brevet tilbage.

Capitainen. (bedende.)

Naadigste Herre!

Fyrsten.

Men det behøves ikke at siges hende. Besorg nu det.

7. Scene.

Fyrsten. Pagen. (sovende.)

Fyrsten.

Saa fattig, og ved Krigen! hvor megen Elendighed foraaarsager ikke Krigen! hvor mange Familier sukke ikke over den! — Men det er godt, at det er over den

den og ikke over mig, at de skulle. Jeg tog Deel i
 den af Nødvendighed, og ikke af Tilbøielighed. (Han
 staaer op.) Ud af Sengen, det er Dag. Freden fører
 ogsaa sit Onde med sig. Den gjør velslystig og lad.
 (Efter at han har gaaet et par Gange op og ned, bliver han staa-
 ende ved den Stool, i hvilket Barner sover.) En yndig Dreng!
 Hvor roelig! hvor tryk han ligger der. Han forestiller
 sig, at han er i en Vens Huus, som han ikke har no-
 gis at gjøre Omstændigheder med. Det er den rene
 Natur. (han gaaer op og need igien) Hans Moder — Men
 i Sandhed slægter hun sin Broder paa, saa gad jeg ikke
 gjort meget for hende. Jeg maae fritte hende ud. Jeg
 maae sætte hende paa Prøve, og saa — saa har jeg end-
 nu god Tid til at fatte min endelige Slutning. (han
 holder sig til Ryggen af Stolen, og i det han betragter Barner
 med Behag, bliver han vaer, at der stikker et Papiir frem af hans
 omme.) Hvad er det? Et Brev som det synes. (han
 tager det og læser Underkriften.

" Din bestandig troe og kjerlige Moder von Det-
 " mund. "

Ha! fra hans Moder! Om jeg læste det? Det er mig
 umagtpaaliggende at kiende hendes Tænkemaade. Mod
 Barner har hun ingen Forstillelse brugt. Jeg vil læse det.

Min kjereste Moris!

" I hvor megen Nøie det end koster Dig at skri-
 " ve, saa har Du dog ikke glemt min Bøn til Dig,
 " men har endog skrevet meer end jeg bad Dig om.
 " Jeg anseer det, som et Beviis paa Din Kierlig-
 " hed og omfarner Dig for bet. Du skriver, at
 " Du er bleven fyrsten forestillet; at han har havt
 " den Naade at antage Dig; at han er den beste,
 " den

" den venligste Herre, og at Du elsker ham af mig? " Hiertet. "

(han betragter ham.) Virkelig? Skriver Du det, Lise? Nu, saa er det min Pligt at elske Dig igen, og at give Dig Prover derpaa.

" Du har største Anrsag dertil, mit Barn! thi

" hvad vilde vel uden hans Bistand Din Skiebne

" blive i Verden? Du er ikke allene Faderløs, men

" endog Moderløs, endskjont Din Moder er i

" Live; thi Lykken har berøvet mig Evnen til at

" opfylde min Pligt imod Dig. Dette var stedse

" den haardeste, den smerteligste af alle mine Lidels-

" ser. Jeg holder Stand imod alle Ulykker, saa

" længe jeg kun tænkte paa mig; men Taarerne slog

" de først, naar jeg saae paa Dig. "

Stor Omhed, stor Høielse, som det lader. Og dersom hun kun er lige saa god en Kone som hun er Moder — dog hvorfor ikke? — hun er det.

" Saa gierne som jeg endog vilde, saa kan jeg ikke

" selv lede Dig paa Lyksalighedens Vej: Jeg maae

" blive staaende langt fra Dig; men med al den

" Kraft, som Kierligheden forlener mig, skal jeg raa-

" be efter Dig, saa længe mit Haab kan trænge

" til Dig, for at bede Dig, aldrig at vige fra den

" rette Bane. — Elskeligste Barn! Vær ideligen det-

" te Brev hos Dig, med den samme Lydighed,

" som Du stedse har vist mig. "

(han seer til Drengen.) Han var lydig. Han har ærlig gjort det.

" Og naar Du vil overtræde Dine Pligter,, naar

" Du vil handle imod De Førmaninger, som jeg

" gav

" gav Dig med De sidste Lærere og det sidste
 " Afskeds-Brev — O da, mit Varn! da husk
 " paa dette Brev, og læs dette igiennem. Husk
 " paa en Moder, som kender ingen anden Glæ-
 " de i sin Eensomhed, end det Haab, Du giver
 " hende. „

Engen anden? Har han ikke en Broder?

" Forestil Dig, at Kummeren, Du forarsagede
 " hende, vilde bringe hende i Graven, og at Du
 " vilde brække det Hjerte, som elsker Dig høiest
 " paa Jorden. „

Hun soler hans Fare. Og hun har største Ret; thi
 han er i Fare. Og kunde hun vove det? kunde hun
 fatte den Slutning?

" Jeg skriver dette i ingen Maade af Mistillid
 " til Dig. Dit Forhold har ingen Årsag givet
 " mig dertil. Nei mit Varn, Du har seet de
 " Lærere, Din Broder har afpresset mig; Du vil
 " vist aldrig forvolde mig den Græmmelse, som
 " han har gjort mig. „

Den sidste altsaa Hendriken! — hvorledes skal man
 komme videre efter det?

" Du var steds god, lydig og sønlig sønder; det
 " Vidnesbyrd giver jeg dig med Glædes Lærere.
 " — hold ved som Du har begyndt og bliv en
 " retskaffen Mand, saa har Du ikke længere en
 " fattig og ulykkelig Moder; men en rrig og lyk-
 " kelig Moder. „

Meget vel. Hun staaer mig an. Det synes at Ulyk-
 ken har epbøiet hende, i Stedet for at nedtrykke hende.

" I Slutningen af Dit Brev, skriver Du: at
 " alle

" at alle dine Kamerater har Uhre, jeg kan mer-
 " ke paa Dig, hvor stor Lyst Du har til et,
 " men Du bryder det af, og undertrykker dit On-
 " ske. For denne Beskedenheds Skyld gaaer det
 " mig meget stærkere til Hjerter, at jeg ikke skal
 " kunde opfylde det. Men tilgiv mig mit Varn!
 " Jeg kan ikke. Det er nu af den yderste Nød-
 " vendighed for mig at gjøre en Reise til Hoved-
 " staden, og det vil koste mig det lidet, jeg endnu
 " har. Men lad først denne Udgiwt være bestrit-
 " det, og saa vil jeg indskrænke mig paa det nøie-
 " ste, jeg vil nægte mig selv alleting, for, om det
 " er mueligt, at opfylde Dit Ønske. Alts. hvad
 " der staaer i min Magt, det vil jeg gjøre for
 " min Yndling, paa det at det aldrig skal men-
 " ham paa Opmuntring til Dyd og Lydighed.
 " Jeg seer Dig nu med det første og er. „

Kortreffelige Kone! Jeg vil vise min Gemahl dette
 Brev, og derfor beholde det hos mig — Dog nei!
 det er Varnets hele Rigdom. (han putter det i samme
 Lomme) Hvor sødt han sover endnu! Man siger: at
 Himlen stienker sine Børn Deres Lykke i Søvn; og
 hos ham treffer det ind. Hans Lykke er giort. (han
 tager ham ved Haanden) Lille! Lille! (han vaagner og seer
 nogen Tid med stive Bine paa Fyrsten og Fyrsten paa ham) I
 Sandhed! det er moersomt. Kom, Lille! muntre Dig
 op! det er hoi lys Dag, og Du kan ikke længere sove
 her. Staae op.

Vagen.

(reiser sig langsom.)

Ja naadigste Herre!

Fyrsten.

Fyrsten.

Du har endnu Dinene sulde af Søvn. Gaae ind
i Cabinettet. Sluk Lampen ud. Luk nu Dørene til.
Gaae nu ind i det, hvor Uhrene hang. Smuk hurtigt
— Nei, nei! ikke i det, i det ander. Snart kom her-
skid. Kom tilbage. Gensindt. Na! er Du nu munter?

Pagen.

O ja, naadigste Herre!

Fyrsten.

Siig mig eengang; thi jeg holder dig for en flit-
tig Dreng, og som er kommen vidt; kan Du allerede
skrive Breve.

Pagen.

O naar jeg vil — jeg har alt skrevet hele to.

Fyrsten.

Til hvem? formodentlig til Din Moder?

Pagen.

(meget ventlig.)

Til min Moder, naadigste Herre!

Fyrsten.

Gleden spiller i dine Dine, naar jeg taler om
hende. (sagte.) Hvor de elste hinanden, fordi de ere
sattige. Men er Din Moder da saadan en god Kone?

Pagen.

(tager Fyrstens Haand med begge sine.)

Sa; hende skulde De kiende!

Fyrsten.

Det kommer jeg til, Pille!

Pagen.

Vagen.

Hun er saa from, saa god —

Fyrsten.

Saa vilde jeg allene ønske, at hun ogsaa havde gode Sønner. — Men der siges, at Jænderiken ikke er af de bedste; men Du —

Vagen.

(Rystende paa Hovedet.)

Ak! Jænderiken, Jænderiken!

Fyrsten.

Man siger virkelig, at han har voldt hende megen Grammelse. Er det sandt?

Vagen.

Ei! ja, naadigste Herre! Men man har forbudt mig at tale derom, dersom Obersten fik det at vide — (fortrøelig) O det er en haard, hæslig Mand den Oberst.

Fyrsten.

(Løstende Haanden.)

Ei bevare os! Han maae ikke vide det mindste om det. Men hvad er da sket? hvad — har det været?

Vagen.

Alleshaande! jeg veed ikke selv ret hvad! — saa meget veed jeg, at min Moder jamrede sig meget derover; og at hun allerede eengang har blottet sig for alle Ting, for i Tide at faae det undertrykket. (han gaaer ganske tæt hen til ham og siger sagte) Hun sagde: at han havde kunnet blive ulykkelig, og komme af Tienesten.

Fyrsten.

Fyrsten.

Al Tieneften? Er hvordan det?

Vagen.

Ja, det kan jeg ikke sige, naadigste Herre?

Fyrsten.

Til mig nok! Hvorfor ikke det?

Vagen.

Man har ikke sagt det til mig selv.

Fyrsten. (smilende.)

Saa har man gjort meget klogt. Det er da noget ganske andet. For altsaa at komme til Dig igien; Du havde for intet Uhr. Har Du vel skrevet Din Moder til om et?

Vagen.

En eneste Gang, men ikke siden.

Fyrsten.

Jeg begriber det; ganske sikkert har hun sat Dig til at reise derfor.

Vagen.

Na nei, naadigste Herre. Hun skriver, at for at spare et sammen til mig, saa vil hun behjælpe sig, og hun behjælper sig desuden jammerlig nok. O det angaaer mig alt for nær.

Fyrsten.

Det bør ogsaa gaae Dig nær. En god Son maa ikke volde sin Moder nye Bekymringer; han skal søge snarlig at kunde hjælpe hende — og et Uhr — Er det alene om et Uhr at gjøre, det kunde jo dog vel

saars alligevel. (han tager en Pungop.) See her, lille Moris! her hoc jeg sparet 12 Dukater, som jeg kunde forære bort, og jeg vil giøre en Foræring af dem. Hold Haanden frem.

(Barnet holder Haanden frem, og Fyrsten tæller.)

Vagen.

Skal jeg have dem, naadigste Herre!

Fyrsten.

Det forstaaer sig. Men siig! hvad vil Du nu giøre med de Penge?

Vagen. (glad.)

Kunde jeg ikke faae et Uhr for Dem?

Fyrsten.

O ja; ret et deiligt Uhr — gjort i mit Land, og London skrevet paa det; men — naar vi ret betænker det — saa bruger Du ingen. Jeg har jo selv Uhre nok. — (Imedens Fyrsten siger det, som følger, seer Vagen meget næie paa ham.) Var jeg i Dit Sted, saa vidste jeg nok hvad jeg gjorde. Jeg anvendte disse Penge til et ganske andet og langt bedre Brug — Dog det beroer paa Dig selv, ligesom Du vil. Nu gaaer jeg ind for at klæde mig paa. Bliv Da her, til jeg kommer igien.

Vagen.

(gaaer efter ham.)

Naadigste Herre.

Fyrsten.

Hvad vil Du? hvad behager?

Vagen.

Pagen.

Min Moder er her. Hun reiser bort i Morgen
 aften, og jeg vilde dog saa gjerne tage Afsked med hen-
 ne. (Smigrende) Maae jeg? tillader De mig det?

Fyrsten.

Nei, lille Ven! denne Gang skal Din Moder kom-
 me herhid. Hun skal komme til Dig. Kun Taal-
 smodighed!

8. Scene.

Pagen. (allene.)

Komme herhid! til mig? hvordan kan det være?
 Men kan det ikke være mig det samme? Naar hun
 kommer! Een, to, tre. (han tæller sagte til 12.) Tolv
 Ducater til et Uhr! O Himmel! hvor er jeg ikke glad!
 Mig synes allerede, at jeg har Uhret, at jeg hører det
 gaae, at jeg trækker det op. — Men — hvad sagde
 Fyrsten? han vidste nok, hvad han vilde gjøre, naar
 han var i mit Sted? Hvad da? Ja han, han som
 har et Uhr i hver Krog, han veed meget af, hvorledes
 en anden er til Mode, som aldrig i sin Livs Tid har
 haft et. Men — han sagde for i Veien: at en god
 Son skulde søge at hjælpe sin Moder. Han har vist
 tænkt paa min Moder! — 12 Ducater! (han be-
 sætter dem) det er mange Penge; overmaade mange Pen-
 ge. Dersom hun havde dem, saa kunde hun leve af
 dem i en lang, lang Tid. (han trykker Pengene med beg-
 ge Hænder til Brystet) Ak! et Uhr! et Uhr! (i det han
 sætter Hænderne ned.) Men en Moder! saa god en

Modet! Hun var endnu saa nedslaaet i Gaar, hun
saae saa syg og bleg ud. Jeg troer, om jeg gav hen-
de disse Penge, saa var hun paa cengang hiulpen. Skul-
de jeg det? Skulde jeg give hende dem? O ja! O ja!
— Men hun maae komme snart, ellers fortryder jeg
det. Uhret ligger mig alt for meget paa Hjerte.
Tys! Stille! der kommer nogen! Hvem mon det er?

9. Scene.

Vagen. Capitainen. Frue Detmund.

Vagen.

(løber hende i møde.)

Kiere Mama —

Frue Detmund.

(seer sig frøgtstom om, uden at blive Bærnet
været.)

Jeg veed ikke — men jeg er saa uroelig, min
Broder. Vidste jeg kun hans Hensigt! vidste jeg al-
lene forud —

Capitainen.

Hans Hensigt? — Seer paa dette Barn! det
giver han Dig tilbage igien. (hun seer forskrækket paa
Bærnet, som kysser hendes Haand meget venlig.) Det var
ogsaa meget daarligt, at Du bragte det herhid. Hvad
skal Fyrsten begynde med det? De andre Vagter vore
til og gaae i Tienesten; men denne (pegende med Foragt
paa ham) den er udygtig til alle Ting, den trykkes ned
af Harmen og Gremmelsen, Du har ammet ham op
med! han faaer aldrig nogen Væxt!

Frue

Frue Detmund. (Sikkertelig.)

Min Broder.

Capitainen.

Kort sagt: dersom Fyrsten vil laane Dig sit Dre,
naa bryd Dig slet ikke om dette Barn; det er forgiets.
Indleg heller et got Ord for Hændriken; han har
Væsten, han seer dog ud som en Karl.

Frue Detmund.

Hvad siger Du, for Hændriken?

Capitainen. (Koldsindig.)

Nu ja! han har ladet ham kalde.

Frue Detmund.

Jeg forsørdes. Skulde han have faaet at viide —

Capitainen.

(endnu koldsindig.)

Vist nok! efter al Sandsynlighed. — (Sætter Stof-
men i Siden og hælper sig til den, i det han ryster med Hovedet.)
Og ifald saa er, hvad mener Du da vel? Ifald han
væred, at Knægten har villet gaae bort? At han har
dukket Penge under Stool? At han kun ved min Mellem-
mandling — (han støder Stofken med Hæftighed mod Jorden.)
O ved Himlen! det bringer mig endnu selv i Vagten.
Jeg vilde, at jeg aldrig havde bekymret mig om dine
Horn, ikke det allermindste, og jeg vil aldrig mere be-
murre mig om Dem. (Han gaaer knurrende ind og vender
Hodet) Nei, aldrig i min Levetid.

10. Scene:

10. Scene.

Frue Detmund. Pagen. (som seer at hun er uroelig.)

Pagen.

Morbroder er nu alletider saa vreed. Vær kun ikke bange hierte Mama, men lad ham sige hvad han vil.

Frue Detmund.

O tie, mit Barn, Du veed ikke —

Pagen.

Oh nu! Jeg veed saa men mere end Morbroder. Fyrsten er slet ikke, som han beskriver ham; han giør vist intet Menneske ondt; han har nyelig giørt mig en Foræring; (han viser hende Haanden med Pengene.) See kun! see kun. Alt det har han foræret mig.

Frue Detmund. (forundret.)

Er det muligt? Fyrsten —

Pagen.

(Som holder den ene Haand over den anden, for at vise Pengens Størrelse.)

Uf en stor, stor Pung fuld af Guld. Just nu da De kom. O dersom han vilde, Mama, dersom han vilde, han har —

Frue Detmund.

Men hvorledes? Jeg begriber det ikke; han maatte jo dog have en Karsag, en Anledning.

Pagen.

Pagen.

En Anledning! Hans Uhr stod. Det var det. Han havde været paa Jagten i Gaar den hele Dag, og derover havde han nok glemt at trække det op, og i Morges. — (Idet han løber til Cabinetet og aabner den ene Fløi) See her, her laae han paa denne Seng — og raabte ind til mig, at jeg skulde see paa mit Uhr; og saa — da jeg saa ingen havde. —

Frue Detmund.

Gav han Dig saa dette?

Pagen.

Saa gav han mig dette, at jeg skulde skaffe mig eet an — see 12 Ducater, hierte Mama.

Frue Detmund.

See paa mig! For jeg troe det?

Pagen.

Sikkert, sikkert, maae De troe det. — Men Uhret er mig just ikke saa nødvendigt, der findes allestider et — (griber efter hendes Haand.) Tag dem til sig, og giem dem.

Frue Detmund. (rørt.)

Hvorledes, kiereste Barn!

Pagen.

Det gaaer mig saa nær, at jeg altid seer Dem paa græde. Jeg vilde kun, at jeg havde meget, ret meget, saa skulde De aldrig græde mere. Alr, alt det jeg havde, det vilde jeg give Dem.

Frue Detmund.

(Bukker sig over ham.)

Vilde Du det?

Pagen.

Og saa skulde De være saa fornøiet, saa lykkelig —

Frue Detmund. (Kysser ham.)

Det er jeg, mit Børn, jeg byttede ikke dette Dierblik bort for alt Din Fyrstes Guld. (Hun kysser ham igen) O Du veed ikke hvormegen Elendighed en Moder glemmer af Glæde over hendes Børn.

Pagen.

Men De tager det dog vel? O tag det, hierte Mama.

Frue Detmund.

Jeg vil tage det; thi jeg tør ikke lade Dig selv kiobe; Du maatte blive bedraget. Jeg skal kiobe for Dig, mit Børn.

Pagen.

For mig? Uhret?

Frue Detmund.

Da Du bliver her, saa har Du et nødigt.

Pagen.

Ik nei, nei. Hvorzil? Fyrsten har jo Uhret, hvor man vender sig. Han har jo selv sagt mig, at jeg brugte ingen.

Frue Detmund.

Og dog foræret Dig et?

Pagen.

Visseligen, visselig! han har sagt det.

Frue

Frue Detmund.

Du bedrager mig, mit Varn. Du taler usandt, og det maade Du aldrig, endog ikke af Kierlighed til Din Moder.

Pagen.

Usandt? De troer mig ikke? Nu saa vilde jeg, at Fyrsten kun var her, at han kun maatte komme — (han seer sig om) Han kommer ogsaa.

II. Scene

De Forrige. Fyrsten.

Pagen.

(løber ham med udstrakte Fingre i mode.)

Ikke sandt, naadigste Herre? De har foræret mig en Ducater til et Uhr.

Fyrsten. (smilende.)

Det har jeg, Lille.

Pagen.

Og De har sagt, at jeg havde ingen Uhr nødig?

Fyrsten.

Ja vist! Det har jeg sagt.

Pagen.

(vender sig hurtigt.)

Nu, Mama? Nu?

Frue Detmund. (forvirret.)

Varn! (høit.) O tilgiv naadigste Herre! tilgiv et Varns Eensfoldighed, der forglemmer Erbødigheden.

Fyrsten.

Fyrsten.

Tilgive, Frue! denne Enfoldighed indtager mig; jeg vilde, at jeg kunde leve i samme Enfoldighed med alle Mennesker. Den ligger saa dybt præget i Naturen. Tael kun, Lille! Hvad var det? Din Moder vilde maaske ikke troe Dig?

Vagen.

(halv fortrydelig.)

Nei, hun vilde ikke, Naadigste Herre!

Fyrsten.

Ikke? det var ingenlunde ret giort af hende?

Vagen.

Først vilde hun ikke troe mig, og siden vilde hun ikke tage.

Fyrsten.

Hvad hører jeg? Ikke tage? har Du vel kastet saadan en Foragt paa min Foræring, at Du har foræret det bort? det vil jeg dog ikke haabe.

Vagen. (forlegen.)

Hvorledes, naadigste Herre!

Fyrsten.

I Sandhed, det vilde kun give mig liden Lyst til at forære Dig mere — gaae strax til Bekiendelse! har Du giort det?

Vagen.

(Undskyldende sig, og peegende paa sin Moder.)

Hun er saa fattig, naadigste Herre!

Fyrsten.

Fyrsten.

(tagende ham under Hagen.)

Godt Dreng! Du har altsaa opofret Dit eeneste
 Puske, Din hvieste Begierlighed, for at hielpe Din
 Moder? I Sandhed! Saa var det beklageligt, om Du
 skulde miste dit Uhr. (i det han tager sit eget op af Lomme-
 nen.) Men see der! og om jeg ogsaa ikke havde mere
 end det samme, saa skulde Du dog have det, for at
 belønne din Dmhed.

(han giver ham Uhret.)

Pagen.

(griber med stor Glæde efter det.)

Ha! naadigste Herre! — Men gaaer det?

Fyrsten.

Vær roelig! det er i fuld Gang. (Barnet løber hen,
 at vise sin Moder det.) Men naar man ret overveier det,
 saa er det kun slet bestilt i Verden. De meeste Rig-
 domme ere i Svirebrødres Hænder, som forøde dem,
 eller i Gnieres, som indslutte dem. Mænd, der ere sin-
 dede som Du, burde være rige, saa var Verden bedre
 holden; Men hvad kan da hindre mig fra at gjøre
 Dig riig? Kom! Put Uhret i Lommen! hurtig! Siden
 Du anvendre det lidet saa vel. (han giver ham en Pung.)
 tag! der er 100 Ducater i Stedet for 12.

Pagen.

(seer meget forundret paa ham.)

Å! naadigste Herre!

Fyrsten.

Du betænker Dig? tag.

Pagen.

Pagen.

Pung og altsammen? (han vil give det tilbage) Det er virkelig for meget.

Fyrsten.

Var det til dig, saa havde Du ret. Men jeg gav Dig det, at Du skulde legge det vel an. Og hvem mener Du vel, der kunde bruge det?

Pagen.

Bruge det? (han vender Pinen fra Fyrsten til sin Moder, og fra Moderen til Fyrsten.) Der, herte Mama.

Frue Detmund. (nærmende sig.)

Naadigste Herre!

Fyrsten.

Ingen Taksigelse, Frue! De vil snart finde, at det er meget lidet, og at jeg igien fordærver hvad jeg har gjort godt. — Men — uden at jeg siger det, kan de selv see, at dette Varn er alt for lille og spærløst for mig. Han er i den Alder, i hvilken man ikke kan gjøre andre Tieneste, men behøver den selv. Kort — Jeg haaber, at De ikke er uvillig til at tage ham til sig igien — De tier?

Frue Detmund.

(med nedslagne Pine.)

Jeg har Uret, naadigste Herre!

Fyrsten.

Hvi saa? hvori?

Frue Detmund.

Jeg har Uret — at jeg skammer mig ved en fattigdom, som jeg ikke er Aarsag i; men jeg vil ikke længe
re

vre skamme mig ved den. Jeg vil tilstaae den i
min Fyrstes Nærværelse. (hun nærmer sig ham og seer ham
i Øinene.) Ja naadigste Herre! jeg er for fattig til
at opdrage mit Barn. Jeg har alt længe baaret Be-
kymring for den kommende Tid; men det kan ikke va-
re længe, førend jeg maae sørge for Dagen, der bryder
ifrem; og dersom nu den største af alle mine Bekymrin-
ger falder tilbage paa mig igjen — dersom De forskyder
dette umyndige Barn — hvis Fader døde for tidlig —
(hun vil tvinge Taarene.) O tilgiv min Skrøbelighed. —

Vagen.

Hun græder! (tager Fyrstens Haand vemodigen.)
Naadigste Herre!

Fyrsten.

Ha! Dersom Du kommer med! — Hvad vil Du?

Vagen. (bedende.)

De forskyder mig dog ikke?

Fyrsten.

Ikke? mener Du det? Vel an! For din Tillids
Skyld! — Han kan blive, Frue! (forstilt) Vel var det en
uubodelig Skade, om hans Sæder, hans Ufkyldighed —
Dog nei; jeg tænker ikke, at det skulde have Fare.

Frue Detmund.

(meget opmærksom.)

Hans Ufkyldighed, naadigste Herre!

Fyrsten. (forstilt.)

Nei! nei! De maatte troe, at jeg vilde tage mit
Ord tilbage; lad det nu blive som det er, Frue!

Frue

Frue Detmund. (forvirret.)
Men — dersom det ikke er for dristigt af mig
— torde jeg bede om den Naade, af en udiere For-
klaring.

Fyrsten.
(som bliver ved at forstille sig.)

Jeg vilde kun sige, Frue — At mine Pagers
Opførsel ikke er som den burde være. De ere saa
overgivne, saa udlærte paa alle Måder, at maaskee de-
res Omgang, deres Exempel kunde — deg, De seer,
at det er et blot maaskee. Vi vil vove det derpaa.

Frue Detmund.
(tager Barnets Haand med Hæftighed.)
Nei, naadigste Herre!

Fyrsten. (fortrødelig.)
Nei? — Efter Behag, Frue.

Frue Detmund.
Der ligger mig for megen Magt paa mit Barns
Hierte. Jeg skielver for den Fare, jeg kunde have
styrtet det i.

Fyrsten.
Men overveier De, at —

Frue Detmund.
Jeg tør ikke overveie! Jeg seer mit Barn i Al-
den, kan jeg kun redde det, saa maae det være ligeme-
get, om jeg redder det noget.

Fyrsten.
Men uden Formue, Underviisning og Opdragelse!
Hvad vil det blive til? Hvad skal der komme ud af,
Frue?

Frue

Frue Detmund.

Hvad Gud vil. Jeg veed det ikke — kan han ikke leve i den Stand, han er fød til, saa lad ham styrke Jorden og døe i Armod.

Fyrsten.

Det er ædelt tænkt! Jeg seer Frue! at De fortæller alt hvad der kan gøres for Dem. (nærmende sig og med Fyrighed) Vaa hvad Maade kan jeg hielpe? Hvorledes kan jeg forbedre Deres Omstændigheder? Na! Kræv! det er en Ven, en sand Ven, De har for Dem.

Frue Detmund.

(rørt og forvirret.)

O! naadigste Herre!

Fyrsten.

Sig mig for alle Ting, hvorledes det er beskaffen med Deres Formue? — Deres Gods? —

Frue Detmund.

Staaer ikke til at redde.

Fyrsten.

Er Gielden saa stor? Men man har sagt mig intet de havde Processer. Giver ingen af Dem noget Haab?

Frue Detmund.

Intet naadigste Herre! undtagen een, som jeg har min en lille Arvepart. Min Aldkomst til den er aabenbar, men mine Vaardørendes Rigdom gjør min Aet usikkelig. Jeg var kommet her, for at træffe et Forlig med Nød; men det er gaaet tilbage igjen.

Fyrsten.

Fyrsten.

Desto bedre for Dem! Saa skal De komme til
Deres Ret, uden Forlig. Jeg staaer Dem inde der-
for. Desforuden skal Dem anvieses 500 Rdr. aarlig
penge! jeg haaber, at det vil befrie Dem fra al Mangel.

Frue Detmund.

(kaster sig ned for ham.)

Saa megen Naade! — kan jeg nogensinde —

Fyrsten.

(holder hende tilbage.)

Hvad skal det til? Staae op, staae op. — Jeg
gjør jo ikke andet end det, jeg skylder den Mands Amin-
delse, hvis Enke De er. Det jeg vilde gøre for enhver
anden, hvis Fortienester jeg agtede saa høit, som De
res. Men siig mig! vilde De nu længere tage i Be-
tænkning, at tage Barnet tilbage?

Frue Detmund.

Hvorledes kunde jeg det, naadigste Herre!

Fyrsten.

Og Du, Lille! Vilde Du vel følge med Din
Moder.

Vagen.

(med Uhret i Haanden.)

Med min Moder? — Na naadigste Herre!

Fyrsten.

Men jeg veed, at Du elsker mig. Du blev vel
altsaa gierne her hos mig?

Vagen.

Ja meget gierne, naadigste Herre.

Fyrsten.

Fyrsten.

Du vel — naar saa er — Sendte jeg Dig bort,
 naaa havde jeg dog paa en vis Maade forskudt Dig, og
 Du har bedet mig saa indstændig, at jeg ikke vilde forskyde
 Dig. Din Moder har ogsaa engang lagt Dig i mine
 Arme; jeg maae da søge at udfinde et Middel. — Bliv
 De her, Frue, jeg kommer igjen.

12. Scene.

— Frue Detmund. Pagen.

Frue Detmund.

(kastende sig i en Stool.)

Gode Gud! — Hvad var det?

Pagen.

(hopper-glad omkring hende.)

Nu, nu, er det nu vel, er det nu godt?

Frue Detmund.

(trækker ham kærtlig til sig.)

O Allerkiæreste Barn!

Pagen.

Men De glæder sig jo slet ikke! De maae glæde
 sig hierte Mama.

Frue Detmund.

Jeg er skamsuld over min Lykke. Jeg tænker paa
 min Mistroiel til Forskyt, paa den dødelige Rummer
 med hvilken jeg betragtede Dig, da Du kom til Verden.
 Dieblisset forhen havde jeg faaet Din Faders Død at
 se. Med hvilken Bæe betragtede jeg Dig ikke! Hvil-

Ec

fen

ten Smerte var det mig ikke, at have bragt Dig til Verden. (slaaer Armene om ham og kysser ham.) Og Du var den, der skulde hjælpe mig; som allerede i Din spædste Ungdom skulde tørre Taarene af mine Dine! — Hvad har jeg nu mere at ønske? Inter! intet uden Sikkerhed for din Broder, saa er jeg lykkelig.

Pagen.

For min Broder! Hvorledes det?

Frue Detmund.

Derfor Fyrsten vidste hans Forbrydelse. —

Pagen.

Om ogsaa! det har intet at betyde — De seer jo selv, hvor kierlig, hvor venlig han er.

Frue Detmund.

Ja, imod os, fordi vi ere uskyldige.

Pagen.

Men han har jo lovet mig, at holde det hemmeligt, at Obersten ikke skulde faae det mindste at vide.

Frue Detmund. (forfækket.)

Hvad? lovet Dig?

Pagen.

Ja vist, ganske vist. De har altsaa ikke fornægtet den, at angste Dem derover.

Frue Detmund.

Jeg er fra mig selv. De har sagt ham?

Pagen.

(som mærker Uraad.)

Ne ikke meget; det jeg vidste. Han spurgte mig om

Fyrsten. (vaagner.)

kom min Broders Opsørsel, og da kunde jeg jo ikke sige
Ulyndt. Det har De jo selv forbudet mig.

Frue Detmund. (angest.)

Men Varn, Varn! kunde da Din Eensfoldig-
hed —

Pagen.

Hvorledes? Er De uroelig derover?

Frue Detmund.

Om jeg er det? Om jeg er uroelig? Dersom han
undervæbner sig nøiere? dersom han faaer at vide —
Du kan bringe mig, ham, og os alle i Ulykke.

Pagen. (grædesfærdig.)

I Ulykke?

Frue Detmund.

Al! der hører jeg alt — Vær kun stille, vær kun
stille, vær roelig — Graad kunde gjøre ondt værre;
vær roelig.

13. Scene.

De Forrige. Fyrsten. Capitainen. Fæn-
driften. (bag efter ham.)

Fyrsten.

Kom ind, følg efter mig, mine Herrer! De er
plaktsaa een von Dermund? En Søn af den brave Mar-
mar von Dermund.

Fændriken.

(dybt bukkende.)

Ja naadigste Herre!

Fyrsten.

En stærk Recommendation! De havde en retsaffen Fader. Venteligen lokker hans roesværdige Exempel Dem til at træde i hans Spoer? De stræber efter at blive hans Navn værdig.

Fændriken.

(som forhen.)

Jeg gjør ikke andet, end hvad der er min Pligt.

Fyrsten.

Gjør De det, saa gjør De alt. Den velfortiente Mand kan ikke gjøre mere. Der, Hr. Fændrik! der seer De Deres Moder, en meget agtværdig Kone; og Deres Broder, et elskværdigt Barn. Jeg er overmoade indtaget af Familien; og siden jeg allene feilede Dem —

Fændriken.

(bliver ved at bukke.)

De er meget naadig.

Fyrsten.

Dog vel ikke mere, end jeg burde?

Fændriken.

(bukker ideligen.)

De dømmes meget naadigt.

Fyrsten.

Virkelig; det fattes mig kun paa Overbeviisning, at jeg dømmes rigtig, ogsaa er Deres Lykke gjort. Dog
dette

Dette frie og tillidsfulde Væsen, der lader Dem saa
høvel —

Fændriksen. (noget forvirret.)

O naadigste Herre!

Fyrsten.

Saa det viser enten et meget ædelt, eller et meget
ordrøvet Hierte; og det sidste — Nei, det kan en Søn
af slige Forældre ikke have; det har han ikke. Hvad
tænker De, man kunde gjøre for Dem? Et Skridt
videre bragte Dem just ikke meget videre; Hvad tykkes
Dem?

Fændriksen. (som forhen.)

Det er saa, naadigste Herre!

Fyrsten.

Men om vi nu sprang dette Skridt reent forbi?
Hvad da? Capitain! et Compagnie! det er dog stedse
Herrers første Maal, og det havde vi da temme-
lig nær i Sigte. Dog, for i Veien — (han vender sig
en Hast til Capitainen.) Hvad tænker De om Deres Fæ-
rter, Hr. Capitain?

Capitainen. (noget forlegen.)

Jeg? — hvad jeg tænker?

Fyrsten.

Man skulde troe, det var meget ondt!

Capitainen.

O nei; meget snarere, godt, naadigste Herre! —
Jeg har altid troet, at han havde Hierte, og vilde staae
og vel.

Fyrsten.

(betragtede Fændriken med Bifald.)

Saa! virkelig?

Capitainen.

Og da han tillige er temmelig vel voren —

Fyrsten.

Ja vel! Han er saa velskabt et Menneske, som man vil see; det er vist. Men hans Opsørsel, hans Sæder — jeg tør blues ved at spørge om slige Smaaring — Men, hvorledes ere hans Sæder?

Capitainen.

Nu vel! (smilende.) Undertiden er han lidt for lystig og overgiven, men — som min naadigste Herre vel veed — det hører til Soldaten.

Fyrsten.

Som jeg vel veed? De lærer mig virkelig noget ganske nyt. Nu fattes det kun paa Deres Vidnesbyrd, Frue. — Hvad siger De om Deres Søn — Slet intet?

Frue Detmund.

Hvad skal jeg sige?

Fyrsten.

Deres Tanker, Sandheden.

Frue Detmund.

Kan jeg det, naadigste Herre! Ifald min Søn fortjener Berømmelse, vilde De da, at jeg skulde berømt ham i hans Nærværelse? eller om han fortiente at
 dadles,

undværlig, at jeg da skulde dade ham i dens Nærværelse, som
har hans Skiebne i sin Magt?

Fyrsten. (smilende.)

Fortreffeligt, Frue! De er om som en Moder,
og sin som et Kventimmer; jeg beundrer Dem i alt.
(Alvorlig.) Enhver, min Hr. Kændrik, har sin Naade
for sig selv, og jeg ogsaa min. Naar jeg vil forstem-
me en Officeer, saa gior jeg Begyndelse dertil med at
sætte ham i Vaagen. Hvad tykkes Dem om det?

Kændriken. (forstregket.)

Naadigste Herre!

Fyrsten.

Som jeg siger Dem, giv Capitainen Deres Raarde.
En beskeden Opførsel havde undskyldt alleting; men den-
ne Selvrillid, denne Dristighed — Hvad kan man vel
formode sig af et Menneske, der med en Samvittighed,
som Deres, tør være saa frek? Som maae føle hos sig
selv, at han har fortient min Unaade; som veed, hvor
kæmmelig hans Forhold har været imod den beste Mo-
der; og som endda — I Vaagen med ham paa en Naad-
som, Hr. Capitain. Jeg vil ingen næiere Oplysning
om hvad er skeet, og det for Deres Skyld, Frue!
for Naadens Skyld, paa hvilken jeg fik det at vide,
for Forbrydelsens Storheds Skyld, som jeg kan slutte
mig til af alle Omstændigheder. Men, Hr. Capitain!
(i en haard Tone.) saasnart der foreskalder det allermindste
sig, saa maae det strax berettes mig, og det paa Ste-
ret. Jeg har sat mig det i Hovedet, at opdrage dette
unge Menneske; og hverken De, Hr. Capitain! eller

De, Frue! (i en mildere Tone.) skal fordærve min Opsdragelse. (til Frue Detmund, sagte.) De maae ikke hielpe ham med det mindste, aldrig, ikke med det allermindste, ja, ikke engang under Navn af en Foræring! Han kan leve af sin Gage, og han maae lære at indskrænke sig. (han gjør en Bevægelse med Haanden.) Til Bagten, Herr Bændrik.

14. Scene.

Fyrsten. Pagen. Frue Detmund.

Fyrsten.

Du! saa nedslaaet, Frue?

Frue Detmund.

Jeg er Moder, naadigste Herre!

Fyrsten.

Men dog ikke af de kielne, der heller lade deres Børn fordærves, end rævses.

Frue Detmund.

Saa var min Kierlighed Had. Nei, jeg frygter allene, at min Søn har tabt sin Herres Naade for stedse.

Fyrsten.

Frygter De det, da jeg kun har søgt, for det første, at gjøre ham den Naade værdig, som jeg har tiltænkt ham? Jeg tilgiver gierne Ungdom og Ubesindighed, men jeg tør ikke alletider. Det, der hos een er en bevægende Årsag til Forbedring, kunde hos en

an:

anden blive en Indbydelse til større Forbrydelser. Vær derfor ubekymret. Det unge Menneske bliver nok flovligere, og i samme Forhold skal jeg blive gunstigere. Hvad denne Lisse angaar — veed De vel, hvad mine Hensigter ere med ham?

— Frue Detmund.

Nei, naadigste Herre! men de maae være, hvorledes de vil, saa ere de sikkert de ædelmodigste. Saa høit, som jeg og har agtet og æret min Fyrste, saa overtyder denne Dag mig dog om, at jeg har agtet og æret ham derfor lidt.

Fyrsten.

Hvad er det, De siger? De kender mig ikke. Blot allene for at skaffe Staten en velfortient Mand, mig selv en nyttig Tiener, og at opelske min Søn en Ven, der med Tiden skal være ligesaa villig til at døe for ham, som hans Fader døde for mig, blot derfor —

15. Scene.

De Forrige. En Kammertiener.

Kammertieneren.

Directeuren er her, naadigste Herre!

Fyrsten.

Allerede? Lad ham komme ind. Jeg haaber, Frue! at De behøver kun at høre mine Hensigter, for at bilsigge dem.

Ec 5

16. Scene.

16. Scene.

De forrige. Directeuren.

Directeuren.

(bukkende, og med skielvende Koft.)

Efter naadigste Herres Befalning —

Fyrsten.

Kom nærmere, Hr. Directeur! en Mand, som De, kan man ikke lade sig nøie med at kiende langt fra; Man har sagt mig meget til Deres Fordeel; man har heromt mig Dem, som en Mand, der besad store Indsigter og Fortienester.

Directeuren. (meget forvirret.)

Mig, naadigste Herre!

Fyrsten.

Jeg har endog selv forviffet mig om Sandheden af denne Berømmelse. Jeg har læst deres Bog om Opdragelsen. — Hvad har De ellers skrevet?

Directeuren. (skielvende.)

Jeg? — Intet, som — slet intet, som —

Fyrsten.

Som var for mig, vil de vel sige?

Directeuren.

Nei — ja, naadigste Herre!

Fyrsten.

Ja? og hvorfor ikke det? Maaføe fordi det udkræver

raaber en heel Lærd, og jeg er kun halv Lærd; har jeg
vurdfet det?

Directeuren.

(Viger tilbage forskrækket.)

Himmel! tørde jeg være saa forvoven?

Fyrsten.

Nu, nu, det var just ikke saa forvovent. Alt for
meget Lærd er ingen Ere for en Fyrste. Siig De
m mig frit: Hvorfor skulde Deres Skrifter ikke være for
mig?

Directeuren.

Fordi — fordi — fordi De ere for usuldkomme —
for uværdige — for —

Fyrsten.

Sie stille dermed, ellers gjør De mig skamsuld;
Jeg kan tvertimod siig Dem, at jeg finder Deres Bog
værdig, at den røber mig Lærd, stor Kundskab
om det menneskelige Hjerter, og en sand Fyr for Dyd
og Redelighed. Men, hvad fattes Dem? De ryster jo?

Directeuren.

Den store Naade — den høie Ere —

Fyrsten.

(Efter en liden Tavsbed, noget forfrendelig.)

En Mand, som De, saa meget undseelig! Hvor
gaaer det til, at just de tomme Hoveder veed best
at sætte sig i Priis? — Frit, frit, Hr. Directeur! jeg
skilsker Beskedenhed; men det, man kalder Nidmyghed, er
mig utaalelig. Men for at komme til Sagen: Hvor
høit

heit beløber sig den fornemste adelige Pension paa Gymnasium?

Directeuren.

Den fornemste? Det er forskielligt —

Fyrsten.

Men det Heele? saa omtrent?

Directeuren.

Omtrent? — Imellem tre til fire Hundrede.

Fyrsten.

Hvad det end er! — Jeg har her et Barn, som jeg vil sætte derhen: og det følger af sig selv, at da jeg staaer ham i Faders Sted, saa kan jeg ikke holde ham slettere, end den fornemste Adelsmand holder sin Søn. Men det vigtigste er tilbage. Hvem har Opsigten over dem?

Directeuren.

Lærerne.

Fyrsten.

Maaskee meget brave Mand; men jeg kiender dem ikke. De, Hr. Directeur! er den reneeste jeg kiender og har Fortrolighed til. Vilde De vel, naar jeg bad Dem —

Directeuren. (Kamsfuld.)

Naadigste Herre!

Fyrsten.

Vilde De vel personligen paatage sig Opsigten over dette Barn?

Directeuren.

Det er min Pligt.

Fyrsten.

Fyrsten.

Nei, som en Pligt vil jeg ikke have det betragtet. Giv De det gierne? Giv De det med Fornøjelse?

Directeuren.

Jeg finder min Fornøjelse i min Pligt.

Fyrsten.

Vel! og det er naturligt, at jeg søger at vise Dem min Erkiendtlighed. Kom, Lille! (han tager Barbalet ved Haanden.) Du seer, at det er en from, venlig Mand, som jeg flyer Dig til. Kunde Du fatte Fornøjelse til ham? Vilde Du vel følge med ham, og være hos ham?

Pagen.

(seer paa Directeuren.)

Aa! ja, naadigste Herre!

Fyrsten.

Men saa maae Du tillige vide, hvad denne Mand i Fremtiden bliver Dig. Din største Velgjører, Din Underviser og Ledsager, som Du skylder den villigste Lydighed, den æmmeeste Verbødighed; og dersom han nogensinde klagede over Dig.

Pagen.

Det skal han aldrig — Naadigste Herre!

Fyrsten.

Du har seet et Exempel paa, at jeg kan være lige streng, som jeg er god, altsaa dersom han nogensinde klagede over Dig.

Pagen.

Pagen.

(Kuffer Directeurs Haand.)

Nei, nei! det skal De aldrig, Hr. Directeur.

Fyrsten.

(til Directeuren.)

Hvorledes staaer dette Barn Dem an.

Directeuren.

O naadigste Herre! Alerede fordi jeg har faaet ham af Deres Haand, skal han være mig dyrebare end min egen Søn.

Fyrsten.

Han kunde da strax følge med Dem. Er De tilfreds dermed, Frue?

Frue Detmund. (syrigen.)

O Himmel! kun tilfreds.

Fyrsten.

Naa, saa gaae da; gaae! (han ligger sin Haand paa hans Hoved) bliv en ærefiær, fornøftig og lykkelig Mand. Hvad det øvrige angaaer, saa vær glad, og ved et godt Mod, der skal aldrig mangle Dig det mindste, (seer paa ham.) Nu, Lille! saa vemodig?

Pagen.

(bukker meget dybt og griber efter hans Haand.)

Lev da vel, naadigste Herre!

Fyrsten.

Fyrsten. (rørt.)

Var det det, Lille! (han løfter ham op og kysser ham)
 og lev Du ogsaa vel, gode Dreng! Du har det tak-
 nemmeligste Hierte. Farvel, Hr. Directeur! og følg De
 med, Frue, for at see, hvor Deres Barn bliver af.

Frue Detmund.

(paa Knæ og med Fyrighed.)

Kan jeg gaae, naadigste Herre!

Fyrsten.

Hvad skal det til? jeg seer det ikke gierne.

Frue Detmund.

Kan jeg gaae, førend mit Hierte —

Fyrsten.

(i det han løfter hende op.)

Nei siger jeg, staae dog op, staae op. Jeg kan
 ikke taale at noget Menneſke knæler for mig.

Frue Detmund.

Nu vel, jeg adlyder og gaaer. Men jeg vil knæ-
 for den Høieste og bede ham evig at velsigne den
 uadelmødige Fyrste.

Fyrsten.

(følger hende nogle Skridt.

Lev vel, Frue, lev lykkelig —

17. Scene.

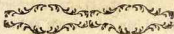
Fyrsten.

(seer sig om.)

Det er en deilig Morgen! Skulde jeg gjøre mig en
 lille

lille Fornoielse? Men hvilken? Den største har jeg nu allerede nydt! Nei, jeg vil give mig til Arbeide! Hvor vil ikke det gaae mig fra Haande! jeg er tilfreds med mig selv.

Ende.

See = Havnen.

Comoedie i een Act.

af

Hr. Dancourt.

Personer:

Sabatin, en Handelsmand.
Benjamine, hans Datter.
Marine, hendes Vige.
Doutremer, en Caper.
Leander, hans Brodersøn.
La Saline, Leanders Tiener.
Zali, en tyrkisk Galleis-Slave.
Brigantin, en fransk Galleis-Slave.

(Handlingen gaaer for sig til Livorno.)

Søe-Havnen.

Comoedie i een Act.

I. Scene.

La Saline. Marine.

Marine.

Mierlighed har jeg intet at indvende imod; men ikke ringeste Spøg, Monsieur La Saline.

La Saline.

Din Haand i det mindste.

Marine.

Ikke engang Enden af den lille Finger. Hvorfor
Hynder Du Dig ikke at forviſſe min Jomfrens Lykke?
Saa ſkulde Egtſkabet giøre os eenige, det har jeg lo-
vet Dig.

La Saline.

Men hvad har Du at klage over, Marine? Mig
angrønes, at det hidindtil er gaaet temmelig hurtig. Neppes
vare vi, jeg og min Herre, komne til Livorno, førend

vi forelskede os i Dig og Din Jomfrue. Man beretter os, at Hr. Sabatin, hendes Fader, har lovet hende bort til en Caper-Capitain, som vilde gjøre hende uhyggelig; i samme Dieblig foretage vi os, af Hjerrens Godhed, at gjøre os elskede, for at redde hende fra denne Knold. Vi regne Omhue, Farligheder og Omkostninger for intet. Vi see os omfider elskede, og der vare vel mange, der havde ladet det blive derved; men vi ere ærlige Folk, vi vilde endog ægte —

Marine.

Hvorfor mage I det da ikke saa, at det kommer dertil?

La Saline.

Jeg tænker ikke paa andet. I de tre Uger, siden jeg gav mig i Tieneste som Mækler hos Hr. Sabatin, løber min Hjerne rundt baade Nat og Dag, for at indrette mine Skielmsstykker efter hans Sindelag og hans Sager.

Marine.

Nu vel, hvad har da Din Hjerne udfundet?

La Saline.

Giv Tid, Marine. Hr. Sabatin vil give Betsamine til en Caper. Han saae gierne, at han ved Hielp af en lille Banquerot kunde bekoste Medgiøten. Vi vente endeel Slaver fra Smyrna.

Marine.

Hvad skal alle disse Omstændigheder nytte til?

La Saline.

Jeg vil betage Søersøveren Lysten til det Gietersmaal, vi frygte saa meget for. Jeg mener at benytte mig af

blimig af Banqueroten til at faae vores Juveler fra Sabatins, som vi have pantsat dem; og i Henseende til Slaverne tænker jeg —

Marine.

Jeg vil, jeg meener, jos vent: Det er hurtige Anslag; men Guldbyrdeisen.

La Saline.

Du er for Guldbyrdeisen, Du; jeg kommer just til den. Jeg har allerede forskaffet mig et stort Antal Personer, som jeg behøver til det Krigspuds, jeg pønser paa. Hr. Sabatins Magazin er i øvrigt tilstrækkelige til de nødvendige Forklædninger, og der fattes mig intet andet en Bagatel.

Marine.

Hvad for noget?

La Saline.

Penge.

Marine.

Det er tilforladelig en væsentlig Bagatel; men det kræver intet, den bør ikke kunde mangle her. Contoir, Kasse, Penge, Skuffer og Skrine ere betroede under dine Hænder, Du behøver kun lidt Mod og Behændighed.

La Saline.

Ja men, ja men, Marine! men Ketten kalder det ikke som Du.

Marine.

Ei hvad! Ketten gaaer ikke til Søes.

La Saline.

Nei, for Dievelen, nei; den gaaer ikke til Søes, men den sender —

Ad 3

Marine.

Marine.

Hy, sy! hvem vilde være saa kiasen; en ret Elsker
maaer have meere Standhaftighed. Men jeg vil ikke
sniske flere Ord naar Dia; Du kan gjøre, som Dig sy-
nes best. Er det Dig imidlertid om mig at gjøre, saa
benyt Dig af Tiden, medens jeg holder af Dig: man
gaaer ikke altid for fulde Seil.

La Saline.

Gid Pokker havde Kierlighed! denne Skielmsmester
saaer mig endnu til at begaae en Galskab.

2. Scene.

La Saline. Brigantin.

Brigantin.

Gid Ganden havde den Hund af en Profos!

La Saline.

Hvad seer jeg? Det er et Møde, der spaaer Ondt.

Brigantin.

Det kommer mig rigtig for, som om jeg havde
seet dette Hoved paa en anden Krop.

La Saline.

Jeg troer det er — Ja! Skam saae mig, er det
ikke ham selv.

Brigantin.

Jo meere jeg sammenligner ham, jo meere — Ha!
det er Dig, min kiere La Saline!

La Saline.

Hvordan! det er Dig, min kiere Brigantin? Hvad
vil denne Udstaffering sige?

Brigantin.

Det er en lille gesvindt Kiole til Søes, som Du
seer, som jeg har ladet mig giøre, for at kunde bevæge
minde desmageligere.

La Saline.

Hem! Hvorlænge har Du været i Søe-Staten?

Brigantin.

Jeg kom i den ved seeneeste Befordring.

La Saline.

Jeg forstaaer Dig.

Brigantin.

Ridkierheden, som Du veed, at jeg stedse har havt for
et almindelige Bæste, har forskaffet mig denne Betiening.

La Saline.

Hvorledes?

Brigantin.

Du veed, at jeg stedse har elsket Skuespillene me-
st høit, og al min Tid lagt Vind paa at handthæve
sædelighed og Tavsshed under Forestillingen; til hvilken
sands jeg ordentlig indfandt mig paa Comoedien, hvor
jeg, saa tavs som det var mig mueligt, bemægtigede
sig Kaaarderne, for at forebygge Slagsmaal; og Daa-
re, for at forhindre at nyse.

La Saline.

Det var en virkelig Tieneste Du beviste det Al-
mindelige.

Brigantin.

Og jeg havde befundet mig ganske vel ved den,
naar der ikke var tilstød mig et lidet Uheld.

La Saline.

Hvilket Uheld?

Brigantin.

En Dag, da der spilles et nyt Stykke, afbrød et forbandet Dør, en Autor, som det var om at gjøre, at Skuespillet ikke skulde høres, mig i mine Dveller. Retten betragtede min Nidkierhed fra den forkeerte Side, og formedelfst nogle andre Smaaating, som den udtolkede ligesaa vrangt, gik den saa vidt, at den mistænkte mig for Tyverie, og udstedte mig en lille Befalning til Marseille. Jeg var aldrig saa snart kommen der, for end jeg maatte tage Ordenens Halsbaand paa, og begynde mine Tog paa disse Rytter.

Hvo skulde sagt, den Havn, Drestes Siel
 bør hade,

Strax skulde vise ham sin elskede Pylade?

La Saline.

I Sandhed! jeg seer, at Din Forstand er bleven
 meget smykket.

Brigantin.

O for Dievelen! Skuespillene danne et ungt Men-
 neske; men Du, som forhen glimrede i Verden, Du
 forsmærkes bandsat i denne Udstaffering! Vil Du ikke
 give mig en lille Oplysning desangaaende?

La Saline.

Med Hornøielse; har jeg nogensinde haft noget
 forborgent for Dig? Og kan Du troe, at jeg skulde
 være bleven anderledes til Sinds? Naar Benfæbet er
 grundet paa Dyden, kan det da svækkes?

Brigantin.

Brigantin.

De Kiemter, Monsieur La Saline!

La Saline.

Ja, mit Barn! Loffen har lagt sin Forbandelse
paa ærlige Folk! En Nidkierhed for det almindelige Beste
har voldt Din Undergang, og en alt for sm Samvittigheds-
løst har ødelagt mig.

Brigantin.

En alt for sm Samvittighed?

La Saline.

Ja, jeg havde en lille Cassé under Hænderne,
hvis Indskud jeg bragte lidet for stærk i Pris; den
forvorne Samvittighed gjorde Opstand imod mig; jeg
værgede mig nogen Tid imod den; men til Slutning
fik den mig under sig, og for ikke at rødmes for mine
Landsmænds Dine, gif jeg i en frivillig Ansigtighed.
Det er sandt, at jeg tog uforvarende alle Pengene
med mig, som vare i Cassen.

Brigantin.

Man kan ikke tænke paa alle Ting.

La Saline.

Men jeg forte dem ikke langt. Havet, det umættelige Hav, opslugede alle Ting, og alt, hvad jeg fik bierget i Stibbrudet, bestod i mine Nag og min Redelighed.

Brigantin.

Det er det fornemste. Men hvad tager Du Dig nu fore?

La Saline.

Jeg er bragt til den Yderlighed at tiene et ungt
Menneske, hvis Kierlighed giver mig nok at bestille, og
denne Udskaffering er en Forklødning, for at komme hans
Elskov til Hielp.

Brigantin.

Hvem har da Din Herre Die paa her?

La Saline.

En vis Handelsmands Datter, i hvis Huus jeg
har skaffet mig Voepæl.

Brigantin.

Hvad er hans Navn?

La Saline.

Sabatin.

Brigantin.

Hvad! er det Benjamine, Hr. Sabatins Datter?

La Saline.

Hende selv.

Brigantin.

Hille en Uhyffe! Hvad er Datteren deilig og Jas-
deren skyg.

La Saline.

Kiendor Du ham?

Brigantin.

Paa en Pril. Hør engang: Ager, Haardhed,
Mistroe, Bedragerie og Meeced, forenede med nogle
af Regnekunstens Regler, er det ikke det, som her kal-
des Hr. Sabatin?

La Saline.

Vel troffet; men derimod er Gæmildhed, Omhed, Oprigtighed og Bestandighed, forenede med en guddommelig Skabning. Det første Ansigt, de meest tændende Billede, og tusinde andre smaa Yndigheder, det, som her kaldes Benjamine.

Brigantin.

Hille Skam! hvilken Slut er ikke det?

La Saline.

Du seer da selv, at denne Slut er værd, at man brynger Mæie skæner, for at drage hende af sig en Færders Bøld, som den hun har, der, for at krone sin Anstændighed, vil give hende til en trodsig Caper, som er endnu værdigere Maal for vores Forbittrelse. Nei, minn fiere Brigantin, nei! Vi har ikke taale denne Ubillige Forbindelse; Skiebnen maa ikke have samlet os og forgievs.

Brigantin.

Du har at befale.

La Saline.

Jeg har allerede seet Kands til at blive Hr. Brigantins Mægler, hvorved jeg har gjort mig det desmageliggere, at vaage over min Herres Bøste. Og naar Du vilde staae mig bie —

Brigantin.

Hiertelig gierne. Jeg er aldeles til Din Tjeneste, hvad er der at vinde ved?

La Saline.

Din Frihed. — Du ryfter paa Hovedet! Tænk Du, at min Herres fattes Venner eller Penge til at forskeffe

forfæffe Dig den, naar Du har giort ham god Næste?

Brigantin.

Det er ikke mine Tanker.

La Saline.

Hvad er det da?

Brigantin.

Vil Du endelig vide det, saa har jeg fattet min Slutning: Jeg begynder at venne mig til Tienesten, og blev desforuden dog stedse paa een eller anden Maade nødsaget at træde i den igjen.

La Saline.

Saa Din Frihed i reede Penge stod Dig bedre an?

Brigantin.

Paa de Vilkaar trodser jeg alle Farligheder.

La Saline.

See, der kommer just min Herre, som han var faldet.

Brigantin.

Himmel! det er Leander.

3. Scene.

La Saline. Brigantin. Leander.

La Saline.

Her forestiller jeg Dem en Tusendkonstner, Herre!

Leander.

Hvad! det er jo den Savryn af Tiener, som jeg havde i Paris!

Brig

Brigantin.

Ganste og aldeles til Deres Tjeneste, Herre!

Leander.

Gode, min Hr. Svitsbub! saa skal begge Eders
Oren i det mindste betale mig den Diamant, I stjal
af mig.

La Saline.

Hvad Dievlen, en Diamant!

Brigantin.

Af Herre! tilgiv mig. (han kaster sig paa Knæ.) De
troer mig i den yderste Fortvivelse — over Bestyrelsen
— som Fortrydelsen — ved den Uformuenhed, i hvil-
ken jeg er —

Leander.

(griber ham i, at han randsager hansomme.)

Hvordan, Uforstammede! Hvad søger Du i min
Lomme?

Brigantin.

Et Lørklade, Herre! til at viske Taarene af med.

La Saline.

Vanen, Vanen.

Leander.

Jeg ved ikke, hvad der holder mig fra, at —

La Saline.

Saa sagde, Herre! Vi have denne tiensfærdige
Siel høiere nodig, end De troer; jeg havde allerede
nåaet ham i Ledtog med os, og han vil gjøre Dem Er-
statning for det altsammen i reene flere Skielmsstykker.

Bri-

Brigantin. (reisende sig.)

Men jeg maae dog have noget ud.

La Saline.

Lyb Dig aldrig derom.

Leander.

Al, min fiere Saline! Jeg har aldrig trængt saa høiligen til Hielp. Alle Ting synes at have sammensvoret sig imod min Kierlighed. Min Farbroder er her.

La Saline.

Hr. Salomin?

Leander.

Ja; Hr. Salomin! Mine Følk har seet ham; hvad skal jeg nu begynde?

La Saline.

Lette Anker, Herre, og søge Søen.

Leander.

Forlade Benjamine?

La Saline.

Men er der andet for!, Herre! Hvorledes tør vi vove at komme for Deres Farbroders Ansyn? Det er kun sex Maanedes siden vi toge hans Juveler til os, og i den Tid have vi været tvungne at pantsætte dem. Hr. Salomin tager mig vist nok for Ophavsmanden til denne Uorden; og De har afbildet ham som Een, der ikke er at spøge med. For Himlens Skyld, Herre, lad os undvige denne Storm, og lad mig ikke knuses imod den Klippe.

Leander.

Leander.

Forlade Benjamine! Troer Du, at jeg kan bære
det over mit Hjerte?

La Saline.

Men hvilken Dievels Vending vil De da have mig
til at gjøre? I den Eld, jeg har styret Deres Fartoi,
naar De faaet mig til at trodse tusende Skier; men De-
res Elskov ligger i et hæsligt Farevand, og er rasende
Mod af Kæstevinde.

Brigantin.

Lad De mig raade, Herre! jeg vil tiene Dem, til
Trods for Vind og Strøm.

Leander.

Min kiære Brigantin! Du skienker mig Livet. Un-
derværst hans Midkiærlighed, min kiære la Saline!

La Saline.

Han har godt ved det! han rover intet.

Brigantin.

Destoværre! Det gjør Behageligheden saa meget
mindre.

La Saline.

Kom, Herre! Han skal ikke tage Luven fra mig;
naar han maae opofre sig for Dem. Jeg har alt fundet paa
et Middel til at unddrage Dem Deres Færbroders Pine,
og bringe Dem i Huuset til Deres Kiereste.

Leander.

I Hr. Sabatins Huus?

La Saline.

Ja; den gode Mand har betroet mig sine Sager, og mit Anlæg er — Men der seer jeg ham; gaar bort begge to, og bier efter mig paa Galleien.

Brigantin.

Saa siger jeg Dig ikke Farvel, Kammerat.

La Saline.

Den Vre tilkommer mig ikke.

Brigantin.

Du nyder den ganske vist; Du nyder den ganske vist.

4. Scene.

La Saline. Sabatin. Hali.

La Saline.

Jeg finder Dem ret beileligt, Herre! jeg har nu været henne og gjort alle Anstalterne til at tage imod vores Slaver.

Sabatin.

Det var vel; men har Du tænkt noget paa vores Banquerot?

La Saline.

Ja vist har jeg det Herre! Alting har sin Rigtighed, og jeg haaber at komme lykkelig til Ende med den, naar kun Hali vil staae mig bier.

Hali.

Jeg vil, Herre! jeg vil; kun en liden Vanskelighed i Veien.

Sabatin.

Sabatin.

Hvordan! hvilken Vanskelighed?

Hali.

Har nogle Scrupuli, vilde vide hvad Gambarotta er.

Sabatin.

Hvad en Banquerot er? Vel, det er at holde op at handle, og som Du ikke begriber.

Hali.

Sig mig, Herre! sig mig: Naar intet veed, kan intet giøre.

La Saline.

Hvad nutter Dig det? Det er paa en ærlig Maade at benytte sig af andre Folkes Tilfald, og at deele deres Formue med dem i Mindelighed.

Hali.

Saa! og hvordan giøre Gambarotta?

La Saline.

Ei! man begynder med at sætte sin Credit paa en fast Fod, og naar man saa har faaet sat paa andre Folkes Penge eller Vahre, saa bliver man i rette Tide aflysnlig, og man slipper med at deele.

Hali.

Deele?

La Saline.

Ja, det er Reglen.

Hali.

Og ikke Skielimerie?

Se

La

La Saline.

Intet mindre.

Hali.

Og Justicien hænger dem ikke?

Sabatin.

Evertimod, den gjør selv Deelingen; og der er ingen god Huusfader, som jo i det mindste engang i sin Levetid bør spille Banqverot.

La Saline.

Og som endog Samvittigheden forbinder dertil.

Hali.

Samvittigheden? Ha! saa har ingen Scrupuli meer, og er med i Sambarotta.

Sabatin.

Gaae da hen i Pakhuset, indtil jeg kommer til Dig; men send mig først Benjamine hid.

La Saline.

Der kommer baade hun og Marine.

Sabatin.

Gaae Du hen til Havnen og tag imod Hr. Doustremer.

5. Scene.

Sabatin. Benjamine. Marine.

Sabatin.

Og bereed Du Dig, min Datter, til at byde ham velkommen, som det bør og bør sig.

Marine.

Marine.

Hvordan, Herre! Er De endnu findet at give
Deres Datter til denne Søerøver.

Sabatin.

Tilforladelig. Det er en slikt Søemand, som vel
er lidt barsk i sine Lader, det vil jeg tilstaae, men som
virkstaaer sine Sager, og veed hver en Krog og Bugt
i Havet paa sine Fingre.

Marine.

Men de burde dog tage Deres Datters Tilboielig-
hed paa Raad med sig.

Sabatin.

Hendes Tilboielighed er min mindste Kummer; jeg
har givet Hr. Doutremet mit Lovte, og jeg skal holde
derom.

Marine.

Paa min Ære! dersom han vilde følge mit Raad,
skulde han ikke lade sig fiske ind paa en Trøieduus.
Uegtestanden er et farligt Farevand, naar man har
Kierligheden imod sig.

Benjamine.

Nei, nei; Marine, det er umueligt, at min Fader
skulde opofre mig for egennyttige Hensigter, og Natu-
ren —

Sabatin.

Naturen er et dumt Dyr, mit Barn, naar den
vætter sig imod en velgrundet Lykke.

Marine.

Na, ja! En flydende Uegtemand er en smuk velgrun-
det Lykke.

Se 2

6. Scene.

6. Scene.

Sabatin. Benjamine. Marine.
Doutremer.

Doutremer. (røber Tobak.)

Jeres Diener, min kære Svigersfader! her har I mig, lad os faae Bryllup i en Snup, jeg er alt færdig af at ligge i Havnen.

Sabatin.

Beed Hr. Doutremer være velkommen, min Datter.

Doutremer.

Uden Omstændigheder, Svigersfader! lad os kun faae vore Sager og min Pibe til Ende. Naar skal Brylluppet være?

Sabatin.

I Morgen, om De saa synes?

Benjamine.

I Morgen, min Fader?

Doutremer.

Hun har Ret; hvorfor ikke i Dag?

Benjamine.

Hav den Godhed, min Fader, og til ikke saa stærk; giv mig dog Tid til at overvinde min Modbydelighed for denne Forbindelse; og dersom jeg endelig skal adlyde Deres Befaling, saa lad mig i det mindste forberede mit Hjerte til dette Offer.

Doutremer

Doutremer.

Snik, Snak, Jomfrue! Hun skal nok see, at Vin-
den hører efter alle disse Marsager; naar den blæser,
maa vi selle.

Benjamine.

Saa behager De at seile allene; hvad mig anbe-
ranger, som ikke er søevant —

Doutremer.

De kan blive der, Jomfrue! Jeg vil være Dem
Mand for, at det ikke skal komme Dem høiere at staae,
end lidt ondt for Hjertet.

Benjamine.

Jeg haaber at mage det saa, at jeg ikke skal faae
Anledning til at give Dem Skyld derfor.

Doutremer.

Hille Skam! det vil vi faae at see. Deres Fa-
der har givet mig Løfte paa dette Givtermaal, og jeg
maa paaistaar, at han skal holde det.

Sabatin.

Saa vist, som om det var paategnet af Notarius.

Marine.

Ikke slet.

Doutremer.

Saa besøg De, hvad der hører til Formaliteten,
der er jeg ganske ukyndig i, men det øvrige tager jeg
og paa mig.

Marine.

En artig Maade at frie paa.

Doutremer.

Det besatter jeg mig ikke med, Marine! det er ikke mit Haandværk.

Marine.

Hvorfor besatter De sig da med Givtermaal?

Doutremer.

Det er en ganske anden Sag.

Marine.

Ja, for en Caper.

Doutremer.

Det er derfor ikke sagt, at jeg jo vil elske Din Jomfrue. Nei; naar hun vilde elske mig lidt, saa —

Benjamine.

(Skæder ham fra sig.)

Ha! De fergiver mig.

Doutremer.

Hvordant! saa krasen i en Søe-Havn? Vare vi endda midt i det faste Land.

Marine.

Deraf kan De selv see, at I ikke ere skabte for hinanden.

Doutremer.

Smaating! Førend en Maaned er til Ende, skal jeg faae hende til at smage selv, som en Janitskar; og og vi skal ikke saasnart have giort en lille Reise tilsammen fra den eene Verdens Ende til den anden — — (byder hende Haanden.) Slaa til.

Marine.

Marine.

(giver ham Haanden.)

Der, min Herre! Jeg giver Dem Haand og Lovte
paa min Jomfrues Begne. De kan gjøre Regning paa,
naar hun har en uovervindelig Afsky for Dem; og at,
uafførend hun skulde ægte Dem, skulde vi heller kaste os
begge to i Havet med en Steen om Halsen, og saa
kan De fiske os op, om De har Lust.

Sabatin.

J er en Uforstammet —

Benjamine.

Det er mine Meeninger, hun udtrykker, min Fa-
der, det skal staae til Dem selv at gjøre Forsøget, om
det er saa.

Marine.

Tienerinde. (de gaar.)

7. Scene.

Sabatin. Doutremer.

Doutremer.

Reent ud sagt, Hr. Sabatin! saa vil det koste os
noget, at faae Bugt med hende.

Sabatin.

Bryd Dem ikke om det, jeg skal nok raade med
hende. Det er ikke-at undre over, om Havet og De-
res Lader forskrække hende lidt i Forstningen.

Doutremer.

Men derfor, Svigerfader, forandrer jeg paa min Troe hverken Lader eller Element, det maae De rette Dem efter.

Sabatin.

Det skal hun ogsaa finde sig i.

Doutremer.

Mag da at faae hende overtalt; jeg vil gaae hen og see efter, hvordan det staaer til paa mit Skib, og saa kommer jeg strax tilbage.

Sabatin.

Gaae! De kan være vis paa hende; og jeg staaer Dem oven i Riibet inde for hendes Person, paa Hiertet nær, som kan komme efter.

Doutremer.

For Poffer! Enten det kommer eller ei, det er jeg lige glad ved. Er Hiertet det, som man søger hos Pigerne.

Sabatin.

De har Ret. I et fornøftigt Givtermaal er Hiertet kun et Mul.

8. Scene.

Sabatin. Marine. La Saline, som en Slavehandler. Leander, som en Mohe. Brigantini, som en Slavonierinde, og andre Slaver.

Marine.

Herre! her er en Art af Tyrk med nogle, der see ud som Slaver, der søge efter Dem.

La

La Saline.

Ha, min Herre! hvor glæder det mig at finde Dem!

Sabatin.

Stig mig kun uden Omsvøb, hvad Deres Erinde er, min Herre!

La Saline.

Deres Correspondent i Smyrna har sendt mig hid at overlevere Dem nogle Slaver til at sælge paa Markedet, og som De seer her en Prøve af.

Sabatin.

Det er sikkert en deilig Prøve.

La Saline.

Jeg tør påstaae, at det er et fortræffeligt Kiøbsskema! men man maae vise lidt af det, de duer til; Kom, denne Springedands! Jeg forstaaer mig ikke paa at fryde, som De skal faae at see.

(Slaverne dandse.)

La Saline.

Nu, hvad tænker De paa?

Sabatin.

Jeg tænker paa at sælge Dem meget dyrt.

La Saline.

Deri gjør De vel; slige Vahre kan man holde saa højt, som man vil; men nu maae De høre denne; Hun synger som en Engel.

(En Slavinde synger en Aria.)

Sabatin.

Fortræffelig!

Et 5

La

La Saline.

De vil paa min Ære finde Deres Regning der-
ved, flige smaa Talenter sætte Pigerne meest i Priis.

Marine.

Snærmær sig til Møhren.

Dette Ansigt staaer mig temmelig vel an, det er en
deilig Sort.

Sabatin.

Hvad duer han til, synger eller danser han?

La Saline.

Han hverken synger eller danser, men derfor mang-
ler det ham ikke paa Gaver; endskjønt denne Slubbert
er en Morian, har han dog Forstand, som en Ube,
og er et Dyr, der i Nødsfald kan forvandle sig fra
sort til hvidt.

Sabatin.

Og denne Slavinde, hvor er hun fra?

Brigantin.

Fra Sclavonien, min Herre!

La Saline.

Det er et ret smukt Fruentimmer.

Brigantin.

Ei, Kam sig noget, hvilken Snaf! De gjør mig
ganske skamfuld. Vel er det sandt, at en Bassa, i hvis
Hænder jeg faldt, bestemte mig, for mit Ansigts Skyld
til Storherrens Serail, men der var en lille Forhin-
dring i Veien. Der maade ingen komme i det, uden Pi-
ger og Piger i den nøiagtigste Forstand, og til min
Ulykke, havde jeg været givet i tre Maanedes. Havde

ddet været tre Aar forhen, saa kunde jeg gjort mig Haab
noom at blive Sultanens Favorite.

Sabatin.

Hun er moersom.

La Saline.

Ja, det som mere er, hun er nyttig; kom, gi
hende Deres Haand, og hun siger Dem alt hvad der
offorestaaer Dem, som om hun havde det paa Prent.

Sabatin.

(trækker hende Haanden med Handsken paa.)

Lad see engang.

La Saline.

Saa tag først Handsken af.

Brigantin.

Det er unødvendigt; jeg bliver, endog igiennem
Handsken, Forberedelser vaer til en vis Banquerot. —

Sabatin.

Yes, yes! spring over den Post. For en Ulykke!
hvilken Lucks.

Brigantin.

Her er noget, som ikke forkynnder det beste. De
har Hensigter med Deres Datter, som ikke understyttes
naaf hendes Tilbøielighed i ringeste Maade.

Sabatin.

Det er sandt.

Brigantin.

Deres Haand truer hende med Ulykke, men lad
kun mig raade, naar jeg kun maac snakke for hende i

et

et Dieblif, saa skal jeg vide at indskyde hende saadanne Beslutninger, som stikke sig for hende, og jeg vil gisre hende lykkelig til trods for denne Haand.

Sabatin.

Disse to staae mig nok saa vel an, som nogen af de andre.

La Saline.

Da passer det sig fortræffelig; thi min Herre har befaleet mig at tilstille dem paa hans Begne, som en Erkiendtlighed for den Omhue, De bær for de øvrige.

Sabatin.

Jeg er ham virkelig meget forbunden; og vil be- holde dem for hans Skyld; men behager De ikke at komme nærmere?

La Saline.

Nei, jeg vil tage ud paa Næbden igien; og saasnart De finder det for godt, ville vi allesammen komme i Land.

Sabatin.

Deres Tiener. (Han gaar ind med Leander og Brissac.)

9. Scene.

Marine. La Saline.

La Saline.

(Kaster sin Tyrkedragt.)

Nu vel Marine, har jeg ikke baaret mig vel ad?

Marine.

Fortreffelig; men hvad nytter alt det os til?

La Saline.

Til at forskaffe Leander Tid til at gjøre Ustale
med Benjamine, medens jeg paa min Side arbejder paa,
at faae Doutremer til at kulsøile.

10. Scene.

La Saline. Marine. Sabatin.

Sabatin.

Jeg er forloren! jeg er ødelagt.

La Saline.

Hvorledes det Herre! hvad er der hænder Dem?

Sabatin.

Den Skielm af en Tyrk er løben bort med alle mine
Juveeler.

La Saline.

Deres Juveeler! af jeg er bestiaalen!

Marine.

Spild ikke Tiden, men løb gesvindt til Havnen,
if Frygt for, at han maatte undkomme.

11. Scene.

Benjamine. Marine.

Benjamine.

Af min kære Marine! hvorledes skal vi blive af
denne Hr. Doutremer?

Marine.

Marine.

Paa min Vre Zomfrue! jeg veed det ikke; Deres Fader vil endelig have Dem givet med denne Søerøver, reent ud sagt, saa ere vi ilde faren, han har faaet Lyven fra os.

Benjamine.

Og for at gjøre Ulykken fuldkommen, saa forlader oven i Kiøbet Leander mig i denne Yderlighed.

Marine.

Leander forlader Dem!

Benjamine.

Hvor er han gruesom Marine! det er næsten en heel Dag, siden jeg har hørt noget fra ham.

Marine.

Vil De fixere mig? jeg troede at alting var foren; hvordan! fordi der er gaaet nogle Dieblikke, i hvilken han uden Tvivl har søgt om kraftige Hielpemidler, saa gjør De ham strax Beskyldninger! sy, Zomfrue. Naar man have saa mistænkeligt et Hierte?

Benjamine.

Dom deraf hvor inderlig jeg elsker Leander; og saa kan Du af min Kierlighed til ham, slutte Dig til min Affkye for hans Medbeiler.

Marine.

Alt det indseer jeg fuldkommen, men jeg seer ikke hvorledes vi skal slippe vel derfra.

Benjamine.

Men i hvor haard min Fader end stiller sig an, troer Du dog ikke, at han i sit Hierte skulde have giemt saa megen Omhyed —

Marine.

Marine.

Hvad er det, De taler om Omhed? jeg veed kun
et af en jødisk Fader at sige; den anden er mig ube-
kendt.

Benjamine.

Naar han var fuldkommen overbevist om Fortviv-
lelsen i hvilken hans Beslutning styrter mig —

Marine.

Saa lod han den dog ikke fare, siger jeg Dem;
han har overregnet dette Givtermaal, han har havt det
Prøvestenen; der er intet mere ved at gjøre.

Benjamine.

Jeg Ulykkelige!

Marine.

Men til en Erstatning, har han bestemt Dem de
to elskværdige Slaver til en Brudegave.

Benjamine.

O! tæl ikke om det allermindste, som har Sam-
menhæng med dette Givtermaal.

Marine.

Taalmodighed! De kunde maaskee dykke Smerten i
Sovu; ja endog erstatte Dem Deres Elsker.

Benjamine.

Du fornærmer mig.

Marine.

Naa, naa, De skal see; der er en Slavinde, som
kan blive Dem nyttig i tusinde Ting, og den nydeligste
Mille Morian. — Deres Hjerte vil faae en Højen at
rapportere mig om ham.

12. Scene.

I2. Scene.

De Forrige. Brigantin, som Sclavonerinde.

Brigantin. (sagte.)

Skulde jeg da ikke kunde finde vores christne Jesu des Datter?

Marine.

Kom — Der har vi Sclavonerinden.

Brigantin.

Ha Jomfrue! jeg døde af Længsel efter at bevidne Dem min Erbødighed; og jeg er meget vel tilfreds med, at Slaveriet — at Skiebnen — hvis Behagelighed tilbyder mig Leilighed. — Jeg er Deres underdannede Tienerinde Jomfrue.

Marine.

En vel sammensat Compliment!

Brigantin.

(til Marine, i sin naturlige Røst.)

Saa; er den ikke? (i en Fruentimmer-Tone.) Men Jomfruen er saa aldeles nedsænket af sine Betyrninger, at hun ikke har mindste Agtsomhed paa min Nidkierhed.

Benjamine.

Hvoras kan De see, at jeg har Betyrninger, om jeg maae spørge?

Brigantin.

Gode, Jomfrue! Hierterne ligge ligesaa aabne for mig, som en Bog. Spørg kun, om jeg ikke forhen ved første Diefast læste Deres Faders heelt igiennem.

Marine.

Marine.

Ja lige indtil den mindste Taddel.

Brigantin.

Dette er endnu meere læseligt. Det har Afstøje
for et Givtermal, som De trues med; det brænder af
Altraalmodighed efter at see en Elsker, som De frygter
at miste; det murrer imod en Fader, der gjør Dem
til et Offer for sin Gierrighed. Er det ikke et kort
Middag af Deres Hierte?

Benjamine.

De sætter mig i Forundring.

Brigantin.

Jeg vil gjøre det, som meere er, jeg vil tiene
Dem. Jeg veed, hvad det undertiden koster vores Rigt-
igdom at elske; man lider djevleblænder.

Marine.

Det lover jeg for.

Brigantin.

Man har undertiden elsket! De kan dog vel forestille
sig, at man ikke har mishaget; Men disse Uhyrer, man
kommaer ægte, ere stedse komne derimellem. Hvor har jeg
spæstet imod de Hunde af Paarsvende.

Benjamine.

Det er sande; de ere meget gruesomme.

Brigantin.

Gruesomme? De ere virkelige Tyrker. Det synes,
som om de just bringe os til Verden, for at gjøre os rasende.

ff

Marine.

Marine.

En smuk Fornøielse!

Brigantin.

Hvorfor lade de ikke os drage Omsorg for at forsyne os selv? Veed vi ikke, hvad vi behøve?

Marine.

Hvem kan vide det bedre end vi selv?

Brigantin.

Men Tingene ere saa ilde anordnede. Kierlighed blæser fra høire Side, Ægteskab blæser fra venstre; Naturens Strøm drager os med sig, Fornuften har gode ved at roe — Stormen lader sig høre — man taber Nord-Polen — Jeg veed ikke, om jeg forklarer mig tydelig; men De seer dog vel, at Forældrene har Uret.

Marine.

Det er uimodsigeligt.

Brigantin.

Spørg kun min Kammerat derom; han skal bekræfte det altsammen.

13. Scene.

De Forrige. Leander, som en Mohr.

Leander.

Åh! hvem kunde undlade, Tomsrue! at fordømme Ophavsmændene til Deres Bekymringer? Men det er ikke nok at beklage Dem, man maae befrie dem, og vi vil blive alt for lykkelige, om vores Midkierhed —

Bri-

Briquantin.

(Iagte til Leander.)

Det er altsammen spildt, De forfærder hende.

Leander.

Åh, Deiligste! bær mig i det mindste med et Diekast,
og lad mine Følelser forskaffe min Farve Raade.

Marine.

(til Benjamine.)

Han er ingen Dievel, endstaaant han er sort.

Benjamine.

Lad mig være i Fred, det er den eeneste Prøve,
og forlanger af Ederes Hengivenhed.

Leander.

Den lykkelige Leander er uden Tvivl Maalet for
minne Uroelighed.

Benjamine.

Hvad taler De om Leander?

Leander.

Jeg veed, hvad Deel han har i Deres Hierte,
omfrue! og det er til Fordeel for ham, at jeg beder
noem at tage imod mine Tjenester. Jeg føler al den
nødvendighed, som Deres Omhed bør forårsage ham; ja
og tør endog for Deres Fødder takke Dem derfor.

(han kysser hendes Haand, og tager Masquen af.)

Benjamine.

Forvoone — Åh, Leander!

Leander.

Åh, Benjamine!

Is

Marine.

Marine.

De stakkels Børn!

Benjamine.

Hvilken Glæde! jeg stielver! Dæk Dem i en Hast til, at ingen overrumpler — lad mig see paa Dem engang endnu — Men ved hvilken Hændelse er De her?

Leander.

Deres Fader venter Slaver fra Smyrna; La Saline er kommen dem i Forveien, og giver os ud for dem; jeg seer Dem, saa kan jo det øvrige være os ligegyldigt?

Benjamine.

De veed vel, at Hr. Doutremer er ankommen?

Leander.

Ja; men hvad har De besluttet?

Benjamine.

Jeg vidste det ikke selv tilfulde; men Deres Nær-
værelse bestemmer mig, og nu vil jeg langt hellere dø,
end taale, at man giver mig til nogen anden.

Brigantin.

(med sin naturlige Røst.)

De skal ikke dø, Zomfrue! det er mig, som styrer Røret, og jeg skal bringe Fartøiet i en god Havn, det lover jeg Dem.

Benjamine.

Det er ingen Fruentimmer.

Brigantin.

Det har jeg aldrig været.

Leander.

Leander.

Det er een af mine gamle Tienere, som jeg har
møndet her, og som under denne Klædedragt skal gjøre
Dem vigtige Tjenester hos Deres Fader.

Benjamine.

Den ærlige Karl! Skulde han ikke vilde bære dette
Mærke for min Skyld.

Leander.

Nei; om jeg maae bede.

Brigantiu.

Lad hende raade, Herre! lad hende raade; det er
ikke saa ganske af Veien; naar det gielder om Skielms
Sikkerhed, kan man aldrig tage Tiden for vel i Agt.

Marine.

Himmel! der er Deres Fader!

14. Scene.

De Forrige. Sabatin.

Marine.

Nu, Herre! Har De faaet Spor paa Deres Tyrk?

Sabatin.

Endnu ikke; men jeg har sendt Obirene' efter ham.
O, ha, min Datter! hvad gjør J her? Har jeg ikke
budet Eder at tage frisk Luft, undtagen ved Tral-
værket af Eders Vinduer?

Brigantin.

Imedens vi spadserede, fortalte jeg hende Maaden, paa hvilken jeg kom i Slaveriet.

Sabatin.

Det er ikke Dem meent; jeg seer meget gierne, at De er hos hende. Ja, Benjamine! sølg hvad hun siger Dig, det er en god Raadgiverske.

Benjamine.

Jeg skal stræbe at føre mig hendes Raad til Nytte, min Fader!

Brigantin.

(Stiller sig an, som om han fortsatte sin Fortælling, og dreier sig steds for ved Sabatin, imedens Leander taler med Benjamine.

I Havnen, til hvilken jeg sagde Dem, at mine Forældre førte mig, fik jeg Die paa en vis Svemand, som ogsaa fik Die paa mig. Mine fine og yndige Træk rørte ham; hans Svemandsvæsen indtog mig, saavel som hans buldrende Stemme og det deiligste Par Knæbelbærter i heele Levanten.

Sabatin.

Godt.

Brigantin.

De finder maaskee, at det var en egenfindig Smag; men De veed, at Egenfindighed er de Skønnes Feil! Kort — De hører dog paa mig?

Sabatin.

Ja vist hører jeg.

Brigantin.

Vi elskede hinanden; mine Forældre bestemte mig
en Mand paa fast Land. Men en god Dag; mit Hjerter
naar fladt. De hører ikke, hvad jeg siger.

Sabatin.

Jo vist, jo vist.

Brigantin.

Kort sagt: jeg agtede Caperen; saasnart vi havde
naaet Bryllup, gif vi ombord. Følger De mig?

Sabatin.

Jeg siger jo: Ja.

Brigantin.

Han sagde, at han vilde vise mig hele Jorde-
besiddelsen.

Marine.

Men kunde De overtale sig at gaae saa langt?

Brigantin.

Man gaaer meget vidt med den, man elsker. Men
en Troelsø! —

Marine.

Hvad han?

Brigantin.

Mit Hjerter sidder imellem to Steene, naar jeg
tanke derpaa.

Sabatin.

Hvad gjorde han da?

Brigantin.

Den Forræder gjorde Begyndelsen af Reisen med
selge mig til en Daffa, til hvilken han havde solgt

alle sine Røner. Jeg var den trettende Ulykksalige, som han drev Ridsmandskab med.

Sabatin.

Den trettende?

Brigantin.

Å! Himlen give, at jeg maatte være den sidste! Men ved min Ankomst her har jeg endog faaet at høre, at min Døddel kastede Krog ud efter en riig Ridsmands Datter her i Byen, uden Tvivl for at gjøre samme Brug af hende.

Marine.

Herre! en Caper! en riig Ridsmands Datter! det fortiener at undersøges.

Sabatin.

Hvad er det da for en Caper?

Brigantin.

Det er en Mand, som snuser fra Havn til Havn; En vis Doutremer —

Sabatin.

Doutremer!

Marine.

Herre!

Benjamine.

Min Fader!

Brigantin.

Hvad sætter Dem alle i denne Forundring; er min Troeløse fiendt her?

Marine.

Det er just til ham Herren vilde give sin Datter.

Den-

Benjamine.

Mig? Nei, jeg vil ikke sælges til en Bøssa.

Sabatin.

Nei, nei, min Datter, det kan ikke henge saaledes sammen; jeg kender ham, som Du skal have, meget vel; og jeg er Dig Mand for, at han aldrig har været givet.

Brigantin.

Hør engang! den jeg taler om, er en stor søer Mand, der har noget matrosagtigt ved sig, og som jeg har sagt Dem tillige, en huul buldrende Stemme, og en skiden blandet Hud.

Marine.

Det er ligesom han gaaer og staar i denne Verden.

Benjamine.

Det er ham selv.

Sabatin.

Skulde det være mueligt?

Brigantin.

Det Skarn! jeg vilde jeg havde ham her; jeg skal se med Glæde rive Dinene ud af hans Hoved.

15. Scene.

De Forrige. Doutremer.

Doutremer.

Denne Gang Sviger-Fader, skal De dog blive til trykfreds med mig; og jeg vædder paa, at Jomfruen ikke

skal kunde holde Stand imod en lille Lystighed jeg har anrettet for hende. For en Ulykke! jeg er ret galant, naar det tager mig!

Leander. (sagte.)

Himmel! det er min Færbroder.

Sabatin.

J Sandhed! min Herre! det er ret smukke Tidender jeg har faaet at høre.

Doutremer.

Hvad vil De sige med Deres smukke Tidender?

Marine.

(sagte til Brigantin.

Tak ikke Modet!

Brigantin,

Det er alt fløiten.

Sabatin.

Var det ret, at fæste Dinene paa min Datter til slige Forrædderier?

Doutremer.

Hvorledes det! Forrædderier? jeg var mig ikke den ne Kæstevind ventendes; hvad vil De sige?

Sabatin.

At det er meget umenneskeligt at ægte unge Piger, for at sælge Dem til en Pasha.

Doutremer.

Gid jeg maae drufne, om jeg forstaaer det mindste heraf! lad os klare det lide op Svigersfader, at vi kan faae Strægen igien.

Bri:

Brigantin.

(sagte til Sabatin.)

Sæt mig ikke sammen med ham; det er en grov Karl.

Sabatin.

(til Doutremer.)

Det bliver lettere end De ønsker, at finde reede

heri. Denne Slavinde. —

Brigantin.

(til Sabatin.)

De voldes min Undergang.

Doutremer.

Nu vel, denne Slavinde?

Sabatin.

Er det ikke den trettende af Deres Røner, som De
har fulgt?

Doutremer.

Hvem tør foregive siges skammelige Løgne?

Sabatin.

Hun selv.

Doutremer.

Hvordan, Skamløse!

Brigantin.

Ne! Skjælsbørd! jeg vil langt hellere gaae min
Vel. —

Doutremer.

Nei; for en Ulykke, nei! I skal ikke slippe mig
saaledes, I dumdriftige Bedrageriske! jeg skal lade en
Canon med Eder, dersom I ikke taler af en anden Tone.

Brigantin.

(med sin naturlige Røst.)

Spar mit Liv Herre! jeg tog Dem for en anden.

Dou:

Doutremer.

Ei for en evig Usæd! min Hr. Spitsbub! I skal ikke have gjort os dette Spilop for intet.

Brigantin.

(aabner sin Gruentimmerdragt, og viser Galei-
Slavens frem.)

Far i Mag, mine Herrer! jeg er en privilegeret Skielm; der seer De mit Frihedsbrev.

Doutremer.

Ei! troer jeg ikke, at denne Slubbert er Brigantin?

Brigantin.

Ja, i egen Person.

Sabatin.

Mohren er uden Tvivl i Ledtog med; han maae give os Oplysning om hele Sammenhængen.

Doutremer.

Ja, for Pokker! skal I ikke skifte, eller der bliver ingen Naade at vente, jeg skal behandle Eder haardt, som Tyrk og Mohr.

Leander.

(tager Masquen af.)

Nu vel! jeg faaer da at give mig tilkiende.

Doutremer.

Himmel! det er Leander!

Leander.

Ja; min kiere Farbroder, De seer Deres Medbeiler og Brodersøn for Deres Fødder, bestem nu, hvad De vil

loil foretage med mig; men dersom De endnu er fin-
noet at berøve mig Benjamine, saa lad mig for alle Ting
ikke beholde Livet.

Sabatin.

Hvordan, Herr Doutremer! Er det den Brodersøn,
som De engang foreslog mig til min Datter?

Doutremer.

Jeg har ikke flere end den samme.

16. Scene.

De Forrige. La Saline.

La Saline.

Glød Dem Herre! glød Dem! her kommer man
afslabendes med Deres Tyrf.

Doutremer.

Denne Skielm var med i Sammenrottelsen.

Sabatin.

Hvordan Slubbert. —

La Saline.

Hvad er der paa Færde, mine herrer? Skielm fra
anden ene Kande og Slubbert fra den anden, hvad vil alle
dette sige?

Leander.

Alt alting er opdaget, min gode La Saline, og at
min Tykke eller Ulykke berøer for nærværende Tid paa min
Farbroder, som Du der seer.

La Saline.

Er De Hr. Salomin?

Dou-

Doutremer.

Die stille dermed, jeg er kun Salomin i Marseille og her er jeg Doutremer. Jeg skifter Navn og Flag, ligesom jeg seer min Fordeel til.

La Saline.

De maae have mig undskyld, min Hr. Doutremer, dersom jeg kun har begegnet Dem, som min Herres Medbeiler.

Sabatin.

Ingen videre Forklaringer. Hvad Slutning vil De tage? De seer at De elsker hinanden.

Doutremer.

Jeg tog slet ikke i Betænkning, at gjøre Dem lykkelige, dersom ikke nogle visse Juveler laae mig saa stærk om Hjertet.

La Saline.

Dem kan De være ganske roelig for, vi havde betroet Herren dem, og der kommer Skielmen, der havde stiaalen dem.

Sidste Scene.

De Forrige. Hali.

Hali.

Nei, nei, ingen Skielm er; mig gjør Gambarotta.

Doutremer.

Hvorledes! hvad vil Du sige med Din Gambarotta?

Hali.

Ja, Herre ja! mig er en fattig Tyrk, som gjør Gambarotta med Samvittighed.

Dout

Doutremer.

Hille Skam! jeg skal lade Dig, med samt Din Sam-
nüttighed hange.

Hali.

Ha! Justitien hænger ikke derfor; jeg veed Reglen;
ikke deeler, den deeler.

Doutremer.

(river ham Juvelerne af Haanden.)

Hid med denr Slubbert, og gaae hen andensteds at
hænge.

Hali.

Ak, Gvalt! Justitien, Justitien!

Doutremer.

Vi vil siden gjøre Afregning min Herre. Vel an-
naander! alt det forbiegangne skal være glemt, og jeg er
freds med alt hvad Hr. Sabatin vil gjøre.

Sabatin.

Saa giver hinanden Hænderne, mine Børn!

Leander.

Benjamine! hvilken Lykke!

Benjamine.

Jeg skælver for, at det allene er en Drøm!

Marine.

Hille Skam! jeg kiender mange Piger, der gad drømt
saaledes.

La Saline.

Det beroer kun paa Herren, saa kan Du nyde den
forlovelse. (til Sabatin.) Jeg har tient Dem i tre
og syv; giv mig min Afsteed og Marine til Løn.

Sabatin.

Sabatin.

Hiertelig gierne; see nu ere jo alle fornøjede.

Doutremer.

Der er ingen uden den arme Brigantin, som vi ikke kan gjøre noget for.

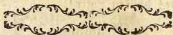
Brigantin.

Gjør sig ingen Bekymringer derover, jeg er ikke den, som er meest at beklage; man værner sig til Galleien, og man kiedes ved Egtebaandet. Alt det kommer ud paa et. Lad mig kun komme med til Bryllupet og ret faae en glad Dag.

Doutremer.

Kom! lad os nu alle tænke paa at være ret lystige og fornøjede.

Ende.

Den
Uinge Indianerinde.

Comoedie i een Act.

Overſat

af det Franſke.

Personerne:

Betty, en ung uskyldig Pige, født af vilde Folk i Indien.

Belton, hendes Elsker.

Mowbrai, en Quaker.

Mylford, Beltons Ven.

En Notarius.

John, en Tiener.

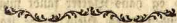
(Handlingen gaar for sig paa Carlstovtt, en engelsk
Colonie i det nordlige Amerika.)

Den

Unge Indianerinde.

Comoedie i een Act.

I. Scene.

Belton. Mylford.

Mylford.

Endelig er De da kommen tilbage til Carlstovn; den Ven, jeg begravd, er skienket mig igjen! Jeg seer Dem; min villige Længsel er tilfredsfillt. Men hvad loffal jeg slutte af Deres mørke Tavshed? I dette Dilemma, da jeg løber ind i Havnen og faaer Underretning om Deres Ankomst, tiler jeg herhid med Henrykkelse; jeg bereeder mig til den Lykke, at udøse min Glæde i min Vens Arm, som Himlen giver mig tilbage; og jeg anfinder Dem nedslaaet og bedrøvet. Sæt mit Sind i usikkerhed, aabne Deres Hjerte for mig; alting synes nu at forkynde Dem en roelig Skiebne. Veien herfra til Boston er snart lagt tilbage; inden tre Dage kan Deres Fader see alle sine Døttre opfyldte.

Gg 2

Belton.

Bekton.

Al! jeg har forvoldt ham Græmmelse, hvorledes
 kan jeg da være lykkelig? En Sønns unge Aar er for hans
 Fader de vigtigste. Jeg beklager de Dage, jeg har tabt i
 Elendighed; de forødt Dage, som jeg kunde anvendt til Nytte
 for min Familie og for mig selv. Kiære Wylford! det er længe
 siden at en rasende og ubesindig Attraae efter at reise drev
 mig til at forlade min Fader, men Himlens Straf fulgte
 mig. Skibet forgik i en gruelig Storm. Bølgerne ka-
 stede mig næsten død hen paa en af de Vildes Øer. En
 gammel Mand og hans Datter fandt mig paa Strand-
 kanten. Al, uden deres Hielp havde jeg maattet om-
 komme! Hvilken Omhue, hvilken kierlig Omhue viste de
 ikke for mit Liv! Deres Behandighed paa Jagten sødte
 mig, deres Kræfter forsynede mig med det Nødtørstige
 og understøttede min Svaghed. Saaledes tænke de Men-
 nesker, som vi foragte og fornede! Jeg havde været fire
 Aar i Landet, da den Gamle døde; Kiedsomhed, Uroelig-
 hed, min eensomme Tilstand, min Fader, og det smigrende
 Haab paa min Side, at blive nyttig for den, der havde
 frelst mit Liv, alt dette gjorde mig mit Tilflugtssted utaa-
 leligt, og jeg overtalede min Selskabsøster at prøve Lyk-
 ken. Du veed De alt. Efter tusende forskiellige Far-
 ligheder kom os tilsidst et engelsk Skib i Næde paa Ha-
 vet, som frelst os Livet. Men hvor megen Kummer
 har jeg ikke endnu at udstaae! Jeg maae vende tilbage
 til en Fader, der er opbragt imod en straffskyldig, dog
 meer ulukkelig Søn. Men kan jeg vel komme for hans
 Dine i denne bedrøvelige Tilstand? Vår jeg opfylde hans
 øvrige Levetid med Sorg, da jeg har forødt hans Gode,
 ja maaskee forkortet hans Dage, kan jeg da mere med
 Villighed begiere Hielp af ham?

Wylford.

Mylford.

Kierlighed og Venskab vil med en fælles Iver opretholde en Elfers og Vens Lykke.

Belton.

Kierlighed?

Mylford.

Har De forglemte, at De havde saæet Løfte paa Arabelle? — Jeg troer De elskede hende.

Belton.

Ingen kan see Arabelle uden at elske hende. Men da den Tid Moubray sluttede dette Partie og gav mig Løfte paa sin Datter, da var det ikke, jeg søler det heel vel, nogen Beløuning for min Elskov. Deres Farbroder stadfæstede derved allene det oprigtige Venskab, der bandt hans Eliebne til min Faders; men troer De, at han for nærværende Tid, efter fem Aars Forløb, vilde —

Mylford.

Hvordan! kan De tvivle om ham? Saa veed De ikke i hvor høi en Grad han elsker Dem; Deres Ulykker vil skynde ham til at fuldbyrde sit Løfte. Arabelles Udyggheder forøges dagligen. Overlad mig at randsage hendes Hierte, som er uden Forstillelse; og tael De paa Deres Side med min Farbroder. Han er frie, aabenhjert og dydig. Den Sect, han bekiender sig til, gjør ikke mange Omsvøb; enhver veed, at Quækerne ere lige frem.

Belton.

De troer, at Arabelle efter saa lang en Tid —

G 3

Mylford.

Wylford.

Lov kun for Dem selv, saa lover jeg for hende.

Belton.

Belan! gaa da, men kom snart igien; De bør selv slutte, hvor behagelig Deres Omgang maas være for et Herte som mit. Jeg elsker Deres Kærlighed; men hans Alder paalægger mig Verhødighed, og tillader mig ikke saaledes at udøse mit Herte, som jeg behøver, og kan giøre hos min Ven.

2. Scene.

Belton. (allene.)

Jeg seer dette Sted igien! jeg lever igien blant Mennesker! hvad skal min Skiebne blive her? Det Gæstskab, der cengang var paa Tapetet imellem Arabelle og mig, bliver i min nærværende Ulykke en Nødvendighed. Edelmødige Betty! Din Omhu og Dit Mod reddede mit kummerfulde Liv fra Døden. Jeg besad Lyksaligheden midt i Dine Udørfener, og sandt en Elskerinde ved Verdens Ende! Hvorfor drog jeg Dig da fra disse vilde Egne? Var jeg ulykkelig? Dit Herte var mit. O Himmel! jeg eiede dette uskyldige, smme og ædle Herte. Lykkelige og tilfreds ved at udgiøre hinandens Lykke, hvor herlig var ikke vores Skiebne, endog paa det fæleste Sted! Foragt fulgte ikke vores usle Fattigdom. Foragt! Samkvæmmets Tyran. Denne græffelige Plage, denne utaalelige Byrde, hvormed Mennesket nedtrykker sin Ege. Ja, Betty! jeg føler, at jeg kunde have trodset alt det Onde, Du har døiet, af

Kier:

Kierlighed til mig, men jeg kan ikke underkvinge den
u utroelige Gysen, jeg sofer, naar — dog, min Skræb-
lighed vil blive undskyldelig i Bettys Dine, naar hun
sarer at fiende vore Skikke og Sæder, min ynkverdige
Tilstand, og vores fælleds Ulykke.

3. Scene.

Belton. Movbrai.

(Belton gjør en dyb Compliment.)

Movbrai.

Slaan Din Aag, min Kæde! Sæt Din Hat paa.
Du maae gierne være lidt mindre høflig, naar Du er
besmeere oprigtig. Jeg har sagt Dig det forhen, og
jeg siger Dig det igien: Elsk mig, det er Din Pligt, men
lad Din Hat sidde. Dit Bildskab og Din Ungdoms
Daarlighed har gjort Din Fader gammel for Tiden. Han
er min beste Ven, og nu jeg finder Dig omsider, skal
jeg have den Glæde at give ham sin Søn igien.

Belton.

Men, min Herre! —

Movbrai.

Hum, min Herre! jeg hedder Movbrai.

Belton.

Tænker De?

Movbrai.

Tænker Du, saa seer Du, at jeg er kun eet Men-
neste og ikke to. Husk paa det og tael derefter.

Og 4

Belton.

Belton.

Siden Du vil have det, saa saae jeg da vel sigt Du til — Dem — Min Fader er from, men min alt for lange Graværelse har maaskee trættet hans Taalmodighed. Troer Du, at han efter al den Kummer, jeg har forarsaget ham, endnu kunde tilgive mig?

Mowbrai.

Du veed ikke, hvad et Faders-Hjerte er. Saa snart et Barn giver sig paa nye under vore Vinger, saa undersøges ikke længere, om han er straffældig eller ei; i samme Dieblis Bildfarelsen tilstaaes er den forladt. Men dersom Du, efter det jeg har sagt Dig her, i et ubestindigt Naserie skiede paa nye ud fra Dine Pligter, og vilde drage Fordeel af denne Tilstaelse, saa vilde jeg for stedse foragte Dig. Men jeg tænker, at efterdi en dydig Vens Søn efter fem Aars Bildfarelser og Ubestindigheder tager sin Tilflugt til mig, saa har han i Sinde at blive dydig; og for at faae Rettrighed til at lindre Din Elendighed. (Belton gyser.) Ja, Din Elendighed — en mægtig Sag! hvor forvirret og udmygget det Ord, Elendighed, ikke gjør ham — O Himmel! hvilken Skrøbelighed! Din Fader har, ved at vise et meget rart Benskabs-Tegn imod mig, ganske nydeligen reddet min Belfærd. Jeg mistede to Skibe næsten i Havnen for mine Dine; man troede, at det var ude med mig. En utaalmelig Creditor, for at tilfredsstille sin frygtsoimne Giertrighed, krævede, at jeg skulde fastsætte en Tid, og for Retten ved en ligesaa høitidelig som strafværdig Eed for hans Skyld vanhellige den Høiestes Navn. Tænk! at tilføie den Almægtige flig en Fornærmelse!

meddelelse! Jeg var alt paa Veien til at opgive mit Brev,
 min Fattig var useilbar, da jeg uformodentlig fik føl-
 gende Seddel. Der, læs.

Belton. (læser.)

„Min Herre!“

Movbrai.

O ja! for alting.

Belton. (læser.)

„Jeg har faaet Efterretning om det Vanhæd,
 „der sætter Dem udaf Stand til at bringe Deres
 „Sager i Orden. Jeg udbeder mig derfor, som
 „en Gudhed af Dem, at De vil imodtage 50000
 „Rdlr. af mig, som jeg nyeligen har faaet ind.
 „Efterforsk ikke, hvor denne Tieneste kommer fra.
 „Bliver Lykken Dem engang gunstig igien, saa
 „skal jeg fordrø Dem. Siem denne Seddel!
 „den er Quittering for Dem, og jeg har intet
 „at fordrø.“

Movbrai.

Din Fader synes mig at være den eneste, dette
 Træk ligner, og det er virkelig ham, jeg er forbunden
 derfor — Det gjør Dig forvirret og forbauset! min
 Son! lad Dyden aldrig sætte Dig i Forundring. Nu
 begriber Du da vel, hvor stor Deel jeg bør tage i det,
 der angaaer eder begge; men vent ingen stoiende For-
 sikringer om Tienstberedvillighed og Venkskab af mig.
 Jeg er ligesom; træd ind i min Fattig, min Broder-
 søn skal endnu i Dag føre Dig til min Datter.

Belton.

Deres — Din Datter! —

Movbrai.

Du ja! Du synes forundret! efter Din egen Be-
quæmmelighed, det forstaaer sig selv, Du skal paa ingen
Maade tvinge Dig!

Belton.

Det er længe siden, at Du, i Betragtning af et
øprigtigt Venkab, gav mig Løfte paa Arabelle. Jeg
ønskede denne Forbindelse, og dette smigrende Haab var
saavel dyrebart for min Fader, som kiært for mit Hierte.
Men jeg bør lade mig selv vederfares Ret, og har alt
for stor Årsag til at frygte, at min lange Vildfarelse
bør have udsuffet det Haab, som forhen smigrede
mig. Jeg indseer vel at dette afdalte Giftermaal er
det eneste Middel, hvorved jeg kan komme tilbage til min
Fader, og fremsille mig for ham, som endnu hans
Gødhed værdig, men —

Movbrai.

Kom! mit Hierte er det samme det har været.
Din Gienvordighed forøger endog Din Ret til mit Ven-
skab. Det meget Onde Du har døiet, som en Frugt
af Din Uforsigtighed, bør have givet Dig 20 Års Er-
farenhed. Belton! man maae vide at drage Fordele af
en umild Skiebne, at glemme sine Ulykker er den største
af alle. Farvel! — Godt! Skab ud med Foden, og
krum Dig dybt. (sagte.) Han gjør mig rasende med
sine Artigheder, i de 3 Dage han har været her, har
han ikke forbedret sig det mindste, han er immer efter
Tablaturen. (høit) Oprigtighed min Kiære! det er Artig-
hed. Det Slags burde Du have lært i Dine Skove.
(han gaaer og kommer tilbage.) Det er sandt, det glemte
jeg

æg. — Hvad er det for et Barn, som min hele Familie omringer med Beundring? hun er klædt, som de Bilde med Haaret udslaaet, jeg blev hende just vaer; det er et elskværdigt Kreatur.

Belton.

Det er hende, hvis Omhue og lyffelige Moie har frelshyttet mit Liv og ledsaget mig over Havet. Hun skuldes med mig den Tid Capitainen paa Dit Skib saae os stræbe alene imod den visse Død, stak hen imod os, og gik os om Vorde paa Skibet.

Movbrai.

Det Du der siger, forbinder mig til at sørge for hendes Skiebne; hun har en hellig Ret til Din Erkjendelighed; men nu gaaer jeg fra Dig, farvel! der kommer hun selv.

Belton. (allene.)

Al! kan mit Hjerte nogensinde fortie for mig, at der er kun een Maade at betale hendes Velgierninger paa?

4. Scene.

Belton. Betty.

Betty.

Ha! saa finder jeg Dig da omsider? Man beleier mig uophørlig. Hvoraf kommer det at hele Verden trænger sig omkring mig? man gjør mig en halv Snees Spørgsmaal paa engang; jeg hører det næst til jeg svarer til Alting, og man leer af fulde Kræfter! hvad skal jeg tænke derom Belton! bevidner da Lønnen her stedse Glæde?

Belton.

Belton.

Du har forarsaget Dem Fornælske. —

Betty.

Nu, vel! naar saa er, er det desto bedre. Men, Du! hvorfor leer Du da ikke med? man skulde troe, Du var fortræden.

Belton.

Jeg har nok Aarsag til at være det.

Betty.

Hvilken Aarsag, siig mig? maae jeg ikke vide den? Du synes urdelig. —

Belton.

Jeg er det ogsaa — ikke for mig selv.

Betty.

For hvem da min Ven?

Belton.

Skal jeg siige det? — For Dig. Jeg frygter at Din Skiebne paa dette Sted vil blive beklagelig.

Betty.

Du elsker mig! det er nok: hvad skulde jeg have at befrygte?

Belton.

Nei, det er ikke nok. Til at være lykkelig, udfæres der noget mere. —

Betty.

Hvad udfæres her da?

Belton.

Rigdom.

Betty.

Betty.

Du underviser mig stedse i Dit Sprog; men Du
maar ikke sige mig hvad Rigdom er.

Belton.

Al, kan man vel undvære. —

Det er nok Kierlighed Du taler om; altsaa elsker
man hinanden paa dette bedrøvelige Sted?

Belton.

Man elsker, men ofte lærer Kierligheden os mere
hvirvelselige Nødsorfigheder.

Betty.

Og hvilke skulde det være.

Belton.

Kierlighed uden andre Fordele. —

Betty.

Kierlighed uden Munterhed kan ikke forslaae til
lykkelighed; men kan man ikke i eders Land ligesaavel
komme i vores vedligeholdte begge Deele?

Belton.

Men, for at nyde begge ret, maae man være rig.

Betty.

Slig mig da Belton, er jeg rig, jeg?

Belton.

Du? nei, Du har intet Guld.

Betty.

Hvad! dette ufrugtbare Metal, som jeg har seet?

Belton.

Belton.

Just det.

Betty.

Det er Dig unyttigt, Du har jo ikke brugt det i fiire Aar? og siden Du kender saa mange Folk her i Landet, saa give de Dig det nok, dersom det er Dig saa nødvendigt; de vil aldrig lade deres Broder lide.

Belton.

Hør mig Betty! Du er ikke mere i Dine Skove. I disse Egne ere Menneskene Lovene underkastede; særls Nødsorftigheder samle og foreene Dem. Men de antage ingen i Deres Samqvem, som ikke ved Arbejde og Vindskibelighed har gjort sig fortient af Selskabet.

Betty.

Men — Det synes mig meget fornuftigt.

— Belton. (sagte.)

Hvert Dieblis gjør hende agtbarere i mine Øind.
(høit.) Betty — Armoden — indjager mig en billig Skrak.

Betty.

Armoden? — Men — jeg tænker, at det er at mangle alting.

Belton.

Ja.

Betty.

Det frelste jeg stedse min Fader og Dig selv før. Hvordan! skulde vi kunde mangle det nødsorftige her.

Belton.

Nei! men man kan ikke indskrænke sin Omhuelse alene dertil. Vi omringes af mange Nødsorftigheder.

Der

der opstaae dagligen flere; hvert Dieblif frembringer
 Mangel; og naar den umilde Lykke ikke ved en Hændelse har
 prøvet os —

Betty.

Jeg forstaaer Dig ikke — Mangel Klæder, Huus-
 og Føde, det er jo Armod. Jeg kender ingen
 anden.

Belton.

Det er Din, at lær nu at kende vores.

Betty.

En anden Armod! I har altsaa to? man maae
 være meget ulykkelig her til Lands.

Belton.

At tilfredsstille Livets Nødtørstigheder er det mindste;
 at indgroet Fordom hos os gjør til vores Uheld de be-
 trængte og behagelige Ting, hvor af Dine forundrede
 sønne med Fornøielse anstaae Brugen, til en Nødvendige-
 ghed og en skadelig Kiede af evindelige Nødtørstigheder.

Betty.

O denne Armod — er I ogsaa selv Skyld i. Hvor-
 vilde I da opfinde denne til? hos os blev Jorden
 vores Flid en uudtømmelig Kilde til alt vort Gode.
 Belton, hvorledes har de, som har havt, og de, som har
 kunnet det mæste Guld iblandt eder, baaret sig ad for
 at anstaae det?

Belton.

Een har Hændelsen at takke for det, een anden har
 det efter sin Fader. Undertiden har det været Lø-
 nelse og Belønning, men iblandt har ogsaa Dyden tilvirket
 det —

Betty.

Betty.

Hvad siger Du? betales Dyden her med Guld?

Belton.

Det sikkerste Middel imod Træng til Guld?

Betty.

Nu da. —

Belton.

Er at riene den, som har størst Overflødighed af det; at sælge ham sit Hjerte, og bukke sig under hans Nag.

Betty.

O Himmel! saa vil jeg langt hellere vende tilbage til mine Skove. Hvad! den, som har Guld, forbinder en Anden til at gjøre hvad han finder for godt, alt hvad der behager ham.

Belton.

Ofte. —

Betty.

Og lader I det være i onde Menneskers Hænder?

Belton.

Mer end i andres.

Betty.

Guld i de Ondes Hænder! men I betænker ikke hvad I gjøre; det er daarligt handler. Kunde de ikke misbruge det paa den farligste Maade? I maae jo skielve allesammen, eftersom Guldet tør vove Alt. De ere jo Herre over eder og eders Liv; Villen, som søgte Din Føde i Lusten, var mindre forfræffelig og vis i mine Hænder.

Belton.

Belton.

Enhver betiener sig af det efter sin Tænkemaade, snart maae det befordre Dyder og snart Laster. Een indsees det med Begierlighed, glemmer det lønligen og dog giver Jorden det igien; een anden —

Betty.

Åh! lad os flye disse Folk. Du har talt med mig om et lykkeligere Land, hvor vi kunde gaae hen. Det er et Land, hvor Folkene vil have, at man skal være nyttig for Samfundet. Dersom Jorden er ufrugtbar, saa ligger der desmere øde. Vi vil begjære den, og siden den hører alle til, saa faae vi strax noget.

Belton.

De giv den ikke. De frugtbareste Marker kan trække forslaae til Stædernes Beboere. —

Betty.

Desto verre; thi jeg skulde tilgavns have arbeidet.

Belton.

I dette Land skaanes Dit Kion, for et besværligt Arbeide.

Betty.

Kordi eders Fruentimmer ere saa svage, saa afsmægtelige; jeg har allerede seet to, som slet ikke kunde røre sig. Men mig har Arbeidet steds været behageligt, det har fra min Ungdom af lært mig at røre Armene i de vore Marker.

Belton.

Du kan ikke arbeide paa dette Sted, hvor vi opstodde os; det skifter sig ikke.

h h

Betty.

Betty.

Skiffer det sig da for Mandfolkene?

Belton.

Tilforladelig.

Betty. (glad.)

Saa kys mig Belton.

Belton.

Hvordan! hvorfor?

Betty.

Du vil vist gjøre for mig, hvad jeg har gjort for Dig.

Belton.

Jeg holder det ikke længer ud. Lær at kiende Nar-
sagen til min Kummer og dens Storhed. Ah, Betty!
hvi er jeg ikke endnu i Dit Land, just dette at arbeide
gjør os her foragtede. Der seer Du den Skiebne vi
har at vente. Mangel, den yderste Mangel vil snart
oversalde os: Uden Midler, uden Tilstød, forladte af
alle, vil vi blive anseete af enhver med Foragt. Vi tør
ikke engang øve denne nyttige Flid, som Kierligheden
forædler, men her ansees for slaviske. Vi vil komme
til at høre forhaanende Afviisninger til hvilke vor Ufsel-
hed vil nøde os at tie, uden anden Hielp, end den
Skam at blive ynket; vor Dmhed selv vil forøge vor
Elendighed. Vi vil hade Kierlighed, frygte for Alder-
dommen, og om vi forøge de Ulyksaliges Tal, vil vore
Hænder støde Frugten af vores Kierlighed fra os.

Betty.

Himmel!

5. Scene.

5. Scene.

De Forrige. Mylford.

Mylford.

Jeg kommer fra Arabelle for at sige Dem —

Betty.

(til Mylford.)

Elsker Du Belton?

Mylford.

Ja.

Betty.

Gode! han sagde mig just nu, at han havde intet

Guld —

Belton.

(til Mylford.)

O Himmel! kan De tænke —

Mylford.

Frygt for at fornærme mig ved en utidig Benægtelse; De kender mit Hierte, min Tænkemaade, og Midsindshed, jeg føler et oprigtigt Venskabs søde Pligter, al min Formue er Deres.

Belton.

(til Betty.)

I hvilken Forlegenhed bringer Du mig?

Betty.

Men han tilbyder Dig sit Guld, hvorfor tager Du ikke imod det? (til Mylford.) Vi vil ikke tage det altsammen.

Belton. (til Mylsford.)

Tillad mig at underrette hende. (til Betty.) Han gjør sig for nær for min Skyld. Han tilbyder mig sin heele Formue, jeg bør afflaae det, for ikke at misbruge hans Venfkab. Man gjør sig uværdig til det Tilbud, en Ven undertiden beqvemmer sig til at gjøre, saasnart man modtager det.

Betty.

Hvordan! man forfkyder her Venfkaabs Gaver?

Belton.

Ofte opvækker den Medynk, som tager imod dem.

Betty.

Jeg bliver ikke flog paa eder; dersom Ordene hos eder ingen Meeaning har, saa ere de jo en blot Lyd? Skrigene i vore Skove tale tydeligere, end dette tomme Sprog, som eders Hierte fornægter. Hvordan! Du paaftaaer at Gaver ere en Skandfel? at den der modtager dem forhaanes? at en Vens Haand! — Nei Du tager Feil, det er jeg vis paa. Jeg har aldrig foragtet Dig.

Mylsford.

Belton! der hører De Naturens Sprog; det bevi-
ner mig min Ven for Deres Fornærmelse. (til Betty.)
Jeg vilde tale med ham; gaae, kiere Betty.

Betty.

Hvorfor det? kan Du ikke tale med ham i min Nærvæ-
relse? er der nogen Hemmelighed, man bør holde skjult for
mig? (Kierligen til Belton.) Naar jeg betroede Dig nogen,
sendte jeg da min Fader bort? Du vil saa have det —

Belton.

Belton.

(Nikker med Hovedet.)

Betty.

Saa gaaer jeg!

(hun sukker og seer adskillige Gange hen til
Belton i det hun gaaer.)

6. Scene.

Belton. Mylford.

Mylford.

Alting er afgjort, jeg er vis paa Arabelle og veed
hendes Hjertes Meening. Hendes Svar var Dem gun-
stigt. „ Dette Aaand sagde, hun, synes mig er at
Hjerte; Belton har i 6 Aar havt Løve paa mit Hjerte,
og seer ham og dette Hjerte over giver sig, Himlen skien-
der os ham igien, efter jeg har begravet hans Død, og
jeg efterkommer min Faders Villie, med Forngielse. „ Men
hvad skal jeg slutte af dette kummerfulde Bæsen? Ven-
denab har vide —

Belton.

Al! jeg fornærmede det ellers for meget. Lær at
kende min Forsatning. Den unge Ulyksalige, som troes
og har min Elendighed med mig, som jeg har bragt
Hjerte — Mennesket er skabt til at elske — Jeg besad
hendes Hjerte og var lykkelig i en Udøken. Nei, jeg
kan ikke sige hendes troefaste Kierlighed. Hun har
troet alt for mig.

Sh 3

Myl:

Mylford.

Og De maae gjøre alting for hende. Det er mig kiert at finde min Ven ædelmodig, men mit første Ønske er at see ham lykkelig. Overvei de Fordeelene Arabelles Haand forskaffer Dem; betænk, at De er i en Alder, i hvilken De bør stræbe at komme i en Stand, hvorved De kan betyde noget i Selskabet. Deres Lykke er gjort ved dette Givtermaal, og alle Spor af Deres Ulykker udslettede.

Belton.

Jeg begriber det; Deres Grunde overtynge min Fornuft, men mit Hierte forkaster Dem. Hvem? jeg! jeg bedrage Betty! jeg gjøre hende ulykkelig! jeg kan ikke udholde denne smertelige Forestilling. Ak! dersom De vidste hvad jeg skylder hende! men hvem kan vide det? — Der er hun. Ved dette Syn føler jeg en nagende Bebreidelse, der quæler mit Hierte

7. Scene.

De Forrige. Betty.

Betty.

Har Du endnu nogen Hemmelighed at dølge for mig? ak! ja! — Du vender Dinene langt fra mig. Jeg vil stille Dig af med denne forhadte Hemmelighed. Men hvem kommer nu der til at forstyrre os.

Mylford.

Det er min Farbroder.

Betty.

Betty.

Hvilket Land! det man elsker, maae man ikke beholde for sig.

Mylford.

Farvel! fat Deres Slutning; De har ingen Tid at ligvilde; tænk paa Deres Tilstand og paa Belønningen, der venter paa Dem efter 5 Aars Ulykker, paa Dem selv og paa Deres Fader. Og tag den Beslutning, som jeg roer at være nødvendig.

Betty.

(pegende paa Mobray.)

Skal jeg vel ogsaa gaae bort for denne? jeg elsker denne Gamle, det gjør jeg, og jeg bliver her.

8. Scene.

Betty. Belton. Mobray.

Mobray.

Finder jeg Dig her. Jeg søger Dig og bringer gode Tidender. Jeg har faaet Arabelles Løfte og Tilnærmelse paa Dine Vegne. Contracten er ganske færdig.

Belton.

Slig en Gavnst — maae gjøre mig lykkelig, saavidt det staaer i Deres Magt.

Betty.

(til Mobray.)

Mange Tak! —

Movbray.

Betty! Du skal tiene min Datter, og stedse blive i min Familie.

Betty.

O jeg vil ikke tiene nogen uden min Ven.

Movbray.

(til Belton.)

Hvor høit bør Du ikke elske hende! min Siel er rørt ved at knytte dette søde Vaand; jeg haaber nu at have sørget for Arabelle, som en god Fader, og dette Egetskab, der i alle Henseender er saa anstændigt for min Datter,

Betty.

Belton, hvad er det han siger her om sin Datter og hvad kommer os hans Datter ved, naar —

Movbray.

(til Belton.)

Vær dog saa god og svar hende.

Belton. (sagte.)

Gud! hvilket græffeligt Dieblis, hvor føler jeg mig bestieimmet!

Movbray.

Hendes Venskab fortjener en bedre Medfart, Du bør handle ganske anderledes imod hende. Naar hun faaer at høre, at et nær forestaaende Bryllup skal foreene Din Eliebne med min Datters, vil hun tage Deel —

Betty.

Gode Gamle! hvad er det Du siger?

Mov:

Movbrai.

(til Belton.)

Hvad vil dette uroelige og bængstede Væsen sige.

(til Betty.) Min Datter bliver i Dag —

Belton. (sagte.)

Han vil igiennemføre hendes Hierte.

Movbrai.

Hans Kone ved et uopløseligt Baand.

Betty.

Hans Kone! — Deres Datter! — Gruesomme!

Is er det sandt? har Du kunnet fatte dette lastværdige Forsæt! hvordan! Du kunde bedrage den ærmeste Elskerinde! o! Ulykke! o Misgierning! som jeg ikke kan begribe. Men jeg frygter Dig ikke meere. Du har 1000 Gange sagt mig, at man her kan søge Tilflugt hos Lovens vene mod Lasterne; jeg vil anraabe Dem om Hielp; O Troeløse! Du tvinger mig dertil. Erværdige Gamle! Vær min Dommer og Retsfælder, lad Din Røst foreene sig med min i Dag, for at raabe om Ret af Lovene.

Movbrai. (sagte.)

Hvad var jeg paa Veie at gjøre? O Himmels!

(til Betty.) Jeg vil staae Dig bje. Men mit Barn! og de Love, som Din Kierlighed kræver Ret af, vil ikke kunne —

Betty.

Hvordan! Ederes Love tillade ham at stusse min Kierlighed! Han skulde være i Stand til at glemme! — O O Himmels til hvilket Land har Du ført mig? ræd mig om ud fra disse Steder, der ere Vidner til min Fornærmelse

H h 51

og

og min Elfers Troeløshed, fra dette fæle Land, hvor Ulykker ret har hjemme, hvor selvgjorte Plager quæle Hjertets Følelser, hvor Begjæringer glemmes og Kierlighed forhaanes — men hvad Vandt paa sin Redelighed og Troeskab giver man da her til Lands, og hvad udkræves? —

Movbrai.

Tilforladelige Vidner ere Borgen. —

Betty.

Dem har jeg —

Movbrai.

Og hvilke ere de? —

Betty.

Jeg, Himlen, og hans Herte.

Movbrai.

Dersom han ved et helligt, og høitideligt Løfte —

Betty.

Han har meere end hundrede Gange lovet mig den trofasteste Kierlighed.

Movbrai.

Har han givet det skriftlig?

Betty.

O Himmel! hvad har jeg hørt? hvordan! Du kan begiere det skriftlig? det tør Du? ja, jeg har det. Skibbruddets Græffelighed, min Omhue for ham i en Egn, som Du kalder vild, de Farligheder, som jeg tusende Gange har underkastet mig for Din Skyld. Det er mine Adkomster. Men siden de misliendes her, saa

fom

kom, Barbar, kom og læs dem i det tykke af vore Skove. Kierligheden har frevet Dem der i hvert et Fiad; Du finder Dem overalt: paa Klippernes Toppe, og i de Huuler, ved Bredden af Floderne og af Havet. Han kysser mig alting, det mindste er at have røddet et Liv, som Tigere eller Hungeren hundrede Gange havde berøvet Dig. Jeg deelte min Kierlighed imellem Dig og min Fader — min Fader! — ah! jeg hører ham endnu i sin sidste Time, i det Dieblis, da vore Hænder lukkede hans Øjne, sige til os! mine Børn! elsker hverandre bestandig; jeg hører Dig svare: ja; det lover jeg. (til Moubrai.) Du røbes.

Belton. (sagte.)

O! Himmel hvilket Menneske kunde —

Moubrai.

Var Du vel i Stand til at bedrage hende.

Betty.

(til Belton.)

Hvi lod Du mig ikke blive i mine tykke Skove? Hvor kunde jeg uden Vidner sukket over Dine Misgierninger. Vidste jeg i min sikre Grotte, at der var ulykkelige i Verden? ah! hvor stærkt føler jeg det, da Du ikke meere elsker mig! vel an! siden vore Vaand ere uadødelige for evig, saa skal mig herfra. Und mig i det mindste den Trøst i min Elendighed, at mine Taarer smaae vade min Faders Grav. Og Du, Gruesomme! seer Du her blandede Ulykkelige; de ligne Dig alle, hvis de taale Dig iblant sig.

Belton.

Belton.

(vender sig kierligen til hende.)

Betty!

Betty.

Du har givet mig dette Navn, som jeg nu hader; dette Navn opvækker en bedrøvelig Erindring hos mig; dette Navn, som nu gjør al min Ulykke, var mig kiert forhen: jeg fik det af ham. Forhen værdigede han at legge det Navn, som han elskede, til sit eget. Han nævnede dem idelig og søgte en Lyksalighed i at foreene dem med hinanden. Naar jeg udtalede dem, forøgede de hans Henrykkelse; hans græffelige Forandring adskiller dem for evig.

Moybrai. (sagte.)

Mit Hjerte brister! — (til Belton.) Barbar kunde Du —

Belton.

Jeg er det virkelig ved at have imodstaaet denne smme og ufortiente Kierlighed. (til Betty.) Fæst Troe, til min rørte Siels Forsikringer; den Armod og Elendighed, som jeg satte Dig blot for, kunde allene nøde mit Hjerte, til at forlade Dig; midt i Troeløshed, søgte jeg endog Din Lykke. Men skulde end Armod og Forhaanelse knuse mig i Dine Arme, saa velsigner jeg dog min Lod! jeg trodsrer al Trang, som maatte true mig. Jeg kiender kun een: den at elske Dig. Jeg var paa Veie til at miste Dig! o Himmel! hvor havde jeg ikke været at beklage. (paa Knæ) Vil Du tilgive —

Betty.

Betty.

Al! det har Du ikke at frygte for, Gruesomme!
 Det veed Du alt for vel! Du kiender mit Hierte, kunde
 —

Belton.

Kiereste Betty! hvilket Hierte havde jeg tabt!

(De omfavne hinanden.)

Moubrai.

Rørende Syn! reene og behagelige Omhed. Det
 er Naturens Røst, jeg hører og mit Hierte forstaaer
 den. Overgiv eder uden Undseelse til saa søde Henryk-
 skikkelser: jeg føler og deeler dem med eder. (til Belton.)
 Du var nedrig for et Dieblis. (til Betty.) Og Du,
 hvorfor tier er Du mig! (i Couliffen.) John! John!

9. Scene.

De Forrige. John.

Moubrai.

Hør hid!

John.

Hvad skal jeg.

Moubrai.

Lad Notarius komme ind. (John gaar ud.) Vels-
 gaa! tak Himmelen, der har forbeholdt Dig saa adelt et
 Hierte, og som Du selv har prøvet; og gid Dit maae
 give hendes ligt.

Betty.

Kiereste Belton: jeg lever kun ved Dig, Dit
 Hierte er min Rigdom; lad Din Kierlighed svare til

J i

min,

min, saa kan jeg endogsaa her være lykkelig. Movbrai!
bedrøp ham ikke mere med Bebreidelser, han elsker mig —

Movbrai.

Der kommer nogen. Det er Notarius.

10. Scene.

De Forrige. Notarius.

Movbrai.

Kom nærmere.

Notarius.

Deres Tiener!

Movbrai.

Sæt Dig ned — det er for disse Brude: Folk.

Betty.

(til Belton.)

Hvad er dette for en Mand?

Belton.

Han kommer her for vor Skyld —

Notarius.

(til Movbrai.)

Jeg troer, Du tager Feil, det er nok ikke for hende
jeg er kaldet, jeg har sat Arabelles Navn i Contracten.

Movbrai.

Slet det ud, og sæt Betty i Stedet.

Notarius.

Betty!

Movbrai.

Movbrai.

Snart, fynd Dig —

Notarius.

Vel, lad det saa være — det er gjort.

Belton.

Lad os underskrive.

Notarius.

Saa det er godt nok; men Brudens Medgiwt maae
i det mindste indføres førend der underskrives.

Movbrai.

Det er sandt, skriv: hendes Dyder.

Notarius.

(taber Pennen.)

Godt; jeg troer Du spørger.

Movbrai.

Hendes Dyder.

Notarius.

Hvad, jeg troer Du vil gieffes med mig. Hat
nogen sinde seet —

Movbrai. (utaalmodig.)

Sæt hendes Dyder, siger jeg Dig.

Notarius.

Det alvorlig! paa min Ære, dette gaar over min
forstand! Skal der ikke lægges noget til.

Movbrai.

Kan noget sættes ved Siden af — Du kan ellers, om Du saa vil, lægge til 50000 Rdlr.

Notarius.

Om Du, saa vil 50000 Rdlr. ! Tillægget bliver nok det fornemste her, saavidt som jeg forstaaer mig derpaa.

Belton.

(til Betty.)

Han overgyder os med Belgierninger, af! lad os ile i hans Arme.

Betty.

Men for alle Ting, gode Gamle! saa foragt os ikke.

Movbrai.

Hvad er det hun siger?

Betty.

Jeg veed vel, at hvem, som tager imod Gaver bliver foragtet iblant eder.

Movbrai.

En nye Daarlighed! hvor har hun det fra? Skalde det være Dig, Belton, der havde indpræntet hende denne Bildfarelse? er Dit Hjerte saa skrøbeligt, at det blues ved Belgierninger? Siden Du da ikke kan gjøre Forskiel imellem Vanhæld og Nedrigbed, saa bør, jeg gjøre Dig roelig. Jeg giver Dig intet. Denne Summa hører Din Fader til, jeg flyer Dig Dit eget tilbage.

Nota

Notarius.

(til Belton.)

Vil De underskrive.

(Belton skriver under.)

Notarius.

(til Betty.)

Nu De;

Betty.

Hvem, jeg! jeg kan ikke skrive.

Belton.

Giv mig Deres Haand, Kierlighed skal fore den.

Betty.

Mit Hierte og min Haand det er altsammen Dit.

Belton.

Deres Hierte giver allene mit efter i at elske.

Betty.

Er det nu færdig. Hvad vil alt dette sige?

Belton.

At De har underskrevet begges Lykkelighed; De har givet mig fuldkommen Ret til den Persons Besiddelse, som mit Hierte elsker.

Betty.

Hvordan! havde jeg da ikke kunnet elske Dig, uden denne sorte Mand; (til Notarius.) giv mig dette Skrift.

Notar

Notarius.

Det er usødvendigt; dette Skrift bør stedsse være i Notariens Børge. Desforuden, hvad vilde De gjøre med det —

Betty.

Hvad jeg vilde gjøre med det? dersom han holdt op at elske mig, saa vilde jeg vise ham det.

Notarius.

Hille Skam; hvilket herligt Middel har De ikke tidsfunder.

Belton.

De bedrøver mig ved at tvivle om min Kierlighed.

Movbrai.

Jeg har nu foreenet eder ved det helligste Baand. Din Fader havde gjort det samme; jeg burde forekomme ham. Han samtykker vist alle Ting; der er vores Undskyldning. (pegendepaa Betty.) Lad os nu underrette min Ven, der driver sin Kummer for vidt; ved at omfavne Dig, vil han forglemme alt det forbigangne; retsfærdiggjør Dig ved at være hans Alderdoms Trøst.

Ende.

